

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

PEDAGOĢIJAS, PSIHOLOĢIJAS UN MĀKSLAS FAKULTĀTES

studiju virziena

PSIHOLOĢIJA

PĀRSKATS

2016./2017. akadēmiskais gads

Studiju virziens akreditēts no 17.05.2013. līdz 16.05.2019.

Studiju virziena vadītājs - prof. *M. Raščevska*/ prof. *Ģ. Dimdiņš*

Apstiprināts Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes domē **26.10.2017.**

Domes lēmums Nr. **PPMF-V12.1-1/349**

Apstiprināts Latvijas Universitātes Senātā **08.01.2018.**

Senāta lēmums Nr. **174**

Satura rādītājs

IEVADS	6
I. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS	6
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju	6
1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa	7
1.3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti.....	8
1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze	9
1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra.....	11
1.6. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums.....	11
1.6.1. Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai	11
1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai	11
1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām	12
1.7. Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros	13
1.8. Informācija par ārējiem sakariem	14
1.8.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs	14
1.8.2. Augstskolas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu	14
1.8.3. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām.....	17
1.9. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas	18
1.9.1. Ilggadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība	18
1.9.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā	18
1.9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas.....	19
II. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMS	19
2.1. PSIHOLOĢIJAS BAKALaura STUDIju PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS.....	19
2.1.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	19
2.1.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	19
2.1.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	20
2.1.4. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu)	20
2.1.5. Studiju programmas plāns.....	22
2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana	29
2.1.7. Vērtēšanas sistēma.....	30
2.1.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas.....	31
2.1.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā (ja tāda ir bijusi) konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana.....	32
2.1.10. Pielikumi studiju programmas raksturojumam	34
2.2. PSIHOLOĢIJAS PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIju PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS	52

2.2.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	52
2.2.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	52
2.2.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	53
2.2.4. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu)	54
2.2.5. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).....	54
2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	64
2.2.7. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	65
2.2.8. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā (ja tāda ir bijusi) vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)	66
2.2.9. Pielikumi studiju programmas raksturojumam:.....	67
2.3. PSIHOLÓGIJAS MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMAS raksturojums	87
2.3.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	87
2.3.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi:	87
2.3.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	88
2.3.4. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu)	89
2.3.5. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).....	89
2.3.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	97
2.3.7. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	98
2.3.8. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā (ja tāda ir bijusi) vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)	100
2.3.9. Pielikumi studiju programmas raksturojumam:.....	101
2.4. PSIHOLÓGIJAS DOKTORA STUDIJU PROGRAMMAS raksturojums	114
2.4.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	114
2.4.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	114
2.4.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	114
2.4.4. Uzņemšanas noteikumi	115
2.4.5. Studiju programmas plāns.....	116
2.4.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	118
2.4.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	119
2.4.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	120
2.4.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana.....	121
2.4.10. Pielikumi doktora studiju programmai "Psiholóģija"	121
III KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM	126
3.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.....	126
IV Studiju virziena Psiholóģija pašnovērtējuma ziņojums (LU pārņemtās RPIVA studiju virziena Psiholóģija studiju programmas).....	128

4.1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS	128
4.1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju	128
4.1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa.....	128
4.1.3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti.....	129
4.1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze.....	130
4.1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra	131
4.1.6. Studiju virziena resursi (tai skaitā finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums	131
4.1.6.1. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai.....	131
4.1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai	135
Pārskata periodā 2016. gada rudenī RPIVA Vadības sēdei tika iesniegta analīze ar Psiholoģijas virziena docētāju sastāvu ar mērķi apzināties vakances un pamatievēlēšanas statusā esošo docētāju nepietiekamo skaitu, ja programma attīstītos tālāk. Tiek konstatēts, ka docētāju skaits kā pamatievēlēto skaits ir nepietiekams.....	135
4.1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām	137
4.1.7. Zinātniskās pētniecības (radošās darbības) īstenošana studiju virziena ietvaros, tai skaitā pētniecības institucionālā organizācija, studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā (radošā) darbība, studējošo iesaistīšana pētniecības (radošajos) projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā	139
4.1.8. Informācija par ārējiem sakariem	141
4.1.8.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs	141
4.1.8.2. Augstskolas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu	141
4.1.8.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji.....	141
4.1.8.4. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām	142
4.1.8.5. Studiju virziena vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml.....	142
4.1.9. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	143
4.1.9.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība.....	143
4.1.9.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā	143
4.1.9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas.....	143
4.2. Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Psiholoģija” (43310)	143
4.2.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	143
4.2.2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	144
4.2.3. Uzņemšanas noteikumi (ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude)	144
4.2.4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).....	144

4.2.5. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana). Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	148
4.2.6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	148
4.2.7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)	148
4.2.8. Pielikumi studiju programmas raksturojumam	148
4.3. Profesionālā maģistra studiju programma "Psihologija" (47 310)	154
4.3.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	154
4.3.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	154
4.3.3. Uzņemšanas noteikumi (ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude)	156
4.3.4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu)	156
4.3.5. Studiju programmas organizācija	156
4.3.6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	157
4.3.7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)	157
4.3.8. Pielikumi studiju programmas raksturojumam	157
4.3.4. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem	160
4.3.4.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām	160
4.3.4.2. Attīstības plāns studiju virzienam	164
V STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI	165
5.1. Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju	165
5.2. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno	165
5.3. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju, radošās darbības un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā	165
5.4. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā	166
5.5. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā	166
5.6. Prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi	166
5.7. Ja studiju virziens ir ticis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu	167

IEVADS

Pārskata perioda beigās studiju virziena programmu struktūrā notika iepriekš neplānotas pārmaiņas. Pamatojoties uz MK un IZM lēmumu LU tika pievienota atsevišķa augstskola (RPIVA) un tās astoņas filiāles: Cēsu, Madonas, Alūksnes, Kuldīgas, Tukuma, Jēkabpils, Bauskas un Ventspils. Līdz šim LU virzienā „Psiholoģija” bija 3 programmas. Septembrī no RPIVA tika pārņemtas vēl divas šī virziena programmas – bakalaura un profesionālā maģistra studiju programma. Psiholoģijas programmas tika īstenotas tikai Cēsu filiālē. PPMF nedaudz pieauga šajā virzienā strādājošā akadēmiskā personāla skaits. Pārņemtās programmas ir līdzīgas PPMF programmām un arī tiek īstenotas PLK un NLK formā. Pārskata sagatavošanu ietekmēja daži būtiski ārēji un iekšēji apstākļi, ko vēlams ņemt vērā.

- Pārņemto studiju programmu direktorei darbu pie pašvērtējuma ziņojumiem apgrūtināja piekļuves trūkums RPIVA datu bāzei VALIS, tāpēc ziņojumā nevarēs ievietot nepieciešamās saites, kā tas darīts ar LU programmām.
- Saprotaumu iemeslu dēļ no RPIVA pārņemtajās programmās pavasarī netika veikta studentu un absolventu aptauja, tāpēc tās ziņojumā trūkst.
- RPIVA pārņemto programmu pārskats ir pievienots noslēguma nodaļās.

I. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju

Latvijas Universitātes Stratēģiskajā plānā 2010. – 2020. gadam (<https://www.lu.lv/par/dokumenti/politika-modeli-strategijas-koncepcijas/strategija2010-2020/>) kā LU attīstības mērķis ir norādīts kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Psiholoģijas studiju virziena attīstības stratēģija balstās uz LU kopīgiem mērķiem:

1. Kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs, kā konkurētspējas pamatu izvirzot padziļinātu specializāciju klīniskajā psiholoģijā, attīstības psiholoģijā, organizāciju un darba psiholoģijā, psihometrikā, kā arī sociālajā psiholoģijā.
2. Kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu psiholoģijas un starpdisciplināru pētniecības centru, specializējoties satiksmes psiholoģijas, izglītības psiholoģijas, ekonomikas psiholoģijas un biheiviorālās ekonomikas un politiskās psiholoģijas pētījumos, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu izstrādē, adaptācijā un standartizācijā.
3. Īstenot visu studiju līmeņu programmas psiholoģijā – bakalaura (akadēmisko un profesionālo), maģistra (profesionālo) un doktora, nodrošinot darba tirgu ar augsta līmeņa šīs nozares speciālistiem, kas varētu strādāt kā psihologi vai kā pētnieki un docētāji.

Uzdevumi, stratēģijas mērķu sasniegšanai:

- paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu kvalitāti, regulāri sekojot līdzi aktualitātēm psiholoģijas zinātnē;
- veicināt programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, līdzdalību Latvijas mēroga un starptautiskos projektos un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu; veicināt akadēmiskā personāla mobilitāti un kvalifikācijas celšanu augstākās izglītības un pētniecības institūcijās ārpus Latvijas;
- paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs; veicināt studējošo mobilitāti, piesaistot starptautisku pieredzi guvušos studējošos un programmu absolventus pedagoģiskajam un pētniecības darbam;

- attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem gan Latvijas robežās, gan starptautiski, kopīgi meklējot finansējumu un realizējot starpdisciplinārus pētniecības projektus, īpašu uzsvāru liekot uz praktiski pielietojamās pētniecības projektiem.

1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa

Pārskata periodā studiju virzienā iekļautas divas bakalaura līmeņa studiju programmas (akadēmiskā un profesionālā), divas profesionālā maģistra studiju programmas, kā arī doktorantūras programma. *Psiholoģijas bakalaura studiju programmas* apjoms ir 120 KP (pilna laika klātienē studiju ilgums 6 semestri, nepilna laika klātienē—7 semestri). Programmas mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt psiholoģijas zinātnes teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas apjoms ir 160 KP (pilna laika studiju ilgums 8 semestri, NLK – 9 semestri) un tā papildus akadēmiskajai pamatizglītībai psiholoģijā nodrošina iespēju apgūt prasmes un iemaņas psihologa asistenta profesionālai darbībai psihologa pārraudzībā, programmas noslēgumā iegūstot psihologa asistenta profesionālo kvalifikāciju.

Psiholoģijas profesionālā maģistra programmu (80 un 120 KP) mērķis ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni un izpratni par psiholoģijas zinātne, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu un psihologa kvalifikāciju klīniskajā, izglītības, organizāciju vai juridiskajā psiholoģijā. Kopējais studiju ilgums bakalaura un maģistra programmās psiholoģijas maģistra grāda un psihologa profesionālās kvalifikācijas iegūšanai studiju periodā bija ekvivalents 6 gadu pilna laika studijām, kas atbilst Eiropas Savienības definētām prasībām psihologu kvalifikācijai. Attiecīgi psiholoģijas bakalaura programmas absolventi maģistrantūras studijas turpināja trīsgadīgajā maģistra studiju programmā, savukārt psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas absolventi—divgadīgajā maģistra studiju programmā.

Pārskata periodā gan konceptuālu diskusiju, gan praktiskās plānošanas līmenī liela uzmanība tika pievērsta bakalaura un maģistra līmeņa studiju programmu satura pārveidei saskaņā ar 2017. gada 30. martā pieņemtā Psihologu likuma prasībām. Likums, kurš stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī, paredz tiesības veikt psihologa profesionālo darbību pēc akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguves vismaz 200 kredītpunktu apjomā (no kurām vismaz vienai jābūt profesionālai studiju programmai). Līdzšinējā psihologu darbības regulācija paredzēja kopējo izglītības apjomu 240 k.p. apjomā, kam atbilstoši bija izstrādātas bakalaura un maģistru studiju programmas. Lai pieskaņotu studiju programmas jaunajam Psihologu likuma prasībām un tirgus situācijai (ņemot vērā konkurējošo augstskolu psiholoģijas programmu piedāvājumu), nākamajos pārskata periodos un nākamajā akreditācijas periodā būs nepieciešams saīsināt maģistrantūras programmās apgūstamo mācību vielas apjomu. Pēc programmu pārveides psihologa profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamās kompetences būs iespējams iegūt, absolvējot psiholoģijas bakalaura programmu 120 k.p. apjomā un profesionālā maģistra programmu 80 k.p. apjomā. Tas nozīmē, ka, nepalielinot esošo kredītpunktu skaitu, lielāks profesionālo prasmju, zināšanu un iemaņu apjoms būs jāapgūst bakalaura programmas ietvaros. Tas rada nepieciešamību mainīt esošo kursu apjomu, saturu, to sadalījumu pa programmām, kā arī aizstāt daļu no esošajiem kursiem ar jauniem. Izmaiņas nepieciešams veikt īsā laika posmā, gatavojot psiholoģijas virziena programmas akreditācijai 2019. gadā. Šobrīd atvērts ir jautājums par psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas nākotni, tās iespējamo integrāciju ar pārveidojamajām maģistrantūras programmām, kā arī iegūstamo profesionālo kvalifikāciju, jo šobrīd nav zināms, vai nākamajā akreditācijas periodā pastāvēs oficiāli apstiprināts psihologa asistenta profesijas standarts.

Otrs būtisks notikums saistībā ar psiholoģijas virziena studiju bakalaura un maģistra līmeņa programmu attīstību bija Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas pievienošana LU, pārņemot citu starpā arī šīs augstskolas psiholoģijas virziena studiju programmas. Uz šī ziņojuma tapšanas brīdi nav skaidras LU vadības stratēģijas attiecībā uz šo programmu turpmāko statusu. Lai novērstu studiju programmu satura dublēšanos LU ietvaros, pārņemtās programmas būtu jālikvidē, tomēr šāda lēmuma pieņemšana ir ārpus LU psiholoģijas virziena vadības pilnvaru loka. *Psiholoģijas doktora studiju programmas* mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus dažādās psiholoģijas nozarēs (programmas studiju virzienos - vispārīgā/kognitīvā, klīniskā (t.sk. kognitīvi biheiviorālā psihoterapijā), attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā), veicinot viņu kompetences un prasmes pētniecības akadēmiskā darba organizācijā, vadībā un realizācijā.

No RPIVA ir pārņemtas 2 programmas:

- Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Psiholoģija”, kods 43310
- Profesionālā maģistra studiju programma ”Psiholoģija”, kods 47310

Psiholoģijas virziena attīstības stratēģija ir balstīta uz Latvijas Universitātes pētniecības programmu 2015.-2020. gadam, kurā definēta izglītības zinātņu un psiholoģijas (atbilstoši LU pētniecības nozaru dalījumam) atbilstība Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām valsts attīstības prioritātēm. Izglītības zinātņu un psiholoģijas pētniecības programma ir balstīta uz Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas (ZTAI) pamatnostādņēs 2014.–2020.gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2013.gada 28.decembra rīkojumu Nr.685) noteiktajiem mērķiem, rīcības virzieniem un attīstības pamatprincipiem, ņemot vērā cilvēkkapitāla un talanta attīstības prioritāti, izglītības izcilību un kvalitāti, integrāciju ar industriju, ilgtspējību un līdzsvarotību.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas pētniecības programma atbilst arī Latvijas Viedās specializācijas stratēģijai (VSS, RIS3) (akceptēta ar Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra protokollēmumu (prot.Nr.67 96.§). Izglītības zinātņu un psiholoģijas pētniecības programma balstīta uz Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas 5.izaugsmes prioritāti – modernā izglītība, kurā ietverti psiholoģiskie (indivīda līmenī), pedagoģiskie (klases un skolas līmenī) un izglītības vadības (izglītības sistēmas līmenī) aspekti, sekmējot modernu un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstošu izglītības sistēmu, kas veicina tautsaimniecības transformāciju un VSS prioritāšu īstenošanai nepieciešamo kompetenču, uzņēmējspējas un radošuma attīstību visos ekosistēmas līmeņos.

Programma spēj nodrošināt personības un visu līmeņu izglītības atbilstību valsts un sabiedrības ilgtspējīgas attīstības vajadzībām, tajā skaitā kompetenču pieejā balstītu izglītības procesu un inovāciju kultūras veidošanu, nodrošinot psiholoģijas un pedagoģijas nozares saikni ar citām zinātņu nozarēm (ekonomiku, socioloģiju, juridiskās zinātnes, komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, Eiropas studijas u.c.) paredzēto starpdisciplināro pētījumu ietvaros (cilvēkkapitāla attīstība, mediju psiholoģija un izglītība, informācijas pratība, uzņēmējspēja un uzņēmības kompetence, iekļaušana un vienlīdzība, jaunā likumdošana un politika demokrātijai un iekļaušanai, uzvedības mērījumi un pētījumi, modernā izglītība Eiropas mobilitātes un migrācija kontekstā u.c.), izglītību un sabiedrības pārvaldības institūcijām un radot pamatojumu – zināšanu bāzi lēmumu pieņemšanai sabiedrības pārvaldībā. Psiholoģijas virziena studiju programmu saturs ļauj sagatavot speciālistus, kas spējīgi gan pētniecībā, gan praktiskajā darbā veicināt šo valsts attīstības prioritāšu realizāciju.

1.3.Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti

Līdzīgi kā iepriekšējā pārskata periodā, pieprasījums pēc speciālistiem ar psihologa kvalifikāciju ir bijis praktiski visās iespējamās specializācijas jomās. Lai arī izglītības iestādēs psihologa štata vieta nav obligāta prasība (izņemot speciālās izglītības iestādes), tomēr daudzas

skolas izvēlas pieņemt darbā psihologus. Pašreizējā situācijā ir nedaudz pieaudzis atalgojuma līmenis, kas padara šo darbu izglītības iestādē pievilcīgāku absolventiem. Situācija ar atalgojumu vēl nav īpaši uzlabojusies veselības aprūpes iestādēs. Tā kā psihologa profesija nav regulēta ārstniecības likumā, Veselības ministrijas finansējums psihologa štata vietām netiek paredzēts un ārstniecības iestādes algo kvalificētus psihologus no iekšējām finanšu rezervēm vai palīgpersonālam paredzētajiem līdzekļiem, kas bieži vien ir ierobežoti. Kopumā ne pārāk konkurētspējīga atalgojuma dēļ gan izglītības, gan ārstniecības jomā psihologu pieprasījums pārsniedz piedāvājumu darba tirgū. Labi izglītoti psihologi var viegli pielāgoties arī citu amatu pienākumu izpildei, ja atalgojums ir pievilcīgs. Organizāciju psiholoģijas jomā darba tirgū valda labāks līdzsvars. Tā kā lielākā daļa darba vietu ir privātās organizācijās, atalgojuma līmeni un pieprasījuma un piedāvājuma attiecību nosaka tirgus dinamika. Līdz ar ekonomikas pieaugumu var prognozēt stabilu darba vietu skaita kāpumu gan organizāciju konsultāciju uzņēmumos, gan komercorganizāciju personāla vadības struktūrās, kas ir iecienīta psihologu darba vieta. Nākotnes darba tirgus pieprasa aizvien augstākas kvalifikācijas psihologus, vēlams ar doktora grādu, kas daudz profesionālāk varētu strādāt arī tajos projektos, kas paredz lietišķo pētījumu sadaļas, ne tikai klientu konsultēšanu un psiholoģisko izpēti. Līdzšinējie doktora studiju programmas absolventi ir sekmīgi ne tikai Latvijas, bet arī starptautiskā darba tirgū. Starp lielākajiem darba devējiem minami Krīžu un konsultāciju centru “Skalbes”, “Swedbank”, Rīgas skolu valde, Lidosta “Rīga” u.c..

Darba devēju aptaujā aicināti piedalīties lielākie darba devēji un tās organizācijas, kas ilgstoši nodarbina programmu absolventus. Starp darba devēju aptaujas izlasē iekļautajām organizācijām vēl minamas arī biedrība “Papardes zieds”, Veselības Ministrija, Sociālās integrācijas valsts aģentūra, Ādažu Brīvā Valdorfa skola u.c. Darba devēju aptaujas tiek veiktas tiešsaistē, izmantojot Google spreadsheets pieejamos aptauju veidošanas un datu apkopošanas instrumentus. Aptauja par pārskata periodu tika veikta 2017. gada rudenī. Darba devēju aptaujas rezultāti rāda, ka kopumā psiholoģijas studiju virziena absolventu prasmes un zināšanas ir labas vai ļoti labas, tomēr norāda, ka mēdz būt nepieciešama neilga apmācība un ievadīšana konkrētajā darba vietā, pēc kuras absolventi spēj veikt savus darba pienākumus. Salīdzinoši augstu tiek vērtēta absolventu gatavība mācīties un sevi pilnveidot, atbildības izjūta, komunikācija ar klientiem un mērķtiecība darbā. Salīdzinoši zemāk darba devēji vērtē tās absolventu saskarsmes iemaņas, kas pamatojas klientu dziļākā izpratnes pieredzē un kuras rodas ilgākas prakses rezultātā, kā arī spēju strādāt komandā, patstāvīgi risināt problēmas un pieņemt lēmumus. Darba devēju atbildēs norādīts, ka psiholoģijas programmu absolventi ir profesionāļi ar vēlmi turpināt mācības, papildinot savas zināšanas un prasmes psiholoģijas jomā. Joprojām daudz veiksmīgāk tiek vērtēti psiholoģiskās novērtēšanas jeb diagnostikas kursi, jo tiem ir tieša izmantošanas lietderība.

Pozitīvi ir tas, ka mūsu studenti izgājuši cauri dažādiem ar mācībām un praksi saistītiem izaicinājumiem, kļūst mērķtiecīgi, neatlaidīgi, nebīstas, ja jāapgūst kaut kas jauns. To var labi redzēt doktorantūrā, jo pēdējos 4 gados tajā stājas ļoti labi pretendenti un viņi spēj sekmīgi studēt. Tāpēc ir ļoti svarīgi piesaistīt vairāk pētniecības resursus, lai talantīgie studējošie varētu vairāk ieguldīt savu enerģiju novatorisko pētījumu izstrādē un tīktu nodarbināti kā pētnieki, pašlaik viņu enerģija vairāk tiek izmantota klientu un organizāciju konsultēšanas darbā, bet šajā jomā psihologu netrūkst, bet trūkst augstas zinātniskas kvalifikācijas speciālistu. Jauna pozitīva tendence darba tirgū ir arī tā, ka vairāki psihologi ar maģistra grādu un jaunie doktori aizvien biežāk tiek aicināti dažādās valsts iestādēs strādāt ES fondu finansētajos projektos ar pētījumu sadaļām, piemēram, probācijas dienestā.

1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> • Programmas realizācijā strādā pieredzējuši un augsti kvalificēti mācībspēki, vēlētie docētāji visi ir ar doktora grādu psiholoģijā, kas pozitīvi ietekmē pieprasījumu pēc programmas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vajadzība atjaunot un papildināt materiāli tehnisko nodrošinājumu. • Netiek izmantotas visas studējošo un mācībspēku apmaiņas iespējas.

<ul style="list-style-type: none"> • Programmā iesaistīto docētāju augstā pētnieciskā aktivitāte un regulāra piedalīšanās zinātniskās konferencēs, dažādos pētniecības projektos. • Vairums docētāju ir vecumā no 30 līdz 45 gadi. Veiksmīga akadēmiskā personāla atjaunošana. • Docētāju aktīvā zinātniski pētnieciskā darbība skar sabiedrībai aktuālas tēmas. • Labvēlīga studiju vide un veiksmīga pasniedzēju un studentu mijiedarbība studiju procesā, individuāla pieeja studiju procesā • Valsts budžeta finansētas studiju vietas. • Pieejamas nozīmīgas psiholoģijas pētījumu datu bāzes un plaša psiholoģijas bibliotēka, kas ir pieejama arī citu AII studējošajiem. • Pieejama mūsdienīga e-studiju vide. Daudz labi izstrādātu kursu Moodle vidē. • Darba devēji kā supervizori un prakses vadītāji tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā • Sadarbība pētniecībā ar citām augstskolām un organizācijām. • Pasniedzēju labās svešvalodu zināšanas. Kursu docēšana angļu valodā un individuāls darbs ar ERASMUS+ studentiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varētu vairāk iesaistīt studentus docētāju un doktorantūras studentu pētnieciskajā darbībā • Tikai 2 profesori/asoc. profesori no 7 ir paši piesaistījuši pētniecības projektus, pārējie strādā citu vadītos projektos, atbildības uzņemšanās problēma. • Fakultātes ģeogrāfiskais novietojums ārpus Rīgas centra, kas apgrūtina iespējas studējošiem elastīgāk izvēlēties C-daļas studiju kursus. • Visos studijuursos nav pieejama mūsdienīga literatūra latviešu valodā. • Latvijā nav pietiekami daudz standartizētu psiholoģiskās novērtēšanas metožu studējošo lietošanai mācību procesā.
<p style="text-align: center;">IESPĒJAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iespējas piesaistīt līdzekļus, lai nodrošinātu studiju procesu ar jaunākajām tehnoloģiskajām iekārtām. • Sagatavojot studiju kursus angļu valodā, iespējas piesaistīt ārzemju studentus. • Ārvalstīs studējošo LU studentu pieredzes izmantošana studiju programmas pilnveidē. • Iespējas organizēt starpdisciplinārus pētījumus ar citām fakultātēm. • Iespējas apgūt studiju kursus citās augstskolās un veidot kopīgas programmas. • Iespējas paplašināt mācībspēku un studējošo apmaiņu. • Iespējas piesaistīt vieslektoros, sadarbojoties ar citu AII psiholoģijas programmām. • Iespējas palielināt maksas studentu skaitu • Iespējas attīstīt un piedāvāt tālākizglītības kursus dažādās psiholoģijas un starpdisciplinārās jomās • Iespēja veidot jaunu maģistra studiju programmu reflektantiem, kam bakalaura grāds nav psiholoģijā, un starptautiskiem studentiem. • Iespējas attīstīt LU psiholoģijas nodaļas zīmolu, skaidrāk diferencējot studiju virziena stiprās puses salīdzinājumā ar citu AII psiholoģijas programmām. • Iespēja piesaistīt vairāk doktorantus, ja būtu vairāk budžeta vietu vai pētnieka darba vietu. • Ilgtermiņā, iespēja attīstīt psiholoģijas nodaļas kā reģionāla pētniecības centra specializāciju, gan diferencējot piedāvājumu no citiem Baltijas un Ziemeļvalstu pētniecības 	<p style="text-align: center;">DRAUDI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas realizācijā un pienācīgai prakses vadītāju darba apmaksai. • Vidusskolas absolventu skaita samazināšanās. • Studentiem pieaug iespējas izvēlēties līdzīgas programmas Latvijā un ārvalstīs, kas var mazināt potenciālo studentu skaitu. • Psihologu skaita pieaugums un konkurences palielināšanās darba tirgū. • Valsts finansēto studiju vietu skaita samazināšanās. • Īstermiņā, neskaidrība par psihologa kvalifikācijas iegūšanas tiesisko regulējumu pārejas periodā, stājoties spēkā Psihologu likumam. • Īstermiņā, neskaidrība par LU vadības plāniem attiecībā uz bijušo RPIVA psiholoģijas virzienu tālāko pastāvēšanu.

1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra

Studiju virziena pārvaldības struktūra iekļaujas kopējā LU un PPMF vadības ietvarā. Studiju virziena realizāciju ikdienā vada PPMF psiholoģijas nodaļas vadītājs, saskaņā ar LU vadības norādījumiem, virziena attīstības stratēģiju, fakultātes domes lēmumiem, dekāna norādījumiem un psiholoģijas nodaļas personāla sapulču koleģiālajiem lēmumiem. Studiju virziena programmu saturu izvērtē, t.sk. gada pārskatus, un apstiprina Psiholoģijas studiju programmu padome, kuras sastāvā iekļauti visu psiholoģijas studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji (Psiholoģijas nodaļas profesori un asociētie profesori), studējošo pārstāvji, kā arī darba devēju pārstāvis. Visas izmaiņas studiju programmās tiek veiktas ar studiju programmu padomes akceptu. Psiholoģijas studiju virziena realizācijā iesaistītā administratīvā personāla un akadēmiskā personāla pienākumi un atbildība definēta amatu aprakstos un LU normatīvajos aktos. Studējošo pienākumi un atbildība definēta LU iekšējās kārtības noteikumos un citos LU normatīvajos aktos. Ikdienas studiju organizāciju psiholoģijas studiju virzienā pārrauga Psiholoģijas nodaļas vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem. Reizi mēnesī notiek Psiholoģijas nodaļas personāla sapulces, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi saistībā ar studiju virziena realizāciju un tiek koleģiāli pieņemti lēmumi saistībā ar praktiskā studiju un pētniecības darba organizāciju.

1.6. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

1.6.1. Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai

Psiholoģijas virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošana (personāla atalgojums un infrastruktūras nodrošināšana) tiek nodrošināta par Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes budžeta līdzekļiem, ko savukārt veido gan valsts finansējums, gan studējošo mācību maksas.

Katru gadu, arī pārskata periodā, no fakultātes līdzekļiem tiek piešķirts finansējums literatūras iegādei un elektronisko datu bāzu abonēšanai. Īpaši psiholoģijas studiju virziena vajadzībām no fakultātes līdzekļiem ik gadu tiek apmaksāta PsychARTICLES datu bāzes abonēšana, kas ir dārga. Pētniecības darbs tiek daļēji apmaksāts no zinātnes bāzes finansējuma līdzekļiem. Pētniecības darbs pārskata periodā ticis apmaksāts arī no universitātes budžeta, finansējot LU pētniecības projektus konkursa kārtībā.

Dalība zinātniskajās konferencēs atsevišķos gadījumos mācībspēkiem tiek apmaksāta ar īpašu dekāna lēmumu, bet pārsvarā docētāji izmanto dažādu projektu līdzekļus, kuros papildu strādā, lai segtu komandējuma izdevumus. Pārskata periodā 6 cilvēki no 16 pamatdarbā strādājošajiem bija komandējumos. Studējošajiem bakalaura un maģistra programmu ietvaros dalība zinātniskajās konferencēs pārskata periodā nav tikusi apmaksāta. Visiem doktorantiem dalība zinātniskās konferencēs tiek apmaksāta no doktorantūras programmas līdzekļiem un 72% no aktīviem doktorantiem to ir izmantojuši. Psiholoģijas virziena programmas pašu ieņēmumu sadaļā fakultātes budžetā ienes 28% jeb 421 405 EUR pārskata gadā.

1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai

Visiem vēlētajiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem Psiholoģijas nodaļā ir doktora grāds psiholoģijā, izņemot vienu docētāju, kam ir doktora grāds pedagoģijā. Citu nodaļu vai fakultāšu

2/3 docētājiem, kas ir iesaistīti Psiholoģijas virziena kursu docēšanā, ir vai nu doktora grāds psiholoģijā vai docējamajam kursam atbilstošajā zinātnē. Kā stundu pasniedzēji atsevišķu kursu docēšanā tiek piesaistīti pieredzējuši profesionāli psiholoģijas jomā vai citās saistītās jomās, kam ir vismaz maģistra grāds psiholoģijā vai docējamajam kursam atbilstošā zinātnē (un tam atbilstoša profesionālā kvalifikācija) un ievērojama praktiskā darba pieredze attiecīgā jomā. Studiju virziena mācībspēku angļu valodas vai citu svešvalodu zināšanas ļauj docēt atsevišķas studiju programmu daļas (studiju kursus) angļu valodā, kas jau vairākus gadus tiek darīts gan bakalaura, gan maģistra studiju programmu līmenī. Studiju programmās nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā.

1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām

Psiholoģijas studiju virziena materiāltehnisko bāzi veido Psiholoģijas nodaļas un LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes materiāltehniskais nodrošinājums. Psiholoģijas nodaļas studiju biroja telpā studentu vajadzībām ir aprīkoti 4 datori un divi printeri, datori ir pieslēgti internetam, fakultātes ēkā darbojas arī bezvadu internets. E-studiju vide (*Moodle*) dod studentiem piekļuvi mācību materiāliem un informācijai arī mājās, kā arī ir iespēja kontaktēties ar pasniedzējiem. Lielai daļai kursiem ir labi izstrādātas *Moodle* vides, tās satur lekciju slaidus, norādes par semināriem, arī testus. Psiholoģijas nodaļas studiju birojā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus, apstrādāt pētījumu datus, lietojot SPSS programmu, izdrukāt un kopēt nepieciešamos materiālus, iepazīties ar noslēguma darbiem. Atsevišķa studiju biroja telpa psiholoģijas virziena studentu vajadzībām nodrošina gan efektīvu informācijas apmaiņu, gan dažādu minēto praktisko darbību ātru izpildi, gan atvieglo studentiem komunikāciju ar studiju lietvedi dažādos tehniskos jautājumos un konsultāciju saņemšanai. Daži lekciju kursi tiek docēti speciāli ierīkotās PPMF datorklasēs: fakultātē ir 5 datorklases ar 96 darba vietām studentiem. LUB Izglītības zinātnes un psiholoģijas bibliotēkā un nelielā bibliotēkā Psiholoģijas nodaļā pieejama Latvijā izdotā zinātniskā periodika psiholoģijā un vairāki tūkstoši oriģināldarbi galvenokārt angļu valodā, kā arī Latvijā un Krievijā izdotās psiholoģijas grāmatas. Tā kā pēdējos gados studentiem ir nodrošināta brīvpieeja zinātnisko pētījumu datu bāzēm, piemēram, [EBSCO](#), t.sk. *PsychArticle*, *ScienceDirect*; *Eastview Social Sciences & Humanities*, *Ebrary*, *SAGE Journals Online* u.c., bibliotēka vairs neabonē psiholoģijas ārzemju periodiskos izdevumus papīra formātā, jo šajās datu bāzēs ir pieejami visi līdz šim abonētie izdevumi. Studentiem un Universitātes mācībspēkiem ir iespējams piekļūt LU abonētajām un izmēģinājuma datubāzēm no savas mājas stacionārā vai portatīvā datora. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā lietotājiem brīvi ir pieejamas 18 datorvietas. Bibliotēka atvērta studentiem un mācībspēkiem darba dienās no 9 līdz 18, sestdienās no 9 līdz 17.

Psiholoģijas studiju programmām īpaši nozīmīgi ir tas, ka LU bibliotēkai ir iespēja abonēt psiholoģijas pētījumu datu bāzi *PsychArticles*, kurā ir apkopoti vairāk nekā 150 tūkstoši zinātniski, akadēmiski un pētnieciski pilna teksta raksti no vairāk nekā 70 zinātniskajiem izdevumiem Amerikā, Kanādā un Eiropā, un, izstrādājot savus pētnieciskos darbus, studenti var vadīties pēc visjaunākās informācijas un tāpat ir pieejama informācija par vēsturiski svarīgiem pētījumiem. Ņemot vērā līguma noteikumus, šī datu bāze ir pieejama Psiholoģijas nodaļas un PPMF bibliotēkas datoros, kur to ir iespējams izmantot arī citu augstskolu studentiem. Bibliotēkā ir pieejams arī Psiholoģijas nodaļas akadēmiskā personāla veidotais un vadītais EBSCO datu bāzē iekļautais žurnāls „Baltic Journal of Psychology”. Studentiem ir pieejamas arī LU Bibliotēkas veidotās datu bāzes: LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze, LU bakalaura un maģistru darbu datubāze, LU disertāciju datubāze, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu un psiholoģijas pētījumos izmantoto aptauju katalogs.

Kā zināms ierobežojums virziena materiāltehniskajā nodrošinājumā minams tas, ka ne visosursos pieejama pēdējos gados publicēta specializētā literatūra valsts valodā. Šajos gadījumos studiju procesā kā kursa pamatliteratūra tiek izmantoti jaunāko gadu izdevumi angļu valodā.

Humanitāro un sociālo zinātņu pētniecības centrā (Kalpaka bulv. 4) studējošajiem ir pieejamas psiholoģijas laboratorijas telpas ar videonovērošanas iespējām, datorizētiem testiem, autovadišanas simulatoru ar acu kustību mērītāju un citu laboratorijas aprīkojumu ar "Noldus" kompānijas aparatūru un programmatūru (*Observer XT, Face Reader, Media Recorder* sistēmas). Šīs telpas saskaņā ar projekta līguma noteikumiem ir pieejamas tikai LU pētniekiem, līdz ar to mācību procesā tās var tikt regulāri izmantotas tikai doktora studiju programmas realizācijas vajadzībām.

1.7. Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros

Pārskata periodā psiholoģijas virziena akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības aktivizēšana tika definēta kā viena no virziena attīstības prioritātēm tuvāko 1-2 gadu perspektīvā. Psiholoģijas virziena stratēģijas pilnveidošanai veltītā īpašā psiholoģijas nodaļas personāla sapulcē tika definētas konkrētas darbības pētniecības intensificēšanai ierobežota finansējuma apstākļos ar izmērāmiem rezultātiem. Akadēmiskajam personālam dots uzdevums, papildus projektu piesaistei, aktīvi meklēt iespējas iesaistīties gan jau esošos starptautiskos pētniecības projektos, piedaloties tajos ar pētniecisko datu ievākšanu un apstrādi, publikāciju sagatavošanu u. tml., gan arī aktīvi iesaistīties tīklošanas aktivitātēs un projektos, piemēram, COST akcijās. Pārskata periodā iegūts LU attīstības projekta finansējums 5 zinātnisko rakstu pabeigšanai un publicēšanai indeksētos zinātniskajos izdevumos.

Pārskata periodā psiholoģijas studiju virziena mācībspēki ir piedalījušies vairākos pētniecības projektos, piemēram, Erasmus+ projektā (sadarbībā ar Lietuvas Bērnu un jaunatnes centru, Lietuvas IZM, Latvijas VISC, Helsinku universitāti) "Learning to be: Development of Practices and Methodologies for Assessing Social, Emotional and Health Skills within Educational Systems/Learn2be", VISC projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā" (8.3.1.1/16/I/002), IZM un LU projektā „Pētījums par bērniem ar speciālām vajadzībām sniedzamo atbalsta pakalpojumu izmaksu modeli iekļaujošas izglītības īstenošanas kontekstā” (Projekta līguma Nr. ZD2017/20386, Projekta LU Reģistrācijas Nr. L-20386-ZR-N-040), LU Fonda finansētā projektā "Attieksme pret uzņēmējdarbību, longitudināls pētījums" kopā ar EVF pārstāvjiem, LU Efektīvas sadarbības projektā ar a/s Latvijas Valsts ceļi "Sabiedrisko norišu un sociālās novērošanas ilūzijas ietekme/saistība uz/ar ātruma pārsniegšanu", LU BVEF projektā "Cilvēka un datora mijiedarbības kognitīvie un uzvedības aspekti elektronisko pakalpojumu un elektronisko pakalpojumu un elektronisko mācību materiālu izstrādē", McDonalds Charities atbalstītā projektā "Sociāli emocionālā attīstība" Irlavas bērnu namā. Pārskata periodā ir arī turpināti iesākie pētījumu virzieni satiksmes psiholoģijā (piemēram, par riskantas braukšanas saistību ar dažādiem individuālo atšķirību mainīgajiem lielumiem), sociālajā psiholoģijā (piemēram, par skatu punkta maiņu un tās saistību ar informācijas reprezentācijas abstrakcijas līmeni), politiskajā psiholoģijā (par individuālo atšķirību mainīgajiem lielumiem, kas ļauj prognozēt indivīdu politisko orientāciju) u.c. jomās. Būtisku lomu pētnieciskajā darbībā spēlē studējošo iesaistīšana pētniecības projektos. Vairāki doktoranti ir iesaistījušies studiju darbā, piemēram, palīdzot docētājiem vadīt seminārus savās kompetences jomās, kā arī vadot kursa darbus un bakalaura darbus, kas tuvi viņu promocijas darbu tēmām. Tādējādi tiek nodrošināta gan bakalaura programmu studentu iesaistīšana aktuālajā pētnieciskajā darbā, gan arī pētnieciskā darba atziņu integrācija mācību procesā.

LU darbības mērķa - kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti - sasniegšanu pārskata periodā nozīmīgi veicināja Psiholoģijas doktora studiju programmas aktīvi studējošie doktoranti un zinātniskā grāda pretendenti, jo pārskata periodā tika

aizstāvēti 3 promocijas darbi un publicēti 11 raksti, kuru autori vai līdzautori ir doktoranti vai zinātniskā grāda pretendenti, tostarp 3 raksti *Web of Science* indeksētos izdevumos.

Gan doktorantu, gan virziena docētāju zinātniskā aktivitāte ir augsta, piedaloties dažādos sabiedrībai aktuālos un starptautiski novatoriskos pētījumos, konferencēs, pārskata gadā publicējot kopā 73 rakstus un citu veidu zinātniskos izdevumus, no tiem 28 publikācijas ir psiholoģijas nodaļas akadēmiskā personāla un doktorantu (11) publikācijas (skat. *pielikumus*: Psiholoģijas virziena docētāju publikācijas pārskata periodā (2016.-2017.gads) un Psiholoģijas doktorantu publikācijas, 2016./2017.akad.gads) un strādājot projektos.

1.8. Informācija par ārējiem sakariem

1.8.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs

Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām tiek organizēta trīs galvenajos virzienos.

Pirmkārt, darba devēji un profesionālās organizācijas (Latvijas Klīnisko psihologu asociācija, Latvijas Skolu psihologu asociācija, Latvijas Psihologu biedrība, Latvijas Psihologu apvienība, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība, Latvijas testu komisija) ir aktīvi iesaistītas studējošo prakses organizēšanā gan profesionālā bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Psiholoģijas nodaļai ir izveidojusies ilggadēja sadarbība ar vairākām iestādēm un organizācijām, piemēram ar Krīžu un konsultāciju centru "Skalbes", "Swedbank", Rīgas skolu valdi u.c. Darba devēji un LU psiholoģijas programmu absolventi kā supervizori un prakses vadītāji regulāri tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā. Darba devēji izsaka priekšlikumus studējošo prakses organizācijai, prakses uzdevumiem.

Otrs būtisks sadarbības virziens ir darba devēju un profesionālo organizāciju pārstāvju iesaistīšanās gala pārbaudījumu komisijās profesionālajās studiju programmās. Tādējādi tiek nodrošināta darbam nepieciešamo kompetenču pārbaude pirms diploma iegūšanas gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās.

Trešais sadarbības virziens ir darba devēju pārstāvja dalība psiholoģijas studiju programmu padomē, kur tādējādi tiek nodrošināta studiju satura atbilstības kontrole darba devēju prasībām un profesionālo organizāciju izvirzītajiem standartiem.

Programmā iesaistītie mācībspēki aktīvi darbojas dažādās Latvijas profesionālās organizācijās, piemēram, Latvijas psihologu apvienībā, Latvijas testu komisijā, Latvijas skolu psihologu asociācijā, Latvijas klīnisko psihologu asociācijā, kā arī starptautiskās asociācijās, piemēram, Eiropas International Test Commission, International School Psychology Association, European Association of Development Psychology, Psiholoģiskās novērtēšana asociācijā (EAPA - European Association on Psychological Assessment), International Society of Political Psychology. Dalība šajās organizācijās dod iespēju sekot jaunākajam psiholoģijas zinātnē un ir labs pamats tālākās sadarbības un kopīgu projektu attīstībai. Tomēr te pastāv tendence, ka 5-7 docētāji (piem., M. Raševska, S. B. Sebre, B. Martinsone, I. Austers, A. Miltuze, pārskata periodā arī Ģ. Dimdiņš) ir aktīvi asociāciju biedri, bet citi īpaši nepiedalās starptautiskās asociācijās, arī šajā jomā sadarbība būtu jāpaplašina. Dalība starptautiskajās profesionālajās un pētniecības organizācijās ir cieši saistīta ar finansējuma pieejamību un nereti atkarīga no dalības starptautiskajās konferencēs (kur organizācijas dalības maksa mēdz būt iekļauta reģistrācijas maksā).

1.8.2. Augstskolas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu

Studējošo mobilitātes veicināšana ir viens no svarīgākajiem programmas attīstības uzdevumiem tuvākajam periodam. Tiek attīstītas diskusijas, kā labāk piesaistīt ārvalstīs

studējošos. PPMF ir noslēgti divpusējie Erasmus līgumi ar 16 dažādām augstskolām par psiholoģijas virzienā studējošo un mācībspēku apmaiņu (skat. sarakstu tabulā zemāk). LU ietvaros ir panākta sadarbība ar Tartu un Viļņas Universitātēm par sadarbību studijās un pētniecībā, studējošo un mācībspēku apmaiņu un nākotnē tiek plānota vēl ciešāka sadarbība ar šo augstskolu psiholoģijas nodaļām. Psiholoģijas studiju virziena attīstības plānos ir strādāt īpaši pie sadarbības augstskolu tīkla paplašināšanas. Katru gadu gan maģistrantūras, gan doktorantūras programmās tiek pieaicināti ārvalstu viespasniedzēji, pārskata periodā doktorantūras ietvaros lekcijas lasījuši prof. *Julius Kuhl* (Vācija), *Jeffrey Mitchell* (Baltimora, ASV), *Kenneth Hugdahl* (Norvēģija), *Sue Leekam*, *Georgina Powell* un *Tom Freeman* (Velsa, UK), *Martine Delfos* (Nīderlande). Doktorantiem bija iespēja arī piedalīties zinātniskās komunikācijas speciālistes *Džosijas Diksones* seminārā (UK). Turklāt prof. Julius Kuhl, būdams ievērojams Eiropas personības psiholoģijas pētnieks, jau vairākus gadus regulāri konsultē psiholoģijas doktorantus viņu pētījumu projektu jautājumos. Lekcijas un seminārus klīniskā psiholoģijā, kognitīvi biheiviorālā virzienā vadīja Zuilma Gabriela Sigurdardottir (Islande) un Jan Praško (Čehija).

Universitātes, ar kurām noslēgti līgumi par psiholoģijas virzienā studējošo un mācībspēku apmaiņu:

Nr.	Universitāte un Erasmus+ kods	Līgums ir aktīvs	
		No	Līdz
1	Universitāt Hildesheim D HILDESHEIM01	2017(jauns!)	2021
2	Universitāt Mannheim D MANNHEI01	2015	2021
	Tallinna Ülikool/ Tallinn University EE TALLINN05	2017	2021
3	Vilnius University LT VILNIUS01	2014	2021
4	Constantine the Philosopher University in Nitra SK NITRA01	2017 (jauns!)	2021
	Istanbul Commerce University TR ISTANBU10	2017 (jauns!)	2018
5	Isik University TR ISTANBU14	2016	2021
6	The Catholic University in Ružomberok SK RUZOMBE01	2014	2021
7	Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro P VILA-RE01	2016	2020
8	University West S TROLLHA01	2014	2021
9	Leiden University NL LEIDEN01	2016	2021
10	Universitāt Konstanz D KONSTAN01	2014	2021
11	Pan-European University SK BRATISL08	2014	2021
12	Mykolas Romeris University LT VILNIUS06	2014	2021
13	Universitāt Vechta D VECHTA02	2017	2021
14	University of Groningen NL GRONING01	2014	2021
15	Tallinn University of Technology EE TALLINN04	2014	2021
16	University of Zielona Góra PL ZIELONA01	2014	2020
		2016	2021

Turpinās darbs pie atsevišķu studiju kursu sagatavošanas angļu valodā un plānots plašāk reklamēt studiju iespējamību ārvalstu studentiem. Šobrīd ārvalstu studējošajiem studijas psiholoģijas virzienā būtu viegli pieejamas individuālai apguvei studiju kursus angļu valodā izmantotās literatūras dēļ. Profesionālo kursu un prakses apguve varētu būt sarežģītāka, jo tai nepieciešama valsts valodas prasme ļoti labā līmenī. Personāla svešvalodu zināšanas ir labas, visi pasniedzēji brīvi lasa un kopumā labi runā angļu vai vācu valodā, ļoti labā angļu valodā var vadīt lekcijas apmēram 50% mācībspēku, daļa var vadīt lekcijas arī krievu valodā. PN personāla sadarbība ar citām augstskolām un organizācijām Latvijā notiek dažādu pētniecības un apmācības projektu (tai skaitā starpnozaru) ietvaros. Ar ārzemju augstskolām un organizācijām sadarbība notiek gan starppersonu, gan organizāciju līmenī. Piemēram, pārskata periodā turpinājās Psiholoģijas nodaļas profesora Ģirta Dimdiņa sadarbība ar Sēdertonas Universitātes pētniekiem Baltijas un Austrumeiropas studiju fonda (Östersjöstiftelsen) finansētā projektā "Psiholoģiskie mehānismi politiskās orientācijas pamatā vecā un jaunā demokrātijā--salīdzinošs pētījums starp Zviedriju un Latviju", kā arī sākās sadarbība ar ASV Kalifornijas Universitātes Riversaidā pētnieku Deividu Fanderu (David C. Funder) pētniecības instrumentu aprobēšanai un datu vākšanai Starptautiskā Situāciju Projekta ietvaros. Tāpat minama docentes Ievas Stokenbergas dalība Vilibalda Ruha (Wilibald Ruch) un Sonjas Heincas (Sonja Heintz) (Cīrihes universitate) vadītajā projektā "Psychometric comparisons of 12 marker items of benevolent and corrective humor across 22 countries, age and gender". Kā prof. M. Raščevskas ilggadējus sadarbības partnerus var minēt ASV "Dynamic Measurement Group", Viļņas Universitātes Psiholoģiskās novērtēšanas un testu adaptācijas pētnieku grupu, asoc. prof. I. Bite cieši sadarbojas ar Eiropas Kognitīvi biheiviorālās asociācijas (EABCT) biedriem, kas ir bieži viesi LU kā viesprofesori.

Ārvalstīs studējošo skaits studiju virzienā:

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>2016/2017</i>
	Kopā virzienā	2
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>2</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
42310	20474 Psiholoģija (PBSP)	
	Kopā	1
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>1</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
	Lietuva	1
43310	20483 Psiholoģija (BSP)	
	Kopā	1
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>1</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
	Vācija	1
47310	2049X Psiholoģija (PMSP)	
	Kopā	0
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>0</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
51310	37301 Psiholoģija (DOK)	

	Kopā	0
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>1</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>

Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>2016/2017</i>
	Kopā virzienā	19+1 dokt
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	<u>0</u>
	<u>Apmaiņas programmā</u>	<u>19</u>
42310	20474 Psiholoģija (PBSP)	
	Kopā	0
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	<u>0</u>
	<u>Apmaiņas programmā</u>	<u>0</u>
43310	20483 Psiholoģija (BSP)	
	Kopā	
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	
	<u>Apmaiņas programmā</u>	
47310	2049X Psiholoģija (PMSP)	
	Kopā	
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	
	<u>Apmaiņas programmā</u>	
51310	37301 Psiholoģija (DOK)	
	Kopā	1
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	<u>0</u>
	<u>Apmaiņas programmā</u>	<u>1</u>

Akadēmiskā personāla starptautiskā apmaiņa

	2016/2017
<i>Studiju virziena akadēmiskais personāls ārvalstīs (pasniedzēju skaits)</i>	<u>0</u>
Valstu uzskaitījums --	
<i>Ārvalstu akadēmiskais personāls studiju virzienā (pasniedzēju skaits)</i>	<u>10</u>
Valstu uzskaitījums Apvienotā Karaliste, ASV, Čehija, Islande, Nīderlande, Norvēģija, Vācija	

1.8.3.Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām

LU Psiholoģijas nodaļai izveidojusies veiksmīga sadarbība ar vairākām Latvijas un ārvalstu augstskolām psiholoģijas studiju virziena realizācijā. No Latvijas augstskolām kā sadarbības partnerus var minēt Daugavpils Universitāti un Rīgas Stradiņa universitāte. Sadarbība ar šo augstskolu pārstāvjiem notiek gan profesionālo organizāciju ietvaros, gan pētniecībā, gan

doktorantūras studiju ietvaros. Ārpus Latvijas ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Konstanes Universitāti Vācijā, Tartu Universitāti Igaunijā, Viļņas Universitāti Lietuvā. Ir iesākta sadarbība ar Tallinas Tehnisko Universitāti Igaunijā un Mykolas Romeris Universitāti Lietuvā par starptautiskas darba un organizāciju psiholoģijas maģistratūras programmas izveidi un realizāciju. Turpinās sadarbība ar Sēdertēnas augstskolu (Södertörns högskola) Zviedrijā. Tāpat turpinās iepriekšējos gados iesāktā sadarbība ar mācībspēkiem un pētniekiem no Stokholmas Universitātes Zviedrijā. Pārskata periodā būtiska ar sadarbību saistīta aktivitāte bija Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas pievienošana LU un šīs augstskolas psiholoģijas virziena personāla integrācija LU struktūrās.

1.9.Kvalitātes nodrošinājums un garantijas

1.9.1.Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība

Studiju procesa kvalitātes un vadības nodrošināšanas sistēmas galvenais mērķis ir garantēt programmas satura atbilstību psiholoģijas zinātnē pastāvošajām prasībām, profesijas standartiem, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām.

Kvalitātes kontrole un vadīšana psiholoģijas studiju virzienā notiek sekojošā veidā:

- pieņemot darbā pēc iespējas augsti kvalificētu akadēmisko un palīgpersonālu;
- konsekventi organizējot iespējas gūt atgriezenisko saikni par studiju procesu no studentiem (aptauju un diskusiju formā);
- regulāri vērtējot un pilnveidojot studiju programmas;
- regulāri vērtējot akadēmisko personālu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem;
- vērtējot akadēmiskā personāla darba efektivitāti, kompetenču attīstību un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildi.

Studiju programmas iekšējās kvalitātes kontroli veic Psiholoģijas nozares studiju programmu padome un tiešie programmas īstenotāji – Psiholoģijas nodaļa. Šo darbu koordinē un vada LU Kvalitātes vadības un audita departaments un LU Akadēmiskais departaments. Akadēmiskā personāla vērtēšanu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem, kā arī darba efektivitātes, kompetenču attīstības un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildes vērtēšanu veic Psiholoģijas nodaļas vadītājs sadarbībā ar programmu direktoriem, balstoties uz akadēmiskā personāla individuālā darba gada rezultātiem. Virziena attīstības plāna apspriešana notiek vismaz divreiz akadēmiskā gada laikā Psiholoģijas nozares studiju programmu padomes sēdē. Regulāra attīstības virzienu apspriešana notiek arī Psiholoģijas nodaļas akadēmiskā personāla sēdēs, kas notiek reizi mēnesī visa studiju gada laikā. Pārskata ziņojums tiek vērtēts fakultātes Domē.

1.9.2.Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā

Psiholoģijas studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir daļa no Latvijas Universitātes iekšējās kvalitātes vadības sistēmas, kas ir daļa no augstskolas stratēģiskās vadības. Virziena ietvaros studiju programmu kvalitātes uzraudzību veic programmu direktori; šo uzraudzību pārrauga un vada Psiholoģijas nozares studiju programmu padome. Universitātes ietvaros virziena ārējo kvalitātes kontroli nodrošina LU Akadēmiskais departaments. Katru gadu tiek sastādīti pašvērtējuma ziņojumi jeb pārskati, iesaistot plašāku informācijas sniedzēju loku – studenti, docētāji, absolventi, darba devēji. Studenti tiek iedrošināti piedalīties mācību procesa veidošanā gan caur saviem pārstāvjiem Psiholoģijas nozares studiju programmu padomē, gan caur

ikdienas komunikāciju ar programmu direktoriem, gan arī caur īpaši organizētām sanāksmēm ar studējošo pārstāvju un virziena vadības pārstāvju piedalīšanos. Studējošo uzņemšanas, studēšanas un studiju beigšanas noteikumi un procesi ir definēti atbilstošajos LU normatīvajos dokumentos, kas ir publiski pieejami. Arī dekāne neatkarīgi tiek ar visu grupu pārstāvjiem kopīgā diskusijā, lai iedziļinātos jautājumā, ko studenti domā par programmām, studiju procesa uzlabošanu. Studenti pozitīvi izteicās par psiholoģijas virziena programmām, atzīmējot, ka docētāji ir kvalificēti speciālisti, ir pieejami materiāli Moodle vidē, vienīgi dažviet kursu saturu pārklājas, kas būtu nākotnē jānovērš. Tas gan saprotami, jo lietišķo psiholoģijas nozaru kursi pamatojas uz teorētiskiem kursiem un, uzsākot praktiski orientētus tematus, pamati jāatkārto.

Personāla pieņemšana darbā notiek ar atklātu konkursu palīdzību. Prasības amata pretendentiem un amata pienākumi ir skaidri definēti, izsludinot konkursu. Visiem amatu pretendentiem tiek dotas vienādas iespējas sevi prezentēt vispirms psiholoģijas nodaļas personālam, pēc tam fakultātes Domei vai Psiholoģijas profesoru padomei. Kritēriji akadēmiskā personāla kompetences un attīstības novērtēšanai tiek definēti universitātes, fakultātes un nodaļas līmenī. Virziena ietvaros akadēmiskā personāla kompetences un attīstības novērtējumu veic Psiholoģijas nodaļas vadītājs.

1.9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas

Latvijas Universitātei ir noslēgtas [vienošanās ar Daugavpils Universitāti \(akadēmiskā bakalaura un doktora studiju programma\)](#) un Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskolu (psiholoģijas profesionālā bakalaura programma) par iespēju turpināt izglītības apguvi šo augstskolu psiholoģijas virziena studiju programmās, bet atsevišķi līgumi steidzīgi jāpārslēdz, jo Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola ir likvidēta.

II. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMS

2.1. PSIHOLOĢIJAS BAKALaura STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

2.1.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Ne nosaukums, ne iegūstamais grāds, ne mērķi un uzdevumi kopš pēdējās akreditācijas nav mainījušies.

Nosaukums: Psiholoģijas bakalaura studiju programma

Iegūstamais grāds: Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā

2.1.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas **mērķis** ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt psiholoģijas zinātnes teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas, sociāli komunikatīvās prasmes un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Pēc programmas sekmīgas apgūšanas paveras iespējas tālākām psiholoģijas studijām kā Latvijā, tā arī ārvalstīs.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi **uzdevumi**:

1. Nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā.

2. Veicināt studentu izpratni par psiholoģiju kā zinātni un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas
3. Nodrošināt apgūto teorētisko zināšanu sekmīgu pielietojumu zinātniskās izpētes darbā, veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu un korektu pētījumu psiholoģijā.
4. Veicināt profesionālās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā darbā.
5. Veicināt analītiskās domāšanas iemaņas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.
6. Veicināt psiholoģijas studentu personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītībai un mūžizglītībai.

2.1.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Paredzētie studiju rezultāti kopš pēdējās akreditācijas nav mainījušies.

Absolvējot psiholoģijas bakalaura studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1) *zināšanas un izpratne:*

- absolventi spēj demonstrēt pamatzināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas.
- spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2) *Prasmes:*

- absolventi spēj iegūtās zināšanas pielietot zinātniskās izpētes darbā;
- spēj patstāvīgi un korekti izstrādāt psiholoģijas pētniecības pamatprincipiem un psiholoģijas ētikas principiem atbilstošus pētījumus psiholoģijā;
- spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas problēmu risināšanas stratēģijas;
- spēj efektīvi komunicēties, spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, psiholoģijas zinātnes nozarei atbilstošas problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- spēj patstāvīgi strukturēt un virzīt savu pašreizējo un tālāko mācīšanos un profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemot lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

3) *Kompetence:*

- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgās tehnoloģijas avotiem un to izmantot, pieņemot lēmumus un risināt problēmas,
- spēj izprast un pielietot ētikas principus psiholoģiskajos pētījumos,
- prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties psiholoģijas zinātnes jomas attīstībā.

Šīs psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 6. EKI līmenim (MK noteikumi Nr.322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju").

2.1.4. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu)

Studentu imatrikulācija psiholoģijas bakalaura programmā:

- Psiholoģijas bakalaura programmā tiek uzņemti reflektanti ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību.
- Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada, nepieciešams centralizētā eksāmena (CE) vērtējums latviešu valodā un literatūrā + angļu valodā (vai franču, vai vācu valodā). *Vērtējuma aprēķināšanas formula:* CE latviešu valodā un literatūrā līdz 2011.

gadam vai CE latviešu valodā no 2012. gada (rakstīšana vai tekstveide ($4 \times 100 = 400$)) + CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā (klausīšanās ($1,2 \times 100 = 120$) + lasīšana ($1,2 \times 100 = 120$) + runāšana ($1,2 \times 100 = 120$) + valodas lietojums ($1,2 \times 100 = 120$) + rakstīšana ($1,2 \times 100 = 120$)).

- Imatrikulācijai nepieciešamajos centralizētajos eksāmenos ir jābūt saņemtam vērtējumam – A, B, C, D vai E līmenis.
- Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, pamatojoties uz sekmīgām (ne zemākām par 4) vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas formulas: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta noteikto mācību priekšmetu gada vidējā atzīme. *Vērtējuma aprēķināšanas formula:* vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā ($30 \times 10 = 300$) + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā ($50 \times 10 = 500$) + vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos ($20 \times 10 = 200$).
- Priekšrocības ir Latvijas valsts skolēnu zinātnisko konferenču psiholoģijas sekcijas 1. – 2. pakāpes laureātiem un LU Jauno pedagogu un psihologu skolas ar izcilību atzīmēto darbu autoriem psiholoģijā. Šie autori saņem valsts budžeta finansētu vietu ārpus konkursa.

Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, noformulētie mērķi un uzdevumi, un uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstoši.

2.1.5. Studiju programmas plāns

1.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programma pilna laika klātienes forma (6 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		3. gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri	Docētāja kvalifikācija uz 2016./2017. ak.gadu
		1. s.	2. s.	3. s.	4. s.	5. s.	6. s.				
Obligātā daļa (A daļa)											
<i>Universitātes pamatstudiju modulis</i>											
Filz1024	Filozofijas pamati	4						4	Eksāmens	L 36, S 28	Dr.paed., prof.
Soci2029	Socioloģija		2					2	Eksāmens	L32	Mg.paed., lekt.
JurZP003	Ievads tiesību zinātnēs		2					2	Eksāmens	L32	Mg.psych., stundu pasn., LU doktorants
Ekon1006	Ekonomikas teorijas pamati		2					2	Eksāmens	L32	1) Mg. ekon., lekt. 2) Dr.vadz., st. pasn.
<i>Nozares pamatstudiju modulis</i>											
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4						4	Eksāmens	L 48, S 16	1) Dr.psych., asoc.prof. 2) Mg.psych., pasn., LU doktorants
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2						2	Eksāmens	L 24, S 8	Mg.biol., zin.asist., LU doktorants
SDSK1102	Statistika psiholoģijā	4						4	Eksāmens	L 48, S 16	Dr.ekon., asoc. prof.
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3					3	Eksāmens	L 18, S 30	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2					2	Eksāmens	L 24, S 8	Ārsts ģenētiķis
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3					3	Eksāmens	L32, S16	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4				4	Eksāmens	L 48, S 16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih2072	Personības psiholoģija			4				4	Eksāmens	L 48, S 16	Dr.psych., docents
Psih2036	Sociālā psiholoģija			4				4	Eksāmens	L 48, S 16	PhD, profesors
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2				2	Eksāmens	L 16, S 16	1) Dr.psych., asoc.prof. 2) Mg.psych., zin.asist. LU doktorants, 3) Mg.psych., zin asist. LU doktorants 4) Dr.psych., profesors
Psih2018	Psihometrika			2				2	Eksāmens	L 16, S 16	1) Dr.psych., asoc.prof. 2) Dr.psych., stundu pasn.
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I			2				2	Eksāmens	L 24, S 8	Mg.psych., pasn., LU doktorants

Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II				2			2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.psych., profesors
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā				2			2	Eksāmens	L 22, S 10	Dr.psych., docents
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 16, S 16	PhD, profesors
Psih3017	Patopsiholoģija					4		4	Eksāmens	L 56, S 8	Dr.psych., docents
PsihN001	<i>Bakalaura darbs</i>							10	Aizstāvēšana		
Obligātās izvēles daļa (B daļa)											
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	4						4	Eksāmens	S 64	1) Dr.paed., docents 2) Mg.izgl.zin., lektors
ValoP106	Svešvaloda (vācu valoda)									P 46, S 18	
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	2						2	Eksāmens	L 16, S 16	Dr.psych., docents
Psih1063	Starppersonu komunikācija		2					2	Eksāmens	S 32	Dr.psych., docents
Biol1050	Psihofizioloģija		2					2	Eksāmens	L 24, S 8	Mg.biol., zina.asist., LU doktorants
Psih2030	Kursa darbs				4			4	Aizstāvēšana		Dr.psych., asoc.prof.
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.Psych., vad.pētn.
SociP046	Sociālā antropoloģija				2			2	Eksāmens	L 20, S 12	Dr.soc., asoc.prof.
PsihP055	Ģimenes psiholoģija				3			3	Eksāmens	L 32, S 16	Dr.psych., docents
Psih3061	Neiropsiholoģija				2			2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.psych., stundu pasn.
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 18, S 14	Dr.psych., docents
Psih1032	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā				2			2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.psych., docents
PsihP057	Organizāciju psiholoģija						3	3	Eksāmens	L 32, S 16	1) Mg. Psych., st.pasn. 2) Mg. Psych., st.pasn.
SDSK3032	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā						2	2	Eksāmens	L 8, P 24	Dr.ekon., asoc. prof.
Izvēles kursi B daļā											
Psih3043	Veselības psiholoģija				2			2	Eksāmens	L16, S13, P3	Dr.psych., docents
Psih1057	Stresa vadīšana				2			2	Eksāmens	L 28/ S4	Dr.psych., docents
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā				2			2	Eksāmens	L 24, P 8	Dr.psych., docents
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 16, S 16	PhD, profesors
Psih3040	Diferenciālā psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 28, S 4	Dr.psych., docents
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā				2			2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.

Psih3042	Psihosomatika						2	2	Eksāmens	L 20, S 12	Mg.psych., zin asist. LU doktorants
Psih3356	Vides psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 16, S 16	Dr.psych., docents
Psih3039	Politiskā psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 20, S 12	PhD, profesors
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš						2	2	Eksāmens	S32	Dr.psych., docents
Kopā A daļā		14	14	18	6	4	10	66			
t.sk.LU pamatstudiju moduļa kursi		4	6								
t.sk.nozares pamatstudiju moduļa kursi		10	8	18	6	4					
t.sk.Bakalaura darbs							1 0				
Kopā B daļā		6	4	0	11	14	9	44			
t.sk. B daļas obligātie kursi		6	4	0	11	6	5				
t.sk. B daļas izvēles kursi						8	4				
Brīvās izvēles daļā (C daļā)			2	2	2	2	2	10			
Kopā programmā		20	20	20	19	20	21	120			

2.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programma nepilna laika klātienes forma (7 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		3. gads		4.g.	Ko pā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri	Docētāja kvalifikācija uz 2016./2017. ak.gadu
		1. s.	2. s.	3. s.	4. s.	5. s.	6. s.	7. s.				
Obligātā daļa (A daļa)												
<i>Universitātes pamatstudiju modulis</i>												
Filz1024	Filozofijas pamati	4							4	Eksāmens	L 36, S 28	Dr.paed., prof.
Soci2029	Socioloģija		2						2	Eksāmens	L32	Mg.paed., lekt.
JurZP003	Ievads tiesību zinātnēs		2						2	Eksāmens	L32	Mg.psych., stundu pasn., LU doktorants
Ekon1006	Ekonomikas teorijas pamati						2		2	Eksāmens	L32	1) Mg. ekon., lekt 2) Dr.vadz., st. pasn.
<i>Nozares pamatstudiju modulis</i>												
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4							4	Eksāmens	L 48, S 16	1) Dr.psych., asoc.prof. 2) Mg.psych., pasn., LU doktorants
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2							2	Eksāmens	L 24, S 8	Mg.biol., zin.asist., LU doktorants
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3						3	Eksāmens	L 18, S 30	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2						2	Eksāmens	L 24, S 8	Ārsts ģenētiķis
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3						3	Eksāmens	L32 S16	Mg.psych., pasn., LU doktorants
SDSK1102	Statistika psiholoģijā			4					4	Eksāmens	L 48, S 16	Dr.ekon., asoc. prof.
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4					4	Eksāmens	L 48, S 16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih2072	Personības psiholoģija			4					4	Eksāmens	L 48, S 16	Dr.psych., docents
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2					2	Eksāmens	L 16, S 16	1) Dr.psych., asoc.prof. 2) Mg.psych., zin.asist. LU doktorants 3) Mg.psych., zin asist. LU doktorants 4) Dr.psych., profesors
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I			2					2	Eksāmens	L 24, S 8	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih2018	Psihometrika				2				2	Eksāmens	L 16, S 16	1) Dr.psych., asoc.prof.

												2) Dr.psych., stundu pasn.
Psih313 5	Kognitīvā psiholoģija II				2			2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.psych.,profe sors	
Psih304 7	Izpētes metodes psiholoģijā				2			2	Eksāmens	L 22, S 10	Dr.psych., docents	
Psih203 6	Sociālā psiholoģija				4			4	Eksāmens	L 48, S 16	PhD, profesors	
Psih301 7	Patopsiholoģija				4			4	Eksāmens	L 56, S 8	Dr.psych., docents	
Psih304 1	Eksperimentālā psiholoģija					2		2	Eksāmens	L 16, S 16	PhD, profesors	
PsihN0 01	<i>Bakalaura darbs</i>							10	10	Aizstāvēš ana		
Obligātās izveles daļa (B daļa)												
ValoP1 05	Svešvaloda (angļu valoda) I	4						4	Eksāmens	S 64	1) Dr.paed., docents 2) Mg.izgl.zin., lektors	
ValoP1 06	Svešvaloda (vācu valoda)									P 46, S 18		
Psih106 4	Sociālo prasmju treniņš	2						2	Eksāmens	L 16, S 16	Dr.psych., docents	
Psih106 3	Starppersonu komunikācija		2					2	Eksāmens	S 32	Dr.psych., docents	
Biol105 0	Psihofizioloģija		2					2	Eksāmens	L 24, S 8	Mg.biol., zina.asist., LU doktorants	
Psih203 0	Kursa darbs				4			4	Aizstāvēš ana		Dr.psych., asoc.prof.	
SociP0 46	Sociālā antropoloģija				2			2	Eksāmens	L 20, S 12	Dr.soc., asoc.prof.	
PsihP0 55	Ģimenes psiholoģija				3			3	Eksāmens	L 32, S 16	Dr.psych., docents	
Psih306 1	Neiropsiholoģija					2		2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.psych., stundu pasn.	
Psih212 7	Pedagoģiskā psiholoģija					2		2	Eksāmens	L 18, S 14	Dr.psych., docents	
Psih103 2	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā					2		2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.psych., docents	
Psih303 0	Valodas un runas psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 24, S 8	Dr.Psych., vad.pētn.	
PsihP0 57	Organizāciju psiholoģija						3	3	Eksāmens	L 32, S 16	1) Mg. Psych., st.pasn. 2) Mg. Psych., st.pasn.	
SDSK3 032	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā							2	2	Eksāmens	L 8, P 24	Dr.ekon., asoc. prof.
Izveles kursi B daļā												
Psih304 3	Veselības psiholoģija					2		2	Eksāmens	L16,S 13,P3	Dr.psych., docents	
Psih304 0	Diferenciālā psiholoģija					2		2	Eksāmens	L 28, S 4	Dr.psych., docents	
Psih304 2	Psihosomatika						2	2	Eksāmens	L 20, S 12	Mg.psych., zin asist. LU doktorants	
Psih303 9	Politiskā psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 20, S 12	PhD, profesors	
Psih335 6	Vides psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 16, S 16	Dr.psych., docents	

PsihP043	Personības izaugsmes treniņš						2		2	Eksāmens	S32	Dr.psych., docents
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā							2	2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih1057	Stresa vadīšana							2	2	Eksāmens	L 28/S4	Dr.psych., docents
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā							2	2	Eksāmens	L 24, P 8	Dr.psych., docents
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija							2	2	Eksāmens	L 16, S 16	PhD, profesors
Kopā A daļā		10	12	16	6	8	4	10	66			
t.sk.LU pamatstudiju moduļa kursi		4	4				2					
t.sk.nozares pamatstudiju moduļa kursi		6	8	16	6	8	2					
t.sk.Bakalaura darbs								10				
Kopā B daļā		6	4	0	9	8	9	8	44			
t.sk. B daļas obligātie kursi		6	4		9	6	5	2				
t.sk. B daļas izvēles kursi						2	4	6				
Brīvās izvēles daļā (C daļā)				2	2	2	4	0	10			
Kopā programmā		16	16	18	17	18	17	18	120			

Kā redzams 1. un 2.tabulā, programmas kopējais apjoms ir 120 kredītpunkti (180 ECTS).
To veido:

- 1) Obligātā daļa (A daļa), kas ietver studiju kursus 66 kp (99 ECTS) apmērā. Obligātajā daļā iekļauti:
  - *Universitātes pamatstudiju moduļa kursi* (10 kp; 15 ECTS), kuru ietvaros studenti paplašina akadēmisko redzesloku, iegūst priekšstatu par zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm, problēmām un teorijām (šie kursi iekļauti programmas obligātajā daļā saskaņā ar LU iepriekšējo Studiju programmu nolikumu, kas bija spēkā esošs pārskata periodā),
  - *psiholoģijas pamatstudiju kursi* (46 kp,), kuru apguve nodrošina pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi,
  - *bakalaura darbs* (10 kp, 15 ECTS), kuru studenti izstrādā pēdējā studiju gada laikā, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījumu datu apstrādi, analīzi un interpretāciju.
- 2) Irobežotās izvēles daļa (B daļa), ko veido dažādu psiholoģijas apakšnozaru kursi 44 kp (66 ECTS) apmērā. Kopumā šīs daļas ietvaros piedāvāto kursu apjoms ir 48 kp (72 ECTS), no kuriem 32 kp (48 ECTS) ir obligātie kursi, savukārt 12kp (18 ECTS) studenti var izvēlēties no piedāvātajiem 16 kp (24 ECTS) atbilstoši savām interesēm. B daļas kursu ietvaros studenti pārsvarā padziļina zināšanas dažādās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs.
- 3) Brīvās izvēles (C daļa) ietver 10 kp (15 ECTS).

Šīs programmas absolventiem ir tālākas iespējas mācīties trīsgadīgā LU psiholoģijas profesionālās maģistra programmā, lai iegūtu kvalifikāciju „Psihologs”, kam ir nepieciešams psiholoģijas studijas 6 gadu garumā, atbilstoši Eiropas psihologu asociāciju federāciju vadlīnijām. Psiholoģijas bakalaura studiju programma realizē daļu no studiju cikla “trīs + trīs” (3 gadi bakalaura studijās (120 kp) plus 3 gadi maģistra studijās (120 kp)).

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas realizācija 2016./2017. akadēmiskajā gadā joprojām notiek atbilstoši spēkā esošajam LU Studiju programmu nolikumam (pieņemts 29.03.2004). Studijas tiek īstenotas Pedagoģijas, psiholoģijas un fakultātē. Organizatoriski par studiju procesu atbildīga ir Psiholoģijas nodaļa. Programmas direktore ir šīs nodaļas asociētā profesore, Dr.psych. Anika Miltuze.

Studiju plāns aptver 3 studiju gadus (6 akadēmiskos semestrus) pilna laika klātienes studijās un 3,5 studiju gadus (jeb 7 akadēmiskos semestrus) nepilna laika klātienes studijās. Pirmajos divos studiju gados studenti galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādejādi veidojot pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas priekšstatu. Otrā studiju gada noslēgumā studenti izstrādā pirmo zinātnisko pētījumu – kursa darbu. Trešajā studiju gadā studenti apgūst pārsvarā obligātās izvēles priekšmetus, kas papildina priekšstatu par dažādām psiholoģijas nozarēm un apakšnozarēm, un noslēgumā aizstāv bakalaura darbu. Darbs pie bakalaura darba izstrādes sākas jau no trešā studiju gada sākuma.

2016./2017.akadēmiskajā gadā studiju programmas realizācijā piedalījās 31 docētājs – 4 profesori, 4 asociētie profesori, 8 docenti, 3 lektori, 3 zinātniskie asistenti, 1 vadošais pētnieks un 8 stundu pasniedzēji. No iepriekš minētajiem 21 docētājam ir doktora grāds, 10 docētājiem ir maģistra grāds (4 no tiem turpina studijas LU doktorantūrā). Kopējais docētāju skaits uz studentu skaitu programmā ir diezgan liels, tomēr jāņem vērā, ka psiholoģijas bakalaura studiju programmas saturs pirmos divus studiju gadus ir ļoti līdzīgs psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas saturam. Līdz ar to apmēram 80% lekciju tiek plānotas abām programmām kopā, savukārt semināri un praktiskās nodarbības tiek realizēti katrai programmai atsevišķi. Šāda studentu apvienošana nodarbībās ļauj ekonomēt docētāju un auditoriju resursus.

Apkopojot minēto informāciju par studiju procesa organizēšanas vispārējiem principiem, jāsecina, ka programmas uzbūve ir loģiska, veicina patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu.

2016./2017. akadēmiskajā gadā izmaiņas programmas struktūrā netika veiktas. Tomēr nākotnē līdz ar nākošo studiju virzienu akreditāciju 2019.gadā ir paredzama studiju programmas struktūras reorganizācija, lai tā būtu saskaņā ar MK noteikumiem Nr.240 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (<https://likumi.lv/doc.php?id=266187>) , LU studiju programmu nolikumu

(apstiprināts ar Senāta 24.04.2017. lēmumu Nr.102) , kā arī „Psihologu likumu” (<https://likumi.lv/doc.php?id=290115>) , kurš stāsies spēkā ar 2018.gada 1.janvāri.

2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

(izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Studiju valoda ir latviešu valoda, studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienē un nepilna laika klātienē studiju formā. Tālmācības studiju formas psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros nav.

Iepriekšējā studiju gada beigās un nākošā studiju gada sākumā studiju programmas direktors sadarbībā ar studiju metodiķiem veic studiju procesa plānošanu un darba kārtību (piemēram, nosaka kursa, bakalaura darbu iesniegšanas un aizstāvēšanas termiņus, apstiprina nodarbību sarakstus u.c.), kas tiek apstiprināta psiholoģijas studiju padomē.

Programmas īstenošanā tiek izmantotas daudzveidīgas *mācīšanas metodes*:

- lekcijas un semināri, kuros tiek izmantotas ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī diskusijas, grupu darbi u.c. aktīvās apmācības formas, kas ir kā papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām psiholoģijā;
- patstāvīgie darbi – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, prezentāciju gatavošana, novērojumu veikšana un analīze, interviju ievākšana un analīze, pašanalīze u.c.;
- pētījuma projektu izstrādes un prezentācijas;
- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Jāuzsver, ka docētāji izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazajās grupas. Aktīvās mācību metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulē studentu personības izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien vairāk, jo studentiem kļūst pieejamā arvien plašāks klāsts mācību literatūras, ko viņi paši var izlasīt. Līdz ar to studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas (PLK) vai 12 akadēmiskās stundas (NLK) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgajam darbam).

Absolventu aptaujās, kas veiktas studiju programmas noslēgumā, tiek minēts, ka Pilna laika klātienē studenti patstāvīgajam darbam ārpus studijām velta vidēji 5 - 9 stundas nedēļā, savukārt Nepilna laika klātienē studenti velta vidēji 10 - 14 stundas nedēļā (izvērstu biežumu sadalījumu skat. 3.tabulā). Šāds sadalījums ir loģisks, jo nepilna laika klātienē studentiem ir mazāks kontaktstundu skaits.

3.tabula. Patstāvīgā darba ārpus studijām biežumu sadalījumi absolventu vērtējumā (stundas nedēļā).

Patstāvīgais darbs nedēļā ārpus studijām	vairāk kā 30 h	21-30h	15-20h	10-14h	5-9h	2-4h	mazāk nekā 2 h
PLK (n=11)	0.00%	18.18%	9.09%	9.09%	45.45%	18.18%	0.00%
NLK (n=18)	11.76%	0.00%	23.53%	29.41%	23.53%	11.76%	0.00%

2016./2017. akadēmiskajā gadā praktiski visi mācībspēki izmanto elektronisko mācību vidi – e-studijas, kas sniedz plašas iespējas gan mācību materiālu ievietošanai, gan patstāvīgo darbu iesniegšanas organizēšanai, gan vērtējumu un atgriezeniskās saites veidošanai.

Psiholoģijas studiju programmu ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta 1.kursa studentu psiholoģiskajai adaptācijai. Lai atvieglotu studiju uzsākšanas procesu, reģistrācijas nedēļas laikā jaunuzņemtajiem studentiem tiek organizēti divu dienu sociālpsiholoģiskie treniņi, kuru laikā studenti iepazīstas ar saviem kursa biedriem un Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem, attīsta savas komunikāciju prasmes, kā arī iegūst priekšstatu par PPMF telpām un auditoriju izvietojumu. Šie treniņi ir studiju kursa „Sociālo prasmju treniņš” sastāvdaļa.

Ar 2016./2017. akadēmisko gadu LU ietvaros tika uzsākta kuratoru kustība. Par Psiholoģijas bakalaura studiju programmas 1.kursa studentu kuratoru kļuva programmas direktore asoc.prof. A.Miltuze. Visvairāk aktivitātes tika organizētas mācību sākumā – iepazīšanās, informatīvās lekcijas par studiju procesu Latvijas Universitātē, tikšanās ar PPMF pašpārvaldi, vecāko kursu studentiem, informatīvās nodarbības LU bibliotēkā u.c.

2.1.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Zināšanu novērtēšanā semestra laikā tiek izmantoti kontroldarbi un patstāvīgo darbu novērtējums. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un pastāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra ietvaros paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizētu kursa sadaļu apguves līmeni un, līdz ar to, arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek pateikts studējošajiem pirmo divu nodarbību laikā.

Bakalaura studiju programmas A, B, un C daļas kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā.

Beidzot jebkuru studiju kursu, studenti kārtot eksāmenu. Uz šo brīdi 90 % eksāmenu studenti kārtot rakstveidā – tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj izvērtēt iegūto zināšanu praktisko pielietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos mācībuursos, piemēram, svešvalodā.

Kursa un bakalaura darbiem ir izstrādāti īpaši novērtēšanas kritēriji. Bakalaura darba novērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšsaižstāvēšana, praktiskās daļas priekšsaižstāvēšana, un noslēgumā bakalaura darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi un tiktu sasniegts viens no studiju programmas plānotajiem rezultātiem - spēja patstāvīgi un korekti izstrādāt psiholoģijas pētniecības pamatprincipiem un psiholoģijas ētikas principiem atbilstošu pētījumu psiholoģijā.

2016./2017. akadēmiskajā gadā noslēguma darbus sekmīgi aizstāvēja 18 nepilna laika klātienē studenti (noslēguma darbu vērtējumi svārstījās no 4 līdz 10 ballēm, vidējā atzīme 7,11) un 10 pilna laika klātienē studenti (noslēguma darbu vērtējumi svārstījās no 4 līdz 10 ballēm, vidējā atzīme 7,3), vienam studentam diemžēl bakalaura darbs tika novērtēts ar 3 ballēm (vāji). Izkliežu vērtējumos liek secināt, ka noslēguma darbi tiek vērtēti objektīvi.

Aptauju par noslēguma darbu izstrādes procesu bija aizpildījuši 9 studenti. Visi vērtējumi atsevišķos jautājumos svārstījās no 5,3 līdz 7 ballēm (7 ballu skalā). Apkopotos vērtējumus pa jautājumu tematiskajām grupām skat. 4.tabulā.

4.tabula. Studentu vērtējumi par bakalaura darbu izstrādes un aizstāvēšanas procesu (n = 9)

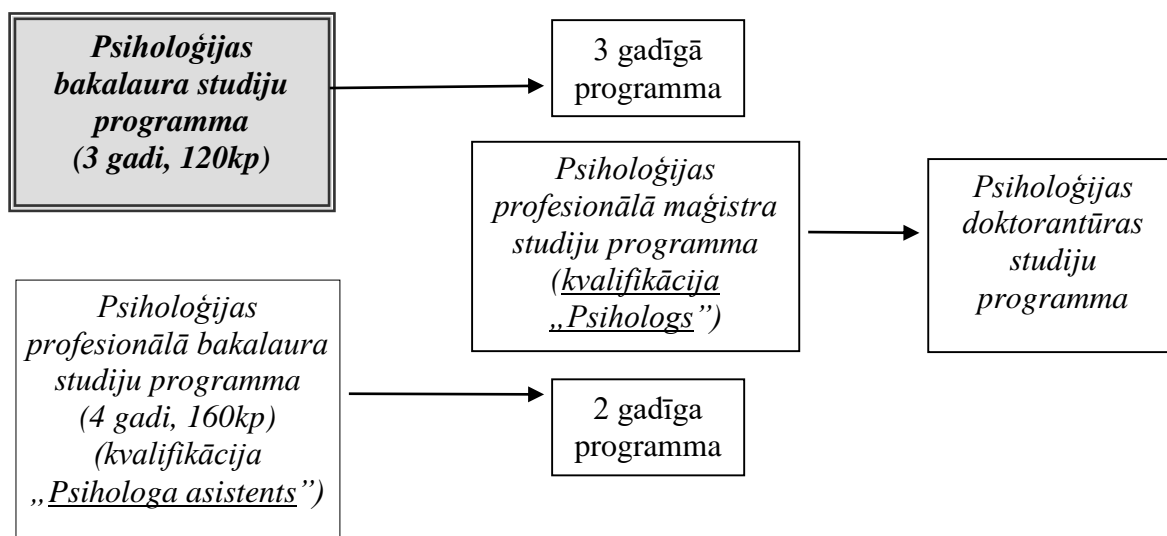
Vērtēšanas kritēriji	Vidējās balles (maks. vērt. 7)
Darba vadīšana (vadītāja pieejamība, atbildes uz e-pasta vēstulēm, palīdzība literatūras meklēšanā, komentāru noderīgums u.c.)	6,4
Darbu izstrādes un izvērtēšanas procesa izpratne	6,5
Darbu rakstīšanas laikā pilnveidotās prasmes (ideju formulēšana, kritiskā domāšana, akadēmiskā rakstība, darba plānošana)	6,4
Darbu izvērtēšanas process (savlaicīgums, objektivitāte)	7

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija. Akadēmiskais personāls ir pieejams studējošajiem konsultācijām klātienē 1,5 stundas nedēļā, kā arī vienmēr sniedz atbildes uz jautājumiem e-pastos vai e-studiju vidē. Katru gadu tiek analizēts, vai kursu gala vērtējums (ballēs) kopumā sniedz pietiekamu izkliedi.

2.1.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Šobrīd šīs programmas absolventi var turpināt mācības trīsgadīgā profesionālajā psiholoģijas maģistrantūras programmā, kā arī pēc tam doktorantūrā. Līdz ar to studenti var iegūt maģistra līmeņa izglītību un profesionālo kvalifikāciju „Psihologs” sešos gados, kas šobrīd atbilst Eiropas psihologu asociāciju federācijas standartiem.

1.attēls. *Psiholoģijas bakalaura studiju programmas vieta pārējo psiholoģijas studiju programmu vidū.*

Tas nozīmē, ka psiholoģijas bakalaura studiju programma kā akadēmiska studiju programma ir tikai pakāpiens uz psihologa profesiju, un pilntiesīgu darbu kā psihologam programmas absolventi var uzsākt tikai pēc maģistra grāda ieguves. Šāda nostādne saskan arī ar 30.03.2017. pieņemto “Psihologu likumu”, kurš stāsies spēkā 2018.gada 1.janvārī. Likumā ir paredzēts, ka ‘Personas tiesības veikt patstāvīgu psihologa profesionālo darbību apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma, reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā.’ (Psihologu likums, 3.pants).

Psihologu likumā iekļautās pamatprasības psihologu izglītībai paredz vismaz 5 gadu izglītību (iepriekšējo 6 gadu vietā), kas visdrīzāk varētu tikt realizēta, nākotnē veicot nopietnas izmaiņas gan psiholoģijas bakalaura, gan maģistra programmu līmenī. Tomēr ir skaidrs, ka tie programmas absolventi, kas turpinās studijas psiholoģijas maģistrantūrā, likuma noteiktā kārtībā varēs pretendēt uz psihologa sertifikātu.

Tas nozīmē, ka, lai gan studiju programmas absolventi nevar uzsākt darbu psihologa profesijā, bez šīs studiju programmas viņu profesionālā izaugsme līdz psihologa profesijai nav iespējama. Līdz ar to psiholoģijas bakalaura studiju programmu no absolventi nodarbinātības perspektīvas skatu punkta var vērtēt kā nepieciešamu un ilgtspējīgu.

Programmas absolventi paralēli turpmākām studijām (no 2017. gada absolventiem 36 % turpina studijas LU maģistrantūrā) strādā jomās, kas neprasa tieši psihologa izglītību. 2017.gada rudenī veiktajā absolventu aptaujā (kurā piedalījās 26 pēdējo gadu psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventi) tikai 4 absolventi norādīja, ka algotu darbu nestrādā (pie tam divi no viņiem atradās bērnu kopšanas atvaļinājumā, norādot, ka iegūtās zināšanas un prasmes noder visos ikdienas soļos). Savukārt kā nodarbošanās pēc studiju programmas absolvēšanas tika minētas

šādas profesijas – grāmatveža palīgs, pasūtījumu pieņemšanas operators, klientu apkalpošanas speciālists, konsultants, projektu vadītājs, praktikants personāldaļā, mārketinga speciālists, skolotāja palīgs u.c. Trīs absolventi norādīja darbu privātos uzņēmumos.

Jāsecina, ka iespējas atrast darbu sfērās, kas saistītas ar darbu ar cilvēkiem, klientu apkalpošanu u.t.t. ir ļoti augstas, jo to nodrošina komunikatīvo un citu psihologam nepieciešamo profesionālo prasmju apguve. Bez tam indivīdam ar psiholoģijas zināšanām un prasmēm darbības sfēra ir ļoti plaša arī ārpus sociālo un humanitāro zinātņu tipiskā darba tirgus – psiholoģijas programmas absolvents ar savām specifiskajām zināšanām palīdz citu zinātņu nozaru projektu realizēšanā un problēmu risināšanā. Jāatzīmē, ka viens no programmas uzdevumiem ir veicināt absolventu tālākizglītību, līdz ar to, tie programmas beidzēji, kas turpina studijas, ir augsti motivēti profesionālajai darbībai un, iespējams, paši radīs jaunas darba vietas. Augstākā izglītība psiholoģijas jomā ir būtiska sabiedrībai, jo tā dod iespēju iegūt augstāko izglītību arī tiem studentiem, kuri vēlas padziļināt izpratni par cilvēku, apgūt zināšanas, kas būs noderīgas ļoti daudz un dažādās darbības sfērās.

2.1.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā (ja tāda ir bijusi) konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

5.tabula. Studiju virziena akreditācijas (2012.gadā) ekspertu ieteikumi un to ieviešana

<i>Ieviešanas termiņš(līdz nākamajai akreditācijai)</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/ persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Akreditācijas eksperta ieteikums: Bakalaura darba kopsavilkumiem ir jābūt konkrētākiem, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti		
1.1.Uzdevums: <i>precizēt kopsavilkuma izstrādes nosacījumus</i>	Studiju programmas direktors	Kopsavilkuma izstrādes principi ir izskaidroti bakalaura darba izstrādes metodiskajos norādījumos, kā arī bakalaura darbu vadītāji ir informēti par ekspertu ieteikumiem. Jau iepriekšējā akadēmiskajā gadā visos bakalaura darbu kopsavilkumos skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti.
1.2.Uzdevums: sekot līdz kopsavilkumu izstrādei un kvalitātei bakalaura darba izstrādes procesa laikā	Bakalaura darbu vadītāji	
2. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā orientēti uz testiem un eksāmeniem		
2.1. Uzdevums: <i>Izvērtēt esošās pārbaudes formas un piedāvāt jaunas, daudzveidīgākas pārbaudes darbu iespējas</i>	Studiju kursu docētāji	Saskaņā ar „Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtības Latvijas Universitātē” 8.punktu katra studiju kursa noslēguma pārbaudījums ir eksāmens (izņemot kursa un bakalaura darbu aizstāvēšanu). Šī iemesla dēļ eksāmens kā pārbaudes forma katrā studiju kursā ir palikusi. Tomēr starppārbaudījumos tiek izmantotas arvien daudzveidīgākas novērtēšanas formas – praktiskie darbi, esejas, problēmsituāciju analīze, gadījumu analīzes, prezentācijas, pašanalīze u.c.

3. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes			
3.1. Uzdevums. <i>Izvērtēt piemērotāko pētniecības metožu lietošanu studentu zinātniski pētnieciskajos darbos</i>		Studiju programmas direktors Psiholoģijas studiju padome	Bakalaura līmenī studējošie biežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto jau Latvijā adaptētas vai adaptē jaunas aptaujas, tādējādi demonstrējot prasmes veikt zinātnisku pētījumu, apkopot tā rezultātus un analizēt ar matemātiskās statistikas metodēm. Kvalitatīvo metožu lietošana ir piemērotāka augstāka līmeņa pētnieciskajos darbos un bakalaura līmeņa darbos nav paredzēts to veicināt.
4. Akreditācijas eksperta ieteikums :Paredzēt lielāku elastību studiju plānojumā			
4.1. Uzdevums. <i>Izvērtēt studentu individuālās studiju iespējas apgūt studiju programmu sev atbilstošā tempā, nepieciešamības gadījumā atbalstīt studijas pēc individuāla plāna.</i>		Studiju programmas direktors	Sākot ar 2013./2014. akadēmisko gadu Psiholoģijas bakalaura studiju programmā arvien vairāk studentu izmanto LU piedāvāto iespēju studēt pēc individuāla plāna. Uz akreditācijas brīdi tas bija tikai 1 students, 2014./2015. akadēmiskajā gadā tie bija jau 6 studenti, 2015./2016. akadēmiskajā gadā 5 studenti, savukārt 2016./2017. akadēmiskajā gadā pēc individuāla studiju plāna studēja 3 studenti.
5. Akreditācijas eksperta ieteikums: Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas			
5.1. uzdevums: izvērtēt, vai un kurosursos būtu lietderīgi piesaistīt citu augstskolu resursus kursu docēšanā		Studiju programmas direktors Psiholoģijas studiju padome	Pārsvārā LU Psiholoģijas nodaļas vai citu fakultāšu mācībspēki šobrīd spēj kvalitatīvā līmenī nodrošināt esošo kursu docēšanu. Specifisku kursu docēšanā (piemēram, „Psihes bioloģiskie pamati II”) ir piesaistīts docētājs no Rīgas Stradiņa Universitātes. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. PN studenti ir izmantojuši šo iespēju brīvāks izvēles kursu apgūvē.
6. Akreditācijas eksperta ieteikums: Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību			
6.1. Uzdevums. Izvērtēt vienotas bibliotēkas sistēmas funkcionēšanu.		LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka	Latvijas Universitātes Bibliotēka kā lielākā Latvijas augstskolu bibliotēka nodrošina plašu informācijas resursu pieejamību atbilstoši Latvijas Universitātes (LU) studiju programmām un pētniecības virzieniem. LU bibliotēka gan studentiem, gan mācībspēkiem piedāvā lietot valsts nozīmes bibliotēku elektronisko kopkatalogu , ko veido 9 bibliotēku resursi. Kopkatalogs ir

<p>6.2. Uzdevums. Nodrošināt elektronisko datu bāzu pieejamību studentiem un mācībspēkiem.</p>		<p>vērtējams kā ekspertu ieteikumos minētā vienotā bibliotēku sistēma. LU Psiholoģijas studentiem un docētājiem ir brīvi pieejamas nozīmīgākās studijām un darbam nepieciešamās datubāzes. Kopš studiju virzienu akreditācijas PsyArticle datu bāze, kas ietver vairāk kā 150 tūkstoši zinātniskus psiholoģiskos rakstus, ir pieejama arī no datoriem ārpus LU telpām (izmantojot LUIS paroli).</p>
---	--	---

2.1.10. Pielikumi studiju programmas raksturojumam

Studiju kursu un studiju moduļu (ja tādi ir) apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

Skat. Saiti!

Studiju programmas saturs atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstību MK „Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (MK 13.05.2014. noteikumi nr.240) skat. 6.tabulā.

6.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu

<p>Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK 13.05.2014 noteikumi nr.240) (izraksts)</p>	<p>Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam</p>
<p>II daļa. Bakalaura studiju programmas (MK noteikumi)</p>	
<p>4. Bakalaura studiju programmas galvenais mērķis ir nodrošināt zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei.</p>	<p>Psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt psiholoģijas zinātnes teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Pēc programmas sekmīgas apgūšanas paveras iespējas tālākām psiholoģijas studijām kā Latvijā, tā arī ārvalstīs. Psiholoģijas bakalaura studiju programma atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) 6. līmenim.</p>
<p>5. Bakalaura studiju programmas saturs nodrošina zinātniski pamatotu plaša profila studiju rezultātu sasniegšanu.</p>	<p>Psiholoģijas bakalaura studiju programmas saturs ir zinātniski pamatots, studiju rezultāti aptver plaša profila zināšanas, prasmes un kompetences.</p>
<p>6. Bakalaura studiju programmas apjoms pilna laika studijās un nepilna laika studijās ir 120 līdz 160 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 10 kredītpunktu ir</p>	<p>Psiholoģijas bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti, no kuriem 10 kredītpunkti ir bakalaura darbs. Studiju ilgums ir seši semestri pilna laika studijās un septiņi semestri nepilna laika studijās.</p>

bakalaura darbs. Studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri.	
7. Studiju kursi un studiju moduļi veido studiju programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas.	Psiholoģijas bakalaura studiju programmas struktūrā ir obligātā A daļa, ierobežotās izvēles B daļa un brīvās izvēles C daļa.
8. Bakalaura studiju programma sastāv no obligātās daļas (ne mazāk kā 50 kredītpunktu), ierobežotās izvēles daļas (ne mazāk kā 20 kredītpunktu) un izvēles daļas.	Programmu veido: obligātā daļa (66 kredītpunkti), ierobežotās izvēles daļa (44 kredītpunkti) brīvās izvēles daļa (10 kredītpunkti).
9. Pilna laika studijās ne mazāk kā 40 % no bakalaura studiju programmas apjoma (izņemot praksei, ja tāda ir noteikta, un bakalaura darba izstrādei paredzēto apjomu) veido kontaktstundas.	Pilna laika studijās 1 kredītpunktam atbilst 40 akadēmiskās stundas, no kurām 16 stundas ir kontaktstundas, kas ir 40 % no paredzētā apjoma.
10. Bakalaura studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).	Psiholoģijas bakalaura studiju programmas obligātajā saturā ir ietverti šādi kursi atbilstoši psiholoģijas pamatnostādņēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai : „Ievads psiholoģijā I, II”(7kp); „Pētniecības metodoloģija psiholoģijā”(2kp); „Psihometrika”(2kp) „Izpētes metodes psiholoģijā”(2kp) „Eksperimentālā psiholoģija”(2kp) „Kursa darbs”(2kp) „Bakalaura darbs”(10kp) Psiholoģijas attīstības vēsturi galvenokārt aplūko „Psiholoģijas vēsture”(3kp). Ir vairāki kursi, kuri aptver gan psiholoģijas pamatnostādnes un principus, gan aktuālās problēmas psiholoģijā, gan aplūko arī psiholoģijas zinātņu nozaru attīstības vēsturi: „Attīstības psiholoģija”(4kp); „Sociālā psiholoģija”(4kp); „Personības psiholoģija”(4kp); „Kognitīvā psiholoģija I, II”(4kp); „Patopsiholoģija”(4kp) Psiholoģijas raksturojumam un problēmām starpnozaru aspektā – „Psihes bioloģiskie pamati I, II”(4kp); „Statistika”(4kp); „Filozofijas pamati”(4kp); „Socioloģija”(2kp); „Ievads tiesību zinātnē”(2kp) „Ekonomikas teorijas pamati”(2kp).
11. Papildus šo noteikumu 10. punktā minētajiem nosacījumiem	Saskaņā ar LU rīkojumu „Par civilās aizsardzības un vides aizsardzības kursiem”(Nr.1/301, 23.11.2015.)

bakalaura studiju programmā ietver arī Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības.	minētie studiju kursi tiks iekļauti Psiholoģijas bakalaura studiju programmā līdz ar nākošo studiju virzienu akreditāciju 2019.gadā.
12. Bakalaura grādu – izglītības zinātņu bakalaura, humanitāro zinātņu bakalaura, sociālo zinātņu bakalaura, dabaszinātņu bakalaura, inženierzinātņu bakalaura, lauksaimniecības zinātņu bakalaura, veselības zinātņu bakalaura un vides zinātņu bakalaura – piešķir radniecīgu zinātņu nozaru grupā atbilstoši Latvijas Republikas Izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām.	Beidzot psiholoģijas bakalaura studiju programmu, tiek piešķirts sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā.
13. Bakalaura grāds dod tiesības turpināt akadēmiskās studijas maģistra studiju programmā tajā pašā vai radniecīgā zinātņu nozarē vai apakšnozarē (saskaņā ar uzņemšanas nosacījumiem konkrētajā maģistra studiju programmā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā dod tiesības turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā vai citās sociālo zinātņu maģistrantūrās.

Tā kā ar 2018. gada 1. janvāri spēkā stāsies „Psihologu likums”, kas reglamentēs psihologu profesionālo darbību Latvijā, kā arī norādīs nepieciešamo bāzes izglītību psihologa profesijai, un 2017. gada aprīlī ir pieņemts jauns LU studiju programmu un tālākizglītību programmu nolikums, līdz ar nākošo akreditāciju tiks veiktas izmaiņas Psiholoģijas bakalaura studiju programmas struktūrā, lai pielāgotos iepriekš minēto dokumentu prasībām.

2.1.11. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Programmas finansējums tiek veikts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. 2016./17. akadēmiskajā gadā studiju maksa palika tāda pati kā iepriekš - 2000 eiro gadā pilna laika klātienes studijās un 1500 eiro gadā nepilna laika klātienes studijās. Programmas reālās izmaksu aprēķinu skat. 7.tabulā.

7.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2016.g.

Nr.	Parametra nosaukums		Rindas Nr.	Aprēķina formula	Aprēķinātais lielums	
	A	B				C
I Tiešās studiju programmas izmaksas						
studentam gadā						
	Amats	Pasniedzēju vidējā darba	Pasn. īpatsvars st. progr.			
	profesors	1 294	0,15	1	$D1=A1*B1$	194,10
	As.profesors	1 036	0,10	2	$D2=A2*B2$	103,60
	docents	829	0,30	3	$D3=A3*B3$	248,70
	lektors	663	0,30	4	$D4=A4*B4$	198,90
	asistents	529	0,00	5	$D5=A5*B5$	0,00
	st.pasniedzējs	800	0,15	6	$D6=A6*B6$	120,00
			100%		$D7=(D1+D2+D3+D4+D5+D6)$	865,30
	pasniedzēja vidējā alga gadā, EUR			7	$D7=(D1+D2+D3+D4+D5+D6)$	10383,60
	vidējais studentu skaits uz 1 pasniedzēju			8	X	15,00
	Pasniedzēja darba alga uz 1 studentu gadā, EUR			9	$D9=D7/D8$	692,24
	pārējo darbinieku skaits uz 1 pasniedzēju (neskaitot saimn.personā)			10	X	0,40
	pasniedzēju un pārējo darbinieku algu fonda attiecība stud.progr.			11	X	2,00
	Pārējo darbinieku darba alga uz 1 studentu gadā, EUR			12	$D12=D9*D10/D11$	138,45
N1	Darba algas fonds uz 1 studentu gadā, EUR			13	$D13=D9+D12$	830,69
N2	Darba devēja sociālie maksājumi uz 1 studentu gadā (23,59%),EUR			14	$D14=D13*0,2359$	195,96
N3	Komandējumu un dienesta braucienu izmaksas uz 1 studentu gadā,			15	X	30,00
	pasta un citu pakalpojumu izmaksas gadā uz 1 studentu, EUR			16	X	1,00
	citi pakalpojumi (kopēšana, tipogrāfija, fax u.c.), Ls			17	X	2,00
N4	Pakalpojumu apmaksa – kopā EUR			18	$D18=D16+D17$	3,00
	mācību līdzekļu un materiālu iegāde vienam studentam gadā, Ls			19	X	15,00
	kancelejas preces un cits mazvērtīgais inventārs, EUR			20	X	2,00
N5	Materiāli un mazvērtīgā inventāra iegāde uz 1 studentu gadā, Ls			21	$D21=D19+D20$	17,00
	mācību grāmatas uz 1 studentu gadā			22	X	4,00
	grāmatu kalpošanas laiks gados			23	X	4,00
	1 grāmatas cena,EUR			24	X	20,00
	grāmatu iegādes izmaksas uz vienu studentu gadā, EUR			25	$D25=D22*D24/D23$	20,00
	žurnālu iegādes izmaksas uz vienu studentu gadā, EUR			26	X	10,00
N6	Grāmatu un žurnālu iegādes izmaksas uz 1 studentu gadā, EUR			27	$D27=D25+D26$	30,00
	sportam uz vienu studentu gadā, EUR			32	X	3,00
	pašdarbībai uz vienu studentu gadā, Ls			33	X	3,00
N7	Studentu sociālajam nodrošinājumam uz 1 studentu gadā, Ls			34	$D34=D32+D33$	8,00
	iekārtu iegāde uz vienu studentu gadā, Ls			35	X	10,00
	investīcijas iekārtu modernizēšanai - 20% no inventāra izmaksām			36	X	0,20
	izmaksas iekārtu modernizēšanai, Ls			37	$D37=D35*D36$	2,00
N8	Iekārtu iegādes un moderniz. izmaksas uz 1 studentu gadā, Ls			38	$D38=D35+D37$	12,00
Kopā tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā -- summa no N1 līdz N8				39	$D39=D13+D14+D15+D18+D21+D27+D34+D38$	1126,65
II Netiešās studiju programmas izmaksas						
	Izdevumi LU darbības nodrošināšanai: akadēmiskās			40	$D40=2000*0,37$	740,00
	Izdevumi PPMF darbības nodrošināšanai			41		160,00
Pavisam kopā viena studējošā studiju izmaksas gadā				42	$D41=D39+D40$	2026,65

2.1.12.Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Latvijas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma dod iespēju iegūt akadēmisku izglītību psiholoģijā trīs gadu laikā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas dod iespēju studentam apgūt zināšanas par psiholoģijas pamatnostādņiem, principiem, struktūru un metodoloģiju, psiholoģijas attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālām problēmām galveno

psiholoģijas apakšnozaru ietvaros, kā arī ļauj izprast psiholoģijas zinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā.

Latvijā sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā (bez profesionālās kvalifikācijas) līdz 2017.gada janvārim varēja iegūt vēl divās studiju programmās – Daugavpils Universitātes akadēmiskā bakalaura studiju programmā „Psiholoģija” un Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas bakalaura studiju programmā „Psiholoģija”. 2017. gada janvārī RPIVA tika pievienota Latvijas Universitātei un bakalaura studiju programma „Psiholoģija” nonāca PPMF Psiholoģijas nodaļas struktūrā. Tomēr ir izveidojusies dīvaina situācija, kad vienas struktūras (Psiholoģijas nodaļas) un studiju virziena ietvaros paralēli pastāv divas psiholoģijas bakalaura studiju programmas – ar vienādiem uzņemšanas noteikumiem un piešķiramo grādu. **Ja tiks turpināta studentu uzņemšana abās studiju programmās, tiks veicināta neveselīga konkurence vienas augstskolas ietvaros un nevajadzīgi sadrumstalots studiju virziens, kas negatīvi atsauksies uz izglītības kvalitāti. Būtu lietderīgi kā vienu no tuvākajiem attīstības mērķiem izvirzīt abu psiholoģijas bakalaura studiju programmu integrāciju, lai paaugstinātu programmas kopējo kvalitāti, izmantojot labāko no akadēmiskajiem un tehniskajiem resursiem.**

Šajā ziņojumā sīkāks salīdzinājums tiks veikts ar Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmu, kas ir veidota pēc līdzīgiem principiem kā LU psiholoģijas bakalaura studiju programma. Salīdzinot abas programmas (skat. 8.tabulu), varam redzēt, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga. Arī visi obligātie A daļas kursi, kas tiek realizēti Latvijas Universitātē, ir iekļauti arī Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmā. Sakrīt arī daļa no piedāvātajiem izvēles kursiem, kā arī bakalaura darba izstrādes gaitā tiek ievērots vienots princips – darba izstrāde aizsākas jau agrīni studiju procesā, un konsekventā darbība pakāpeniski un loģiski noved pie galīgās aizstāvēšanas 6.semestra noslēgumā. Galvenā atšķirība ir vērojama saistībā ar brīvās izvēles C daļu. Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju programmas studenti var brīvi pēc savām interesēm izvēlēties studiju kursus no visa LU piedāvāto studiju kursu klāsta, pie tam šiem kursiem nav jābūt psiholoģijas zinātnes kursiem, savukārt Daugavpils Universitātē tiek piedāvāti konkrēti C daļas studiju kursi, kas daļēji ietver arī psiholoģijas zinātņu nozaru kursus. Pēc bakalaura studijām absolventi var turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā.

Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas apjoms arī ir 120 kredītpunkti, bet atšķirībā no LU programmas, tajā tiek realizēta moduļu sistēma. Programmas struktūru veido:

1) obligātie moduļi starpnozaru / vispārizglītojošo un psiholoģijas pamatnozaruursos (kopā 32 kp, 48 ECTS), kas LU psiholoģijas bakalaura studiju programmā būtu pielīdzināma „Universitātes pamatstudiju moduļa kursiem” un obligātās A daļas kursiem.

2) divi specializētie psiholoģijas moduļi, kas ietver dažādus psiholoģijas nozaru kursus, un abi ir obligāti (kopā 32 kp, 48 ECTS). Šie moduļi ir pielīdzināmi LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas A obligātās izvēles daļai.

3) četri psiholoģijas šauri specializētie moduļi, no kuriem viens ir obligāts (16 kp, 24 ECTS), savukārt starp trim atlikušajiem studentiem ir jāizvēlas viens (16 kp, 24 ECTS) atkarībā no tā, vai viņu profesionālās intereses būs saistītas ar studiju turpināšanu psiholoģijas maģistrantūrā jeb kādā citā specialitātē. Šie moduļi ir pielīdzināmi LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas B obligātās izvēles daļai.

4) brīvās izvēles psiholoģijas specializācijas modulis, kas piedāvā ļoti dažādus psiholoģijas apakšnozaru kursus, kas ļauj padziļināt savas zināšanas noteiktās psiholoģijas jomās (jāizvēlas 8 kp, 12 ECTS). Šis modulis ir pielīdzināms LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas B brīvās izvēles daļai.

5) brīvās izvēles daļa (12kp, 18 ECTS), kur studenti var izvēlēties jebkurus studiju priekšmetus no citām specialitātēm. Šis modulis ir pielīdzināms LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas C brīvās izvēles daļai.

6) bakalaura eksāmens (4kp, 6 ECTS).

Ja salīdzina, cik kredītpunktu kopā veido obligātie studiju kursi un izvēles kursi, sadalījums ir ļoti līdzīgs LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas sadalījumam – 64 kp obligātā daļa,

40 kp – obligātās izvēles daļa un 12 kp – brīvās izvēles daļa. Pēc psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolvēšanas var turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā.

Salīdzinājums tika veikts arī ar Leidenes Universitātes (Nīderlandē) trīsgadīgo psiholoģijas bakalaura studiju programmu, kuras apjoms arī ir 120 kp (180 ECTS). Pirmajā studiju gadā piedāvātie studiju kursi (40 kp, 60 ECTS) apjomā visi ir obligāti, un studentiem nepastāv nekādas izvēles iespējas. Otrajā un trešajā studiju gadā daļa studiju priekšmetu (30 kp, 45 ECTS) ir obligāti, bet daļu 40 kp (60 ECTS) apjomā var brīvi izvēlēties. No tiem puse (20 kp, 30 ECTS) ir jāizvēlas saistībā ar psiholoģijas zinātņi, savukārt otra puse (20 kp, 30 ECTS) var būt saistīti ar citu zinātņu jomām. Bakalaura darbs izstrāde veido 10 kp (15 ECTS). Jāatzīmē, ka praktiski visi studiju kursi ir apjomīgi – 5 vai 10 ECTS, kas līdz ar to sevī ietver vairākus studiju kursus, kas LU psiholoģijas bakalaura studiju programmā tiek docēti atsevišķi. Tomēr saturiski abas studiju programmas vērtējamas kā līdzīgas.

Apkopojot iepriekš minēto, var teikt, ka LU psiholoģijas bakalaura studiju programma ir būvēta atbilstoši psiholoģijas pamatizglītības principiem, kas tiek izmantoti lielā daļā bakalaura līmeņa programmu.

8.tabula. LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas salīdzinājums ar Daugavpils Universitātes bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura programmu un Leidenes Universitātes psiholoģijas studiju programmu.

Salīdzināmie faktori	Latvijas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma (kursu apjoms norādīts LR kredītpunktos)	Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma (kursu apjoms norādīts LR kredītpunktos)	Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma* (kursu apjoms norādīts LR kredītpunktos)	Leidenes Universitātes psiholoģijas studiju programma* (kursu apjoms norādīts ECTS)
Studiju ilgums	PLK 6 semestri NLK 7 semestri	PLK 6 semestri	PLK 6 semestri	PLK 6 semestri
Uzņemšanas nosacījumi	Vidējā vai vidējā speciālā izglītība Centralizēto eksāmenu rezultāti latviešu valodā un svešvalodā Centralizētajos eksāmenos ir jābūt saņemtam vērtējumam – A, B, C, D vai E līmenis	Vidējā vai vidējā speciālā izglītība Centralizēto eksāmenu rezultāti latviešu valodā un primārajā svešvalodā Papildus punkti tiek piešķirti par centralizēto eksāmenu rezultātiem matemātikā un bioloģijā	Vidējā izglītība, kas iegūta Igaunijā vai ārvalstīs	Vispārējā vidējā izglītība
Programmas apjoms kredītpunktos	120 kp (180 ECTS)	120 kp (180 ECTS)	120 kp (180 ECTS)	120 kp (180 ECTS)
Piešķirtais grāds	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā	Sociālo zinātņu bakalaura psiholoģijā	Dabaszinātņu bakalaura grāds psiholoģijā
Programmas struktūra	A daļa – obligātie kursi (66kp) B daļa - obligātās izvēles kursi (44kp) , C daļa – brīvā izvēle (10kp)	A daļa – obligātie kursi (78kp) B daļa - obligātās izvēles kursi (36kp) , C daļa – brīvā izvēle (6kp)	Obligātie kursi (64kp) Izvēles psiholoģijas nozares kursi (40kp) Brīvā izvēle (12kp) Bakalaura eksāmens (4kp)	Obligātie studiju kursi (70kp) Obligātā izvēle (20 kp) Brīvā izvēle (20kp) Bakalaura darbs (10 kp)
Vispārizglītojošie kursi	Filosofijas pamati (4)	Filosofija (4)	Ievads sociālajās zinātnēs (2)	
	Socioloģija (2)	Socioloģija (2)	Ievads socioloģijā (2)	
	Svešvaloda (4)	Praktiskā angļu valoda (4)	Igaņu valoda (2)	
	Sociālā antropoloģija (2)		Cilvēks un sabiedrība (2)	
	Ekonomikas teorijas pamati (2)		Ekonomikas pamati (2)	
	Ievads tiesību zinātnē (2)			
			Etoloģija (2)	
		Loģika (2)	Matemātika (2)	
		Ētika (2)		
Psiholoģijas pamatstudiju kursi (A daļa)	Ievads psiholoģijā (7)	Ievads psiholoģijā (2) Vispārīgā psiholoģija (3) Zinātniskā darba izstrāde (1)	Ievads psiholoģijā (2) Izziņas procesi (4) Emociju un motivācijas psiholoģija (2)	Ievads psiholoģijā (5) Zinātniskā komunikācija (5) Psiholoģija un zinātne (5)

			Atmiņas psiholoģija (2)	
	Psiholoģijas vēsture (3)	Psiholoģijas vēsture (2)		Psiholoģijas vēsture (5)
	Psihes bioloģiskie pamati (4)	Psihes bioloģiskie pamati(4) Cilvēka uzvedības ģenētika (2)	Vispārējā un uzvedības ģenētika (2) Bioloģiskā psiholoģija (2)	Biopsiholoģija un neiro psiholoģija (5)
	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā (2)	Zinātniskā pētījuma metodoloģija (2)	Pētniecība (4)	Ievads izpētes metodēs un statistikā (5)
	Statistika psiholoģijā (4)	Statistiskās metodes psiholoģijā (4)	Statistiskā modelēšana (4)	Secinošā statistika (5)
	Attīstības psiholoģija (4)	Attīstības psiholoģija(4)	Attīstības psiholoģija (2)	Attīstības psiholoģija (5) Attīstības un izglītības psiholoģija (5)
	Personības psiholoģija (4)	Personības psiholoģija (4)	Personības psiholoģija (2) Individuālo atšķirību psiholoģija (2)	Personības, klīniskā un veselības psiholoģija (5)
	Sociālā psiholoģija (4)	Sociālā psiholoģija (4)	Sociālā psiholoģija (2) Ievads attieksmju psiholoģijā (2)	Sociālā un organizāciju psiholoģija (5)
	Psihometrika (2)		Psihometrikas pamati (2)	Psihometrika (5)
	Izpētes metodes psiholoģijā (2)	Psihodiagnostikas pamati (3) Psihodiagnostikas metodes (6)	Pētniecības metodes psiholoģijā (4)	Ievads izpētes metodēs un statistikā (5) Psihodiagnostika (5)
	Kognitīvā psiholoģija (4)	Kognitīvā psiholoģija(4)	Kognitīvā psiholoģija (4)	Kognitīvā psiholoģija (5)
	Patopsiholoģija (4)	Klīniskā psiholoģija (4)	Psihopatoloģija (2) Klīniskā psiholoģija (2)	Personības, klīniskā un veselības psiholoģija (5) Klīniskā psiholoģija (10)
	Eksperimentālā psiholoģija(2)	Eksperimentālā psiholoģija(5)	Eksperimentālā psiholoģija (2) Klasiskie psiholoģijas eksperimenti (2)	Eksperimentālie un korelāciju pētījumi (5)
<i>Psiholoģijas nozaru kursi (B daļa)</i>	Sociālo prasmju treniņš (2)	Psiholoģiskā treniņa tehnikas I, II (4)	Komunikācijas apmācība (2)	Starppersonu profesionālās prasmes (5)
	Starppersonu komunikācija (2)			
	Psihofizioloģija (2)	Psihes bioloģiskie pamati (2)	Uzvedības psihofizioloģija (4)	Biopsiholoģija un neiro psiholoģija (5)
	Kursa darbs (2)	Studiju darbs (4)		
	Sociālpsiholoģiskā treniņa vadīšanas metodes (2)	Psiholoģiskā treniņa tehnikas III (2)	Grupās uzvedības psiholoģija (2)	Grupu dinamika (5)
	Valodas un runas psiholoģija (2)			
	Ģimenes psiholoģija (2)	Ģimenes psiholoģija (2)		Klīniskā bērnu un pieaugušo psiholoģija (10)
	Neiro psiholoģija (2)	Neiro psiholoģija (2)	Neiro psiholoģija (2)	Klīniskā neiro psiholoģija (10)

	Pedagoģiskā psiholoģija (2)		Ievads skolu psiholoģijā (2)	Skolu psiholoģija (10)
	Veselības psiholoģija (2)	Cilvēka fizioloģija un veselības veicināšana (2)	Veselības psiholoģija (2)	Stress, veselība un slimība (5)
	Ievads juridiskajā psiholoģijā (2)		Juridiskā psiholoģija (2)	
	Starpkultūru psiholoģija (2)	Kroskultūrālā psiholoģija (2)	Starpkultūru psiholoģija (2)	Starpkultūru psiholoģija (5)
	Organizāciju psiholoģija (3)		Indivīds un organizācija (4)	Sociālā psiholoģija organizācijās (10)
	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā(2)	Informātika (2)	Pētniecība (4)	Multivariatīvā datu analīze (5)
	Psihosomatika (2)			
	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā (2)	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati (4)	Konsultēšanas pamati (2) Konsultēšanas prakse (2)	Starppersonu profesionālās prasmes (5)
	Vides psiholoģija (2)		Reklāmas psiholoģija (2)	
	Politiskā psiholoģija (2)		Ievads komunikācijā un mediju psiholoģijā (2)	
Bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana	10 kp – notiek pakāpeniski pēdējo divu semestru laikā	10 kp – notiek pakāpeniski pēdējo trīs semestru laikā	Bakalaura eksāmens pēdējā semestrī 4 kp	10 kp pēdējā semestrī
Vērtēšana, pārbaudes formas	Eksāmeni, aizstāvēšana	Diferencētās ieskaites, eksāmeni, aizstāvēšana	Eksāmeni	Eksāmeni, aizstāvēšana

Programmu salīdzinājums ir veikts, balstoties uz Tartu Universitātes mājas lapā publicēto psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu (https://www.is.ut.ee/rwservlet?ok_oppekava_kirjeldus.rdf+250+2015+1+0+1+0,0,0,0,0,0,0,0+PDF+application/pdf), kā arī uz Leidenes Universitātes mājas lapā atrodamo psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu (<https://studiegids.leidenuniv.nl/en/studies/show/4793/international-bachelor-in-psychology#tab1>)

2.1.13. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā

2.1.13.1. Studējošo skaits

9.tabula. Studējošo skaits psiholoģijas bakalaura studiju programmā

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	1. gadā imatrikulēto studentu skaits	Studējošo skaits pa studiju gadiem				Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
		1.	2.	3.	4.			
Pilna laika klātiene								
2012.	25	25	23	21		69	42	21
2013.	19	19	21	23		63	37	19
2014.	14	14	13	25		52	27	24
2015.	25	25	16	19		60	36	17
2016.	29	29	18	16		63	37	18
Nepilna laika klātiene								
2012.	9	9	1			10	10	
2013.	13	13	9	8	1	30	30	
2014.	7	7	15	12	8	42	42	
2015.	12	12	12	12	15	51	51	6
2016.	15	15	10	8	25	58	58	10

Kā redzams, 2016. gada rudenī Psiholoģijas bakalaura studiju programmā kopumā tika uzņemti 44 studenti, no kuriem 29 bija pilna laika klātienēs studenti. Nepilna laika klātienēs studijās tika uzņemti 15 studenti. Uz 2016. gada 1. oktobri studiju programmā kopā studēja 121 students. Salīdzinot šo studiju gadu ar iepriekšējiem periodiem, jāsecina, ka studentu skaits pakāpeniski pieaug, un tas notiek, pateicoties nepilna laika klātienēs studiju iespējai. Pagaidām nepilna laika klātienē kopā ir absolvējuši tikai 16 studenti, bet tas ir tāpēc, ka nepilna laika klātienēs studiju forma tika ieviesta tikai, sākot ar 2011./2012. akadēmisko gadu.

2.1.13.2. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Katra semestra noslēgumā studējošajiem ir iespēja novērtēt semestra laikā apgūto studiju kursu kvalitāti. 10.tabulā ir apkopoti Psiholoģijas bakalaura studiju programmas studiju kursu vidējie novērtējumi, kas sagatavoti pēc LUIS pieejamās aptaujas studiju kursu novērtēšanai. Tabulas ietvaros veikts salīdzinājums ar trim iepriekšējiem studiju gadiem, kā arī komentētas vērojamās izmaiņas.

Jāpiebilst, ka studējošo aptauju aizpildīšana līdz 2016./2017. akadēmiskajam gadam bija brīvprātīga izvēle, un aptaujas aizpildīja salīdzinoši maz studējošo (vidēji trešā daļa no studējošajiem). Ar 2016./2017. akadēmisko gadu LU ieviesa sistēmu, ka studējošie nevar reģistrēties nākošajam studiju semestrim, ja nav izpildītas kursu novērtējumu aptaujas par iepriekšējo semestri. Šāda sistēma būtiski paaugstināja respondentu skaitu, un iegūtie rezultāti ir uzskatāmi par reprezentatīviem.

10.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējo mācību gadu (LUIS dati, vērtējumu skala no 1 līdz 7).

Kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2013/14 ak.g.	Vidējais vērtējums 2014/15 ak.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 ak.g.	Vidējais vērtējums 2016/17 ak.g.	Komentāri
Psih2024	Attīstības psiholoģija (lekcijas)	4.31	4.86	3.71	6.36	Ar 2016/17.ak.g. mainījās docētājs, un seminārus un lekcijas vadīja viens cilvēks
Psih2024	Attīstības psiholoģija (semināri)	5.48	6.06	5.89		
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā	6.54	6.06	6.73	5.88	
Ekon1006	Ekonomikas teorijas pamati	6.05	5.02	5.56	5.47	
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija	3.81	5.59	6.22	5.41	Ar 2014./15.ak.g. mainījās docētājs
Filz1024	Filozofijas pamati (NLK, PLK)	4.33	6.04 6.20	3.44 6.38	5.67 6.64	Ar 2014./15.ak.g. mainījās docētājsPLK, ar 2016/17.ak.g. mainījās docētājs arī NLK
PsihP055	Ģimenes psiholoģija	6.37	6.36	6.16	5.64	
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā	6.96	6.27	6.68	6.15	
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	6.10	6.80 6.47	5.41 5.69	6.22 6.63 5.98	Kursu docē trīs docētāji pie dažādām grupām
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6.67	7.00	5.50	6.33	Ar 2016/17.ak.g. visām grupām docēja viens docētājs
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6.12	6.58	6.03		
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6.08	7.00	6.52		
Psih1032	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā	7.00	6.73	6.02	5.50	
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē	5.29	4.10	4.46	5.69	Ar 2016/17.ak.g. mainījās docētājs
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā	5.98	6.23	6.26	5.55	
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I	5.93	6.06	5.05 5.34	5.53	Ar 2016/17.ak.g. mainījās docētājs
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II	6.15	6.18	6.60	5.65	
Psih3061	Neiropsiholoģija	5.32	3.70	5.91	5.27	Būtisks uzlabojums studiju kursa

						<i>pasniegšanas kvalitātē</i>
PsihP057	Organizāciju psiholoģija	5.91	6.09	5.00 5.92	5.24 6.02	
Psih3017	Patopsiholoģija	<i>Netika piedāvāts</i>	6.05	6.40	6.10	
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija	6.82	6.53	6.60	6.38	
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš	7.00	<i>Nebija novērtēts</i>	6.76	6.95 6.60	
Psih2072	Personības psiholoģija (lekcijas)	4.65	5.49	5.91	5.81	
Psih2072	Personības psiholoģija (semināri)	5.27	6.49	6.19	6.25	
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	6.12	6.30	5.70	4.99 5.66 4.94 5.05	<i>Kursu docēja vairāki pasniedzēji</i>
Psih3039	Politiskā psiholoģija	6.55	6.91	<i>Netika piedāvāts</i>	6.33	
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I (lekcijas)	5.67	6.25	5.59	6.01	<i>Ar 2016/17.ak.g. lekcijas un seminārus vadīja viens docētājs</i>
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I (semināri)	3.70	6.18	5.35		
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II	5.58	6.51	6.31	6.57	
Biol1050	Psihofizioloģija (PLK, NLK)	6.14	6.55	5.71 6.03	5.63	<i>Ar 2016/17.ak.g.bija viens docētājs visām grupām</i>
Psih1396	Psiholoģijas vēsture	4.95	7.00	6.01	6.26	<i>Ar 2016/17.ak.g. mainījās docētājs</i>
Psih2018	Psihometrika (PLK, NLK)	5.27	6.91	5.52 6.80	6.17 5.71	
Psih3042	Psihosomatika	6.30	5.29	6.71	5.78	
SociP046	Sociālā antropoloģija	5.36	6.24	6.16	5.76	
Psih2036	Sociālā psiholoģija	6.54	6.61	5.68	6.02	
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	5.92	5.78	6.42 5.66	5.15 6.22	
Psih4016	Sociālpsiholoģiskā treniņa vadīšanas metodes	<i>Netika piedāvāts</i>	<i>Netika piedāvāts</i>	4.72	5.32	
Soci2029	Socioloģija	6.03	6.00	3.84	5.50	<i>Pēc 2015/16.ak.g. pārrunas ar docētāju</i>
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija	5.76	<i>Nebija novērtēts</i>	<i>Nebija novērtēts</i>	5.52	

Psih1063	Starppersonu komunikācija	6.52	6.67	6.41	6.45 6.48	
SDSK110 2	Statistika psiholoģijā	5.77	6.27	5.77	5.64	
SDSK303 2	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā (PLK, NLK)	4.63	6.82	4.17 6.64	6.17 6.06	
Psih1057	Stresa vadīšana	6.15	6.90	6.70	6.28	
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	5.63	6.70	<i>Netika piedāvāts</i>	4.84	2015./16. ak.g. nebija dalīšanās grupās
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	6.50	6.63	5.51	5.77	
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija	6.59	7.00	6.66	6.27	Ar 2016/17.ak.g. mainījās docētājs
Psih3043	Veselības psiholoģija	6.43	4.45	6.41	6.30	2014./15.ak.g. mainījās docētājs
Psih3356	Vides psiholoģija	6.29	6.91	6.70	6.33	
Vidējās vērtības visiem kursiem kopā:		5.86	6.18	5.84	5.89	

Tabulā nav iekļauti kursi „Kursa darbs” un „Bakalaura darbs”, jo šos kursus darbu vadītāji realizē individuāli.

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Salīdzinot kursu vērtējumus starp 2015./2016. akadēmisko gadu un 2016./2017. akadēmisko gadu, redzams, ka līdzīgi kā iepriekšējā pārskata periodā, arī tagad studiju kursu vērtējums kopumā ir pozitīvs. Salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu (M=5.84), kopumā visu kursu vidējais vērtējums ir ļoti līdzīgs (M=5.89). Analizējot sīkāk, redzams, ka 95% kursu (53 no 56) ir novērtēti ar 5 – 7 ballēm (7 ballu sistēmā), kas ir uzskatāms par ļoti labu rādītāju. Tikai 3 studiju kursi (5 %) ir novērtēti intervālā starp 4,8 – 5 ballēm, savukārt nav neviena studiju kursa, kas būtu novērtēts zemāk par 4,8 ballēm. Divi vērtējumi zem 5 ballēm (4,99 un 4,94) ir redzami saistībā ar studiju kursu „Pētniecības metodoloģija psiholoģijā”. Šajā studiju kursā 2017. gada rudenī izveidojās situācija, kad docētājs pēkšņi veselības problēmu dēļ ilgstošu laiku nevarēja piedalīties kursa realizācijā. Bija nepieciešams ātri atrast aizvietotājus, kuriem vajadzēja nekavējoties „ielekt” kursa saturā. Rezultātā kopā kursu docēja četri dažādi mācībspēki, kas ne vienmēr nodrošināja satura pēctecīgumu un vienotību prasībās. Viens vērtējums zem 5 ballēm (4,84) ir studiju kursā „Svešvaloda”. Šajā kursā studentiem bija izveidojies konflikts ar docētāju, kura risināšanā iesaistījās gan psiholoģijas bakalaura studiju programmas direktore, gan svešvalodu izglītības virziena vadītāja. Diemžēl nākošajā pārskata periodā ir nolemts mainīt svešvalodas docētāju.

Iepriekšējā pārskata periodā (2015./2016.) viszemāk bija novērtēts socioloģijas kurss (vērtējums 3,84). Programmas direktors veica pārrunas ar docētāju, kā rezultātā vērtējums studiju kursā pieauga līdz 5,50. Diviem pārējiem studiju kursiem, kuru vērtējums bija zem 4 ballēm, ar 2016./2017. akadēmisko gadu tika nomainīti docētāji, kā rezultātā vairs neviens no studiju kursiem netika novērtēts zemāk par 4,84 ballēm.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Visaugstāk novērtētie kursi šajā gadā ir bijuši Filozofijas pamati, Pedagoģiskā psiholoģija, Attīstības psiholoģija, Personības izaugsmes treniņš, Psihes bioloģiskie pamati II, Starppersonu komunikācija u.c.

Studējošie atzinīgi novērtē studiju kursu, ja:

- **Skaidras studiju kursa prasības, kas tiek prezentētas pirmajās nodarbībās un netiek mainītas** (Ievads psiholoģijā I, II, Attīstības psiholoģija, u.c.)
- **Skaidra, loģiska, mērķtiecīga studiju kursa struktūra** (Ievads psiholoģijā I, II, Pedagoģiskā psiholoģija, Izpētes metodes psiholoģijā, Attīstības psiholoģija, Ģimenes psiholoģija, Sociālā psiholoģija, Patopsiholoģija u.c.)
- **Diskusijas auditorijā veicina studiju kursa apguvi** (Pedagoģiskā psiholoģija, Attīstības psiholoģija, Valodas un runas psiholoģija, Starppersonu komunikācija)
- **Semināru nodarbības papildina lekcijās runāto, veicina tēmas izpratni** (Attīstības psiholoģija, Personības psiholoģija, Organizāciju psiholoģija, Valodas un runas psiholoģija u.c.)
- **Harismatisks, interesants, aizraujošs entuziastisks pasniegšanas stils, humora izjūta** (Filosofijas pamati, Kognitīvā psiholoģija, Personības psiholoģija, Sociālo prasmju treniņš, Organizāciju psiholoģija, Starppersonu komunikācijām, Neiro psiholoģija, u.c.)
- **Emocionāli silta, pretimnākoša, pacietīga docētāja attieksme** (Filosofijas pamati, Pedagoģiskā psiholoģija, Starppersonu komunikācija .)
- **Mācībspēku kompetence savā studiju kursā** (Eksperimentālā psiholoģija, Starppersonu komunikācija, Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā, Psihes bioloģiskie pamati, Sociālā psiholoģija, Patopsiholoģija, Ievads juridiskajā psiholoģijā u.c.)
- **Iegūto zināšanu praktiskais pielietojums** (Pedagoģiskā psiholoģija, Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā, Eksperimentālā psiholoģija, Psihometrika u.c.)
- **Prasme vienkāršā veidā izklāstīt sarežģītas lietas** (Pedagoģiskā psiholoģija)
- **Uzskatāmi mācību materiāli** (Organizāciju psiholoģija, Attīstības psiholoģija u.c.)
- **Iespēja studentiem piedalīties studiju kursa satura veidošanā veidošanā** (Personības psiholoģija, Valodas un runas psiholoģija u.c.)

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Studējošie kā kritiskas ir norādījušo šādas lietas:

- Grupu prezentācijas neveido priekšstatu par kursa saturu
- Struktūras trūkums atsevišķos studijuursos
- Neskaidras prasības, eksāmens neatbilst iepriekš apgūtajam studiju kursa saturam
- Atgriezeniskās saites trūkums par studiju kursā veiktajiem pārbaudes darbiem
- Mācībspēku maiņa semestra vidū
- Pārāk liels kontroldarbu satura apjoms
- Ne vienmēr skaidri vērtēšanas kritēriji, reizēm vērtējumiem pietrūkst objektivitātes
- Nepietiekami stingra mācībspēku attieksme pret špikošanu

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Kā jau bija minēts iepriekš, studijuursos, kuru vērtējumi ir zemi, tiek veiktas pārrunas ar studiju kursu docētājiem, kā arī studiju kursu docētāji tiek aizstāti ar citiem.

Visi docētāji tiek aicināti iepazīties LUIS vidē ar savu kursu novērtējumiem un ieteikumiem to uzlabošanai. Lielākā daļa mācībspēku to arī dara un gadu no gada uzlabo savus studijuursos. Par to liecina studējošo izteikumi, ka vairākos studiju priekšmetos mācībspēki ir ņēmuši vērā studējošo ieteikumus un komentārus studiju kursu uzlabošanai.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, 2016./2017. akadēmiskajā gadā ir pozitīvāki vērtējumi starpdisciplinārajos priekšmetos, docētāji ir vairāk skaidrojuši šo kursu nozīmi, kursu saturs ir labāk pielāgots psiholoģijas studentu interesēm, kas ir kā sekas iepriekšējā gadā veiktajām pārrunām ar vairākiem kursu docētājiem

Sagatavojot programmu atkārtotai akreditācijai, ir uzsākta viosu studiju kursu aktualizācija, lai studiju kursu aprakstos norādītās kursu prasības ir studentiem skaidras un izprotamas, kā arī sekot, lai šīs prasības tiktu precīzi realizētas.

2.1.13.3. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Studiju programmas noslēgumā topošajiem programmas absolventiem (pēc noslēguma rīkojuma izdošanas) ir iespēja LUIS sistēmā novērtēt studiju programmas kvalitāti un paust attieksmi par iegūto izglītību. Diemžēl 2014./2015. akadēmiskā gada noslēgumā neviens no studiju programmas absolventiem šo iespēju nebija izmantojis, un viņu viedokļu izziņošanai 2015. gada oktobra sākumā Google Drive vidē tika izveidota elektroniska aptauja. Aptaujā tika lūgti novērtējumi par studiju programmu kopumā (mācībspēku kompetence, studiju procesa organizēšana, studiju kursu piedāvājums u.c.), gan arī absolventi tika lūgti novērtēt savas iegūtās zināšanas un prasmes studiju procesa laikā. Vērtējumu varēja izteikt 4 ballu sistēmā, kur 1 ir zemākais, bet 4 augstākais vērtējums.

Pārskata periodā 2015./2016. akadēmiskajā gadā 4 topošie absolventi bija aizpildījuši LUIS sistēmā pieejamo aptauju, kur tika vērtēts studiju process, vide un rezultāti. Tā kā šie vērtējumi ir 7 ballu sistēmā, tad savstarpējo salīdzinājumu veikt ir grūti. Tāpēc 2016. gada septembrī šī gada 25 studiju programmas absolventiem tika izsūtītas iepriekšējā gada aptaujas forma Google Drive vidē. Atpakaļ tika saņemtas 14 aizpildītas aptaujas. Šo aptauju rezultāti norādīti 12. tabulā.

Līdz ar 2016./2017. akadēmisko gadu situācija ar aptauju aizpildīšanu bija mainījusies, jo arī topošo absolventu aptauju aizpildīšana LUIS sistēmā tika padarīta par obligātu, līdz ar to ir saņemtas atbildes no visiem 18 NLK topošajiem absolventiem (pabeidz studijas 2017. gada janvārī) un 11 PLK topošajiem absolventiem (pabeidza studijas 2017. gada jūnijā). Šie vērtējumi ir 7 ballu sistēmā un diemžēl nav salīdzināmi ar iepriekšējo gadu aptaujām, tomēr ir iespējams analizēt topošo absolventu uzskatus viena gada griezumā (skat. 11.tabulu).

11.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas **topšo absolventu** vērtējums par programmu un tās realizācijas laikā iegūto prasmju un zināšanu novērtējums (7 ballu sistēmā)

			PLK (11 absolventi)	NLK (18 absolventi)	Vidējais vērtējums kopā
Studiju vide	1	Studijām atbilstošs materiāltehniskais (telpas, datoru un interneta pieejamība) nodrošinājums	5	5.2	5.3
	2	Zinošs un labvēlīgi noskaņots mācībspēks	5.3	6.1	
	3	Atsaucīgi lietveži un metodiķi	5.5	6.6	
	4	Noderīgi LU bibliotēkas piedāvātie resursi	5.4	5	
	5	Apmierina LU piedāvātās ārpusstudiju aktivitātes	4.8	4.8	
	6	Atbalsts no studentu padomes un pašpārvaldes	5	4.7	
Studiju process	7	Apmierina studiju kursu piedāvājums un saturs	5.6	5.4	5.5
	8	Apmierina piedāvātie e-kursi	5.8	5.4	
	9	Laba studiju procesa organizācija	5	4.8	
	10	Pieejama nepieciešamā informācija par studiju procesu	5.8	5.9	

Studiju rezultāti	11	Kopumā apmierina LUIS piedāvātās iespējas	5.3	5.7	
	12	LU piedāvātās starptautiskās pieredzes iespējas studijās bija pietiekamas	5.7	4.2	
	13	Iespēja piedalīties studiju programmas kvalitātes pilnveidošanā	6.4	5.5	
	16	Studijās ieguvu labas teorētiskās un praktiskās zināšanas	6	5.9	5.8
	17	Studijās pilnveidoju spēju pieņemt sarežģītus lēmumus, kritiski izvērtējot informāciju	5.6	5.1	
	18	Studijās pilnveidoju savas komunikācijas prasmes (rakstīšana, prezentēšana, diskutēšana, darbs grupā)	5.8	6.1	
	19	Studijās pilnveidoju savas vispārpielietojamās prasmes (svešvalodu, nozares datorprogrammatūras, spēju organizēt savu darbu)	5.9	6.1	

Kā redzams 11.tabulā, visaugstāk topošie absolventi novērtē iegūtos studiju rezultātus. Tai pat laikā arī studiju vides un studiju procesa novērtējums svārstās no 5.3 – 5.5 ballēm. Viszemāk ir novērtētas LU piedāvātās starptautiskās pieredzes iespējas, tomēr negribētos piekrist šim vērtējumam, jo Erasmus + apmaiņas programmas ietvaros psiholoģijas nozarē LU ir noslēgti sadarbības līgumi ar 16 augstskolām, un visi studējošie, kuri ir izrādījuši interesi doties apmaiņas programmā, to ir varējuši izdarīt.

Lai varētu veikt salīdzinājumu ar iepriekšējiem gadiem, kā to prasa pašnovērtējuma ziņojuma formāts, 2017.gada oktobrī 28 programmas absolventiem tika izsūtīta aptaujas forma Google Drive vidē. Šī aptauja bija veidota pēc absolventu aptaujas parauga, kas atrodams dokumenta „Regulāro aptauju organizēšanas kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē” (LU 22.08.2016. rīkojums Nr.1/334) un ietvēra daļu (bet diemžēl ne visus) no jautājumiem, kas bija izmantoti iepriekšējās aptaujās. Svarīgi, ka šis vērtējums tika veikts 4 baļļu sistēmā, kas padarīja ievāktu informāciju salīdzināmu ar iepriekšējiem gadiem. Atbildes tika saņemtas no 15 absolventiem (vidējās vērtības skat. 12.tabulā).

12.tabula. *Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventu vērtējums par programmu un tās realizācijas laikā iegūto prasmju un zināšanu novērtējums (vidējās vērtības no 1-4sistēmā)*

Studiju programmas vērtēšanas kritēriji	Vērtējums 2014./2015.ak.g. 11 absolventi	Vērtējums 2015./2016.ak.g. 14 absolventi	Vērtējums 2016./2017.ak.g. 15 absolventi
Pasniedzēju kompetence	3,64	3,45	Šie jautājumi nebija iekļauti aptaujā
Nodaļas personāla (mācītbspēku, lietvežu) attieksme pret studentiem	3,36	3,04	
Izvēles iespējas starp B daļas kursiem	3,18	3,18	
Studiju procesa organizēšana nodaļā (nodarbību saraksts, informācijas sniegšana, reģistrācijas, pārbaudes u.c.)	3,00	2,75	
Studiju kursu piedāvājums studiju programmā	3,09	2,75	
Studiju programmas piedāvātā iespēja attīstīt pētnieciskās/ profesionālās prasmes un iemaņas	3,00	3,20	

Studiju materiāli-tehniskais nodrošinājums(telpas, mācību līdzekļi utt.)	2,54	3,33	
Studijām nepieciešamās literatūras pieejamība LU bibliotēkās	2,90	2,22	
<i>Absolventu vērtējumi par iegūtajām zināšanām un prasmēm</i>			
Studijās ieguva labas teorētiskās zināšanas izvēlētajā studiju jomā	3,73	3,60	3,57
Studiju laikā pilnveidoja prasmi strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt, sistematizēt to)	3,64	3,50	3,53
Studiju laikā pilnveidoja prasmi publiski diskutēt un pamatot savu viedokli	3,45	3,22	<i>Šāds jautājums nebija iekļauts</i>
Studiju laikā attīstīja pētnieciskās prasmes	3,27	3,06	3,23
Studiju laikā pilnveidoja prasmi publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju	3,09	2,85	3,43
Studiju laikā attīstīja spēju pielietot psiholoģijas teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā	2,54	2,45	2,85
Studiju laikā pilnveidoja prasmi radoši risināt dažādas sarežģītas problēmas			3,07
Studiju laikā pilnveidoja prasmi meklēt informāciju			3,53
Pilnveidoja prasmi pieņemt lēmumus, pamatojoties uz iepriekš veiktas informācijas analīzi			3,29
Pilnveidoja manas komunikācijas prasmes			3,46
Pilnveidoja manas prasmes mūsdienu informācijas tehnoloģiju lietošanā			3,09
Ieguva prasmes strādāt ar nozarei specifiskām datorprogrammām			3,21

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Ir grūti veikt salīdzinājumu ar iepriekšējiem gadiem, jo ne visi jautājumi sakrīta ar iepriekšējos gados veiktajām absolventu aptaujām. Jāuzsver, ka vērtējot studijās iegūtās zināšanas un prasmes, praktiski visi vērtējumi ir intervālā no 3 līdz 4 ballēm. Tas ir līdzīgi ar iepriekšējiem gadiem, kad absolventi visnotaļ pozitīvi novērtē iegūtās teorētiskās zināšanas, prasmi strādāt ar informāciju, prasmi publiski uzstāties, pētnieciskās iemaņas. Nav brīnums, ka salīdzinoši zemāk (2,85) ir novērtēta spēja pielietot iegūtās zināšanas praktiskajā darbībā, jo šajā sadaļā arī agrāk vērtējums ir bijis zem 3 ballēm. Skaidrojot šo rezultātu, jāņem vērā, ka psiholoģijas bakalaura programma ir akadēmiska programma, un pēc būtības nav virzīta uz profesionālo prasmju izkopšanu. Psiholoģijas bakalaura programma ir akadēmiski orientēta programma, kuras mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt teorētiskās zināšanas un galvenokārt pētniecības iemaņas un prasmes, tad praktiskos kursus un praksi absolventi var saņemt, turpinot studijas profesionālajā maģistrantūrā.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Visatzinīgāk absolventi ir vērtējuši šādus studiju programmas aspektus:

- Izcili pasniedzēji, kas spēja radīt interesi par apgūstamo priekšmetu, augsta kompetence, labvēlība, spēja nojaukt robežas un iesaistīt studentus mācību procesā. Ļoti atsaucīgi un cilvēcīgi pasniedzēji (atsauksmēs īpaši izcelti doc. Ieva Stokenberga, doc. Ilze Damberga, asoc.prof. Anika Miltuze, doc. Evija Strika, doc. Inga Skreitule – Pikše).
- Pozitīvi novērtēts lietvežu darbs. Citēšu izteikumu: „*lietvede un programmas direktore ir glābējas*”!
- Iespēja studiju laikā pilnveidot dažādas prasmes – kritisko domāšanu, valoda, lēmuma pieņemšana, objektīvu argumentu izklāstīšana, iedziļināties detaļās, domāt sīkāk nevis vispārīgi, pieņemt citus, stāstīt par savām domām un jūtām, kā arī uzklaut otrā domas un jūtas. Prasme lietot SPSS programmu.
- Patika iespēja izzināt sevi, praktiskie darbi, treniņi. Psiholoģijas studijām ir arī pašteirapeitisks efekts, jo iegūtās zināšanas daudz palīdz personiskajā dzīvē
- Ieguvu plašu, strukturētu izpratni un vērtīgas zināšanas par psiholoģijas zinātņu nozari un tās saturu.
- Iespēja daudz lietas nokārtot no attāluma (iesūtot darbus, iesniedzot iesniegumus elektroniski)
- Ļoti kvalitatīvas un ļoti noderīgas zināšanas
- Pieejama svaru zāle fakultātes telpās
- Paldies par iespēju studēt psiholoģiju! Ļoti veiksmīgs un patīkams studiju laiks.

3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Kritiski absolventi bija vērtējuši šādus programmas aspektus:

- Grupu darbi un prezentācijas ne vienmēr sevi attaisno, jo grūti sastrādāties ar cilvēkiem, kuri vēlas saņemt tikai minimālo vērtējumu.
- Pārāk apjomīga brīvās izvēles C daļa un pārāk daudz programmā vispārīzglītojošo kursu, gribētos vairāk iespēju apgūt psiholoģijas zinātņu nozares kursus.
- Statistikas kursu nevajadzētu pirmajā studiju semestrī, jo tas ir grūti uztverams, kā arī reāli statistikas zināšanas būs nepieciešamas vēlāk.
- No tehniskajiem aspektiem tiek minēti: dažreiz izdegušas projektoru lampas, salauzti krēsli auditorijās, nepietiekams Wi-fi signāls dažās auditorijās, tāfelēm trūkst flomāsteru, zema gaisa temperatūra auditorijās, bija auksti.
- Nemanāma studentu pašpārvaldes darbība.
- Pārāk augsta studiju maksa

4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Kā jau tika minēts iepriekš, līdz ar atkārtotu akreditāciju ir plānots samazināt brīvās izvēles C daļas apjomu no 10 uz 6 kp, kā arī atteikties no LU pamatstudiju moduļa 10 kp apjomā, jo to vairs neprasa LU Studiju programmu nolikums. Līdz ar to būtiski tiks samazināts ar psiholoģijas nozari nesaistīto studiju kursu skaits, vairāk koncentrējoties tieši uz psiholoģijas nozari. Šīs izmaiņas pakāpeniski (sākot no 1.studiju kursa) tiks ieviestas jau līdz ar nākošo akadēmisko gadu. Paralēli ir plānota pakāpeniska pāreja uz 4 kp kursiem, lai mazinātu studiju kursu sadrumstalotību un samazinātu eksāmenu skaitu sesijas laikā.

Pārskata periodā jau ir sācies darbs pie visu studiju kursu aprakstu aktualizācijas, kas tiks turpināts līdz atkārtotai akreditācijai. Svarīgi, lai studiju kursu aprakstos norādītās kursu prasības ir studentiem skaidras un izprotamas, skaidri formulēti sagaidāmie rezultāti.

Jau vairākos studijuursos šobrīd tiek studējošajiem piedāvāti dažādas grūtības pakāpes uzdevumi, tādejādi veidojot diferencētu pieeju studiju kursu materiālu apgūvē, kas ļauj spējīgākajiem studentiem realizēt savu potenciālu, nepakārtojoties vidējam līmenim. Šādu sistēmu studējošie atzinīgi novērtē atsauksmēs par studiju kursiem. Turpmāk nepieciešams vairāk sekot

līdzī akadēmiskā godīguma ievērošanai, cīņai ar negodīgiem studentiem – gan aicinot mācībspēkus vairāk uzmanību pievērst negodīgumam pārbaudes darbos („špikošanai”), gan samazinot grupu prezentāciju apjomu studijuursos, kas ļauj slinkākiem studentiem saņemt vērtējumu uz apzinīgāko studentu rēķina.

Veicināt studentu iesaisti mācībspēku veiktajos pētījumos. Jau šogad ir izdotas pirmās publikācijas, kuru autori ir gan mācībspēki, gan dažāda līmeņa studenti.

Veicināt studentu pašpārvaldes darbības popularizēšanu un studējošo informēšanu par pašpārvaldes veiktajām aktivitātēm. Neskatoties uz to, ka reāli studentu pašpārvalde darbojas ļoti veiksmīgi un tiešām organizē dažāda veida aktivitātes, nepieciešams vairāk strādāt pie pašpārvaldes atpazīstamības fakultātē, jo šobrīd tā tiek vērtēta kā nemanāma.

2.1.13.4. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Daļa no psiholoģijas studentiem labprāt iesaistās PPMF Studentu pašpārvaldē un piedalās dažādu pasākumu rīkošanā visas fakultātes ietvaros, kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem. Fakultātes studentu pašpārvalde rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, reklamē studiju programmas, piemēram, izstādē “Skola”, kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem. Piemēram, studējošajiem ir iespēja izvēlēties sev kā mentorus vecāko kursu studentus, kas ir nozīmīgs atbalsts studiju procesā. Fakultātes Domes sēdēs piedalās arī studentu pašpārvaldes locekļi un aktīvi pauž savu nostāju par aktuālajiem pieņemtajiem lēmumiem. Psiholoģijas nodaļas ietvaros neskaidros jautājumus un vēlmes studiju procesa uzlabošanai studenti aktīvi izsaka programmas direktorei un šo sadarbību var vērtēt kā ļoti labu.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā ir augsta. Regulāri tiek veiktas studējošo aptaujas par to, kā viņi vērtē mācību procesu. Šajās aptaujās tiek vērtēts studiju kursa saturs, pasniedzēja pasniegšanas kvalitāte un kompetence, kā arī kursa materiāli tehniskais nodrošinājums. Visiem nodaļas pasniedzējiem ir pieejama anketēšanas rezultātiem, kas ļauj pilnveidot savus docētos kursus, novēršot trūkumus un realizējot izteiktos priekšlikumus.

2.2. PSIHOLOĢIJAS PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

2.2.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija.

Profesionālā bakalaura programma “Psiholoģija” paredz 4 gadu studijas pilna laika formā vai 4,5 gadu studijas nepilnā laika formā. Studijas beidzot, tiek iegūts profesionālā bakalaura grāds psiholoģijā un psihologa asistenta kvalifikācija.

2.2.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas **mērķis** ir dot iespēju studentiem iegūt gan profesionālu, gan teorētisku pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju apgūt prasmes un iemaņas psihologa asistenta profesionālai darbībai psihologa pārraudzībā, kā arī nodrošināt iespēju studējošajiem apgūt teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi **uzdevumi**:

1. Nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa asistenta profesijas standarta prasībām, lai varētu strādāt psihologa pārraudzībā.

1.1. Veicināt prasmes izvēlēties klienta mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem atbilstošas izvērtēšanas un psiholoģiskās palīdzības sniegšanas stratēģijas.

- 1.2. Nodrošināt indivīda un grupu psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas prasmju apguvi, kas iekļauj arī atzinumu un profesionālās darbības aprakstu veidošanas un atgriezeniskās saites sniegšanas prasmju apguvi.
- 1.3. Nodrošināt psiholoģiskās konsultēšanas un grupu darba vadīšanas pamatprasmju apguvi.
- 2. Nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā un veicināt to praktisku pielietojumu gan studiju laikā, gan psihologa asistenta un pētnieciskajā darbā.**
- 2.1. Veicināt studentu izpratni par psiholoģiju kā zinātņi un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas.
- 2.2. Veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.
- 2.3. Veicināt profesionālās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā un praktiskajā darbā.
- 2.4. Nodrošināt apgūto akadēmisko zināšanu sekmīgu pielietojumu zinātniskās un praktiskās izpētes darbā.
- 2.5. Veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu un korektu psiholoģisku pētījumu.
- 3. Veicināt psiholoģijas studentu kā topošo psihologu personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītībai un mūžizglītībai.**

2.2.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. Zināšanas un izpratne:

- 1.1. absolventi spēj demonstrēt pamatzināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātņi un profesionālās darbības sfēru, kā arī spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas.
- 1.2. spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes nozīmīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2. Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes):

- 2.1. Absolventi spēj iegūtās zināšanas un prasmes pielietot psihologa asistenta un zinātniskās izpētes darbā:
  - 2.1.1. Strādājot pieredzējuša psihologa vadībā spēj pielietot sekojošas psihologa asistenta profesijas standartā noteiktās profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanas prasmes: psiholoģiskās konsultēšanas pamatprasmes, grupu vadīšanas pamatprasmes, psiholoģiskās izpētes pamatprasmes, prasme sniegt atgriezenisko saiti par psiholoģiskās izpētes rezultātiem, prasmes sadarboties un strādāt komandā un sadarboties ar citiem speciālistiem klienta rehabilitācijas procesā, savas darbības izvērtējuma prasmes
  - 2.1.2. Spēj veikt psiholoģiskus pētījumus ar atbilstošām metodēm, veikt nepieciešamo datu analīzi ar atbilstošām datu apstrādes programmām, kā arī interpretēt rezultātus un rakstīt pārskatu par pētījuma rezultātiem un tos prezentēt.
- 2.2. Spēj realizēt veiksmīgas kontakta veidošanas un efektīvas komunikācijas prasmes.
- 2.3. Spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas problēmu risināšanas stratēģijas;
- 2.4. Spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātņi atbilstošu informāciju, problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- 2.5. Spēj uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.
- 2.6. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu tālāko mācīšanos, profesionālo un personisko pilnveidi.

3. Kompetences:

- 3.1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgiem tehnoloģiju avotiem un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas.

3.2. Spēj izprast un pielietot psiholoģijas ētikas principus, prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, piedalīties psiholoģijas zinātnes un psihologu profesijas attīstībā, turpinot tālākizglītību.

Šīs psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 6. EQF līmenim.

2.2.4. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu).

Ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura programmā tiek uzņemti reflektanti ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību. Imatrikulācijai ir nepieciešami centralizēto eksāmenu (CE) rezultāti latviešu un svešvalodā. Svešvalodu zināšanas ir būtiskas, lai studējošie spētu pilnvērtīgi sekot jaunākajām psiholoģijas zinātnes atziņām un veiksmīgi izstrādāt studiju darbus, līdz ar to šis atlases kritērijs ir uzskatāms par nozīmīgu tālākajam studiju procesam.

- *vērtējuma aprēķināšanas formulas 1. variants:* CE latviešu valodā un literatūrā līdz 2011. gadam vai CE latviešu valodā no 2012. gada (rakstīšana vai tekstveide (4 x 100 = 400)) + CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā (klausīšanās (1,2 x 100 = 120) + lasīšana (1,2 x 100 = 120) + runāšana (1,2 x 100 = 120) + valodas lietojums (1,2 x 100 = 120) + rakstīšana (1,2 x 100 = 120));
- *vērtējuma aprēķināšanas formulas 2. variants:* vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā (30 x 10 = 300) + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā (50 x 10 = 500) + vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos (20 x 10 = 200);
- Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada:
CE latviešu valodā
CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā
- Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām:
gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā
gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā
gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos
- *priekšrocības:* Latvijas valsts skolēnu zinātniskās konferences psiholoģijas sekcijas 1. – 2. pakāpes ieguvējiem 2016. un 2017. gadā; LU Jauno pedagogu un psihologu skolas ar izcilību atzīmēto darbu autoriem psiholoģijā 2017. gadā;

Studijas programmā ir iespējams uzsākt arī vēlākos studiju posmos un turpināt citā akreditētā augstskolā uzsāktas studijas psiholoģijā vai atsevišķos gadījumos arī citā nozarē. Šajā gadījumā tiek izskatīti iepriekš apgūtie kursi un veikta to akadēmiska atzīšana LU noteiktajā kārtībā. Ja studējošajam ir profesionāla pieredze un/vai iepriekš apgūta neformāla izglītība, kas atbilst programmā paredzētajam, studentam ir iespēja iesniegt dokumentus šīs pieredzes atzīšanai. Pārskata periodā neviens students šo iespēju netika izmantojis.

2.2.5. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas realizācija 2015./2016. akadēmiskajā gadā joprojām notiek atbilstoši spēkā esošajam LU Studiju programmu nolikumam (pieņemts 29.03.2004). Studijas tiek īstenotas Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas

fakultātē. Organizatoriski par studiju procesu atbildīga ir Psiholoģijas nodaļa. Programmas direktore ir šīs nodaļas docente, Dr.psych. Anda Upmane.

2015./2016. akadēmiskajā gadā izmaiņas programmas struktūrā netika veiktas (izņemot, netika piedāvāts izvēles kurss „Politiskā psiholoģija”, jo docētājs atradās radošajā atvaļinājumā). Tomēr nākotnē līdz ar nākošo studiju virzienu akreditāciju 2019.gadā ir paredzamas studiju programmas izmaiņas, kas saistītas gan ar LU Studiju programmu nolikuma izmaiņām, gan ar Psihologu likuma stāšanās spēkā.

13.tabula. Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma pilna laika (8 semestri) forma

Obligātā daļa (A daļa)													
Vispārizglītojošie studiju kursi													
Kursa kods	Kursa nosaukums	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	K op ā	pārbaudes veids	Lekcijas, semināri	
Filz1024	Filozofijas pamati	4								4	Eksāmens	L36, S28	Dr.paed., prof.
Soci2029	Socioloģija		2							2	Eksāmens	L16, S16	Mg.paed., lekt.
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati		4							4	Eksāmens	L28, S36	1) Mg. ekon., lekt 2) Dr.vadz., stundu pasn.
SociP046	Sociālā antropoloģija				2					2	Eksāmens	L20, S12	Dr.soc., asoc.prof.
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē				2					2	Eksāmens	L32	Mg.psych., stundu pasn., LU doktorants
SDSK3032	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā							2		2	Eksāmens	L8, S24	Dr.ekon., asoc. prof
ValoP105, ValoP106	Svešvaloda (angļu valoda) Svešvaloda (vācu valoda)	4								4	Eksāmens	S64, P46, S18	Dr.paed., docents; Mg.izgl.zin., lektors
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi													
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4								4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych., asoc.prof.; Mg.psych., pasn., LU doktorants
SDSK1102	Statistika psiholoģijā	4								4	Eksāmens	L48, P16	Dr.ekon., asoc. prof
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2								2	Eksāmens	L24, S8	Mg.biol., zina.asist., LU doktorants
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3							3	Eksāmens	L18, S30	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3							3	Eksāmens	L32, S16	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4						4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih2072	Personības psiholoģija			4						4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych., docents

Psih30 57	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2							2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih20 18	Psihometrika			2							2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof., Dr.psych., stundu pasn.
Psih20 36	Sociālā psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych.,prof.
Psih30 17	Patopsiholoģija						4				4	Eksāmens	L56, S8	Dr.psych., docents

	Prakse														
Psih20 35	Prakse I			4								4	Aizstāvēš.		Dr.psych., docents
Psih30 55	Prakse II							4				4	Aizstāvēš.		Dr.psych., docents
PsihP2 59	Prakse III								10			10	Aizstāvēš.		Dr.psych., docents
Psih10 62	Prakse IV									8		8	Aizstāvēš.		Dr.psych., docents
	Valsts pārbaudījums														
PsihN0 00	Bakalaura darbs										1 2	12	Aizstāvēš.		visi
	Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)														
	Nozares profesionālās specializācijas kursi														
Psih10 64	Sociālo prasmju treniņš		2									2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., docents
Biol10 47	Psihes bioloģiskie pamati II			2								2	Eksāmens	L24, S8	Ārsts ģenētiķis
Biol10 50	Psihofizioloģija			2								2	Eksāmens	L24, S8	Mg.biol., zina.asist., LU doktorants
Psih20 28	Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)				2							2	Eksāmens	L24, S8	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih30 41	Eksperimentālā psiholoģija					2						2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., profesors
PsihP0 55	Ģimenes psiholoģija						3					3	Eksāmens	L32, S16	Dr.psych., docents
Psih30 47	Izpētes metodes psiholoģijā						2					2	Eksāmens	L22, S10	Dr.psych., docents
Psih31 35	Kognitīvā psiholoģija II						2					2	Eksāmens	L24, S8	Dr.psych., profesors
PsihK0 01	Kursa darbs I						2					2	Aizstāvēš.		visi
PsihP0 54	Psihologa ētika un profesionālā darbība						2					2	Eksāmens	L16, S16	Mg.psych., pasn., LU doktorants

Psih30 61	Neiropsiholoģija					2				2	Eksāmens	L24, S8	Dr.psych., stundu pasn.
Psih21 27	Pedagoģiskā psiholoģija					2				2	Eksāmens	L18, S14	Dr.psych., docents
PsihP0 43	Personības izaugsmes treniņš					2				2	Eksāmens	S32	Dr.psych., docents
PsihP0 62	Psihodiagnostika I					3				3	Eksāmens	L24, S24	Dr.psych., professors, Dr.psych., docents
PsihP0 05	Psiholoģiskā konsultēšana I					2				2	Eksāmens	L24, S8	Dr.psych., docents
Psih10 58	Grupu vadīšanas metodes						4			4	Eksāmens	L8, S56	Dr.paed., docents
PsihK0 02	Kursa darbs II						2			2	Aizstāvēš.		visi
PsihP0 57	Organizāciju psiholoģija						3			3	Eksāmens	L32, S16	Mg. Psych., st.pasn.
PsihP0 14	Psihodiagnostika II						3			3	Eksāmens	L32, S16	Dr.psych., docents
Psih30 42	Psihosomatika						2			2	Eksāmens	L20, S12	Dr.psych., docents
MediP 187	Ievads psihiatrijā							2		2	Eksāmens	L31, S1	Ārsts psihiatrs
PsihK0 03	Kursa darbs III							2		2	Aizstāvēš.		visi
PsihP0 15	Psiholoģiskā konsultēšana II								2	2	Eksāmens	L4, S10, P18	Dr.psych., docents

<i>Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle (jāizvēlas 8 kr.p)</i>													
Psih105 5	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā					2				2	Eksāmens	L 24, S8	Dr.psych., asoc.prof
Psih30 40	Diferenciālā psiholoģija					2				2	Eksāmens	L28, S4	Dr.psych., docents
Psih10 57	Stresa vadīšana					2				2	Eksāmens	S32	Dr.psych., docents
Psih30 43	Veselības psiholoģija					2				2	Eksāmens	L16, S13,P 3	Dr.psych., docents
Psih30 39	Politiskā psiholoģija					2				2	Eksāmens	L20, S12	Dr.psych., prof.
Psih33 56	Vides psiholoģija					2				2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih40 10	Ievads juridiskajā psiholoģijā						2			2	Eksāmens	L24, P8	Dr.psych., docents

Psih20 23	Starpkultūru psiholoģija					2			2	Eksā mens	L16, S16	Dr.psych., prof.
Psih30 30	Valodas un runas psiholoģija					2			2	Eksā mens	L24, S8	Dr.psych., docents
Brīvās izvēles daļa (C daļa)												
				2	2			2		6		

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Ko pā
Kopā A daļā	18	16	16	4	4	4	12	20	94
Vispārīzglītojošie studiju kursi	8	6	0	4	0	0	2	0	20
Nozares teorētiskie pamatkursi	10	6	16	0	4	0	0	0	36
Prakse	0	4	0	0	0	4	10	8	26
Bakalaura darbs	0	0	0	0	0	0	0	12	12
Kopā B daļā	2	4	2	13	17	16	6	0	60
. Nozares profesionālās specializācijas kursi (ieskaitot izvēles kursus)	2	4	2	13	23	20	6	0	70
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	0	2	2	0	0	2	0	6
Kopā programmā	20	20	20	19	21	20	20	20	160

14.tabula. Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma nepilna laika (8 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads	kopā	pārbaudes veids	Lekcijas, semināri	
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.				
Obligātā daļa (A daļa)														
Vispārizglītojošie studiju kursi														
Filz1024	Filozofijas pamati	4									4	Eksāmens	L36, S28	Dr.paed., prof.
Soci2029	Socioloģija		2								2	Eksāmens	L16, S16	Mg.paed., lekt.
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati		4								4	Eksāmens	L28, S36	Mg. ekon., lekt Dr.vadz., stundu pasn.
SociP046	Sociālā antropoloģija				2						2	Eksāmens	L20, S12	Dr.soc., asoc.prof.
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē				2						2	Eksāmens	L32	Mg.psych., stundu pasn., LU doktorants
SDSK3032	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā							2			2	Eksāmens	L8, S24	Dr.ekon., asoc. prof
ValoP105, ValoP106	Svešvaloda (angļu valoda) Svešvaloda (vācu valoda)	4									4	Eksāmens	S64 P46, S18	Dr.paed., docents Mg.izgl.zin., lektors
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi														
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4									4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych., asoc.prof. Mg.psych., pasn., LU doktorants

BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2									2	Eksāmens	L24, S8	Mg.biol., zina.asist., LU doktorants
SDSK1102	Statistika psiholoģijā	4									4	Eksāmens	L48, S16	Dr.ekon., asoc. prof
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3								3	Eksāmens	L18, S30	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3								3	Eksāmens	L32, S16	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih2072	Personības psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych., docents
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2							2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih2036	Sociālā psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16	Dr.psych.,prof
Psih2018	Psihometrika				2						2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.; Dr.psych., stundu pasn
Psih3017	Patopsiholoģija					4					4	Eksāmens	L56, S8	Dr.psych., docents

	Prakse													
Psih2035	Prakse I		4								4	Aizst āvēš.		Dr.psych., docents
Psih3055	Prakse II					4					4	Aizst āvēš.		Dr.psych., docents
PsihP259	Prakse III						10				10	Aizst āvēš.		Dr.psych., docents
Psih1062	Prakse IV							8			8	Aizst āvēš.		Dr.psych., docents
	Valsts pārbaudījums													

PsihN000	Bakalaura darbs										12	12	Aizst āvēš.		visi
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)															
Nozares profesionālās specializācijas kursi															
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	2										2	Eksā mens	L16, S16	Dr.psych., docents
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2									2	Eksā mens	L24, S8	Ārsts ģenētiķis
Biol1050	Psihofizioloģija		2									2	Eksā mens	L24, S8	Mg.biol., zina.asist., LU doktorants
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)			2								2	Eksā mens	L24, S8	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija				2							2	Eksā mens	L16, S16	Dr.psych.,pro fessors
PsihP055	Ģimenes psiholoģija				3							3	Eksā mens	L32, S16	Dr.psych., docents
PsihP061	Izpētes metodes psiholoģijā				2							2	Eksā mens	L22, S10	Dr.psych., docents
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II				2							2	Eksā mens	L24, S8	Dr.psych.,pro fessors
PsihK001	Kursa darbs I				2							4	Aizst āvēš.		visi
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība				2							2	Eksā mens	L16, S16	Mg.psych., pasn., LU doktorants
Psih3061	Neiropsiholoģija					2						2	Eksā mens	L24, S8	Dr.psych., stundu pasn.

Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija					2						2	Eksā mens	L18, S14	Dr.psych., docents
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš					2						2	Eksā mens	S32	Dr.psych., docents
PsihP062	Psihodiagnostika I					3						3	Eksā mens	L24, S24	Dr.psych., prof. Dr.psych., docents
PsihP005	Psiholoģiskā konsultēšana I					2						2	Eksā mens	L24, S8	Dr.psych., docents
Psih1058	Grupu vadīšanas metodes						4					4	Eksā mens	L8, S56	Dr.paed., docents
PsihP057	Organizāciju psiholoģija						3					3	Eksā mens	L32, S16	Mg. Psych., st.pasn.
PsihP014	Psihodiagnostika II						3					3	Eksā mens	L32, S16	Dr.psych., docents
Psih3042	Psihosomatika						2					2	Eksā mens	L20, S12	Dr.psych., docents
PsihK002	Kursa darbs II							2					Aizst āvēš.		visi
PsihP015	Psiholoģiskā konsultēšana II							2				2	Eksā mens	L4, S10, P18	Dr.psych., docents
PsihK003	Kursa darbs III								2				Aizst āvēš.		visi
MediP187	Ievads psihiatrijā									2		2	Eksā mens	L31, S1	Ārsts psihiatrs

<i>Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle (jāizvēlas 8 kr.p)</i>															
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā					2						2	Eksā mens	L24, S8	Dr.psych., asoc.prof
Psih1057	Stresa vadīšana					2						2	Eksā mens	S32	Dr.psych., docents
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija						2					2	Eksā mens	L24, S8	Dr.psych., docents

Psih4010	Ievads juridiskā psiholoģijā							2			2	Eksāmens	L24, P8	Dr.psych., docents
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija							2			2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., prof.
Psih3039	Politiskā psiholoģija								2		2	Eksāmens	L20, S12	Dr.psych., prof.
Psih3356	Vides psiholoģija								2		2	Eksāmens	L16, S16	Dr.psych., asoc.prof.
Psih3040	Diferenciālā psiholoģija									2	2	Eksāmens	L28, S4	Dr.psych., docents
Psih3043	Veselības psiholoģija									2	2	Eksāmens	L16, S13, P3	Dr.psych., docents
Brīvās izvēles daļa (C daļa)														
								2		4		6		

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9	Kopā
Kopā A daļā	18	16	14	6	4	4	12	8	12	94
Vispārizglītojošie studiju kursi	8	6	0	4	0	0	2	0	0	20
Nozares teorētiskie pamatkursi	10	6	14	2	4	0	0	0	0	36
Prakse	0	4	0	0	0	4	10	8	0	26
Bakalaura darbs	0	0	0	0	0	0	0	0	12	12
Kopā B daļā	2	4	2	13	13	12	6	4	4	60
Nozares profesionālās specializācijas kursi (ieskaitot izvēles kursus)	2	4	2	13	15	14	8	6	6	70
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	0	0	0	0	2	0	4	0	6
Kopā programmā	20	20	16	19	17	18	18	16	16	160

2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana).

2.2.6.1. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).

Studijas programmā notiek valsts valodā.

Docētāji lekciju nodrošināšanai plaši izmanto vizuālās prezentācijas tehniku un lielākajā daļā kursu pasniedzēju izstrādātie prezentāciju materiāli un pētnieciskie raksti studentu patstāvīgajam darbam ir pieejami studentiem, izmantojot e-studiju vidi vai atsevišķos gadījumos docētāji tos nosūta pa e-pastu. Studējošo vērtējumi tiek ievadīti e-studiju vidē un ir nekavējoties pieejami studentiem. Kopš 2010.gada e-studiju platformas lietošana LU tiek īpaši veicināta un šobrīd to lieto lielākā daļa docētāju. Praktisko iemaņu pilnveidesursos e-studiju vides lietošana vēl ir jāuzlabo.

Studijās sagaidāmie rezultāti un vērtēšanas kārtība ir izklāstīti kursu aprakstos, kas pieejami LUIS. Katrā studiju kursā prasības studentiem docētājs definē pirmajās nodarbībās, nosakot gala pārbaudījuma formu, tās izpildes veidus un termiņus, kas ir pieejams arī e-studiju vidē. Tiek veicināta pasniedzēju izvirzīto termiņu ievērošana, kas atsevišķosursos ietekmē galīgo novērtējumu.

Tā kā psiholoģijas bakalaura studiju programmas saturs pirmos divus studiju gadus ir ļoti līdzīgs psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas saturam, tad apmēram 80% lekciju tiek plānotas abām programmām kopā, savukārt semināri un praktiskās nodarbības tiek realizēti katrai programmai atsevišķi. Šāda studentu apvienošana nodarbībās ļauj ekonomēt docētāju un auditoriju resursus.

Ar 2016./2017. akadēmisko gadu LU ietvaros tika uzsākta kuratoru kustība. Par Psiholoģijas bakalaura studiju programmas 1.kursa studentu kuratoru kļuva programmas direktore doc. Anda Upmane. Visvairāk aktivitātes tika organizētas mācību sākumā – iepazīšanās, informatīvās lekcijas par studiju procesu Latvijas Universitātē, tikšanās ar PPMF pašpārvaldi, vecāko kursu studentiem u.c.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā tiek izmantotas sekojošas studiju metodes un formas, kas tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem un specifikai.

- **Lekcijas**

Pasniedzēji izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicina kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Docētāji lekciju nodrošināšanai plaši izmanto vizuālās prezentācijas tehniku un daļā kursu pasniedzēju izstrādātie prezentāciju materiāli ir pieejami studentiem.

- **Semināri** ir īpaši organizētas nodarbības par aktualitātēm psiholoģijas zinātnē kas ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām vai pētnieciskiem rakstiem. Semināri notiek diskusiju, un studentu gatavotu prezentāciju veidā, izmantojot diskusiju, grupu darba, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes.

- Kā zināšanu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti **kontroldarbi un testi**, kas ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas semestra laikā, kā arī novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Rakstisks **eksāmens** ir biežāk izmantotā studenta zināšanu novērtēšanas forma.

- **Praktikumi, treniņi un supervīzijas** tiek organizētas specifiski psihologa asistenta praktisko iemaņu un sociālo un komunikatīvo iemaņu trenēšanai. Tajās tiek sekmēta studentu saskarsmes iemaņu pilnveidošana, pilnveidotas individuālā vai grupas darba prezentācijas iemaņas, sava viedokļa izteikšanas un gadījumu analīzes prasmes. Tiek izmantotas intervijas, novērošana, gadījumu analīze u.c.metodes. Darbojoties šādā veidā, studenti bagātina viens

otra pieredzi, apmainās domām ar docētājiem, apzinās pastāvošo viedokļu daudzveidību. Šādas nodarbības ir ļoti būtiskas arī studentu kā topošo psihologu pašizziņai un personības izaugsmei. Praktikumī ir iekļauti gan studiju kursu ietvaros, gan arī ir patstāvīgi studiju programmas studiju kursi.

- **Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana / prezentācija** tiek izmantotas kā atskaites formas dažādos kursa apguves etapos. Ir kursi, kur izstrādāts pētījums vai projekts apliecina kursa apguves līmeni.
- **Prakse**

Studiju programmas neatņemama sastāvdaļa ir prakse, kas tiek īstenota vairākos etapos, dodot iespēju nostiprināt praktiskās iemaņas izglītības iestādēs, klīnikās vai organizācijās.

Prakses nolikumu skat. pielikumā.

Psiholoģijas studiju programmu ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta 1.kursa studentu psiholoģiskajai adaptācijai. Lai atvieglotu studiju uzsākšanas procesu, augusta beigās jaunuzņemtajiem studentiem tiek organizēti divu dienu sociālpsiholoģiskie treniņi, kuru laikā studenti iepazīstas ar saviem kursa biedriem un Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem, attīsta savas komunikāciju prasmes, kā arī iegūst priekšstatu par PPMF telpām un auditoriju izvietojumu. Šie treniņi ir studiju kursa „sociālo prasmju treniņš” sastāvdaļa.

2.2.6.2. Vērtēšanas sistēma

PPBSP ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam, kas nosaka, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma un mutiski/rakstiski eksāmeni veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti kontroldarbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Kursu noslēgumā tiek izmantoti eksāmeni, kas tiek kārtoti rakstveidā: tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguves kursus studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana / prezentācija tiek izmantotas kā atskaites/vērtēšanas formas dažādos kursa apguves etapos. Ir kursi, kur izstrādāts pētījums vai projekts apliecina kursa apguves līmeni. Bakalaura darba izstrāde novērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstrāde, praktiskās daļas priekšizstrāde, un noslēgumā bakalaura darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un supervizora atzinums par supervīziju apmeklējumu un darbu supervīzijās.

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija. Akadēmiskais personāls ir pieejams studējošajiem konsultācijām vismaz 1,5 stundas nedēļā klātienē un visi docētāji dod iespēju sazināties arī ar e-pasta palīdzību vai e-studiju vidē.

2.2.7. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem.

Darba iespējas psihologa asistentam šobrīd ir dažādās izglītības iestādēs, klīnikās, krīžu centros, kā arī organizāciju personāla nodaļās, kur jau strādā pieredzējuši psihologi. Programmas beidzēji ir sagatavoti darbam supervizora pārraudzībā un var sākt gūt profesionālo pieredzi arī paralēli maģistra studijām. Tas ir būtiski, lai veicinātu studējošo ciešāku sasaisti ar psihologa profesiju un radītu augstāku motivāciju psiholoģijas psihologa kvalifikācijas un profesionālā maģistra grāda ieguvei. Psihologa asistenta kvalifikācija paredz tikai darbu pieredzējuša profesionāļa vadībā un pārraudzībā. Savukārt pilntiesīgu darbu kā psihologam programmas beidzēji var uzsākt tikai pēc maģistra grāda ieguves un, kā to paredz 30.03.2017. pieņemtais Psihologu likums, vismaz gadu ilga darba supervizora pārraudzībā.

Saeimas apstiprinātajā ‘‘Psihologu likumā’’, kas stāsies spēkā 2018. gada 1. janvārī, ir paredzēts, ka ‘‘Personas tiesības veikt patstāvīgu psihologa profesionālo darbību apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma, reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā.’’

Psihologu likumā iekļautās pamatprasības psihologu izglītībai šobrīd paredz kopumā vismaz 5 gadu izglītību (iepriekš – 6) , kas visdrīzāk varētu tikt realizēta, nākotnē veicot ļoti nopietnas visu psiholoģijas bakalaura un maģistra līmeņa programmu izmaiņas, kas varētu skart arī programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas. Mainoties psihologa profesijas statusam un iekļaujot to sertificējamo profesiju sarakstā, psihologa asistenta profesijas tālākā pastāvēšana ir vēl gana neskaidra, ir nepieciešamas vēl plašas diskusijas profesionāļu vidū. Savukārt tie programmas absolventi, kas turpinās studijas maģistra programmā, nākotnē likumā noteiktā kārtībā varēs pretendēt uz psihologa sertifikātu.

Programmas beidzēju iespējas atrast darbu arī citās sfērās, kas saistītas ar darbu ar cilvēkiem, klientu apkalpošanu u.t.t. ir ļoti augstas, ko nodrošina komunikatīvo un citu psihologam nepieciešamo profesionālo prasmju apguve.

Bez tam indivīdam ar psiholoģijas zināšanām un prasmēm darbības sfēra ir ļoti plaša arī ārpus sociālo un humanitāro zinātņu tipiskā darba tirgus – psihologs ar savām specifiskajām zināšanām palīdz citu zinātņu nozaru projektu realizēšanā un problēmu risināšanā, piemēram, strādājot sabiedrisko attiecību, projektu vadības, sporta, tiesu sistēmās u.c. Jāatzīmē, ka viens no programmas uzdevumiem ir veicināt absolventu tālākizglītību, līdz ar to, tie programmas beidzēji, kas turpina studijas, ir augsti motivēti profesionālajai darbībai un, iespējams, paši radīs jaunas darba vietas.

2.2.8. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā (ja tāda ir bijusi) vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši).

15.tabula. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijas ietvaros saņemto ieteikumu ieviešana.

<i>Ieviešanas termiņš(līdz nākamajai akreditācijai)</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/ persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Akreditācijas eksperta ieteikums:		
1.1.Uzdevums: Bakalaura darba kopsavilkumam ir jābūt konkrētākam, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti		
1)precizēt kopsavilkuma izstrādes nosacījumus	Programm as direktors	Kopsavilkuma izstrādes principi ir izskaidroti un studenti tos ievēro, visos noslēguma darbu kopsavilkumos vismaz pēdējos 3 gadus skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti
2) pārbaudīt kopsavilkumus	Bakalaura darbu vadītāji	
2. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā testi un eksāmeni		
2.1. Uzdevums: Izvērtēt esošās pārbaudes formas un piedāvāt jaunas, daudzveidīgākas pārbaudes darbu iespējas	Kursu docētāji	Pārbaudes darbos eksāmeni un testi bieži tiek lietoti kā standartizēts veids studentu zināšanu novērtēšanai, ko joprojām uzskatām par nozīmīgu un sevi attaisnojošu pārbaudes formu. E-studiju platforma paredz arī testu izpildi elektroniski, arī neatrodoties auditorijā. Praktisko iemaņu kursos pārbaudes darbi ir kļuvuši elastīgāki, tie paredz gadījumu analīzi, sava praktiskā darba pašanalīzi, audio ierakstus, izpētes rezultātu aprakstus,

			slēdzienus, problēmsituāciju analīzi u.c. Šāda novērtēšanas forma ir piemērota studējošo praktisko iemaņu novērtēšanai.
3. Akreditācijas eksperta ieteikums: Piesaistīt finanšu līdzekļus programmas īstenošanai		Nodaļas vadītājs	Iespēju robežās tiek piesaistīti iespējamie finanšu līdzekļi
4. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes			
<i>4.1. Uzdevums. Izvērtēt piemērotāko pētniecības metožu lietošanu bakalaura darbā</i>		Programmas direktors	Bakalaura līmenī studējošie biežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto adaptētas aptaujas, tādējādi demonstrējot prasmes veikt akadēmisku pētījumu, apkopot tā rezultātus ar matemātiskās statistikas metodēm. Kvalitatīvo metožu lietošana ir piemērotāka augstāka līmeņa darbos un bakalaura līmeņa darbos nav paredzēts to veicināt.
5. Akreditācijas eksperta ieteikums :Paredzēt lielāku elastību lekciju plānojumā		Programmas direktors	LU ir ieviesta iespēja studējošajam izvēlēties studijas pēc individuāla plāna, kas ļauj studējošajiem apgūt studiju programmu sev vēlamā tempā. Studējošajiem pēc vienošanās atsevišķos gadījumos ir iespēja apmeklēt nodarbības gan kopā ar pilnā, gan nepilnā laika grupu, kas arī dod iespēju pielāgot studijas individuālām vajadzībām.
6. Akreditācijas eksperta ieteikums: Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas			
6.1. uzdevums: izvērtēt, vai un kurosursos būtu lietderīgi piesaistīt citu augstskolu resursus kursu docēšanā		Programmas direktors	LU PN mācībspēki šobrīd spēj labā līmenī nodrošināt esošo kursu docēšanu un citu augstskolu resursi nav nepieciešami. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. PN studenti ir izmantojuši šo iespēju brīvās izvēles kursu apgūvē.
7. Akreditācijas eksperta ieteikums: Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību			Lu studentiem un docētājiem ir brīvi pieejamas nozīmīgākās studijām un darbam nepieciešamās datubāzes un bibliotēku resursi.
8. Akreditācijas eksperta ieteikums (no komentāriem par programmu):ir grūtības atrast darbu kā psihologa asistentam			Psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt pieredzējuša psihologa vadībā laikā, kamēr students turpina studijas maģistra programmā. Jāpiekrīt, ka psihologi ar maģistra grādu darbu atrod vieglāk, tomēr psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt profesijā, iegūt praksi, lai pēc maģistra programmas apguves varētu vieglāk uzsākt patstāvīga darba gaitas. Līdz ar to psihologa asistenta kvalifikācija dod papildu prakses iespējas, kas ir ļoti svarīgi psihologa darbā.

2.2.9. Pielikumi studiju programmas raksturojumam:

2.2.9.1. studiju kursu un studiju moduļu (ja tādi ir) apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

2.2.9.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma pilnībā atbilst LR MK noteikumu "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" Nr. 512 prasībām. Sīkāku atbilstības analīzi skat. 16. tabulā.

16.tabula. Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas atbilstība MK noteikumu Nr. 512

LR MK noteikumu "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" nr. 512 prasības	Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma
Profesionālā bakalaura programmas apjoms ir vismaz 160 kredītpunktu.	Studiju programmas apjoms ir 160 kredītpunktu
<ul style="list-style-type: none"> • vispārizglītojošie studiju kursi vismaz 20 kredītpunktu apjomā 	Vispārizglītojošo un komunikatīvo iemaņu apguves kursu apjoms ir 20 kredītpunkti. To skaitā modulis uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai – uzņēmējdarbības pamati, ievads tiesību zinātnē.
<ul style="list-style-type: none"> • nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi vismaz 36 kredītpunktu apjomā 	Nozares teorētisko kursu apjoms ir 36 kredītpunkti, t.sk. ievads psiholoģijā, psiholoģijas vēsture, psihiatrijas bioloģiskie pamati, pētniecības metodoloģija psiholoģijā, psihometrika, personības psiholoģija, sociālā psiholoģija, attīstības psiholoģija, patopsiholoģija u.c.
<ul style="list-style-type: none"> • nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi vismaz 60 kredītpunktu apjomā; 	Profesionālās specializācijas kursi ir 60 kredītpunktu apjomā. piemēram, psihodiagnostika, psiholoģiskā konsultēšana, ģimenes psiholoģija, neiro psiholoģija u.c.
<ul style="list-style-type: none"> • Izvēles daļas kursi vismaz 6 kredītpunktu apjomā 	Brīvās izvēles C daļā studējošie var izvēlēties savām interesēm atbilstošus citu nozaru kursus 6 kr.p. apjomā
<ul style="list-style-type: none"> • prakse vismaz 20 kredītpunktu apjomā; 	Prakses apjoms ir 26 kredītpunkti.
<ul style="list-style-type: none"> • Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrāde un aizstāvēšana, vismaz 12 kredītpunktu apjomā. 	Programmā paredzēts bakalaura darbs, kura apjoms ir 12 kredītpunkti.
<ul style="list-style-type: none"> • Papildus bakalaura programmā ietver arī Vides aizsardzības likumā ("Augstskolu un koledžu visu studiju programmu obligātajā daļā iekļauj vides aizsardzības kursu") un Civilās aizsardzības likumā("Izglītības iestādes nodrošina obligātā civilās aizsardzības kursa pasniegšanu 	<i>Tiks iekļauts, sagatavojot programmu atkārtotai akreditācijai</i>

studējošajiem') noteiktās studiju kursu satura prasības.	
--	--

17.tabula. Studiju programmas salīdzinājums ar psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto nepieciešamo zināšanu un prasmju sarakstu

Zināšanas	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas
1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:	
1.1. datorzinības;	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
1.2. loģika;	Filozofijas pamati
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:	
2.1. filozofija;	Filozofijas pamati
2.2. socioloģija;	Socioloģija
2.3. vides aizsardzība;	Vides psiholoģija
2.4. darba aizsardzība.	Ievads tiesību zinātnē, Organizāciju psiholoģija
2.5. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Svešvaloda, Kursa darbs I, II, III
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:	
3.1. psiholoģijas vēsture;	Psiholoģijas vēsture
3.2. psiholoģijas metodes;	Eksperimentālā psiholoģija Pētniecības metodoloģija psiholoģijā
3.3. vispārīgā psiholoģija;	Ievads psiholoģijā I, II
3.4. psihofizioloģija;	Psihofizioloģija, Psihes bioloģiskie pamati I, II
3.5. neiropsiholoģija;	Neiropsiholoģija
3.6. kognitīvā psiholoģija;	Kognitīvā psiholoģija I, II
3.7. sociālā psiholoģija;	Sociālā psiholoģija
3.8. personības psiholoģija;	Personības psiholoģija
3.9. attīstības psiholoģija;	Attīstības psiholoģija
3.10. organizāciju psiholoģija;	Organizāciju psiholoģija
3.11. diferenciālā psiholoģija;	Diferenciālā psiholoģija
3.12. patopsiholoģija;	Patopsiholoģija
3.13. veselības psiholoģija;	Veselības psiholoģija, Psihosomatika
3.14. pedagoģiskā psiholoģija;	Pedagoģiskā psiholoģija

3.15. psiholoģiskās pētniecības metodes;	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā,
3.16. psihometrika;	Psihometrika
3.17. statistiskās datu apstrādes metodes;	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
3.18. psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) metodes;	Psihodiagnostika I, II, Izpētes metodes psiholoģijā
3.19. psihoterapijas un psiholoģiskās konsultēšanas teoriju un metožu pamatprincipi;	Psiholoģiskā konsultēšana I, II, Grupu vadīšanas metodes
3.20. psihologu profesionālās ētikas principi;	Psihologa ētika un profesionālā darbība
3.21. informācijas tehnoloģijas;	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
3.22. valsts valoda;	Kursi tiek pasniegti valsts valodā
3.23. vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī, no kurām vismaz viena ir Eiropas Savienības dalībvalsts valsts valoda;	Svešvaloda
3.24. darba tiesiskās attiecības	Organizāciju psiholoģija Ievads tiesību zinātnē Uzņēmējdarbības pamati
Kopīgās prasmes nozarē	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās prasmes
1. Spēja izprast, analizēt un piemērot profesionālajā darbībā psiholoģijas zinātnes teorētiskos un empīriski pamatotos principus.	Nozares teorētiskie kursi, Kursa darbs I, II, III, Bakalaura darbs, Prakse II, III, IV,
2. Spēja izvirzīt un saskaņot ar klientu psiholoģiskās palīdzības sniegšanas mērķus atbilstoši klienta vajadzībām un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.	Patopsiholoģija, psiholoģiskās izpētes metodes Psihodiagnostika, Prakse II, III, IV Ievads psihiatrijā
3. Spēja veidot psiholoģiskās palīdzības sniegšanas stratēģiju un izvēlēties palīdzības sniegšanas stratēģiju atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.	Psihologa ētika un profesionālā darbība, Psiholoģiskā konsultēšana I, II
4. Spēja veikt indivīda vai grupas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), izmantojot atbilstošas metodes (intervijas, testus, aptaujas un/vai novērošanu).	Psiholoģiskās izpētes metodes Psihodiagnostika I, II, Prakse II, III, IV, Ģimenes psiholoģija, Kursa darbs II, III Bakalaura darbs.
5. Spēja veikt atbalsta psiholoģisko konsultēšanu un lietot citas zinātniski pamatotas psiholoģiskās palīdzības sniegšanas metodes atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.	Psiholoģiskā konsultēšana I, II Grupu vadīšanas metodes Prakse I, II, III, IV
6. Spēja novērtēt psiholoģiskās palīdzības sniegšanas efektivitāti atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un intervences plānam.	Prakse III, IV,

8. Spēja sniegt atgriezenisko saikni klientam atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.	Psiholoģiskā konsultēšana I, II, Prakse II, III, IV
9. Spēja kritiski analizēt un novērtēt savu profesionālo darbību.	Prakse II, III, IV, Psihologa ētika un profesionālā darbība
10. Spēja sadarboties un strādāt psihologa pārraudzībā.	Prakse II, III, IV,
11. Spēja veikt pētījumus ar zinātnisku vērtību psiholoģijas jomā.	Matemātiskā statistika psiholoģijā, Psiholoģisko pētījumu datu datorapstrāde Psiholoģisko pētījumu metodoloģija Psihometrika Eksperimentālā psiholoģija Kursa darbs I, II, III Bakalaura darbs.
12. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Svešvaloda

Var secināt, ka psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma ietver kursus, kas nodrošina psihologa asistenta profesijas standartā paredzēto zināšanu un prasmju apguvi.

Tā kā par spēku zaudējušiem ir atzīti Ministru kabineta 2010. gada 18. maija noteikumi Nr. 461 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību", uz kā pamata ir izstrādāti profesiju standarti, tiks izstrādāti jauni profesijas standarti.

2.2.9.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

2.2.9.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Salīdzinājums veikts ar Rīgas Stradiņa Universitātes profesionālā bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", kas ir tāda paša līmeņa programma un Viļņas un Sokholmas Universitāšu psiholoģijas programmām, kas, atbilstoši konkrēto valstu normatīviem, sagatavo psihologus līdzīga apjoma programmās. Viļņas Universitātes programma ir vairāk akadēmiski orientēta, savukārt Stokholmas Universitātes programma ir specifiski psihologu profesionālā programma.

18.tabula. LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas salīdzinājums ar Rīgas Stradiņa Universitātes bakalaura studiju programmu "Psiholoģija"

LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)	KP	Studiju kursi Rīgas Stradiņa Universitātes bakalaura studiju programmā "Psiholoģija" (160 KP)	KP
<i>Vispārizglītojošie studiju kursi, 20 kr.p.</i>			
Uzņēmējdarbības pamati	4	Uzņēmējdarbība	2
Svešvaloda	4	Svešvaloda (I, II) 2. svešvaloda	4 4
Filozofijas pamati	4	Filozofijas pamati	2
Ievads socioloģijā	2	Ievads socioloģijā	2
Ievads tiesību zinātnē	2	Profesionālās darbības tiesiskie pamati	2
Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze	2		
Sociālā antropoloģija	2		
		Ievads projektu vadībā	2
		Loģika	2

Nozares teorētiskie pamatkursi , 36 kr.p.			
Ievads psiholoģijā I, II	7	Vispārīgā psiholoģija I, II	6
Psihes bioloģiskie pamati I	2		
Psiholoģijas vēsture	3	Psiholoģijas vēsture	2
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	2	Pētījums psiholoģijā	2
Psihometrika	2	Psihometrika	2
Attīstības psiholoģija	4	Attīstības psiholoģija	4
Sociālā psiholoģija	4	Sociālā psiholoģija	4
Personības psiholoģija	4	Personības psiholoģija	4
Patopsiholoģija	4	Klīniskā psiholoģija	
Matemātiskā statistika psiholoģijā	4	Statistisko datu matemātiskā apstrāde	4
		Informācijpratība	2
		Eksperimentālā psiholoģija	2
		Kognitīvā psiholoģija	2
	36		38
Nozares profesionālās specializācijas kursi, 60 kr.p.			
Psihologa ētika un profesionālā darbība	2	Psihologa profesionālā darbība un ētika	4
Sociālo prasmju treniņš	2	Sociālo prasmju treniņš	2
Psihofizioloģija	2	Psihofizioloģija	
Pedagoģiskā psiholoģija	2	Pedagoģiskā psiholoģija	2
Psiholoģiskās izpētes metodes	2		
Diferenciālā psiholoģija	2	Diferenciālā psiholoģija	2
Personības izaugsmes treniņš	2		
Organizāciju psiholoģija	3	Organizāciju psiholoģija	2
Psihodiagnostika I, II	6	Izziņas procesu izpēte	2
		Personības izpēte	2
Psiholoģiskā konsultēšana I	2		6
Psiholoģiskā konsultēšana II	2	Psiholoģiskā konsultēšana I un II	
Grupu vadīšanas metodes	4	Grupu psiholoģija un konsultēšana	2
Veselības psiholoģija	2	Veselības psiholoģija	2
Ģimenes psiholoģija	3	Ģimenes psiholoģija*	2
Ievads psihiatrijā	2	Psihiatrijas un narkoloģijas pamati	4
Ievads juridiskajā psiholoģijā	2	Ievads juridiskajā psiholoģijā*	2
Kursa darbs I, II,III	6	Kursa darbs I, II	4
Eksperimentālā psiholoģija	2		
Kognitīvā psiholoģija I	2		
Kognitīvā psiholoģija II	2		
Neiropsiholoģija	2	Neiropsiholoģija	2
Psihes bioloģiskie pamati II	2	Bioloģija un ģenētika	2
Politiskā psiholoģija*	2	Ievads politiskajā psiholoģijā*	2
Vides psiholoģija*	2	Ievads vides psiholoģijā*	2
Psihosomatika	2	Ievads psihosomatikā	2
Starpkultūru psiholoģija*	2	Ievads starpkultūru psiholoģijā*	2
Vardarbības psiholoģija*	2		
Krīzes psiholoģija*	2		
Valodas un runas psiholoģija*	2		
		Veselības aprūpe un rehabilitācija	2
		Cilvēka funkcionēšanas biomedicīniskie pamati	4

		Klīniskā psiholoģija	2
		Psihoterapijas virzieni	2
		Pirmā palīdzība	2
		Kvalifikācijas eksāmens	
<i>Brīvās izvēles daļa</i>	6	<i>Brīvās izvēles daļa</i>	6
<i>Prakse, diplomdarbs</i>	38	<i>Prakse, diplomdarbs</i>	38
Prakse I(komunikācijas)	4		
Prakse II (psihodiagnostikas)	4		
Prakse III(izglītības iestādēs)	10		
Prakse IV(klīnikā vai organizācijā)	8		
		Novērošanas prakse	2
		Izziņas procesu izpēte praksē	4
		Grupu un organizāciju izpēte un konsultēšana praksē	4
		Personības izpētes praksē	4
		Psiholoģiskā konsultēšana praksē	6
		Pētījums psiholoģijā praksē	3
		Psiholoģisko stratēģiju izstrāde praksē	3
Bakalaura darbs	12	Bakalaura darbs	12

Salīdzinājums ir veikts, balstoties RSU mājas lapā pieejamo programmas aprakstu. (<http://www.rsu.lv/studiju-iespejas/pamatstudijas/socialo-zinatnu-studiju-programmas/psihologija>)

Gan LU, gan RSU izstrādātās psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ir izstrādātas atbilstoši “Noteikumu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” Nr. 512 prasībām, līdz ar to programmu kopējā struktūra ir ļoti līdzīga. Abu studiju programmu apjoms ir vienāds – 160 KP. Studiju ilgums abās programmās ir vienāds – 8 semestri pilna laika klātienē un 9 semestri nepilna laika klātienē. Arī prakses kredītpunktu apjoms abās studiju programmās ir vienāds – 26 KP. LU un RSU kā noslēguma darbu studenti vienādā apjomā izstrādā bakalaura darbu.

Apmēram 90 % kursu abās programmās ir ar līdzīgiem kursu nosaukumiem, lai arī atšķirības abās studiju programmās vērojamas vairāku kursu izvietojumā pa dažādām studiju programmas sadaļām. Piemēram, kognitīvā psiholoģija RSU programmā ir kā nozares teorētiskais pamatkurss, bet LU programmā tā ir kā nozares profesionālās specializācijas kurss. Līdzīgā veidā atšķirības vērojamas ir vēl vairāku kursu izkārtojumā, bet lielākoties kursu nosaukumi abās programmās ir vienādi.

Tāpat nelielas atšķirības vērojamas arī kursu kredītpunktu skaita ziņā. Nedaudz atšķiras arī vispārīzglītojošo kursu izvēle abās programmās.

Lai arī ir vērojamas minētās atšķirības, abas salīdzināmās programmas paredz psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto prasmju apguvi un kopumā ir uzskatāmas par līdzīgām.

Salīdzinot ar RSU, LU sniedz vispusēju ieskatu psihologa profesijā un piedāvā arī tālākās specializācijas iespēju daudzveidību.

Programmu salīdzinājums ir veikts, balstoties uz Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes mājas lapā publicētās 4-gadīgās psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu (saite: [https://is.vu.lt/pls/pub/public_ni\\$www_prog_app.show?m=psa&p_sk=171&p_sp=1&p_k=en&p_fm=1&p_apr=1184](https://is.vu.lt/pls/pub/public_ni$www_prog_app.show?m=psa&p_sk=171&p_sp=1&p_k=en&p_fm=1&p_apr=1184)).

19.tabula. LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas salīdzinājums ar Viļņas Universitātes programmu

<i>LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)</i>	<i>ECTS</i>	<i>Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas kursi Obligātā daļa(165 ECTS)</i>	<i>ECTS</i>	<i>Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas kursi Izvēles daļa(60 ECTS)</i>	<i>ECTS</i>
Svešvaloda	6	Svešvaloda I, II	8		
Filozofijas pamati	6			Dzīves filozofija un eksistenciālisms	5
Uzņēmējdarbības pamati	6			Biznesa psiholoģija	5
Ievads socioloģijā	3			Sociālie projekti un programmas	5
Sociālā antropoloģija	3			Sociālā antropoloģija	5
Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze	3	Multivariatīvās statistikas metodes	5		
Sociālo prasmju treniņš	3			Saskarsmes psiholoģija	5
Ievads psiholoģijā I, II	10,5				
Kognitīvā psiholoģija I	3	Kognitīvā psiholoģija I	7		
Kognitīvā psiholoģija II	3	Kognitīvā psiholoģija II	10	Emocijas	5
Ievads tiesību zinātnē	3			Tiesību pamati	5
Valodas un runas psiholoģija	3			Kreativitātes psiholoģija	5
Psihes bioloģiskie pamati I	3	Nervu sistēmas anatomija un fizioloģija	6		
Psiholoģijas vēsture	4.5	Psiholoģijas vēsture	5		
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	3	Pētījuma metodes psiholoģijā	10		
Psiholoģiskās izpētes metodes	3				
Psihometrika	3			Kvalitatīvās pētniecības metodes	5
Eksperimentālā psiholoģija	3				
Attīstības psiholoģija	6	Attīstības psiholoģija I, II	9		
Sociālā psiholoģija	6	Sociālā psiholoģija	5		
Personības psiholoģija	6	Personības psiholoģija	7		
Patopsiholoģija	6	Klīniskā psiholoģija	5		
Matemātiskā statistika psiholoģijā	6	Augstākā matemātika un datu statistiskā analīze	5		
Psihes bioloģiskie pamati II	3			Patoloģiskas attīstības psiholoģija	5
Psihologa ētika un profesionālā darbība	3	Psihologu profesionālā ētika	3		
Psihofizioloģija	3			Ievads psihofizioloģijā	5

Pedagoģiskā psiholoģija	3	Pedagoģiskā psiholoģija	5		
Organizāciju psiholoģija	4,5	Organizāciju psiholoģija	5		
Ievads psihiatrijā	3			Ievads psihiatrijā	5
Psiholoģiskā konsultēšana I, II	6	Psiholoģiskā konsultēšana	5		
Veselības psiholoģija*	3			Garīgās veselības politika	5
Kursa darbs I, II, III	9	Kursa projekts, Bakalaura darba projekts	11		
Neiro psiholoģija	3			Miega un sapņu psiholoģija	5
Starpkultūru psiholoģija*	3			Starpkultūru psiholoģija	5
Psihodiagnostika I, II	7,5	Psiholoģiskā novērtēšana un testēšana	5		
Ievads juridiskā psiholoģijā*	3	Ievads juridiskajā psiholoģijā	5		
Ģimenes psiholoģija	4,5			Ģimenes psiholoģija	5
Grupu vadīšanas metodes	6			Grupu psiholoģija	5
Politiskā psiholoģija	3			Sociālā politika	5
Vides psiholoģija	3			Masu mādiņu un interneta psiholoģija	5
Psihosomatika	3			Prāts un ķermenis	5
Diferenciālā psiholoģija	3			Dzimumu psiholoģija	5
Personības izaugsmes treniņš	3				
				Evolucionārā psiholoģija	5
				Estētika	5
				Ētika	5
				Gerontopsiholoģija	5
				Izziņa un kultūra	5
				Jauniešu un pusaudžu psiholoģija	5
				Loģika	5
				Menedžments	5
				Motivācija	5
				Radošuma psiholoģija	5
				Reklāmas psiholoģija	5
				Sporta psiholoģija	5
Brīvās izvēles kursi (C daļa)	9			Vispārējās izglītības modulis	10
Prakse	39	Prakse	15		
Bakalaura darbs	18	Bakalaura darbs	10		

Lai arī Viļņas Universitātē (VU) netiek realizēta profesionālā bakalaura programma, tāpat kā Latvijā psihologu sagatavošanas process Lietuvā paredz psiholoģijas bakalaura studijas (4 gadi) plus psiholoģijas maģistra studijas (2 gadi) un gala rezultātā Lietuvas psiholoģijas maģistra studiju programmas absolvents ir tiesīgs strādāt kā profesionāls psihologs atbilstoši Eiropas psihologu sagatavošanas vadlīnijām. Abu salīdzināmo studiju programmu apjoms ir vienāds –240 ECTS Kā redzams tabulā, lielākā daļa kursu LU programmā un Viļņas Universitātes (VU) programmā ir līdzīgi, pēc apjoma VU kursi bieži ir plašāki. Praktiski visiem LU programmas A daļas kursiem Viļņas Universitātes bakalaura programmā ir saturiski atbilstoši, lai arī pēc nosaukumiem nedaudz atšķirīgi kursi, kas arī ir obligātās izvēles kursi. VU izvēles daļā tiek

iekļauti vairāki kursi, kas LU ir LU pamatstudiju moduļa kursi, piemēram, filozofija, sociālā antropoloģija.

Galvenās atšķirības: Viļņas Universitātes bakalaura līmeņa programmā prakse ir tikai 15 ECTS apjomā (LU programmā – 39 ECTS, atbilstoši prasībām profesionālā bakalaura studiju programmām). Tāpat arī LU programmā ir vairāk profesionālo iemaņu un klīniski orientēti kursi, kas netiek paredzēti akadēmiski orientētajā VU programmā. Salīdzinājumam – VU ir apjomīgāki pētījumu datu analīzes kursi. Bakalaura darba izstrāde VU ir 10 ECTS (LU programmā - 12 kredītpunkti), savukārt svešvalodas kursi ir 8 ECTS (LU programmā - 4 kredītpunkti). Salīdzinot ar LU, kur vispārīzglītojošie kursi ir tikai neliela daļa no visiem programmas kursiem, VU šo kursu piedāvājums ir ļoti plašs, studentiem ir daudz lielākas dažādu kursu izvēles iespējas.

Līdz ar to var secināt, ka LU programma jau bakalaura līmenī vairāk paredz profesionālo prasmju pilnveidi, bet VU programmā lielāks akcents tiek likts uz studentu sagatavotību pētnieciskai darbībai.

Programmu salīdzinājums veikts, balstoties uz Stokholmas Universitātes mājas lapā (<http://www.psychology.su.se/english/education/courses-and-programmes/psychologist-programme>) pieejamo programmas plānu.

20.tabula. LU PPPMF Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas salīdzinājums ar Stokholmas Universitātes psiholoģijas programmu

Kurss Stokholmas Universitātes psiholoģijas programmā	ECTS	Kurss LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā	ECTS
Ievads psiholoģijā	4.5	Ievads psiholoģijā Psiholoģijas vēsture Psihologa ētika un profesionālā darbība	10.5 4.5 3
Pētīšanas metodes un teorija	7.5	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā Psihometrika Eksperimentālā psiholoģija	3 3 3
Neiropsiholoģija un izziņa	18	Psihes bioloģiskie pamati I, II Psihofizioloģija Kognitīvā psiholoģija I, II Neiropsiholoģija	6 3 6 3
Attīstības psiholoģija	21	Attīstības psiholoģija Ģimenes psiholoģija Bērnu socioemocionālā attīstība pirmskolas vecumā	6 4.5 3
Dzimumu psiholoģija	6	Diferenciālā psiholoģija	3
Personības psiholoģija	7.5	Personības psiholoģija Personības izaugsmes treniņš	6 3
Patopsiholoģija, psihiatrija un psihosomatika	7.5	Patopsiholoģija Psihosomatika Ievads psihiatrijā	6 3 3
Grupas un grupu procesi	15	Sociālo prasmju treniņš Personības izaugsmes treniņš	3 3
Sociālā psiholoģija	7.5	Sociālā psiholoģija	6
Darba un organizāciju psiholoģija	7.5	Organizāciju psiholoģija	4.5
Socioloģija	7.5	Socioloģija	3
Psiholoģiskā testēšana	7.5	Psihometrika	3

Pētīšanas metodes	15	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko pētījumu datu datorapstrāde Psihodiagnostika (I,II)	6 3 9
Psihoterapijas teorijas	7,5	Psiholoģiskā konsultēšana (I, II)	6
Interviju metodes	3	Izpētes metodes psiholoģijā	3
Grupu attīstība	6	Grupu vadīšanas metodes	6
Mācīšanās darba procesā	7,5	Pedagoģiskā psiholoģija	3
Darba dzīves izmaiņas	4,5	Veselības psiholoģija Ievads juridiskā psiholoģijā	3 3
Organizāciju psiholoģija, raksta rakstīšana	7,5	Kursa darbs I, II, III	

Stokholmas Universitātes profesionālās psihologa izglītības programmas ilgums ir pieci gadi izglītība universitātē un viens papildus gads prakse supervizora uzraudzībā. Pēc pilnas programmas apguves studējošie saņem maģistra grādu, bet programma ir veidota tā, ka pirmie trīs gadi atbilst bakalaura līmeņa studijām. Līdz ar to Stokholmas Universitātes programmā nav atsevišķi izdalīta bakalaura darba izstrāde – studenti veic mazāka mēroga pētījumus pirmajos mācību gados un vienu galveno pētījumu piektajā gadā. Stokholmas Universitātes vispārējā sistēmā atsevišķi kursi tiek apvienoti lielākos blokos ar lielāku kopējo kredītpunktu skaitu, netiek paredzēti atsevišķi vispārīglītojošie kursi, prakse intensīvā veidā notiek pēdējos divos studiju gados. Tomēr, kā redzams no salīdzinājuma, tad LU psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas kursi satura ziņā atbilst tam, ko pirmajos trīs – četros gados apgūst psiholoģijas profesionālajā programmā Stokholmas Universitātē. Tabulā nav atspoguļoti pēdējie trīs semestri Stokholmas Universitātes programmā, jo tie vairāk atbilst maģistra līmeņa studijām.

Līdz ar to, lai arī struktūras un programmas organizācijas principu ziņā abas programmas ir atšķirīgas, saturiski, LU studenti psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā apgūst praktiski tādus pašus kursus kā Stokholmas Universitātē psiholoģijas profesionālās programmas pirmajos gados.

2.2.9.5. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā:

2.2.9.5.1. Studējošo skaits, pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits, absolventu skaits (ja tādi ir), norādot sadalījumā pa studiju programmas īstenošanas veidiem, formām (atsevišķi norādot tālmācību), valodām, filiālēm

21.tabula. Imatrikulēto studējošo un absolventu skaita dinamika

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	Studējošo skaits pa studiju gadiem					Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
	1.	2.	3.	4.	5.			
2012. PLK	59	51	23	38		171	126	21
2012. NLK	22	22	15	8	6	73	73	4
2013. PLK	50	40	42	21		153	105	29
2013. NLK	33	21	14	9	10	87	87	3
2014. PLK	43	41	35	30		159	114	15
2014.NLK	21	25	7	8	7	68	68	8
2015. PLK	48	48	27	30		153	108	29
2015. NLK	24	19	17	4	9	73	73	4
2016. PLK	39	38	37	23		137	93	22
2016.NLK	32	18	13	12	3	78	78	9
2017. PLK	60	26	26	34		146	104	15
2017, NLK	43	31	11	11	13	109	109	3

Studējošo skaits pilna laika studiju veidā 2017. gadā ir palielinājies, sasniedzot 2012. gada līmeni, savukārt īpaši pozitīvi jāatzīmē, ka palielinās nepilnā laikā studējošo skaits. Iespējams, studentu saita pieaugums var būt saistīts ar RPIVA pievienošanu LU.

Studējošo atbirums, skatoties pa gadiem, saglabājas vidēji 20% robežās un saistāms lielā mērā ar grūtībām, apvienojot darbu un studijas, tomēr apmēram puse no studentiem, kas nebeidz studijas konkrētajā programmā, ir mainījuši studiju formu vai nu uz pilna laika klātieni vai arī ir pārgājuši uz psiholoģijas bakalaura (3-gadīgo) studiju programmu, lai iegūtu psiholoģijas bakalaura grādu un saīsinātu bakalaura līmeņa studiju laiku. Daļa īpaši NLK studentu pēdējā studiju posmā izmanto akadēmiskā gada iespējas un atgriežas studiju beigšanai vēlāk. Pēdējos gados studenti ir atzinuši, ka nevar segt studiju maksu 4 vai 4,5 gadus un vēlas ātrāk iegūt augstāko izglītību, lai, iespējams, vēlāk, kad viņu materiālā situācija stabilizēsies, turpinātu studijas profesionālā maģistra studiju programmas 3-gadīgajā modulī. Tā kā gan abas bakalaura programmas, gan pilna un nepilna laika plūsmas ir saskaņotas studiju kursu un to apjomu ziņā, šāda pāriešana studentiem ir vienkārša un tiek akceptēta. Tāpat arī ir studenti, kas, uzsākot studijas, nav izpratuši atšķirību starp profesionālā bakalaura un bakalaura programmu un vēlas mainīt programmas studiju procesā, piemēram, apzinoties, ka nevēlas iegūt psihologa asistenta kvalifikāciju, bet vēlas iegūt zināšanas, ko izmantos citās darba sfērās. Ar visiem, kas vēlas studijas pārtaukt, iespēju robežās notiek sarunas un tiek novērots, ka iemesli biežāk ir personīga rakstura vai materiālas grūtības. Ņemot vērā profesijas specifiku, daļa arī atzīst, ka ir izpratuši savu nepiemērotību psihologa darbam un vēlas mainīt studiju virzienu.

2.2.9.5.2. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Studiju kursu vidējie novērtējumi sniegti pēc LUIS pieejamās aptaujas studiju kursu novērtēšanai. Maksimālais vērtējums ir 7.

Šis ir pirmais gads, kad ir pieejami visu studējošo vērtējumi par studiju kursiem, ir ieviesta sistēma, ka students nevar reģistrēties studiju semestrim, neaizpildot aptaujas par studiju kursiem. Līdz ar to šī gada vērtējumi ir uzskatāmi par objektīvākiem, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Tāpat arī ir iespēja apkopot rezultātus pie dažādiem kursu pasniedzējiem, kas mazā respondentu skaita dēļ iepriekš nebija iespējams.

22.tabula. Psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējiem trijiem mācību gadiem

kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2013/14 m.g.	Vidējais vērtējums 2014/15 m.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 m.g.	Vidējais vērtējums 2016/17 m.g.
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II	5,58	6,51	6,31	6,57
Biol1050	Psihofizioloģija	6,14	6,55	6,03	5,63
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	5,67	6,25	5,59	6,01
Filz1024	Filozofijas pamati	4,33	6,04	6,38	5,67/6,43
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē	5,29	4,10	4,46	5,69
MediP187	Ievads psihiatrijā	4,17	6,01	4,40	5,38
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	6,10	6,47	5,69	5,98/6,22 /6,63
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6,67	7,00	6,52	6,32
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmskolas vecumā	6,54	6,06	6,73	5,88
Psih1057	Stresa vadīšana	6,15	6,90	6,70	6,28
Psih1058	Grupu vadīšanas metodes	3,7	5,45	5,46	5,77
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	5,92	5,78	5,66	6,22

Psih1396	Psiholoģijas vēsture	4,95	7,00	6,01	6,26
Psih2018	Psihometrika	5,27	6,60	6,80	5,54/5,71
Psih2024	Attīstības psiholoģija (S)	5,48	6,06	5,89	6,36
Psih2024	Attīstības psiholoģija (L)	4,31	4,86	3,71	
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I	5,93	6,06	5,34	5,33
Psih2035	Prakse I	6,30			
Psih2036	Sociālā psiholoģija	6,54	6,61	5,68	6,02
Psih2072	Personības psiholoģija (S)	5,27	6,49	6,19	6,25
Psih2072	Personības psiholoģija (L)	4,65	5,49	5,91	5,81
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija		6,53	6,60	6,38
Psih3017	Patopsiholoģija		6,05	6,40	6,10
Psih3039	Politiskā psiholoģija	6,55	6,91		6,33
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija	3,81	5,59	6,22	5,41
Psih3042	Psihosomatika	6,30	5,29	6,71	5,78
Psih3043	Veselības psiholoģija	6,43	4,45	6,41	6,30
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā	5,98	6,23	6,26	5,55
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	6,12	6,30	5,70	4,94/4,99 /5,66
Psih3061	Neiropsiholoģija*	5,32	3,70	5,91	5,27
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II	6,15	6,18	6,60	5,69
Psih3356	Vides psiholoģija**	6,29	6,91	6,70	6,33
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā	6,96		6,68	6,15
PsihP005	Psiholoģiskā konsultēšana I	6,39	7,00	6,79	6,40
PsihP014	Psihodiagnostika II	5,59	5,50	6,55	6,29
PsihP015	Psiholoģiskā konsultēšana II	6,43	6,36		6,31
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš	6,7	6,32	6,61	6,43/6,60
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība	5,32	6,35	6,54	6,60
PsihP055	Ģimenes psiholoģija	5,33	6,36	6,16	5,64
PsihP057	Organizāciju psiholoģija	5,91	6,09	5,92	5,24/6,02
PsihP062	Psihodiagnostika I	5,45	6,36	6,25	5,74
SDSK1102	Statistika psiholoģijā	5,77	6,27	5,77	5,46
Psih3048/ SDSK3032	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze/Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā	4,63	6,82	6,46	6,17
Soci2029	Socioloģija	6,03	6,00	3,84	5,50
SociP046	Sociālā antropoloģija	5,36	6,24	6,16	5,76
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati	5,64	6,32	6,09	5,49
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	5,63	6,70	5,90	4,84/5,00 /6,41
	Starpkultūru psiholoģija				5,52

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Kursu vērtējums arī šogad saglabājas praktiski nemainīgi augsts, joprojām lielākā daļa vērtējumu par kursiem ir 5-7 robežās (vidējais vērtējums ir 5,89), kas liecina par augstu apmierinātību. Tāpat kā iepriekšējā gadā tikai divosursos vērtējums ir zem 5. Savukārt vērtējums virs 6 līdzīgi kā iepriekšējā gadā ir 25ursos. Kursu vērtējums pēc vidējām ballēm ir nedaudz zemāks kā iepriekš, tomēr jāņem vērā, ka respondentu skaits ir bijis daudz lielāks kā iepriekšējos gados, kad iegūtie vidējie reizes bija veidojušies tikai no 2-3 studentu vērtējuma. Līdz ar to viennozīmīgi vēl ir grūti spriest par studentu vērtējumu objektīvām izmaiņām. Atsevišķosursos, piemēram, attīstības psiholoģijā, psihologa ētikā un profesionālajā darbībā studentu vērtējums par kursu ir uzlabojies, kas saistāms arī ar docētāju maiņu šajosursos. Pozitīvi, ka ir uzlabojies vērtējums kursiem, ko docē citu fakultāšu/nodaļu mācībspēki, piemēram, ievads tiesību zinātnē, ievads psihiatrijā, socioloģijā.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studijuursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Par visaugstāk novērtētajiem kursiem (vidējais vērtējums 6,6-6,4) un pasniedzējiem studentu komentāros var lasīt:

Psihologa ētika un profesionālā darbība:

Ļoti patika kā pasniedzējs vadīja lekcijas, un tas, ka pasniedzējam ir praktiskā pieredze un varēja dalīties ar dažādiem piemēriem par situācijām. Kurss bija saistošs un arī ļāva "ielūkoties nākotnē" un pafantazēt par to kā būs strādāt savā profesijā.

Vienīgās lekcijas, uz kurām raujas arī kursabiedri, kuriem tās nav lekciju sarakstā. Un vienīgās lekcijas, kuras ar prieku apmeklējām arī sestdienu vakaros. Tas viss daudz ko pasaka ne tikai par šī kursa saturu, bet arī par pasniedzēja personību un talantu.

Psihes bioloģiskie pamati II

Pasniedzējai izdevās ļoti interesanti un saprotami pasniegt diezgan sarežģītu materiālu. Biju pilnīgi aizrauta ar priekšmetu. Dotie praktiski un pārbaudes darbi bija interesanti un lietderīgi.

Vienmēr ar prieku gāju uz šīm lekcijām, jo zināju, ka tās būs interesanti pasniegtas un nebūs garlaicīgas. Varēja redzēt, ka pati pasniedzēja ir ieinteresēta tajā, ko stāsta, nevis stāsta tikai stāstīšanas pēc, kas vēl vairāk, manuprāt, aizrāva pašus studentus. Tikai labākās atsauksmes:

Ievads psiholoģijā I

Ļoti patīkama, zinoša, atsaucīga, laipna, ieinteresēta pasniedzēja. Ļoti labas pasniegšanas spējas un ļoti labi sagatavoti lekciju materiāli un kursa prasības. Ļoti pārdomātas un efektīvas mācību metodes ! Pārējie pasniedzēji varētu no viņas pamācīties !

Pasniedzēja ļoti labi un ieinteresējoši izklāsta lekcijas tēmas, dabiski raisa interesi par tēmām ar interesantiem faktiem vai piemēriem. Vienmēr pēc lekcijas jūtos ļoti iedvesmota.

Filozofijas pamati

Burvīga pasniedzēja un viņas vadītās lekcijas vienmēr ir aizraujošas un domāšanu rosinošas.

Man ir liels prieks, ka priekšmets, kurš vidusskolā bija viens no nīstākajiem, tagad ir viens no maniem mīļākajiem kursiem, un tas viss pateicoties pasniedzējai.

Bija ļoti viegli klausīties, līdz ar to daudz kas palika atmiņā. Pasniedzēja iepazīstināja ar jaunu veidu kā skatīties uz lietām, un domāt kritiski, un par to es viņai esmu pateicīga

Personības izaugsmes treniņš

Pasniedzēja šķita ļoti mierīga un nosvērta, saprotami izskaidroja uzdevumus un sniedza jēgpilnus komentārus par studentu teikto aplī. Viņas nosvērtība veicināja tādas atmosfēras veidošanos, kurā likās droši atklāti izteikt savas domas. Man vairāk vai mazāk patika un likās noderīgi visi uzdevumi.

Psiholoģiskā konsultēšana I

Saprotoša pasniedzēja, kura prot saprotamā veidā izklāstīt tēmas. Patika, ka tika piedāvāti materiāli patstāvīgai lasīšanai, kas bija arī viegli pieejami.

Ļoti patīk šīs pasniedzējas vadītās nodarbības. Uzskatu, ka veicot praktiskos darbus, ir ļoti viegli apgūt vielu.

Pedagoģiskā psiholoģija

Sakārtots, tāpēc patīkams kurss. Lekcijās un semināros laba atmosfēra, kas motivēja mācīties, savukārt kontroldarbos tiešām bija iespēja parādīt, kas apgūts, kas palicis neskaidrs. Patika, ka kontroldarbu atbildes tika pārrunātas.

Mācību viela tika izskaidrota saprotami, strukturēti, ar daudziem praktiskiem piemēriem.

Pasniedzēja šķita patīkama un atsaucīga, atbildēja uz studentu jautājumiem, izskaidroja pareizās atbildes pārbaudes darbos tik pamatīgi, kā neatceros darām nevienu pasniedzēju līdz šim.

Attīstības psiholoģija

Pasniedzēja ir ļoti uzlabojusi savu pasniegšanas metodi un vērtēšanas sistēmu. Lekcijas ir interesantas, pasniedzēja ir vienmēr atsaucīga. Pirmo reizi redzu to, ka pasniedzēji tiešām domā par to, lai uzlabotu lekciju kvalitāti un vērtēšanas sistēmu. Citiem pasniedzējiem vajadzētu mācīties no viņas.

Manuprāt, vislabāk pasniegtais līdz šim no visiem bijušajiem (arī pirmo kursu ieskaitot). Ļoti patika plānojums un strukturizējums- bija iespējams izsekot līdz, kas un kurā datumā paredzēts. Patika iespēja izvēlēties papildus punktu pelnīšanas metodes, līdz ar to radās sajūta, ka atzīmes tiek pelnītas godīgāk.

No studentu komentāriem var spriest, ka studenti augstu novērtē pasniedzēju profesionalitāti, spēju ieinteresēt, aizraut, iedvesmot, saistoši pasniegt arī sarežģītu materiālu. Kā pozitīva tiek vērtēta labi izstrādāta pārbaudījumu sistēma, sistemātiska studentu darba organizēšana, pārdomāti veidots prezentāciju materiāls.

Studiju programmas beidzēji kā augstāk novērtētos studiju vides aspektus min atsaucīgus lietvežus un metodiķus un zinošus un labvēlīgi noskaņotus mācībspēkus. Studiju procesā viņi visvairāk ir bijuši apmierināti ar studiju kursu piedāvājumu un saturu un iespēju piedalīties programmas pilnveidošanā. Kopumā programmas beidzēji ir apmierināti, ka ir izvēlējušies šo studiju programmu, atzīst, ka ir ieguvuši labas teorētiskās un praktiskās zināšanas un pilnveidojuši savas vispārpielietojamās prasmes.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?
Kursos, kuros ir zemāka studentu apmierinātība, kritiskas piezīmes tiek izteiktas par

- nepietiekami saistošu, monotonu, garlaicīgu pasniegšanas stilu,
- nepietiekami izskaidrotām kursa un vērtēšanas prasībām,
- nepietiekamu e-vides izmantošanu,
- nepietiekamu atgriezenisko saiti,
- neērtībām nodarbību plānojumā, izmaiņām (šogad tas bija saistīts ar pēkšņu pasniedzēja slimību un nepieciešamību ātri aizvietot viņa docētos kursus)

Programmas beidzēji, vērtējot studiju programmu kopumā, salīdzinoši mazāk ir apmierināti ar piedāvātajām starptautiskās pieredzes iespējām, kā arī ir visai kritiski par studiju procesa materiāltechnisko nodrošinājumu un telpu stāvokli fakultātē.

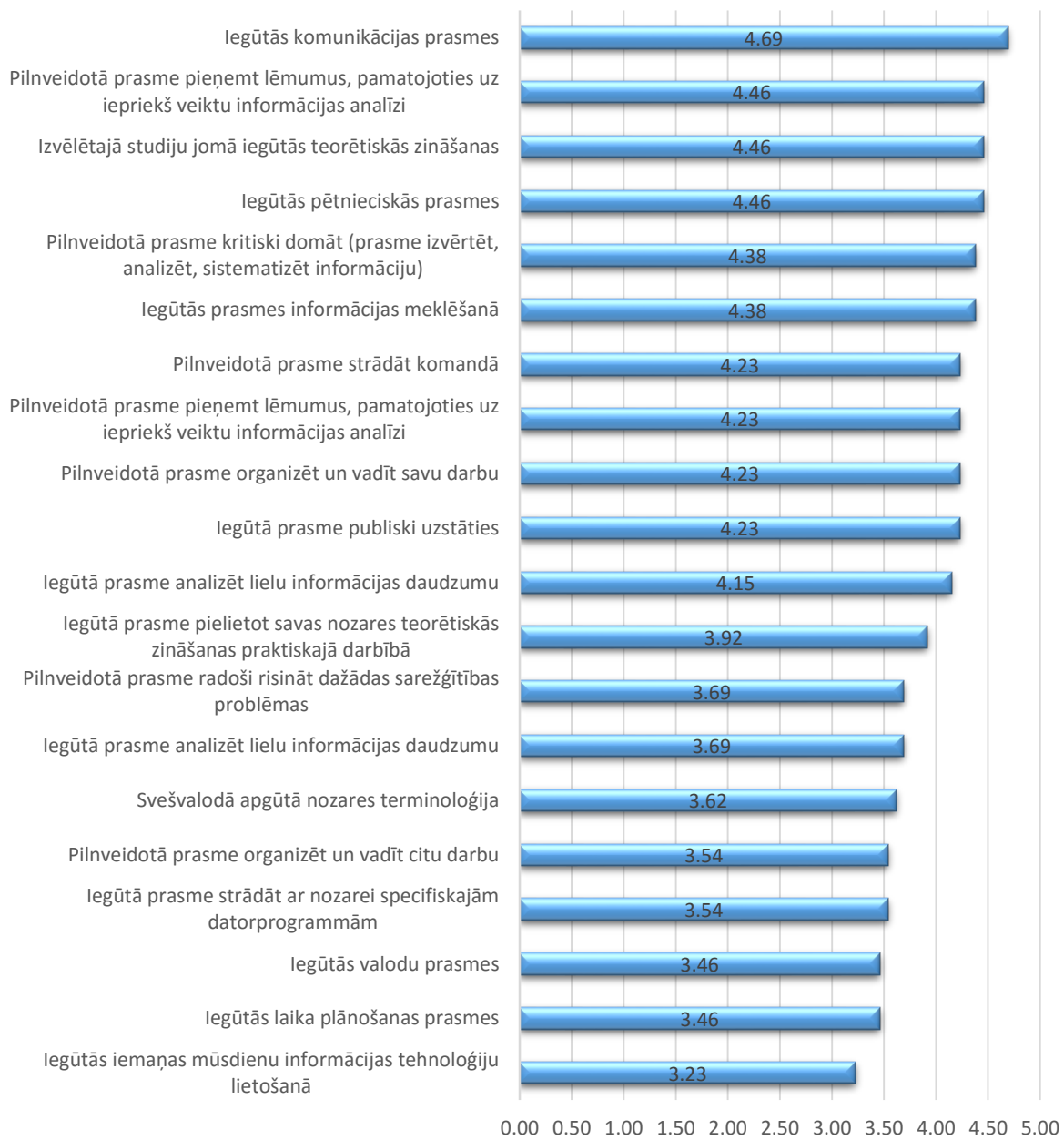
4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?
Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šogad ir pozitīvāki vērtējumi starpdisciplinārajos priekšmetos, docētāji ir vairāk skaidrojuši šo kursu nozīmi, kursu saturs ir labāk pielāgots psiholoģijas studentu interesēm, kas ir kā sekas iepriekšējā gadā veiktajām pārunām ar vairākiem kursu docētājiem. Kursos, kuros arī nākamajā gadā konsekventi tiks uzrādītas grūtības ar pasniedzēju nesaistošo pasniegšanas stilu, tiks meklētas iespējas aizvietot kursa docētājus. Ar docētājiem tiek veiktas sarunas par kursu prasību skaidrāku definēšanu, vairākos kursos, kur šīs problēmas bija iepriekšējā gadā, docētāji jau ir spējuši uzlabot šo aspektu. Arvien mazāk sūdzību izskan par e-vides neizmantošanu un faktiski visbiežāk tas ir saistīts ar dažādām specifiskām tehniskām problēmām, kuras ir novēršamas.

Starptautiskās sadarbības iespējas arvien pieaug, studentiem jau ir iespējams izvēlēties Erasmus + programmas ietvaros studijas 16 līgumaugstskolās un visi, kuri ir izrādījuši interesi par šo iespēju, to ir izmantojuši.

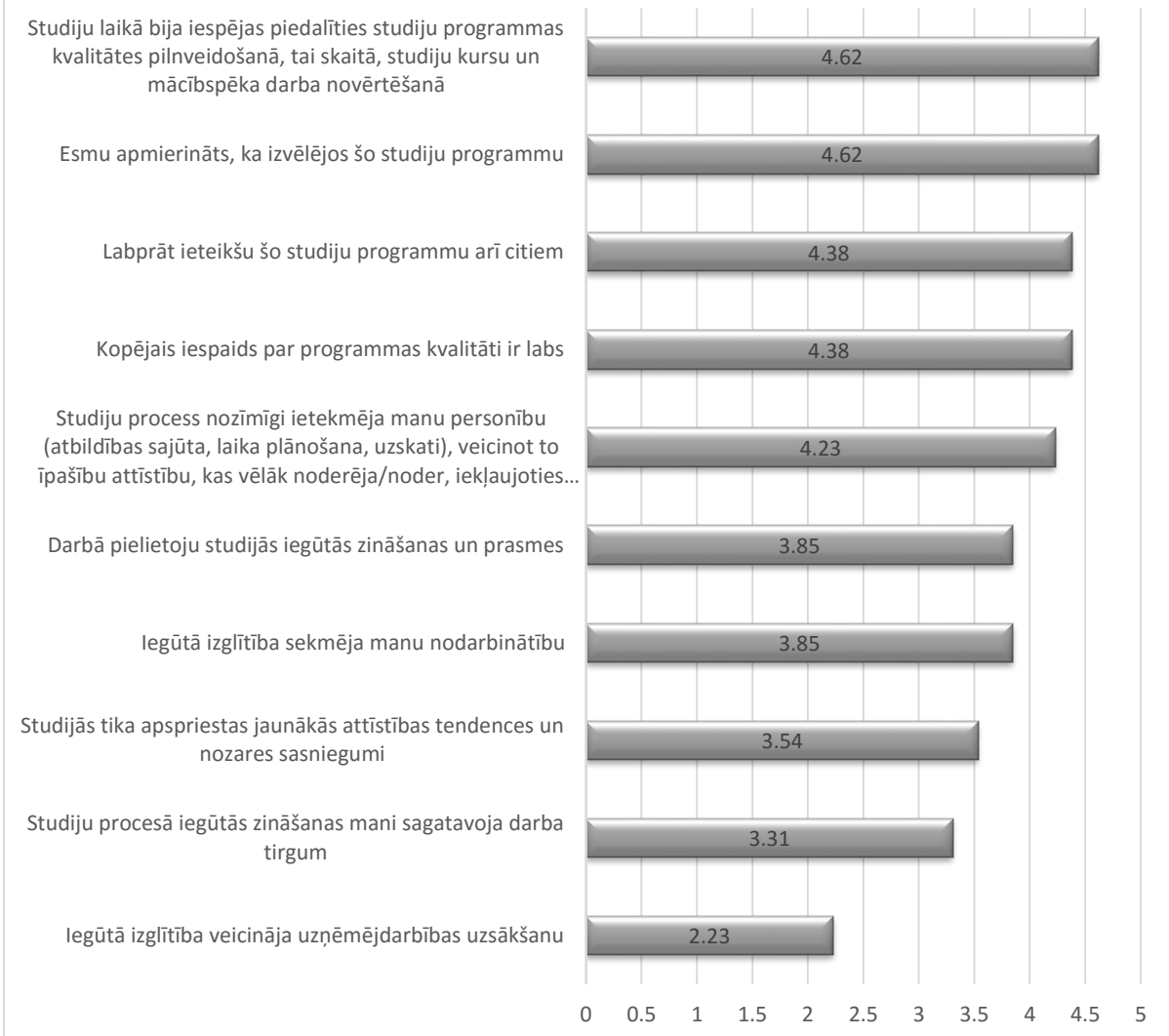
2.2.9.5.3. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Šogad absolventu aptauja par apmierinātību ar studiju kvalitāti tika veikta ar LU izveidotu aptaujas formu, ko absolventi aizpildīja elektroniski. Tā kā šī forma atšķiras no iepriekš izmantotās aptaujas, tiešu salīdzinošu apkopojumu nebūs iespējams veikt. Saite uz aptauju tika izsūtīta 18 absolventiem, to aizpildīja 13.

**Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs esat
apmierināts ar Jūsu apgūto studiju programmu šādos
aspektos
(skala 1-5)**

Cik lielā mērā Jūs piekrītat sekojošiem apgalvojumiem (skala 1-5)

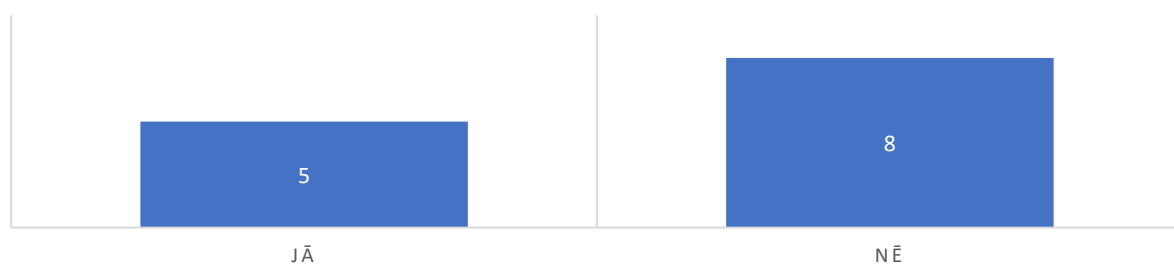

Nodarbinātība

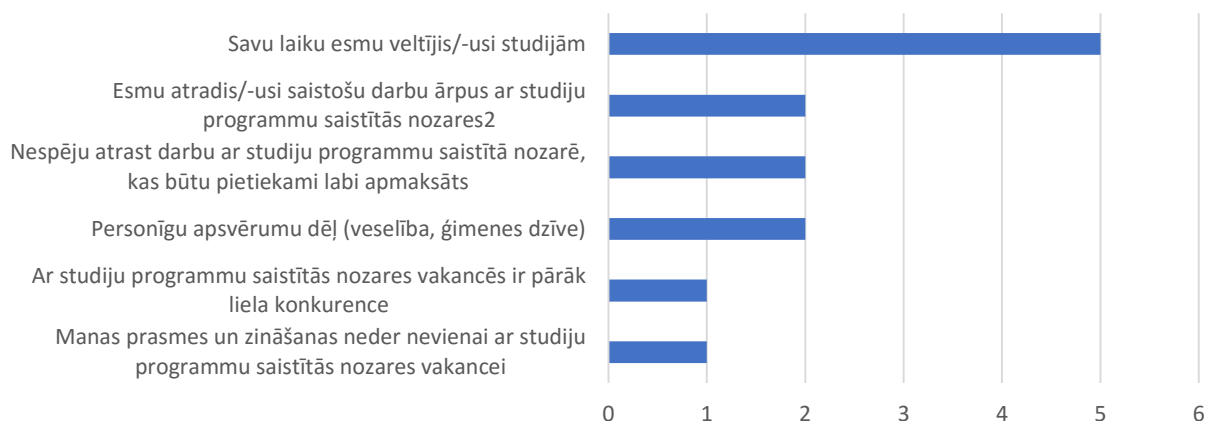
Cik, Jūsprāt, atbilstošas aktuālajām nozares darba tirgus prasībām ir studiju programmas apguves laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences? Vērtējumu izsakiet skalā no 1 (nepavisam nav atbilstošas) līdz 5 (ir ļoti atbilstošas)!-

Vidējais vērtējums ir 3,85- absolventi savas zināšanas, prasmes un iemaņas vērtē kā atbilstošas darba tirgus prasībām.

VAI JŪS ESAT STRĀDĀJIS ALGOTU DARBU (PASTĀVĪGU PILNAS VAI NEPILNAS SLODZES DARBU VISMAZ 3 MĒNEŠUS) AR STUDIJU PROGRAMMU SAISTĪTĀ NOZARĒ?

Ja Jūs neesat strādājis algotu darbu ar studiju programmu saistītā nozarē, atzīmējiet, kuri no variantiem ir jums atbilstoši?

Absolventu amats šobrīd:

- Projektu koordinators NVO "Papardes zieds"
- SIVA, Karjeras konsultants
- Krīzes centrā "Skalbes" par krīzes intervences speciālistu un ģimenes krīzes centrā "Mīlgrāvis" par audzinātāju.
- Probācijas speciālists
- Strādāju savā privātpraksē.
- Personālatlases uzņēmums, projektu vadītāja
- Picu pārvadātājs
- Personāla administratore Viesnīcu tīklā
- Asistentente bērnudarziņā
- Informācijas centra speciāliste tirdzniecības centrā
- Mācīšanas un mācīšanās projektu vadītāja

Var secināt, ka vismaz 6-7 absolventi šobrīd strādā ar studiju programmu saistītā nozarē
12 no 13 absolventiem vēlas iegūt maģistra grādu ar apgūto studiju programmu saistītā zinātnē (LU 11, 1-ārvalstīs) , 1 arī doktora grādu, 1 vēlas iegūt maģistra un doktora grādu citā nozarē

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Tā kā ir lietota cita, plašāka aptauja kā iepriekšējos gados, tieši salīdzināt absolventu atbildes nav iespējams. Tomēr kopējās tendences saglabājas, kopumā absolventi ir apmierināti ar studiju programmu.

Tāpat kā iepriekš 12 no 13 absolventiem atzīst, ka ieteiktu studiju programmu arī citiem, vienam uz to ir grūti atbildēt. Līdzīgi kā iepriekš tiek vērtēti nozīmīgākie kursi programmā un apgūtās prasmes.

1. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Apkopojot aptauju rezultātus, var redzēt, ka absolventi visaugstāk vērtē

- *Iegūtās komunikācijas prasmes*
- *Iegūtās pētnieciskās prasmes*
- *Izvēlētajā studiju jomā iegūtās teorētiskās zināšanas*
- *Pilnveidotā prasme pieņemt lēmumus, pamatojoties uz iepriekš veiktu informācijas analīzi*
- *Iegūtās prasmes informācijas meklēšanā*
- *Pilnveidotā prasme kritiski domāt (prasme izvērtēt, analizēt, sistematizēt informāciju)*
- *Iegūtā prasme publiski uzstāties*
- *Pilnveidotā prasme organizēt un vadīt savu darbu*
- *Pilnveidotā prasme pieņemt lēmumus, pamatojoties uz iepriekš veiktu informācijas analīzi*
- *Pilnveidotā prasme strādāt komandā*
- *Iegūtā prasme analizēt lielu informācijas daudzumu*

Apkopojot atvērtās atbildes par to, ko absolventi visaugstāk vērtē programmā:

Visnoderīgākie bija kursi, kur bija gan teorija, gan semināri (praktiskās nodarbības). Ļoti lietderīgas bija prakses, kas lielākoties ļāva saprast profesijas "patieso seju" konkrētajā vietē (piemēram, kā ir būt skolas psihologam). Ļoti patika kursi, kur bija daudz praktisko piemēru, gadījuma analīžu

Patika lekcijas, kas tika veidots kā diskusijas, daloties ar savu pieredzi un uzklusot citu kursabiedru pieredzi. Noderīgas likās vēl lekcijas, kurās pasniedzēji stāstīja dzīvus piemērus, nevis tikai nolasīja lekciju.

Dažādu personas izaugsmes treniņu un nodarbību iekļaušana programmā gan pašizziņai, gan citu dalībnieku izzināšanai. Praktiska nodarbību norise. Lielākoties augstas prasības un stingra prasību izpilde. Dažādu praktiski pielietojamu klīnisko un personības testu apguve. Ļoti labā līmenī apgūtas pētnieciskās metodes un kvantitatīvo datu statistiskā apstrāde. Ļoti zinošs mācībspēku sastāvs.

Kursi, kurus absolventi aptaujā atzīmē kā noderīgākos tālākajā profesionālajā karjerā ir: *Ievads psiholoģijā, attīstības psiholoģija, konsultēšana, stresa vadīšana, grupu vadīšana, Psihes bioloģiskie pamati (1 un 2); psihofizioloģija, patopsiholoģija, juridiskā psiholoģija, prakses; kognitīvā psiholoģija (1 un 2); personības psiholoģija; sociālā psiholoģija; pedagoģiskā psiholoģija; ģimenes psiholoģija; ētika; psihodiagnostika; veselības psiholoģija; ievads psihiatrijā.*

2. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Kā salīdzinoši mazāk veiksmīgus aspektus programmā pēc aptaujas rezultātiem var minēt:

- *Iegūtā prasme strādāt ar nozarei specifiskajām datorprogrammām*
- *Pilnveidotā prasme organizēt un vadīt citu darbu*
- *Iegūtās laika plānošanas prasmes*
- *Iegūtās valodu prasmes*
- *Iegūtās iemaņas mūsdienu informācijas tehnoloģiju lietošanā*

Lūdzot izteikt ieteikumus programmas uzlabošanai, absolventi iesaka:

- *Samazināt grupu prezentāciju īpatsvaru . Grupu darbos biežāk netiek kontrolēts katra individuālais ieguldījums un ir novērojama sociālā slinkošana, netiek lūgta grupas biedru atgriezeniskā saite un novērtējums.*
- *Bagātināt kursu saturu, ieviest vairāk rakstiskus uzdevumus - esejas utt.*
- *Vairāk ir jādomā par pētniecību, jāveido "zinātniskie pulciņi", kur pieredzējuši pasniedzēji studentiem palīdz izvēlēties bakalaura un maģistra darbu tēmas*
- *Jāpiedalās projektos, jāiesaista studenti iesaistīties dažādās aktivitātēs, kopīgos projekta rakstīšanas projektos, kas dos kopēju labumu gan sabiedrībai, gan universitātei.*
- *Vairāk mācīt konsultēt klientus, ja ir iespēja parādīt profesionālā psihologa konsultāciju.*
- *Manuprāt, būtu vērts izskatīt dažādu kursu saturu, jo dažreiz tie pārklājas.*
- *Bakalaura lielākoties tomēr ir ar klīniskās psiholoģijas ievirzi, vēlētos lielāku ieskatu citās psiholoģijas nozarēs .*
- *Skolu prakse visiem bija obligāta, otru varēja izvēlēties - klīniskā vai organizāciju. Ļoti nepatika, ka bija tas "vai". Labprāt būtu gājusi gan vienā, gan otrā vietā*
- *Būtu labi pārdomāt pārbaudes darbu metodes, lai izskaustu akadēmisko negodīgumu.*

7. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad absolventu ieteikumos biežāk izskan vienlīdzīgākas, taisnīgākas vērtēšanas nepieciešamība, aicinājums vairāk sekot akadēmiskā godīguma ievērošanai, cīņai ar negodīgiem studentiem. Viennozīmīgi tas būs galvenais fokuss nākamajā mācību gadā, pie kā ir plānots nopietni strādāt.

Otrs svarīgākais aspekts, pie kā jau ir sācies darbs, ir studentu lielāka iesaistīšana pasniedzēju veiktajos pētījumos. Jau šogad ir izdotas pirmās publikācijas, kuru autori ir gan studenti bakalaura un maģistra līmenī, gan pasniedzēji.

Kā salīdzinoši spēcīgāku absolventi min klīniskās psiholoģijas virzienu, tomēr vēlētos labāku līdzsvaru arī ar citām psihologa darbības jomām, īpaši organizāciju psiholoģiju. Diemžēl jāatzīst grūtības piesaistīt organizāciju psihologus pasniedzēju darbam nekonkurētspējīgā atalgojuma dēļ, tomēr vismaz viens papildus kurss tiks iekļauts programmā uz atkārtotu akreditāciju.

Sobrīd ir ierobežotas iespējas iziet praksi visās apakšnozarēs, studentiem ir jāizvēlas starp praksi klīnikā un organizācijā, kas daudzus neapmierina. Gatavojoties atkārtotai akreditācijai, tiks pilnībā mainīts prakses izkārtojums un būs paredzēta iespēja iziet praksi gan skolās, gan klīnikās, gan organizācijās.

Pārskatot programmas struktūru un kursu saturu, ir plānots palielināt praktisko darbu, laboratorijas darbu apjomu, jo arvien palielinās pieejamās literatūras apjoms un studējošie vairāk var apgūt, lasot. Līdz ar to kontaktstundas auditorijās vairāk paredzēts izmantot diskusijām un praktiskiem darbiem, iespējams, arī samazinot grupu prezentāciju daudzumu. Ir paredzēti arī pasniedzēju mācību metodikas diskusiju semināri, lai pilnveidotu docētāju pedagoģiskās prasmes.

2.2.9.5.4. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Arvien vairāk programmā studējošo studentu iesaistās PPMF Studentu pašpārvaldē un arī ieņem tur vadošus amatus. Fakultātes studentu pašpārvalde rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, reklamē studiju programmas, piemēram, izstādē "Skola", kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem. Piemēram, studējošajiem ir iespēja izvēlēties sev kā mentorus vecāko kursu studentus, kas ir nozīmīgs atbalsts studiju procesā. Fakultātes Domes sēdēs piedalās arī studentu pašpārvaldes locekļi un aktīvi pauž savu nostāju par aktuālajiem pieņemtajiem lēmumiem. Psiholoģijas Nodaļas ietvaros neskaidros jautājumus un vēlmes studiju procesa uzlabošanai studenti aktīvi izsaka programmas direktorei un šo sadarbību var vērtēt kā ļoti labu. Studenti savas vēlmes programmas pilnveidošanai izsaka arī ikgadējās studiju programmas un kursu novērtēšanas aptaujās.

2.3. PSIHOLOĢIJAS MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMAS raksturojums

2.3.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Profesionālā maģistra programmai „Psiholoģija” ir divi varianti: 2-gadīgā (2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātienes studijās 80 kredītpunktu apmērā) un 3-gadīgā programma (3 gadi jeb 6 semestri pilna laika klātienes studijās, 120 kredītpunkti). Studijas beidzot, tiek iegūts profesionālā maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija.

2.3.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi:

Profesionālās maģistra studiju programmas „Psiholoģija” **mērķis** ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni izpratni par psiholoģijas zinātnei, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu un psihologa kvalifikāciju kādā no šiem psiholoģijas virzieniem:

- klīniskā psiholoģija
- izglītības psiholoģija
- organizāciju psiholoģija
- juridiskā psiholoģija.

Studijas maģistrantūras programmā ietver teorētiskus un praktiskus kursus, kuri padziļina zināšanas, iemaņas un prasmes psiholoģiskajā novērtēšanā, konsultēšanā un pētniecībā. Programma veidota atbilstoši Eiropas Psihologu asociāciju federācijā apstiprinātajam profesionālās kompetences attīstības modelim, kurā paredzētas 6 gadu teorētiskas un praktiskas studijas psiholoģijā, kurās ietverta psiholoģisko teoriju izpratne dažādās psiholoģijas nozarēs, zināšanas un prasmes par psiholoģisko pētījumu metodēm, psiholoģisko izvērtēšanu un konsultēšanu, kā arī prakse supervizora pārraudzībā.

Maģistrantūras programmas uzdevumi:

1. Nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa profesijas standarta prasībām.
2. Sekmēt spējas pielietot un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas metodes.
3. Veicināt augstu profesionālās ētikas standartu realizāciju.
4. Veicināt spējas izprast, salīdzināt un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas.
5. Sekmēt spējas analizēt psiholoģijas zinātnes likumsakarības, mijiedarbību starp bioloģiskiem, psiholoģiskiem un sociāliem procesiem.
6. Veicināt prasmi izstrādāt zinātniski radošu un pētniecības pamatprincipiem atbilstošu patstāvīgu psiholoģisku pētījumu.

2.3.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. *Zināšanas un izpratne:*

1.1. Absolventi spēj demonstrēt padziļinātas zināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un profesionālās darbības sfēru, kā arī spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas, izprast psiholoģijas zinātnes likumsakarības, kā arī izprast zinātnes problēmas dažādu nozaru saskarē.

1.2. Absolventiem ir specifiskas zināšanas klīniskajā, izglītības vai organizāciju psiholoģijā.

2. *Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes):*

2.1. Absolventi spēj iegūtās zināšanas un prasmes pielietot psihologa profesionālajā un zinātniskās izpētes darbā:

2.1.1. Absolventi spēj pielietot šādas psihologa profesijas standartā noteiktās profesionālās darbības veikšanas prasmes: psiholoģiskās konsultēšanas prasmes, grupu vadīšanas prasmes, psiholoģiskās izpētes prasmes, psihoterapijas pamatprasmes, prasme rakstīt atzinumus, prasme sniegt atgriezenisko saiti par psiholoģiskās izpētes rezultātiem, prasme sadarboties un strādāt komandā un sadarboties ar citiem speciālistiem klienta rehabilitācijas procesā, savas darbības izvērtējuma prasmes.

2.1.2. Absolventi spēj veikt psiholoģiskus pētījumus ar atbilstošām metodēm, veikt nepieciešamo datu analīzi ar atbilstošām datu apstrādes programmām, kā arī interpretēt rezultātus un rakstīt pārskatu par pētījuma rezultātiem zinātniska raksta formā, kā arī prezentēt sava pētījuma rezultātus.

2.2. Absolventiem ir veiksmīgas kontakta veidošanas un efektīvas komunikācijas prasmes atbilstoši klienta vajadzībām un psihologa darba uzdevumiem, izturoties atbalstoši, ievērojot savas profesionālā darba robežas, neitralitāti un godīgumu.

2.3. Absolventi spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas un radošas problēmu risināšanas stratēģijas sarežģītos un neprognozējamos apstākļos. Absolventi spēj integrēt esošās zināšanas un veidot jaunas pieejas problēmu risināšanā.

2.4. Absolventi uzņemas atbildību par savu tālākās izglītības procesu un profesionālo attīstību, apmeklē supervīzijas, kā arī izturas atbildīgi pret savu psiholoģisko stāvokli un meklē palīdzību, ja tas nepieciešams.

2.4. Absolventi spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;

2.5. Absolventi spēj uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast risinājumus dažādās situācijās.

3. *Kompetences:*

3.1. Absolventi spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgiem literatūras avotiem un to izmantot, veicot zinātniskus pētījumus.

3.2. Absolventi spēj ievākt, atlasīt, analizēt un izmantot informāciju, kas nepieciešama, lai palīdzētu klientam. Absolventi spēj izprast un pielietot psiholoģijas ētikas principus, kā arī pieņemt lēmumus un risināt problēmas.

3.2. Absolventi prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, piedalīties psiholoģijas zinātnes un psihologu profesijas attīstībā, turpinot tālākizglītību.

Šīs psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 7. EQF līmenim.

2.3.4. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu)

Ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude

Psiholoģijas profesionālā maģistra 2-gadīgās programmas variantā tiek uzņemti studenti ar otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību psiholoģijā (augstākā profesionālā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju), savukārt psiholoģijas profesionālā maģistra 3-gadīgās programmas daļā tiek uzņemti studenti ar sociālo zinātņu grādu psiholoģijā. Uzņemšana programmā notiek konkursa kārtībā atbilstoši šādiem vērtēšanas kritērijiem:

- Vidējā svērtā atzīme bakalaura programmā - 50%
- Svešvalodas pārbaude – zinātniska teksta kopsavilkuma tulkojums ar vārdnīcas palīdzību angļu vai vācu valodā – 25%
- Motivācija un emocionālais briedums, kas tiek noskaidrots, veicot pārrunas – 25%

Lai iestātos maģistra studiju programmā, visos pārbaudījumos pretendents jābūt sekmīgam.

Tiesības pretendēt uz ārpuskonkursa reģistrāciju ir LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura, Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventiem, kuriem bakalaura darba vērtējums ir 9 (teicami) vai 10 (izcili) un vidējā svērtā atzīme pamatstudijās nav zemāka par 8.

2.3.5. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).

23.tabula. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma - pilna laika (6 semestri) forma

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri
		1. sem	2. sem	3. sem	4. sem	5. sem	6. sem			
Obligātā daļa A										
Nozares teorētiskie pamatkursi										
PsihP156	Bērnu psiholoģiskā izpēte	4						4	Eksāmens	L32 S32
PsihP072	Pieaugušo psiholoģiskā izpēte	4						4	Eksāmens	L32 S64
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība	2						2	Eksāmens	L16 S16
Psih5091	Psiholoģiskā konsultēšanas pamati	2						2	Eksāmens	L4S 28

MediP18 7	Ievads psihiatrijā	2					2	Eksāmens	L16 S16
Psih6000	Psiholoģiskā konsultēšana			3			3	Eksāmens	L19 S29
Psih5093	Psiholoģiskā novērtēšana			4			4	Eksāmens	L32 S32
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes I			2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5133	Sociālā izziņa			2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I				2		2	Eksāmens	L16 S16
Filz5614	Profesionālā ētika					2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II					2	2	Eksāmens	L16 S16
	Prakse								
PsihP069	Prakse I	2					2	Aizstāvēšana	S32
Psih5094	Grupu vadīšanas prakse	4					4	Aizstāvēšana	
PsihP070	Prakse II		10				10	Aizstāvēšana	
PsihR00 0	Prakse psiholoģiskajā izpētē klīnikās un organizācijās		10				10	Aizstāvēšana	
	Valsts pārbaudījums								
Psih5023	Maģistra darbs I				2		2	Aizstāvēšana	
Psih6010	Maģistra darbs II					11	11	Aizstāvēšana	
Psih6011	Maģistra darbs III					11	11	Aizstāvēšana	
Psih6030	Maģistra darbs (kopīgais)					24	24	Aizstāvēšana	
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)									
Nozares profesionālās specializācijas kursi Klīniskā psiholoģija									
Psih5014	Attīstības psiholoģija			2			2	Eksāmens	L17 S15

MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija			2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6345	Ģimenes psihoterapija				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Križu un vardarbības psiholoģija				3		3	Eksāmens	L24 S24
Psih5036	Neiropsiholoģija				2		2	Eksāmens	L22 S10
Psih5018	Psihoterapijas teorijas un metodes II				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih6005	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I					7	7	Aizstāvēšana	L10 S104
Psih6006	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II						7 7	Aizstāvēšana	
Nozares profesionālās specializācijas kursi Organizāciju psiholoģija									
Psih5090	Personālvadības psiholoģija			2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5020	Personības un sociālā psiholoģija II				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih5031	Personības un sociālā psiholoģija I				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih5092	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih5058	Konfliktu risināšana					2	2	Eksāmens	L24 S8
Psih5027	Organizāciju attīstība					3	3	Eksāmens	L24 S24
Psih6014	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I					7	7	Aizstāvēšana	L4 S108
Psih6013	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā						7 7	Aizstāvēšana	

	organizācijās II									
Nozares profesionālās specializācijas kursi Izglītības psiholoģija										
Psih5014	Attīstības psiholoģija			2				2	Eksāmens	L17 S15
Psih5035	Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5034	Bērnu attīstības traucējumi				2			2	Eksāmens	L22 S10
Psih5345	Bērnu psihoterapija				2			2	Eksāmens	L24 S8
Psih6345	Ģimenes psihoterapija				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Križu un vardarbības psiholoģija				3			3	Eksāmens	L24 S24
Psih6007	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā skolās I					7		7	Aizstāvēšana	L10 S104
Psih6008	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana skolās II						7	7	Aizstāvēšana	L10 S134
Nozares profesionālās specializācijas kursi Juridiskajā psiholoģijā										
MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija	2			2				Eksāmens	L16 S16
Psih6015	Psiholoģiskā tiesu ekspertīze	2				2			Eksāmens	L32 S6
Psih5106	Policijas darba un izmeklēšanas psiholoģija	2				2			Eksāmens	L16 S16
Psih5112	Kriminālās uzvedības un vardarbības psiholoģija	3				3			Eksāmens	L16 S32
JurZ5166	Latvijas tiesiskā sistēma un	2				2			Eksāmens	L30 S2

	tiesību aizsardzības iestādes									
SDSK51 24	Procesuālās tiesības	2			2			Eksāmens	L20 S12	
Psih6005	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās 1	7					7	Aizstāvēšana	L10 S104	
PsihR00 1	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana juridiskās jomas iestādēs	7					7	Aizstāvēšana		
Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle										
Psih5022	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I			2				2	Eksāmens	L24 S8
Psih5028	Grupu vadīšanas metodes			2				2	Eksāmens	L8 S24
Psih5016	Psihodrāma			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5029	Testu izstrāde un adaptācija			2				2	Eksāmens	L10 S22
Psih6009	Treniņu vadīšana organizācijās			2				2	Eksāmens	L8 S24
Psih5037	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II				2			2	Eksāmens	L12 S20
Psih5059	Biznesa psiholoģija				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5021	Ģimenes sistēmu teorijas				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6407	Projektīvās metodikas personības izpētē				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5019	Standartizētās aptaujas				2			2	Eksāmens	L16 S16

	personības izpētē								
Psih5403	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih5097	Relaksācija, vizualizācija un apzinātība				2		2	Eksāmens	L10 S22
Psih5026	Depresijas izpēte un novēršana					2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih5100	Inženierpsiholoģija					2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih5038	Eksistenciālā psihoterapija **					2	2	Eksāmens	L12 S20
Psih5103	Mediācijas psiholoģija				2		2	Eksāmens	L11 S21
Psih5102	Kriminālās uzvedības korekcija un likumpārkāpēju resocializācija				2		2	Eksāmens	L16 S16
Psih5117	Psihologa darbs bāriņtiesā		2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5115	Tiesu psihiatriskā ekspertīze					2	2	Eksāmens	L16 S16

Izglītības/kliniskā/juridiskā specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	Kopā
Kopā A daļā	20	20	11	4	11	15	81
Nozares teorētiskie pamatkursi	14	0	11	2	0	4	31
Prakse	6	20	0	0	0	0	26
Valsts pārbaudījums	0	0	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	0	0	8	15	9	7	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	0	4	9	7	7	27
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	0	0	4	6	2	0	12
Kopā	20	20	19	19	20	22	120

Organizāciju specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	Kopā
Kopā A daļā	20	20	11	4	11	15	81
Nozares teorētiskie pamatkursi	14	0	11	2	0	4	31
Prakse	6	20	0	0	0	0	26

Valsts pārbaudījums	0	0	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	0	0	8	12	12	7	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	0	2	6	12	7	27
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	0	0	6	6	0	0	12
Kopā	20	20	19	16	23	22	120

24.tabula. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma - pilna laika (4 semestri) forma

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri
		1. sem	2. sem	3. sem	4. sem			
Obligātā daļa A	Nozares teorētiskie pamatkursi							
Psih6000	Psiholoģiskā konsultēšana	3				3	Eksāmens	L19S29
Psih5093	Psiholoģiskā novērtēšana	4				4	Eksāmens	L32S32
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes I	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5133	Sociālā izziņa	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I		2			2	Eksāmens	L16 S16
Filz5614	Profesionālā ētika				2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II				2	2	Eksāmens	L16 S16
	Valsts pārbaudījums							
Psih5023	Maģistra darbs I		2			2	Aizstāvēšana	
Psih6010	Maģistra darbs II			11		11	Aizstāvēšana	
Psih6011	Maģistra darbs III				11	11	Aizstāvēšana	
Psih6030	Maģistra darbs (kopīgais)				24	24	Aizstāvēšana	
	Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)							
	Nozares profesionālās specializācijas kursi							
	Kliniskā psiholoģija							
Psih5014	Attīstības psiholoģija	2				2	Eksāmens	L17 S15
MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih6345	Ģimenes psihoterapija		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Križu un vardarbības psiholoģija		3			3	Eksāmens	L24 S24
Psih5036	Neiro psiholoģija		2			2	Eksāmens	L22 S10
Psih5018	Psihoterapijas teorijas un metodes II		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6005	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I			7		7	Aizstāvēšana	L10 S104

Psih6006	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II				7	7	Aizstāvēšana	
Nozares profesionālās specializācijas kursi								
Organizāciju psiholoģija								
Psih5090	Personālvadības psiholoģija	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5020	Personības un sociālā psiholoģija II		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5031	Personības un sociālā psiholoģija I		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5092	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5058	Konfliktu risināšana			2		2	Eksāmens	L24 S8
Psih5027	Organizāciju attīstība			3		3	Eksāmens	L24 S24
Psih6014	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I			7		7	Aizstāvēšana	L4 S108
Psih6013	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II				7	7	Aizstāvēšana	L4 S108
Nozares profesionālās specializācijas kursi								
Izglītības psiholoģija								
Psih5014	Attīstības psiholoģija	2				2	Eksāmens	L17 S15
Psih5035	Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5034	Bērnu attīstības traucējumi		2			2	Eksāmens	L22 S10
Psih5345	Bērnu psihoterapija		2			2	Eksāmens	L24 S8
Psih6345	Ģimenes psihoterapija		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Krīžu un vardarbības psiholoģija		3			3	Eksāmens	L24 S24
Psih6007	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā skolās I			7		7	Aizstāvēšana	
Psih6008	Prakse psiholoģiskā izpēte un konsultēšana skolās II				7	7	Aizstāvēšana	
Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle								
Psih5022	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I	2				2	Eksāmens	L24 S8
Psih5028	Grupu vadīšanas metodes	2				2	Eksāmens	L8 S24
Psih5016	Psihodrāma	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5029	Testu izstrāde un adaptācija	2				2	Eksāmens	L10 S22
Psih6009	Treniņu vadīšana organizācijās	2				2	Eksāmens	L8 S24
Psih5037	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II		2			2	Eksāmens	L12 S20
Psih5059	Biznesa psiholoģija		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5021	Ģimenes sistēmu teorijas		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6407	Projektīvās metodikas personības izpētē		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5019	Standartizētās aptaujas personības izpētē		2			2	Eksāmens	L16 S16

Psih5403	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija			2		2	Eksāmens	L16 S16	
Psih5097	Relaksācija, vizualizācija un apzinātība			2		2	Eksāmens	L10 S22	
Psih5026	Depresijas izpēte un novēršana					2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih5100	Inženierpsiholoģija					2	2	Eksāmens	L16S16
Psih5038	Eksistenciālā psihoterapija **					2	2	Eksāmens	L12 S20
Psih5103	Mediācijas psiholoģija			2			2	Eksāmens	L11 S21
Psih5102	Kriminālās uzvedības korekcija un likumpārkāpēju resocializācija			2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5117	Psihologa darbs bāriņtiesā	2					2	Eksāmens	L16 S16
Psih5115	Tiesu psihiatriskā ekspertīze					2	2	Eksāmens	L16 S16

Izglītības/klīniskā/juridiskā specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	Kopā
Kopā A daļā	11	4	11	15	41
Nozares teorētiskie pamatkursi	11	2	0	4	17
Valsts pārbaudījums	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	8	15	9	7	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	4	9	7	7	27
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	4	6	2	0	12
Kopā	19	19	20	22	80

Organizāciju specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	Kopā
Kopā A daļā	11	4	11	15	41
Nozares teorētiskie pamatkursi	11	2	0	4	17
Valsts pārbaudījums	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	8	12	12	7	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	2	6	12	7	27
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	6	6	0	0	12
Kopā	19	16	23	22	80

2.3.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantojot studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana).

2.3.6.1. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).

Studiju programma tiek realizēta latviešu valodā, taču nepieciešamības gadījumā, ja studijām piesākas ārvalstu studenti, studiju kursi tiek piedāvāti arī angļu valodā. Studijas tiek veidotas, izmantojot lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskas nodarbības, lomu spēles, supervīzijas, tieša studenta darbu ar klientiem vērošanu. Lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi, tādējādi radot demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Semināri ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām vai pētnieciskiem rakstiem, tie notiek diskusiju, un studentu gatavotu prezentāciju veidā, kā arī izmantojot grupu darba, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes, tādējādi pilnveidojot problēmrisināšanas prasmes. Praktiskajās nodarbībās fokuss ir gan uz studējošā praktisko iemaņu trenēšanu psihologa

darbam (izmantojot lomu spēles, supervīzijas, praktiskā darba ierakstus), gan pašpieredzi un emocionālā brieduma veicināšanu (veicot pašrefleksiju, piedaloties personiskās pieredzes grupās un veicot individuālus uzdevumus). Lai pārbaudītu lekcijās un semināros iegūtās zināšanas un to pielietojumu tiek izmantoti kontroldarbi un testi, kas ļauj novērtēt studentu iegūtās zināšanas mācību procesa laikā.

2.3.6.2. Vērtēšanas sistēma

Programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam, kas nosaka, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma un mutiski/rakstiski eksāmeni veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Eksāmens ir biežāk izmantotā studenta zināšanu un prasmju novērtēšanas forma, kas tiek kārtoti rakstveidā: tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguvesursos studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Vienlaikus tiek izmantotas arī tādas pārbaudes formas kā konsultēšanas procesa ieraksti, izpētes atzinumus, uzstāšanos ar prezentācijām semināros, esejas u.c. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana / prezentācija tiek izmantotas kā atskaites/vērtēšanas formas dažādos kursa apguves etapos un apliecinātu kursa apguves līmeni.

Maģistra darba izstrāde un vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta aizstāvēšana, praktiskās daļas aizstāvēšana, un noslēgumā maģistra darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un sniegt nepieciešamo atbalstu, kā arī nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi.

Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un supervizora atzinums par supervīziju apmeklējumu un darbu supervīzijās.

Kopumā docētāji ir izstrādājuši un attīstījuši atbilstošu un daudzveidīgu vērtēšanas sistēmu, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija.

2.3.7. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Darba iespējas psihologam, kurš ieguvis profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ir samērā plašas gan atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai, gan pielietojot savas zināšanas citās, ar tiešā veidā, ar psiholoģiju nesaistītās jomās. Visbiežāk profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ieguvušie absolventi darbu uzsāk izglītības iestādēs, klīnikās, krīžu un konsultatīvajos centros, sociālās rehabilitācijas un pakalpojumu institūcijās, tiesību sargājošās iestādēs, kā arī organizāciju personāla nodaļās.

Profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ieguvušo absolventu izglītība ir atbilstoša Psihologu likumā noteiktajām prasībām (*Psihologs ir speciālists ar attiecīgu psihologam nepieciešamo izglītību un psihologa profesionālo kvalifikāciju, kurš apguvis valsts akreditētu bakalaura studiju programmu psiholoģijā un maģistra studiju programmu psiholoģijā, kuru kopējais apjoms ir vismaz 200 kredītpunkti, turklāt vismaz viena no apgūtajām studiju programmām ir profesionālā studiju programma*) un līdz ar to ir spējīgi konkurēt darba tirgū.

Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par nodarbinātības iespējām nākamo gadu perspektīvā kopumā ir pozitīva. Kā minēts iepriekš, veselības aprūpes un izglītības iestādēs novērojams kvalificētu psihologu nepietiekamība, kam par iemeslu ir samērā nelielais atalgojuma līmenis šajās organizācijās. Situācija veselības aprūpes iestādēs varētu uzlaboties pēc tam, kad psihologa statuss tiktu definēts Ārstniecības likumā un stājoties spēkā Psihologu

likumam, kas pavērtu iespēju psihologa darba finansēšanai no veselības budžeta. Šobrīd veselības aprūpes iestādēs strādājošo psihologu skaits ir vairākas reizes mazāks par nepieciešamo, un daudzās iestādēs, kur psihologa funkcijas būtu vitāli nepieciešamas, šādu speciālistu nav vispār. Pieņemot, ka līdz ar ekonomiskās situācijas uzlabošanos palielināsies arī finansējums veselības aprūpei, var prognozēt stabilu pieprasījuma saglabāšanos pēc kvalificētiem psihologiem veselības aprūpes jomā, un, paaugstinoties atalgojumam, arī šim pieprasījumam atbilstošu piedāvājuma pieaugumu.

Stabils pieprasījums pēc psihologa pakalpojumiem saglabājas (ar tendenci palielināties) sociālās aprūpes jomā darbam ar bērniem un ģimenēm, it sevišķi darbam ar augsta riska ģimenēm. Kopš 2013.gada Bērnu tiesību aizsardzības likumā ir noteiktas prasības psihologam, kas sagatavo psiholoģiskās izpētes atzinumu lietās, kas saistītas ar bērnu tiesību aizsardzību (*Pašreizējā likuma panta redakcija - ir tiesīga sniegt persona, kura ieguvusi vismaz maģistra grādu psiholoģijā un kuras profesionālā darbība bērnu un ģimenes izpētē sasniedz vismaz piecus gadus*), tas nozīmē pieprasījuma pieaugumu pēc šādiem speciālistiem. Profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ieguvušie absolventi šo darbu var veikt supervizora uzraudzībā. Stabila darba iespējas gan šobrīd, gan nākotnē tiek prognozētas nevalstiskajās organizācijās, kas nodarbojas ar sociālo atbalstu, palīdzību un rehabilitāciju (krīzes centros, darbā pie uzticības tālruņa u. tml.). Arī citās jomās, kurās nepieciešams psihologa izvērtējumu atzinuma formā (piemēram, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbā, Valsts medicīniski pedagoģiskajā komisijā u.c.) saglabājas augsts pieprasījums.

Tirgus attīstības potenciāls saglabājas arī privātās psihologa prakses jomā. Šai jomai raksturīgi, ka lielākā daļa psihologu, kas nodarbojas ar privātu praksi, izvēlas papildus mācības un kvalifikācijas celšanu kādā no psihoterapijas virzieniem. Tiem psihologiem, kuri nepraktizē psihoterapiju, savukārt raksturīgi specializēties konsultācijās konkrētā jomā, piemēram, strādājot ar bērniem, kam ir attīstības traucējumi. Paredzams, ka tirgus nišu sadale psiholoģijas privātpakalpojumu jomā pārskatāmā nākotnē turpināsies un attīstīsies. Nodarbinātības perspektīvas varētu uzlabot psihologa pakalpojumu iekļaušana veselības apdrošināšanas segto pakalpojumu klāstā.

Organizāciju psiholoģijas jomā arī gaidāma stabila darba tirgus attīstība. Pieprasījums pēc kvalificētiem psihologiem saglabāsies gan konsultāciju uzņēmumos (piemēram, personāla atlases un personālvadības konsultāciju, mācību uzņēmumos), gan arī dažādu komercorganizāciju personāla vadības struktūrvienībās, kur novērojama tendence, ka no personāla speciālistiem tiek gaidīta aizvien lielāka iesaistīšanās un pievienotās vērtības radīšana darbinieku attīstībā. Novērojama kopumā pozitīva attieksme un paaugstināta interese par organizāciju psiholoģiju no uzņēmumu vadības, personāla speciālistu un klientu puses. Viens no izaicinājumiem organizāciju psiholoģijas nozarei būs skaidri definēt psihologa kvalifikācijas pievienoto vērtību organizāciju un biznesa kontekstā, lai diferencētu šo nozari no citām profesijām, kas piedāvā līdzīgus pakalpojumus (piemēram, personālvadība, koučings, vadības konsultācijas, mācību vadīšana).

Programmas beidzēju iespējas atrast darbu arī citās sfērās, kas saistītas ar darbu ar cilvēkiem, klientu apkalpošanu u.t.t. ir ļoti augstas, ko nodrošina komunikatīvo un citu psihologam nepieciešamo profesionālo prasmju apguve, līdz ar to daļa no absolventiem izvēlas strādāt gan sociālajā, gan humanitārajā, gan pakalpojumu, gan valsts pārvaldības, gan administratīvajā jomā, izmantojot iegūtās zināšanas un prasmes, taču tiesā veidā neveicot psihologa darbu.

Programmas beidzējiem ir arī iespēja turpināt studiju procesu psiholoģijas doktora studiju programmā, lielākoties šo karjeras attīstīšanas veidu izvēlas tie absolventi, kas vēlas savas zināšanas un prasmes ieguldīt zinātnes attīstībā, tādējādi veicinot psiholoģijas kā zinātnes attīstību Latvijā.

2.3.8. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā (ja tāda ir bijusi) vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)

25.tabula. Studiju virziena akreditācijas (2012.gadā) ekspertu ieteikumi un to ieviešana.

Veicamie uzdevumi	Atbildīgā struktūrvienība/ persona	Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē
1. Maģistra darba kopsavilkumam ir jābūt konkrētākam, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti		
1) precizēt kopsavilkuma izstrādes nosacījumus metodiskajos norādījumos	Programmas direktors	Metodiskie norādījumi ir papildināti, kopsavilkumu veidošanas un kontroles principi ir pārrunāti ar visiem maģistra darbu vadītājiem psiholoģijas nodaļas sapulcē, attiecīgajā studiju kursā tēma par kopsavilkumu veidošana ir padziļināta, tā visa rezultātā darbu kopsavilkumos, vismaz pēdējos 3 gadus, skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti
2) padziļināt kursā „Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija” tēmu par kopsavilkuma veidošanu	Kursa docētājs	
3) pārrunāt ar darba vadītājiem kopsavilkuma veidošanas prasības	Programmas direktors	
4) pievērst lielāku uzmanību pārbaudot kopsavilkumus	Maģistra darbu vadītāji	
2. Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā testi un eksāmeni		
1) izvērtēt esošās pārbaudes formas un to atbilstību studiju kursam;	Programmas direktors Kursu docētāji	Studijuursos, kas pamatā saistīti ar teorētisko zināšanu apguvi, tiek saglabāts rakstisks eksāmens kā galvenā zināšanu pārbaudes veids. Dažādība tiek panākta pārbaudījumu noformējot jautājumu vai testa veidā kā arī piedāvājot eksāmenu kārtot e-vidē, kad studentam fiziski nav jāatrodas auditorijā. Vienlaikus, studijursos, kas saistīti ar praktisko iemaņu apgušanu ir palielinājusies iespēja gala pārbaudījumus kārtot analizējot gadījumus, iesniedzot psiholoģiskās izpētes atzinumus, rakstot esejas un spēlējot lomu spēles.
2) Pārrunāt iespējas kā dažādot noslēgumu pārbaudījumus	Programmas direktors	
3) Veicināt un atbalstīt jaunu pārbaudījumu formu ieviešanu	Programmas direktors Kursu docētāji	
3. Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes		
1) Izvērtēt iespēju pielietot kvalitatīvās pētniecības metožu lietošanu maģistra darbā	Programmas direktors	Maģistra studiju programmas studenti visbiežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto gan adaptētas aptaujas, gan adaptē tās maģistra darba izstrādes laikā, tādējādi demonstrējot prasmes veikt akadēmisku pētījumu, apkopot tā rezultātus ar matemātiskās statistikas metodēm, izdarīt korektus secinājumus un atbilstoši interpretēt iegūtos datus. Kvalitatīvo metožu lietošana ir laikietilpīgāka un prasa papildus izpratni šo metožu pielietošanai, līdz ar to vairāk piemērotāka doktora studiju programmai. Taču
2) padziļināt kursā „Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija” tēmu par kvalitatīvo metožu lietošanu pētniecībā	Kursa docētājs	

		vienlaikus, atsevišķos gadījumos, kad šādu metožu pielietošana ir atbilstoša izvēlētajai tēmai un pētījuma dizainam, students tiek mudināts un atbalstīts kvalitatīvo pētniecības metožu izmantošanai.
4. Paredzēt lielāku elastību lekciju plānojumā		
1) informēt studentus par iespējām studēt veidojot individuālo plānu	Programmas direktors	Studentiem ir iespēja izvēlēties studijas pēc individuāla plāna, kas ļauj studējošajiem apgūt studiju programmu sev vēlamā tempā. Lekciju plānojums pēc iespējas tiek veidots, lai samazinātu atsevišķu kursu pārklāšanos un studentiem būtu iespēja apmeklēt ne tikai savas specializācijas kursu, bet arī sev interesējošos citu specializāciju kursus.
5. Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas		
1) izvērtēt citu augstskolu resursu piesaistīšanas kursu docēšanai lietderību	Programmas direktors	Profesionālās maģistru studijas programmas mācībspēki spēj nodrošināt esošo kursu docēšanu augstā līmenī un līdz ar to citu augstskolu resursi nav nepieciešami. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. PN studenti ir informēti par šo iespēju un ir izmantojuši to, lai apgūtu brīvās izvēles kursu.
2) Informēt studentus par tiesībām izvēlēties sevi interesējošus kursus citā augstskolā	Programmas direktors	
6. Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību		
1) Informēt studentus un darbiniekus par LU bibliotēkas sistēmu	Programmas direktors	LU bibliotēka nodrošina studentus un docētājus ar nozīmīgākajās studijām un darbam nepieciešamajām datubāzēm. Ar studentiem ir pārrunātas LU bibliotēkas iespējas.

2.3.9. Pielikumi studiju programmas raksturojumam:

2.3.9.1. Studiju kursu un studiju moduļu (ja tādi ir) apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

2.3.9.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma atbilst LR MK "Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (MK 12.09.2014., noteikumi Nr. 512) prasībām. Atbilstības analīze atspoguļota zemāk esošajā 26. tabulā.

25.tabula. Atbilstības MK noteikumu Nr. 512 prasībām analīze

LR MK "Noteikumu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (MK 12.09.2014., noteikumi nr.512) prasības	Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma
Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu.	Profesionālās 2-gadīgās maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunkti

	Profesionālās 3-gadīgās maģistra studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti
Maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens līdz divi gadi ar noteikumu, ka kopējais bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par pieciem gadiem.	Profesionālā maģistra studiju programmā ir divi studiju veidi: 2-gadīgā maģistra studiju programma un 3-gadīgā maģistra studiju programma
Maģistra programmas saturs nodrošina zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, kas nepieciešama profesionālās darbības veikšanai atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei.	Profesionālā maģistra studiju programmas mērķis ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni un izpratni par psiholoģijas zinātnei. Programmā paredzētās studijas ietver teorētiskus un praktiskus kursus, kuri padziļina zināšanas, kompetenci un prasmes psiholoģiskajā izpētē, konsultēšanā un pētniecībā. Profesionālā maģistra studiju programmas saturs ir uzbūvēts tā, lai beidzot studijas students būtu apguvis un spētu demonstrēt savas zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmenim.
No maģistra programmas apjoma (izņemot to apjomu, kas paredzēts praksei un maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādei) pilna laika studijās ne mazāk kā 30 procentus veido kontaktstundas.	Pilna laika studijās 1 kredītpunktam atbilst 40 akadēmiskās stundas, no kurām 16 stundas ir kontaktstundas, kas ir 40 % no paredzētā apjoma.
Maģistra programmas obligāto saturu veido: studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē vismaz piecu kredītpunktu apjomā;	Profesionālā maģistra studiju programmas saturā visi kursi atspoguļo jaunākos sasniegumus un nodrošina padziļinātu apguvi, obligātajā 3-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverti šādi kursi, kopā 27 kredītpunkti Psihologa ētika un profesionālā darbība (2 kp) Bērnu psiholoģiskā izpēte (4 kp) Pieaugušo psiholoģiskā izpēte (4 kp) Psiholoģiskās konsultēšanas pamati (2 kp) Ievads psihiatrijā (2 kp) Obligātajā 2-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverti šādi kursi, kopā 13 kredītpunkti Psiholoģiskā novērtēšana (4 kp) Psiholoģiskā konsultēšana (3 kp) Sociālā izziņa (2 kp) Psihoterapijas teorijas un metodes 1 (2 kp) Profesionālā ētika (2 kp)
pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībinību studiju kursi vismaz triju kredītpunktu apjomā;	Obligātajā maģistra studiju programmas saturā ir ietverts studiju kurss psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2 (4 kp), kas nodrošina pētnieciskā darba apguvi.

<p>prakse vismaz 26 kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta akadēmiskās bakalaura studiju programmas beidzējiem, vai vismaz sešu kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta bakalaura programmas beidzējiem. Praksi īsteno saskaņā ar šo noteikumu 15. punktu;</p> <p>valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, vismaz 20 kredītpunktu apjomā.</p>	<p>Obligātajā 3-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverta prakse 40 kredītpunktu apjomā, savukārt 2-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverta prakse 14 kredītpunktu apjomā, Studentiem ir iespēja iziet praksi gan sadarbības organizācijās, gan LU Psiholoģiskajā palīdzības centrā.</p> <p>Maģistra darba izstrādei paredzēti 24 kredītpunkti.</p>
<p>Papildus šo noteikumu 23. punktā minētajam maģistra programmas obligātajā saturā ietver arī studiju kursus, kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā (inovācijas, uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedības un finanšu uzskaites sistēma, zināšanas par darba tiesisko attiecību regulējumu, tai skaitā par sociālā dialoga veidošanu sabiedrībā, kā arī zināšanas par citām novitātēm uzņēmējdarbības vai iestādes vadīšanā), ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.</p>	<p>Šobrīd nav iekļauts</p>
<p>Ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš tās apgūst papildus maģistra programmai.</p>	<p>Studentiem ir iespēja šos kursus apgūt kā izvēles daļas kursus, ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.</p>
<p>Ja izpildītas uzņemšanas prasības, maģistra programmā var imatrikulēt studējošos ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura grādu vai akadēmisko bakalaura grādu, vai profesionālo kvalifikāciju, kura iegūta, pilna laika studijās pabeidzot vismaz četrus gadus ilgu studiju programmu.</p>	<p>Profesionālās maģistra studiju programmas uzņemšanas noteikumi paredz uzņemt studentus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Divu gadu jeb 4 semestru pilna laika klātienē studijās, kas ieguvuši otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību psiholoģijā (augstākā profesionālā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju). 2) Trīs gadu jeb 6 semestru pilna laika klātienē studijās, kas ieguvuši sociālo zinātņu grādu psiholoģijā.
<p>Maģistra programmā studējošie ar iepriekš iegūtu akadēmisko bakalaura grādu pēc sekmīgas maģistra programmas apguves iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.</p>	<p>Profesionālās maģistra studiju programmas absolventi iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.</p>
<p>Maģistra programmā studiju kursu izvēli, studiju kursu saturu un apjomu, kā arī prakses saturu atbilstoši iegūstamajam grādam nosaka saskaņā ar profesijas standartu (ja tas ir apstiprināts Profesionālās izglītības un</p>	<p>Studiju kursu atbilstība profesijas standartam aprakstīta nākamajā tabulā.</p>

nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē).	
Pēc maģistra programmas apguves piešķir profesionālo maģistra grādu nozarē (profesionālās darbības jomā), kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.	Pēc profesionālās maģistru studijas programmas sekmīgas pabeigšanas tiek iegūts profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija vienā no specializācijām: <ul style="list-style-type: none"> • klīniskā psiholoģija • izglītības psiholoģija • organizāciju psiholoģija • juridiskā psiholoģija
Profesionālais maģistra grāds dod tiesības, izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā doktora studiju programmā, turpināt izglītību doktora studiju programmā.	Pēc profesionālās maģistru studijas programmas sekmīgas pabeigšanas ir iespēja uzsākt studijas psiholoģijas doktora studiju programmā.

26.tabula. Studiju programmas salīdzinājums ar psihologa profesijas standartā (šobrīd tiek izstrādāts jauns psihologa profesijas standarts) iekļauto nepieciešamo zināšanu un prasmju sarakstu

Zināšanas	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas
1. Zināšanas priekšstatu līmenī	
1.1. Darba likumdošana	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā Latvijas tiesiskā sistēma un tiesību aizsardzības iestādes
1.2. Ekonomikas pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
1.3. Cilvēktiesību pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā Latvijas tiesiskā sistēma un tiesību aizsardzības iestādes
1.4. Filozofijas pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2. Zināšanas izpratnes līmenī	
2.1. Psiholoģijas nozares un profesionālās darbības jomas	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2.2. Psihes bioloģiskie pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2.3. Psiholoģijas vēsture	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2.4. Neiropsiholoģija	Neiropsiholoģija
2.5. Citu psiholoģijas nozaru kursi	Krīžu un vardarbības psiholoģija Bērnu psihoterapija Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām Psihoterapijas teorijas un metodes 1 un 2 Procesuālās tiesības Kriminālās uzvedības un vardarbības psiholoģija Policijas darba un izmeklēšanas psiholoģija Psiholoģiskā tiesu ekspertīze Personālvadības psiholoģija Konfliktu risināšana Ievads psihiatrijā Psihiatrija un psihopatoloģija Psihologa darbs bāriņtiesā Kriminālās uzvedības korekcija un likumpārkāpēju resocializācija

	<p>Inženierpsiholoģija Politiskā psiholoģija Biznesa psiholoģija Relaksācija, vizualizācija un apzinātība Psihodrāma Treniņu vadīšana organizācijās Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība 1 un 2 Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija Grupu vadīšanas metodes Mediācijas psiholoģija Eksistenciālā psihoterapija</p>
3. Zināšanas lietošanas līmenī	
3.1. Kvantitatīva un kvalitatīva pētījuma metodoloģija un metodes psiholoģijā	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2 Maģistra darbs 1
3.2. Statistikas datu apstrādes metodes un analīzes metodes (vienkāršās un multivariatīvās)	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2 Maģistra darbs 2
3.3. Vispārīgā psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.4. Psihologa ētika	Psihologa ētika un profesionālā darbība Profesionālā ētika
3.5. Kognitīvā psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.6. Attīstības psiholoģija	Attīstības psiholoģija Bērnu attīstības traucējumi
3.7. Sociālā psiholoģija	Personības un sociālā psiholoģija 1 un 2 Sociālā izziņa
3.8. Personības psiholoģija	Personības un sociālā psiholoģija 1 un 2
3.9. Diferenciālā psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.10. Pedagoģiskā/mācību psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.11. Organizāciju psiholoģija	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes Organizāciju attīstība
3.12. Darba psiholoģija	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes
3.13. Klīniskā/patopsiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.14. Veselības psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.15. Ģimenes psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā Ģimenes psihoterapija Ģimenes sistēmu teorijas
3.16. Psiholoģiskā konsultēšana	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psiholoģiskā konsultēšana
3.17. Psihometrika	Testu izstrāde un adaptācija
3.18. Psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas metodes	Bērnu psiholoģiskā izpēte Pieaugušo psiholoģiskā izpēte Psiholoģiskā novērtēšana Standartizētās aptaujas personības izpētei Projektīvās metodikas personības izpētē Depresijas izpēte un novēršana
3.19. Zinātnisko rakstu darbu izstrāde	Maģistra darbs 1, 2 un 3
3.20. Svešvaloda	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.21. Informātikas pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
Prasmes	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas

Kopīgās prasmes nozarē	
1. Spēja izvēlēties atbilstošu saziņas veidu ar dažāda vecuma un sociālo grupu pārstāvjiem	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psiholoģiskā konsultēšana
2. Spēja lietot dažādus saskarsmes paņēmienus	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psiholoģiskā konsultēšana
3. Spēja novērtēt klienta apkārtējās vides faktorus, kultūras un sociālās iezīmes	Bērnu psiholoģiskā izpēte Pieaugušo psiholoģiskā izpēte Psiholoģiskā novērtēšana Standartizētās aptaujas personības izpētei Projektīvās metodikas personības izpētē Depresijas izpēte un novēršana Prakse
4. Spēja atpazīt klienta personības iezīmju un psihisko stāvokļu izpausmes uzvedībā	Bērnu psiholoģiskā izpēte Pieaugušo psiholoģiskā izpēte Psiholoģiskā novērtēšana Standartizētās aptaujas personības izpētei Projektīvās metodikas personības izpētē Depresijas izpēte un novēršana Ievads psihiatrijā Psihiatrija un psihopatoloģija Prakse
5. Spēja balstīts savu profesionālo darbību uz zinātniski pamatotām psiholoģijas teorijām	Visos studijuursos
6. Spēja kritiski izvērtēt dažādu metožu validitāti un ticamību	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2
8. Spēja ievērot profesionālo ētiku un psihohigiēnu	Psihologa ētika un profesionālā darbība Profesionālā ētika
9. Spēja iegūt psiholoģisku informāciju, adekvāti izmantojot dažāda veida psiholoģijas metodes (novērošana, aptauja, testēšana, intervija u.c.)	Psiholoģiskā novērtēšana
10. Spēja apkopot, analizēt un interpretēt psiholoģiska rakstura informāciju	Psiholoģiskā novērtēšana Psiholoģiskā konsultēšana
11. Spēja izstrādāt pētījuma projektus psiholoģijā un tos realizēt	Maģistra darbs 1, 2 un 3
12. Spēja rakstīt zinātniska pētījuma pārskata darbu/rakstu	Maģistra darbs 1, 2 un 3
13. Spēja lietot statistiskās apstrādes un analīzes datorprogrammas	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2

Var secināt, ka psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma ietver kursus, kas nodrošina psihologa profesijas standartā paredzēto zināšanu un prasmju apguvi.

2.3.9.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Programmas finansējums tiek veikts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. Kopš 2016./17. akadēmiskā gada studiju maksa ir 2000 eiro gadā pilna laika klātienē studijās.

2.3.9.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Šobrīd Latvijā nav citas profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma „Psiholoģija”, jo Rīgas Pedagoģijas, izglītības un valdības augstskolas ir apvienota ar Latvijas Universitāti. Šobrīd Latvijas Universitātē tiek realizētas divas programmas ar vienādu nosaukumu, ko nav mērķtiecīgi turpināt. Tādēļ būtu jāizvērtē, kas ir vērtīgs pienesums no Rīgas Pedagoģijas, izglītības un valdības augstskolas profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Psiholoģija” un jāmeklē veidi, kā integrēt Latvijas Universitātes profesionālā psiholoģijas maģistra programmā, tādejādi efektīvāk izmantojot visa veida resursus un sniedzot studentiem vēl augstākas kvalitātes programmu. Līdz ar to maģistra studiju programma psiholoģijā tiek salīdzināta ar Viļņas Universitātes un Stokholmas Universitātes profesionālās psiholoģijas maģistrantūras programmām.

27.tabula. LU PPMF psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmas salīdzinājums ar Viļņas Universitātes un Stokholmas Universitātes profesionālās psiholoģijas maģistrantūras programmām

LU PPMF	Viļņas Universitāte	Stokholmas Universitāte
Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija	Zinātniski pētnieciskais darbs Kvalitatīvās izpētes metodes	Pētījumu metodes un tēzes
Psiholoģiskā novērtēšana Psiholoģiskā konsultēšana Psihoterapijas teorijas un metodes Neiropsiholoģija Attīstības psiholoģija Krīžu un vardarbības psiholoģija Psihodrāma Eksistenciālā terapija Relaksācija un vizualizācija Psihiatrija Bērnu attīstības traucējumi Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	Psiholoģiskā konsultēšana praksē Psihodinamiskā psihoterapija Kognitīvā psihoterapija Analītiskā psihoterapija Individuālpshoterapija Krīzes un traumas psiholoģija Neiropsiholoģija Attīstības psiholoģija Eksistenciālā terapija Geštallterapija Psihiatrija Mācību grūtības Īpašie bērni	Psiholoģiskā novērtēšana Psihoterapija: teorija un pielietojamība (psihodinamiskā un kognitīvi biheiviorālā psihoterapija) Psiholoģiskās konsultēšanas metodes Izvēles teorētiskais un lietišķais kurss
Sociālā izziņa Sociālā un personības psiholoģija Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes Organizāciju personālvadība Konfliktu risināšana	Darba fizioloģija Darba psiholoģija Organizāciju konsultēšana Personālvadība Mācības organizācijās Konflikti organizācijās	Organizāciju psiholoģija Grupu attīstība; grupu procesi un vadība Darba psiholoģija Mācīšanās organizācijās

Stokholmas Universitātē profesionālā psiholoģijas studiju programma ir piecu gadu studiju programma, kas apvieno profesionālo bakalaura un maģistra studiju programmu; pēc programmas pabeigšanas ir viena gada prakse. Latvijas Universitātes maģistrantūras programma ir līdzīga: kopējais mācību ilgums ir seši gadi. Abu valstu socioekonomiskie rādītāji un valsts dotācijas izglītības sistēmai vēl aizvien krasi atšķiras. Zviedrijas izglītības sistēma spēj nodrošināt budžeta vietas un dzīvošanas kredīta iespējas visiem studentiem tādā mērā, ka viņiem nav nepieciešams papildus strādāt. Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju programma veidota,

salīdzinot to ar visu Stokholmas Universitātes 10 semestru programmu, maģistrantūras programmā vadoties īpaši pēc Stokholmas Universitātes 7.-10.semestriem. Līdzīgi kā Latvijas Universitātē, Stokholmā profesionālā psiholoģijas programma ir kopīga topošajiem skolu, klīniskajiem un organizāciju psihologiem; abās universitātēs studentiem ir iespēja izvēlēties prakses vietas atbilstoši apakšnozarei. Tas salīdzināms ar Latvijas Universitātes studijām. Gan Stokholmas Universitātē, gan Latvijas Universitātē ir kursi, kuros studenti iegūst zināšanas un prasmes individuālajā un grupu konsultēšanā un psihoterapijā (īpaši psihodinamiskajā un kognitīvajā psihoterapijā), organizāciju psiholoģijā (grupu procesi, grupu vadīšana, organizāciju un darba psiholoģija), pētījumu metodoloģijā (psiholoģiskā novērtēšana, kvantitatīvās un kvalitatīvās metodēs) un maģistra darba tēžu izstrādē. Abās programmās nopietna uzmanība tiek pievērsta studentu praksei ar pārraudzību. Tās laikā supervizors gan tiešā veidā novēro studentu darbu, gan arī pārrunā to īpašu supervīziju sesiju laikā, dodot savus ieteikumus un komentārus.

Viļņas Universitātē maģistrantūras programma tiek realizēta 2 gados pēc bakalaura studiju programmas (4 gadi) – tāpat kā Latvijas Universitātē. Atšķirībā no Latvijas Universitātes programmas, Viļņas Universitātē studijas notiek atsevišķi klīniskajā, izglītības un organizāciju psiholoģijā – tās ir 3 atsevišķas programmas. To struktūra ir veidota līdzīgi Latvijas psiholoģijas programmai, kur ietilpst studiju teorētiskie kursi un prakse atbilstošajā apakšnozarē. Kursi ir līdzīgi Latvijas Universitātes programmas kursiem: psihoterapijas metodes un virzieni, pētījumu metodoloģija, psiholoģiskā novērtēšana u.c. Arī Viļņas Universitātē maģistrantūras programmas ietvaros studenti veic praksi, kuru vada pieredzējuši supervizori.

2.3.9.5. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā:

2.3.9.5.1. Studējošo skaits, pirmajā studijugadā imatrikulēto studējošo skaits, absolventu skaits (ja tādi ir), norādot sadalījumā pa studiju programmas īstenošanas veidiem, formām (atsevišķi norādot tālmācību), valodām, filiālēm

27.tabula. Imatrikulēto studējošo skaita un absolventu dinamika.

	Studējošo skaits pa studiju gadiem			Kopā mācās	T.sk. p budžeta līdzekļiem	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
	1.	2.	3.				
20479 (2-gadīgā)							
2011/2012	28	25	-	53	16	37	21
2012/2013	26	26	-	52	15	37	23
2013/2014	18	27	-	45	15	30	25
2014/2015	26	20	-	46	15	31	23
2015/2016	26	26	-	52	15	37	16
2016/2017	26	25	-	51	16	35	24
2049Y (3-gadīgā)							
2011/2012	16	10	10	36	11	25	4
2012/2013	15	13	8	36	12	24	10
2013/2014	11	13	11	35	10	25	7
2014/2015	8	12	8	28	10	18	10
2015/2016	20	6	7	33	9	24	6
2016/2017	26	13	7	46	10	36	7

Studējošo skaits profesionālā maģistra studiju programmā ir samērā nemainīgs, vērojami nelielas svārstības studējošo skaitā. Studējošo atbirums ir samērā neliels, galvenokārt saistīts ar studiju turpināšanu ārvalstīs, grūtībām savienot darbu ar mācībām, personīgām emocionālām vai finanšu grūtībām. Ar visiem studentiem, kam rodas grūtības studiju procesā tiek veiktas pārrunas, meklēti iespējamie risinājumi, lai atbalstītu un veicinātu studiju pabeigšanu.

2.3.9.5.2. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Aptaujas par studiju kursiem tiek veiktas divas reizes mācību gadā – pēc rudens un pavasara semestra. Ar studentu atsauksmēm tiek individuāli iepazīstināts katrs docētājs. Studējošo aktivitāte, LUIS sistēmā pieejamajai kursu novērtējumu aptaujai, aizpildīšanā joprojām ir ļoti zema, līdz ar to lielākajai daļai kursu netiek aprēķināti vidējie rādītāji. LUIS sistēmā pieejamie vērtējumi apkopoti tabulā. Tomēr šos datus nevar uzskatīt par objektīviem un patieso situāciju atainojošiem. Līdz ar to, lai turpmāk būtu iespējams iegūt objektīvākus rādītājus.

28.tabula. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmas (2-gadīgā) studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem mācību gadiem *

Kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2014/15 m.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 m.g.	Vidējais vērtējums 2016/17 m.g.
A daļa				
Filz5614	Profesionālā ētika	6,28	6,29	5,97 ↓
Psih5093	Psiholoģiskā novērtēšana	6,52	6,48	6,18 ↓
Psih6000	Psiholoģiskā konsultēšana	6,40	6,05	6,42 ↑
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1	-	6,08	6,34 ↑
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 2	-	5,84	5,68 ↓
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes 1	4,82	6,57	6,52 ↓
Psih5133	Sociālā izziņa	6,43	6,14	6,37 ↑
B1 daļa				
Psih5014	Attīstības psiholoģija	6,23	5,41	3,98 ↓
Psih6345	Ģimenes psihoterapija	-	-	5,64
Psih5015	Krīžu un vardarbības psiholoģija	-	-	5,59
Psih5036	Neiropsiholoģija	-	-	5,90
MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija	-	-	6,25
Psih5018	Psihoterapijas teorijas un metodes 2	-	-	5,93
Psih5034	Bērnu attīstības traucējumi	-	-	6,45
Psih5345	Bērnu psihoterapija	-	-	6,21
Psih5035	Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	-	-	6,66
Psih5092	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes.	-	-	5,41
Psih5090	Personālvadības psiholoģija	-	-	6,05
Psih5031	Personības un sociālā psiholoģija 1	-	-	6,67
Psih5020	Personības un sociālā psiholoģija 2	-	-	6,23
B2 daļa				

Psih5022	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība 1	-	-	6,39
Psih5037	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība 2	-	-	6,88
Psih5059	Biznesa psiholoģija	-	-	5,99
Psih5103	Mediācijas psiholoģija	-	-	6,97
Psih6407	Projektīvās metodikas personības izpētē	-	-	6,41
Psih5016	Psihodrāma	-	-	6,01
Psih5122	Psihologa iesaiste nepilngadīgo nopratināšanā	-	-	5,23
Psih5097	Relaksācija, vizualizācija un apzinātība	-	-	5,73
Psih5019	Standartizētās aptaujas personības izpētei	-	-	6,57
Psih5029	Testu izstrāde un adaptācija	-	-	6,19
Psih5115	Tiesu psihiatriskā ekspertīze	-	-	6,43
Psih6009	Treniņu vadīšana organizācijās	-	-	6,57

* Tabulā iekļauti tikai tie kursi, kuriem LUIS sistēmā ir atrodami novērtējumi 2016./2017.

ak.g.

29.tabula. *Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmas (3-gadīgā) studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem mācību gadiem **

Kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2014/15 m.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 m.g.	Vidējais vērtējums 2016/17 m.g.
A daļa				
PsihP156	Bērnu psiholoģiskā izpēte	-	-	6,31
MediP187	Ievads psihiatrijā	6,01	4,44	5,38 ↑
PsihP072	Pieaugušo psiholoģiskā izpēte	-	-	6,31
Filz5614	Profesionālā ētika	6,28	6,28	5,97 ↓
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība	-	-	6,54
Psih5093	Psiholoģiskā novērtēšana	6,52	6,48	6,67 ↑
Psih6000	Psiholoģiskā konsultēšana	6,40	6,05	6,42 ↑
Psih5091	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati	-	-	6,53
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1	-	-	6,34
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 2	-	-	5,68
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes 1	4,82	6,57	6,52 ↓
Psih5133	Sociālā izziņa	6,43	6,14	6,37 ↑
B1 daļa				
Psih5014	Attīstības psiholoģija	6,23	5,40	3,98 ↓
Psih6345	Ģimenes psihoterapija	-	-	5,64
Psih5015	Križu un vardarbības psiholoģija	-	-	5,59
Psih5036	Neiropsiholoģija	-	-	5,90
MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija	-	-	6,25
Psih5018	Psihoterapijas teorijas un metodes 2	-	-	5,93

Psih5034	Bērnu attīstības traucējumi	-	-	6,45
Psih5345	Bērnu psihoterapija	-	-	6,21
Psih5092	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes.	-	-	5,41
Psih5090	Personālvadības psiholoģija	-	-	6,05
Psih5031	Personības un sociālā psiholoģija 1	-	-	6,67
Psih5020	Personības un sociālā psiholoģija 2	-	-	6,23
B2 daļa				
Psih5022	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība 1	-	-	6,39
Psih5037	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība 2	-	-	6,88
Psih5059	Biznesa psiholoģija	-	-	5,99
Psih5103	Mediācijas psiholoģija	-	-	6,97
Psih6407	Projektīvās metodikas personības izpētē	-	-	6,41
Psih5016	Psihodrāma	-	-	6,01
Psih5122	Psihologa iesaiste nepilngadīgo nopratināšanā	-	-	5,23
Psih5097	Relaksācija, vizualizācija un apzinātība	-	-	5,73
Psih5019	Standartizētās aptaujas personības izpētei	-	-	6,57
Psih5029	Testu izstrāde un adaptācija	-	-	6,19
Psih5115	Tiesu psihiatriskā ekspertīze	-	-	6,43
Psih6009	Treniņu vadīšana organizācijās	-	-	6,57

* Tabulā iekļauti tikai tie kursi, kuriem LUIS sistēmā ir atrodami novērtējumi 2016./2017.

ak.g.

Lielākā daļa (aptuveni 65%) novērtēto kursu 2016./2017. ak.g ir saņēmuši vērtējumu virs 6 ballēm, kas norāda uz augstu novērtējumu un ka studējošie kopumā ir apmierināti ar studiju programmā ietvertajiem kursiem.

Studenti augstu vērtējuši gan akadēmiski orientētus, gan profesionālus kursus, piemēram, Mediācijas psiholoģija, Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība, Psiholoģiskā novērtēšana, Standartizētās aptaujas personības izpētei, Treniņu vadīšana organizācijās, Psihologa ētika un profesionālā darbība, Psiholoģiskās konsultēšanas pamati. Kā ļoti veiksmīgu programmas daļu studenti vērtēja praksi. Studenti augstu vērtē docētāju profesionalitāti, labvēlīgu attieksmi, sistemātisku un strukturētu informāciju lekciju un semināru pasniegšanā, praktisku piemēru izmantošanu un profesionālā darba demonstrācijas. Augstu tika vērtēta vieslektoru iesaistīšana studiju procesa norisē.

Tikai viens kurss, Attīstības psiholoģija, novērtēts zem 4 ballēm, kas skaidrojams, ar to, ka šī kursa patstāvīgā docētāja atradās pēdземдību atvaļinājumā. Līdz ar to šī kursa docēšanai tika piesaistīts cits docētājs, kas nav pietiekami labi ticis galā ar šo uzdevumu.

Studējošie 2016./2017. ak.g. studiju vidi novērtē ar vidējo vērtējumu 5,6 (max.7). Augstu vērtēts lietvežu (6,0) un docētāju darbs (5,8), kā arī apmierinātība ar LU piedāvātajām ārpus studiju aktivitātēm (5,7). Visi šīs sadaļas kritēriji vidēji novērtēti virs 5 ballēm, kas kopumā liecina par labu apmierinātību ar studiju vidi. Savukārt studiju process tiek novērtēts ar vidējo atzīmi 5,3 (max.7). Augstu vērtēta apmierinātība ar studiju kursu piedāvājumu un saturu (5,7), piedāvātās starptautiskās pieredzes iespējas (5,6). Visi šīs sadaļas kritēriji vidēji novērtēti virs 5 ballēm, kas kopumā liecina par labu apmierinātību ar studiju procesu. Studiju rezultāti tika novērtēti ar vidējo

atzīmi 6,1 (max.7). Studenti augstu novērtē iespēju studijās pilnveidot spēju pieņemt sarežģītus lēmumus, kritiski izvērtējot informāciju (6,1), studijās pilnveidotās komunikācijas prasmes (6,1) iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas (6,0) un vispāri pielietojamo prasmju pilnveidošanu (6,0) un iegūtās zināšanas un prasmes (5,6). Visi šīs sadaļas kritēriji vidēji novērtēti virs 5 ballēm, kas kopumā liecina par labu apmierinātību ar studiju rezultātu.

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Kursu vērtējums arī šogad saglabājas praktiski nemainīgi augsts, joprojām lielākā daļa vērtējumu par kursiem ir 5,5-6,5 robežās, kas kopumā liecina par apmierinātību ar studiju programmas kvalitāti. Tikai vienā gadījumā 2016/2017 m.g. kursa vērtējums ir zem 5, arī iepriekšējā mācību gadā šādi bija novērtēts viens kurss.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Visatzinīgāk vērtētie kursi ir bijuši Mediācijas psiholoģija, Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība, Psiholoģiskā novērtēšana, Standartizētās aptaujas personības izpētei, Treniņu vadīšana organizācijās. Studenti augstu novērtē pasniedzēju ieguldīto darbu, profesionālo kompetenci, atbalstu un labvēlīgu attieksmi, labu un interesantu darba organizāciju lekcijās, izprotamas un konsekventas kursu prasības, pasniedzēju praktisko pieredzi un spēju teoriju sasaistīt ar praksi.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Kursos, kuros ir zemāka studentu apmierinātība, kritiskas piezīmes saistītas ar kursa satura dublēšanos ar citiem vai iepriekš apgūtiem kursiem, pārāk komplicētu noslēguma darbu.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Kursa saturu dublēšanos ir grūti novērst, jo profesionālā maģistra studiju programmā iestājas studenti no dažādām studiju programmām, kas apgūtas gan Latvijas augstskolās, gan ārzemēs. Tādēļ atsevišķos gadījumos kursa saturu atkārtotāšanās ar iepriekš apgūtajiem kursiem ir neizbēgama. Tāpat plānots arī zemākos vērtējumus ieguvušajiem docētājiem veikt pārrunas, lai paplašinātu izskatāmo tēmu klāstu.

Plānots turpināt pārskatīt visu programmā iekļauto kursu e-studiju materiālus un pārrunāt ar pasniedzējiem iespējas uzlabot šo materiālu kvalitāti, arī piedāvājot kursus e-studiju vides veiksmīgākai izmantošanai, pilnveidot studiju kursu aprakstus.

Plānots turpināt pārrunāt ar pasniedzējiem par mācīšanas metožu dažādošanas iespējām.

2.3.9.5.3. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Visiem 2017. gada profesionālās maģistra studiju programmas beidzējiem tika izsūtītas aptaujas, lai novērtētu absolventu apmierinātību ar studiju procesu un iegūto zināšanu un prasmju pielietojumu darba tirgū, galvenajiem ieguvumiem un trūkumiem studiju procesā. Aptaujas anketas aizpildīja 11 2016/2017 ak.g. absolventi.

9 absolventi atzīmē, ka jūtas apmierināti ar studiju programmas kvalitāti un 8 absolventi norāda, ka šo studiju programmu ieteiktu citiem. 10 absolventi atzīmē, ka jūtas apmierināti ar iegūtajām teorētiskajām zināšanām, visi atzīmē, ka jūtas apmierināti ar iegūtajām pētnieciskajām prasmēm, un 8 jūtas apmierināti ar iegūto zināšanu praktisko pielietojamību. Aptuveni puse (6 absolventi) norāda, ka bija sagatavoti darba tirgum. 9 absolventi norāda, ka šobrīd strādā ar studiju programmu saistītā nozarē, 1 strādā citā nozarē, un tikai viens nav spējis atrast darbu pēc studiju pabeigšanas, kas kopumā norāda, ka iegūtās zināšanas prasmes ir ļāvušas absolventiem integrēties darba tirgū.

Vērtējot pieredzi studiju procesa laikā, studenti īpaši izceļ pasniedzēju atsaucību un atbalstu, sniegtās zināšanas un praktiskās metodes, kuras šobrīd var pielietot ikdienu darbā. Īpaši augstu tiek novērtēti kursi, kuros bija iespēja trenēt praktiskās iemaņas. Studenti novērtē, ka bijusi iespēja prakses ietvaros strādāt regulārā supervizora uzraudzībā.

Kā pilnveidojamas lietas, studenti atzīmē lielo mācību apjomu studiju pirmajā un arī otrajā (3-gadīgā programma) gadā, novērtē, ka slodze bijusi ļoti liela un bijušas grūtības savienot mācību procesu ar darbu, kā arī studenti norāda, ka būtu nepieciešams vēl vairāk palielināt praktisko iemaņu treniņus un prakses, kā arī viņi vairāk vēlētos saņemt informāciju par psihologa praktiskajam darbam nepieciešamo dažādās darba vietās. Viskritiskāk par programmas saturu izsakās organizāciju psiholoģijas apakšvirziena studenti, kuri iesaka paplašināt programmas saturu.

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Būtiskas izmaiņas absolventu novērtējumā nav vērojama. Kopumā absolventi ir apmierināti ar studiju programmas kvalitāti, izjūt, ka iegūtās zināšanas un prasmes ir pietiekamas, lai veiksmīgi uzsāktu patstāvīgu darbu kā psihologs.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Gan iepriekšējos gados, gan šogad studenti atzinīgi novērtē piedāvāto studiju kursu kvalitāti un mācībspēku darbu. Kā būtisku lietu studenti izceļ atbalstu no pasniedzējiem, īpaši rakstot noslēguma darbus. Visos vērtējumos īpaša vērtība tiek piešķirta kursiem, kuri attīsta un pilnveido praktiskās iemaņas.

3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Studenti izsaka priekšlikumus par noslogojuma izlīdzinājumiem, kas saistīts ar kontaktstundu un sagatavojamo darbu daudzumu izlīdzinājumu starp mācību gadiem. Taču vienlaikus atzīst, ka iespēja rūpīgi izstrādāt maģistra darbu bez daudzu citu kursu paralēlas kārtošanas ir bijis nozīmīgs ieguvums kvalitatīvai darba veikšanai. Organizāciju psihologi izsaka priekšlikumus, kas saistīti ar plašāku šīs psiholoģijas jomas apgūšanu. Viņi min, ka vajadzētu iekļaut mācību kursus, kas būtu saistīti ar biznesa pamatu apgūšanu, darba devēja attiecībām ar darba ņēmēju, cilvēkresursu izvērtēšanu un karjeras plānošanu.

4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Nemot vērā, ka studenti izceļ praktisko iemaņu nozīmi, tad plānots pārrunāt ar mācībspēkiem par iespējām palielināt praktisko nodarbību skaitu, iekļaut vairāk vingrinājumus un lomu spēles, kas veicina profesionālo kompetenču attīstīšanos. Saistībā ar psihologu likumu plānots veikt būtiskas izmaiņas programmas saturā, īpaši pievēršot uzmanību studiju kursiem, kas saistīti ar organizāciju psiholoģiju.

2.3.9.5.4. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.

Studenti savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai izsaka gan nodarbību ietvaros, gan personīgos kontaktos ar nodaļas mācībspēkiem un tehnisko personālu. Katra mācību semestra sākumā un noslēgumā programmas direktore tiek ar katra kursa studentiem, lai noskaidrotu viņu viedokli un priekšlikumus par programmas norisi.

Tipiski profesionālās maģistra studijas programmas studenti nav aktīvi iesaistīti pašpārvaldes darbā. Lielākoties, tikai tie studenti, kas bija iesaistījušies pašpārvaldes aktivitātēs iepriekšējos studiju posmos, turpina to darīt arī maģistra studiju programmas laikā. Lai veicinātu, aktīvāku maģistra programmas studentu iesaistīšanos pašpārvaldes darbā, nepieciešams organizēt tikšanās studentu pašpārvaldei ar programmu studentiem, kuru laikā tiktu skaidrotas iesaistīšanās iespēja un ieguvumi.

2.4. PSIHOLÓGIJAS DOKTORA STUDIJU PROGRAMMAS raksturojums

2.4.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Nosaukums – **Psihologijas doktora studiju programma**

Iegūstamais grāds ir *doktora grāds psiholoģijā*: Dr.psych.

Studiju forma: PLK, NLK

2.4.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Psihologijas doktora studiju programma LU tiek īstenota kopš 20 gs. 80-tajiem gadiem, to akreditējot un pārakreditējot 2002., 2008. un 2013. gadā. Pārskata periodā programmas galvenie mērķi un uzdevumi nav mainījušies, bet vēl vairāk ir pastiprināta starptautiskā sadarbība un doktorantu un pēcdoktorantu iesaiste LU un VISC pētniecības projektos, kursu docēšanā un zinātnisko rakstu rakstīšanā, veicinot to iesniegšanu izdevumos, kas indeksēti tieši Web of Science vai SCOPUS datu bāzēs, kā arī dodot doktorantiem iespēju jau pirmā kursa laikā piedalīties starptautiskās konferencēs, sāk Psihologijas nodaļā docēt kursus. Pašlaik daudzi doktoranti ir iesaistīti kādu projektu īstenošanā.

Programmas mērķis - sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus dažādās psiholoģijas nozarēs (programmas studiju virzienos - *vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā*), veicinot viņu kompetences un prasmes pētījuma projekta izstrādē, pētniecības darba organizācijā, vadībā un realizācijā, zinātnisko rakstu izstrādē, pamatojoties uz dziļāku psiholoģijas teorijas un metodoloģijas izpratni vismaz divās psiholoģijas apakšnozarēs, prasmi sadarboties ar savas jomas speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā, un izstrādājot oriģinālu zinātnisku pētījumu - promocijas darbu, kuru aizstāvēt tiek iegūts starptautiski pielīdzināms zinātņu doktora grāds psiholoģijā. Klīniskās psiholoģijas virziena doktorantiem programma piedāvā papildus specializāciju kognitīvi biheiviorālā terapijā (KBT), (šāda specializācija ir tikai Latvijas Universitātes doktorantūrā Baltijas valstu vidū). Specializācija tiek īstenota sadarbībā ar Latvijas Kognitīvi biheiviorālās terapijas asociāciju.

Pārskata gadā doktoranti un zinātniskā grāda pretendenti pārsvarā iesniedza publicēšanai rakstus izdevumos, kas ir indeksēti Web of Science, SCOPUS vai citās pazīstamās starptautiskās datu bāzēs.

Programmas uzdevumi

1. Veicināt *zinātniskos pētījumus programmā* pārstāvētās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs.
2. Nodrošināt *pētnieciskam, akadēmiskam un profesionālam darbam nepieciešamo kompetenču apgūšanu*, īpašu uzmanību veltot zinātnisku publikāciju sagatavošanā un iesniegšanā Web of Science un Scopus indeksētos izdevumos.
3. Veicināt doktorantu savstarpējo, Latvijas un starptautiska mēroga *sadarbību* pētniecības un akadēmiskās drabības jomā.
4. Veicināt doktorantu personības izaugsmi un motivāciju mūžizglītībai.

Visi uzdevumi tiek sekmīgi pildīti, jo pārskata periodā programmā tika izstrādātas disertācijas 4 zinātņu apakšnozarēs (vispārīgā/kognitīvā, attīstības, klīniskā un sociālā/organizāciju psiholoģijā), katrs pārskata perioda aktīvs doktorants vidēji gadā uzrakstīja apmēram 2 zinātniskus rakstus (trīs raksti indeksēti *Web of Science*, skat. 2.4.7.) un piedalījās vidēji 1 zinātniskajā konferencē, veidojot kontaktus ar Eiropas valstu zinātniekiem.

2.4.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot programmu, doktoranti apgūst šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1) *Zināšanas:*

- pārzina un izprot fundamentālās un jaunākās psiholoģijas zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu metodes, kā arī pētniecības jautājumu risināšanu dažādu jomu saskarē.
- spēj kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas,
- spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2) *Prasmes:*

- spēj patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties zinātniskam pētījumam atbilstošas metodes,

- spēj veikt ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai to lietošanai praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura daļa ir starptautiski recenzētu publikāciju līmenī,
- spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par savu zinātniskās darbības jomu (savu nozari) ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā,
- spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenojot zinātnisku projektu, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus,
- spēj vadīt pētnieciskus vai attīstības uzdevumus iestādēs vai organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes.

3) *Kompetence:*

- spēj, veicot patstāvīgu, kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus, patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju, plānot, strukturēt un vadīt zinātnisku projektu, tajā skaitā starptautiskās sadarbības ietvaros.
- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgās tehnoloģijas avotiem un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas,
- spēj izprast un pielietot ētikas principus psiholoģiskajos pētījumos,
- prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties psiholoģijas zinātnes jomas attīstībā.

Programmā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 8. EQF līmenim.

Pārskata periodā programmas rezultātus sasniedza vairāki programmā studējošie doktoranti un zinātniskā grāda pretendenti:

- Līga Roķe-Reimate - pabeidza sekmīgi studijas, priekšizstāvējot disertāciju, saņemot 2 recenzentu un PD padomes atzinumu virzīt darbu uz aizstāvēšanu Promocijas padomē;
- trīs zinātniskā grāda pretendentes ieguva doktora grādu psiholoģijā (G. Geikina, E. Birziņa, S. Umbraško) sekmīgi aizstāvējot disertācijas Promocijas padomē.

Pārskata periodā bija mazāks beidzēju skaits, jo pārējie divi 3. gada doktoranti aizgāja akadēmiskā atvaļinājumā, toties pieauga doktora grāda ieguvušo skaits no 2 uz 3.

2.4.4. Uzņemšanas noteikumi

Studiju programmā tiek uzņemti pretendenti konkursa kārtībā, kuru iepriekšējā izglītība ir maģistra grāds psiholoģijā (vai iegūta līdz 2004. gadam tai pielīdzinātā izglītība, atbilstoši AIC atzinumam), kuri iestājpārrunās ir sekmīgi aizstāvējuši promocijas darba pētījuma projektu, demonstrējuši labas angļu valodas zināšanas un ieguvuši arī augstākus vērtējumus citos [LU Rektora apstiprinātos doktorantu uzņemšanas kritērijos](#), kas norāda uz priekšrocībām tiem doktorantiem, kam ir, piemēram, iestrādes promocijas darba tematā, u.c.:

<i>Studijas</i>	Maģistra vai tam pielīdzināmās studijās vidējā svērtā atzīme
	Maģistra darba vērtējums
<i>Iestrāde</i>	Zinātnisko publikāciju skaits par plānoto promocijas darba tēmu
	Nozīmīgs ieguldījums zinātniskās darbības jomā
	Uzstāšanās ar referātu starptautiskajās zinātniskajās konferencēs par plānoto promocijas darba tēmu
	Dalība starptautiskajos, LZP, LU, citu augstskolu pētniecības projektos par plānoto promocijas darba tēmu
<i>Pieredze</i>	Darba stāžs saistībā ar promocijas darba tēmu vai saistība ar darbu LU
	Stāžēšanās/studijas ārzemju augstskolās un pētniecības institūcijās
<i>Perspektīva</i>	Promocijas darba aktualitāte un atbilstība LU un Latvijas zinātnes prioritārajiem pētījumu virzieniem
	Zinātniskais vadītājs strādā pie plānotā promocijas darba tēmas
<i>Projekts un pārrunas</i>	Pētījuma pieteikuma zinātniskā kvalitāte plānotajam promocijas darbam
	Pārrunu rezultāti, pretendenta motivācija

Katrs kritērijs, atbilstoši apstiprinātai LU skalai, tiek vērtēts 0 - 2 vai 0 - 5 punktu diapazonā, **kopējais vērtējums veidojas kā summa**. Lai uzsāktu sekmīgas studijas psiholoģijas doktorantūrā, ir būtiski, lai pretendents ir maģistra grāds psiholoģijā, jo, ja dažus gadus iepriekš, uzņemšanas noteikumos pieļāvām arī stāšanos ar citu izglītību un papildu eksāmenu kārtošānu, bet, tā kā praksē nebija neviena sekmīga precedenta, un lai uzņemšanā tiktu izpildīti kritēriji pietiekamā līmenī, tad no šī varianta esam atteikušies. Esam uzsākuši virzību uz promocijas darba izstrādi zinātnisko rakstu kopas formātā, tāpēc pretendents augsts profesionālais sagatavotības līmenis ir būtisks, lai doktoranti veiksmīgi publicētos jau pirmajos studiju gados. Ja doktorants, kas jau ir sertificēts KBT jomā, stājas klīniskās psiholoģijas KBT virzienā, tad viņam var atzīt dažus profesionālos kursus.

2.4.5. Studiju programmas plāns

Studiju programma ir mērķtiecīgi virzīta uz to, lai doktorants, īpaši pirmajā studiju gadā, profesoru vadībā, vairāku kursu ietvaros iepazītos ar psiholoģijas zinātnes jaunākajām konceptuālajām nostādnēm, teorijām, kvalitatīvo un kvantitatīvo pētniecības metodoloģiju jau daudz komplicētākā skatījumā, ietverot plašākā spektrā multivariatīvās statistikas metodes, R programmu. Lielākais akcents tiek veltīts promocijas pētījuma projekta un zinātniskā raksta izstrādei. Docēto kursu plāns un vadītāju regulāras tikšanās ar doktorantiem nozaru darba grupās ir pakārtotas šim mērķim (18. tabula). Lai nostiprinātu teorētiskās zināšanas un labāk izprastu pētnieku komunikācijas specifiku, doktoranti jau pirmajā gadā piedalās ar ziņojumiem LU Akadēmiskajā konferencē un dodas uz starptautisku konferenci (par to detalizētāk turpmāk). Programmas kopīgais KP apjoms sadalās šādi: Promocijas darba izstrāde -100 KP, A daļas kursi – 18 KP; promocijas eksāmeni – 10 KP, B daļas izvēles kursi – 16 KP.

30.tabula. Doktora studiju programmas “Psiholoģija” (37301) studiju plāns 2016/17. akadēmiskajā gadā

37301 Psiholoģija (DOK)		Pārbaude	KP	2015./16.		2016./17.		2017./18.	
				1.kurss		2.kurss		3.kurss	
				1. sem	2. sem	3. sem	4. sem	5. sem	6. sem.
Kopā			144	18	30	19	27	30	20
A Daļa			128	14	26	11	27	30	0
Apakšdaļa PD-Promocijas darbs			100	0	20	5	25	30	20
Psih7045	Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana)	Ieskaite	20		20				
Psih7046	Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā),	Ieskaite	5			5			
Psih7047	Promocijas darbs psiholoģijā III (Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)	Ieskaite	20				20		
Psih7048	Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)	Ieskaite	15					15	
Psih7049	Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē)	Ieskaite	5				5		
Psih7050	Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem)	Ieskaite	15					15	

Psih7051	Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un priekšizstāvēšana)	Ieskaite	20						20
Apakšdaļa PEN-Promocijas eksāmens nozarē			4	4					
Psih7026	Mūsdienu psiholoģijas teorijas I: Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne/ promocijas eksāmens psiholoģijā	Eksāmens	4	4					
Apakšdaļa PESv-Promocijas eksāmens svešvalodā			4		4				
Valo7079	Angļu valoda doktorantiem-promocijas eksāmens	Eksāmens	4		4				
Apakšdaļa MPT-Mūsdienu psiholoģijas teorijas			6	2	2	(2)			
Psih7052	Mūsdienu psiholoģijas teorijas III (Vispārīgā/kognitīvā psiholoģija un neiro psiholoģija)	Ieskaite	2						
Psih7040	Mūsdienu psiholoģijas teorijas IV (attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas)	Ieskaite	2		2		(2)		
Psih7038	Mūsdienu psiholoģijas teorijas V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas teorijas)	Ieskaite	2	2			-2		
Apakšdaļa PPMM-Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes			12	8	4				
Psih7042	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I (Kvantitatīvās pētniecības metodes)	Ieskaite	4		4				
Psih7017	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes II (Kvalitatīva pētniecība)	Ieskaite	2	2					
Psih7043	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Zinātniskā komunikācija)	Ieskaite	6	6					
Apakšdaļa PEA-Promocijas eksāmens apakšnozarē			2						2
Psih7057	Vispārīgā (kognitīvā) psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
Psih7058	Klīniskā psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
Psih7059	Sociālā/organizāciju psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
Psih7060	Attīstības psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						2
Psih7061	Personības psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
B daļa			16	4	8	4			
Apakšdaļa LKA-Lekciju kursi apakšnozarē			8		8				
Psih7062	Kognitīvi biheiviorālā psihoterapija	Ieskaite	4						

Psih7031	Seminārs klīniskā psiholoģijā	Ieskaite	4		4				
Psih7039	Seminārs attīstības psiholoģijā	Ieskaite	4						
Psih7028	Seminārs personības psiholoģijā	Ieskaite	4						
Psih7030	Seminārs sociālā un organizāciju psiholoģijā	Ieskaite	4		(4)	4			
Psih7000	Seminārs vispārīgā/kognitīvā psiholoģijā	Ieskaite	4						
Apakšdaļa APD-Akadēmiskā, profesionālā darbība			8			4	(2)		
Psih7054	Akadēmiskā darbība psiholoģijā	Ieskaite	4			4			
Peda7108	Aktuālās metodes studiju kursu docēšanā augstskolā	Ieskaite	4						
Psih7029	Supervizēta prakse kognitīvi biheviorālajā psihoterapijā 1	Ieskaite	2				(2)		
Psih7041	Supervizēta prakse kognitīvi biheviorālajā psihoterapijā 2	Ieskaite	4						
Psih7053	Supervizēta prakse kognitīvi biheviorālajā psihoterapijā 3	Ieskaite	2						
Kopā			144	18	30	19	27	30	20

Studiju plāns ir pieejams LUIS. Programmā doktorantu reģistrācija un vērtējumu uzskaitē notiek LUIS un Moodle vidē. Katram kursam Moodle vidē ir ievietoti doktorantiem nepieciešamie materiāli un norādītas svarīgākās e-adrešes papildu informācijas iegūšanai. Promocijas darbaursos šī informācija ir tikai vispārīga, jo katras psiholoģijas nozares vadītājs strādā ar doktorantu individuāli un nelielās darba grupās. E-vides materiāli nav paredzēti pilnīgi patstāvīgai kursa apguvei, šie materiāli drīzāk organizē doktoranta studijas, satur lekciju prezentācijas, svarīgākās saites uz kursam nozīmīgo informāciju, jo pārsvarā doktorantiem jāizmanto specifisko nozares literatūru atbilstoši katra promocijas darba tematikai. Pārskata periodā nav notikušas kursu izmaiņas.

2.4.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Programma tiek īstenota PLK un NLK. Pašlaik gan studentu nav NLK. Kursu docēšana norit latviešu un angļu valodā, ja lekciju lasa viesprofesors. Pārskata periodā kursu docēšanā piedalījās vairāki pasaulē un Eiropā atzīti profesori, kuru lekcijas notika arī LU Lielajā vai Mazajā aulā –*Jeffrey Mitchell* (Baltimora, ASV), *Kenneth Hugdahl* (Norvēģija), *Sue Leekam*, *Georgina Powell un Tom Freeman* (Velsa, UK), *Martine Delfos* (Nīderlande). Doktorantiem bija iespēja arī piedalīties zinātniskās komunikācijas speciālistes *Džosijas Diksones seminārā* (UK). Kursu docēšana notiek otrdienās Humanitāro un sociālo zinātņu centrā Kalpaka bulvārī 4, 309. un 310. telpā. Telpas ir jaunas, moderni iekārtotas ar visu nepieciešamo tehniku kursu docēšanai. Nodarbības sākās parasti plkst. 8.30 un beidzas plkst. 16.00 vai 17.45. Citreiz doktorantiem lekcijas ir Raiņa bulv.19 vai citur LU, ja viesprofesors lasa lekcijas plašākai auditorijai. KBT doktorantu nodarbības sadarbībā ar Latvijas KBT asociāciju tiek noturētas Kalpaka bulvāra konferenču zālē 2 - 3 dienas pēc kārtas piektdienās – svētdienās katru otro mēnesi. Turpat uz vietas doktorantiem ir pieejami LU bibliotēkas pakalpojumi.

Studiju kursus skat. LUIS saitē <https://luis.lanet.lv/pls/pub/kursi>. Programmā pārsvarā visus kursus docē 1 reizi divos gados, izņemot kursus „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I” un „Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I-III”, kas ir būtiski promocijas darba izstrādei. Promocijas eksāmeni tiek vērtēti 10 ballu sistēmā, pārējosursos ir ieskaite.

Programmā ir 4 kursi, kur dominē lekcijas kā studiju forma (pārskati par mūsdienu psiholoģijas teorijām dažādās psiholoģijas nozarēs), vēl 4 kursi, kas satur nedaudz lekcijas, bet vairāk seminārus un praktiskos darbus – tie ir pētniecības metodoloģijas kursi –, pārējie ir semināru kursi. KBT doktorantiem ir arī supervīziju kursi. Ja doktoranti nevar ierasties uz kādu nodarbību, tad Moodle vidē ir pieejami nepieciešamie materiāli un interneta saites patstāvīgām studijām. Pētījuma projektu, promocijas darba teorētiskās un empīriskās daļas aizstāvēšana, kā arī promocijas darba gala versijas aizstāvēšana notiek Psiholoģijas doktorantūras padomes sēdēs, piedaloties arī doktorantiem.

Arī šajā pārskata periodā doktoranti aptaujās atzīmēja, ka viņi pilnībā apmierināti vai apmierināti ar kursiem (skat. turpmāk aptaujas rezultātus). Pārskata periodā 4 doktoranti un viena pēcdoktorante ir iesaistījušies ESF finansēto projektu īstenošanā, pieauga viņu aizņemtība, viens doktorants šajā sakarā paņēma akadēmisko atvaļinājumu.

2.4.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Doktorantu gada atestācija notiek septembrī. Doktorants iesniedz pārskatu par realizēto studiju plānu un notiek diskusija par viņa studiju progresu Psiholoģijas doktorantūras padomes sēdē, kurā piedalās visi doktoranti. Galvenā uzmanība tiek pievērsta promocijas darba izstrādes gaitai, publikācijām. Pārskata periodā visi doktoranti, kas neatradās akadēmiskā atvaļinājumā, tika sekmīgi atestēti.

Promociju eksāmenuursos – nozarē, apakšnozarē un svešvalodā –, doktoranti saņem vērtējumus 10 ballu sistēmā, pārējosursos – ieskaitīts. Visi pirmā kursa 4 doktoranti nokārtoja pirmo promocijas eksāmenu nozarē, 3 doktoranti nokārtoja arī angļu valodas promocijas eksāmenu un vienīgais doktorants, kas kā 3. gada doktorants nebija akadēmiskā atvaļinājumā, nokārtoja otro apakšnozares promocijas eksāmenu. Doktorantu apgūto kompetenču demonstrēšanas forma ir arī dalība ar ziņojumiem LU ikgadējā akadēmiskajā konferencē, Latvijas mēroga un starptautiskās konferencēs. Nozīmīgs papildu vērtēšanas aspekts ir doktoranta akceptētais zinātniskais raksts publicēšanai starptautiski recenzētā izdevumā, kas ir programmas obligāta prasība. Pārskata periodā publicēti 11 doktorantu starptautiski recenzēti raksti, t.i., 2 reizes vairāk rakstu nekā 2015./16. gadā:

- Kretzschmar, A., **Hacatrjana, L.**, & Rascevska, M. (2017). Re-evaluating the Psychometric Properties of MicroFIN: A Multidimensional Measurement of Complex Problem Solving or a Unidimensional Reasoning Test? *Psychological Test and Assessment Modeling*, 59 (2), 157-182, https://www.researchgate.net/publication/318014800_Re-evaluating_the_psychometric_properties_of_MicroFIN_A_multidimensional_measurement_of_complex_problem_solving_or_a_unidimensional_reasoning_test.
- **Vanags, Edmunds** (2016). Stresa un afekta rādītāji indivīdiem ar dažādiem ķermeņa masas indeksiem - negausīgas ēšanas prognozētāji = Stress and affectivity indicators for individuals with different body mass indices predictors of binge eating / Psiholoģija / *Latvijas Universitātes zinātniskie raksti*; 810.sēj. (2016), 69.-80.lpp., URL: <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/34345> ISBN 9789934181320.
- **Liena Ivanova (Hačaturjana)**, Malgozata Rascevska (2016). Complex problem solving skills, cognitive abilities and executive functions: relationship and latent variables / SGEM 2016: *3rd International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences & Arts: Conference Proceedings Book 1*, Vol. 1 (2016), p.74-84. DOI: 10.5593/SGEMSOCIAL2016/B11/S01.010. ISBN 9786197105704. ISSN 2367-5659.
- **Umbraško, Solvita**, Rascevska, Malgožata (2016). Reliability and validity of Latvian sign language comprehension test (LSLCT) for deaf and hearing impaired children / *Journal of Educational and Social Research* Vol.6, No.2(2016), p.237-246. Doi:10.5901/jesr.2016.v6n2p237, URL: <http://www.mcsesr.org/journal/index.php/jesr/article/view/9168/8854> ISSN 2240-0524.
- **Katšena, Lāsma**. Ģirts Dimdiņš (2016). Palīdzošo profesiju stereotipu saistība ar palīdzības meklēšanas nodomiem emocionālo problēmu gadījumā. *Latvijas Universitātes raksti/ Latvijas Universitāte*; 810.sēj.). (2016), [45.] -56.lpp., URL: <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/34345> ISBN 9789934181320.
- **Milova, Darja**. Ģirts Dimdiņš, Heinz Schuler (2016). Sasniegumu motivācijas aptaujas adaptācija = Adaption of achievement motivation survey /*Latvijas Universitātes raksti*; 810.sēj.).(2016), 96.-108.lpp.,URL: <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/34345> ISBN 9789934181320.
- **Plauča, Ilze**. Sandra Beatrice Sebre (2016). Executive Functions, Rumination, Forgiveness and Depressive Symptoms in a Non-clinical Sample / SGEM 2016: *3rd International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences & Arts : Conference Proceedings Book*, Vol. 1 (2016), p.155-161. ISBN 9786197105704. ISSN 2367-5659.

- **Liena Ivanova, Ilze Plauca**, Sandra Sebre, Malgozata Rascevska (2016). Reliability and validity of the Latvian version of the computerized executive functions test "examiner" in a students sample: results of the pilot study / Sabiedrība. Integrācija. Izglītība : Starptautiskās zinātniskās konferences materiāli, 2016. gada 27.-28. maijs = *Society. Integration. Education : Proceedings of the International Scientific Conference*, May 27th-28th, 2016 / Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. 2016. Vol. 1, p.368-376. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2016vol1.1524>., URL: <http://journals.ru.lv/index.php/SIE/article/view/1524/1663> ISSN 1691-5887. SCOPUS
- Kālis, Emīls, **Līga Roķe** and Indra Krūmiņa (2016). Investigation of psychometric properties of the test for creative thinking-drawing production: evidence from study in Latvia / Emīls Kālis, // *Journal of Creative Behavior*, Vol.50,No.1(2016), p.47-63. DOI: 10.1002/jocb.68., URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jocb.68/abstract;jsessionid=3ABB1BC77B42DF9612BE092E7701D80C.f02t02?systemMessage=Wiley+Online+Library+will+be+unavailable+on+Saturday+14th+May+11%3A00-14%3A00+BST+%2F+06%3A00-09%3A00+EDT+%2F+18%3A00-21%3A00+SGT+for+essential+maintenance.Apologies+for+the+inconvenience>. ISSN 0022-0175.
- Martinsone, Baiba, **Sabīne Vilciņa** (2017). Teachers' Perceptions of Relationship Enhancement upon Implementation of the Social Emotional Learning Program in Latvia: Focus Group Study / *Journal of relationships research*, Vol. 8 (2017), p.1-9. DOI:10.1017/jrr.2017.14., URL: <https://doi.org/10.1017/jrr.2017.14> , URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-relationships-research/article/teachers-perceptions-of-relationship-enhancement-upon-implementation-of-the-social-emotional-learning-program-in-latvia-focus-group-study/1BC0B5D1B07C8D1000DAA6DA53BBB4FD> ISSN 1838-0956.
- Aigars Atvars, **Solvita Umbrasko**, Dace Markus (2016). Reading errors and eye fixation durations of primary school Latvian readers / // *Engineering for Rural Development* Vol. (January, 2016): 15th International Scientific Conference on Engineering for Rural Development; Jelgava; Latvia; May 25-27, 2016, p.128-133., URL: <http://www.tf.llu.lv/conference/proceedings2016/Papers/N021.pdf> ISSN 1691-3043.

Psiholoģijas promocijas padome darbojas saskaņā ar tās nolikumu "Noteikumi par promocijas padomēm un promocijas procesu Latvijas Universitātē" (12.04.2006, Nr. 1/67), tāpēc, kad darbs tiek iesniegts uz aizstāvēšanu, tad Promocijas padome zinātniskā grāda pretendenta nozīmē trīs neatkarīgus ekspertus (vismaz vienu ārvalstu ekspertu), nosūta viņa dokumentus uz VZKK atzinuma saņemšanai un pēc tam organizē promocijas darba aizstāvēšanu.

Svarīgākais doktorantūras sekmīguma rādītājs ir aizstāvētie promocijas darbi. Pārskata 2016./2017. gadā doktora grādu psiholoģijā ir ieguvuši trīs bijušie doktoranti (Guna Geikina, Estere Birziņa un Solvita Umbrasko). Tā kā programmai vidēji gadā ir 3 budžeta vietas, tad var teikt, ka pārskata periodā 100% apmērā ir sasniegts plānotais rezultāts.

Programma ļoti ieguva, ja būtu starptautiski studenti, bet arī 206./17 gadā neviens atsūtītais pētījuma projekts nebija tādā līmenī, lai uzsāktu sarunas ar pretendentu par uzņemšanu programmā. Plānojam nopietni pārkārtot doktorantūras uzņemšanas stratēģiju 2018./19. gada uzņemšanā.

2.4.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Visi pārskata perioda absolventi ir nodarbināti nozarē. G. Geikina un E. Birziņa ir pašnodarbinātie konsultējoši psihologi, KBT psihoterapeiti un vēl piedalās dažādos valsts un sabiedrisko organizāciju projektos. S. Umbrasko strādā LU Psiholoģijas nodaļā kā vadošie pētnieki. Psiholoģijas nodaļas kursu docēšanā bija iesaistīti arī doktoranti - S.Vilciņa, I. Melne, E. Vanags, R. Eglītis, V. Leja, L.Roķe-Reimate, zinātniskā grāda ieguvējas: V. Silkāne, L. Hačatrijana. Vairāki doktoranti (E. Vanags, L. Hačatrijana) un jaunie doktori (S. Umbrasko, M. Orlovska) pārskata periodā uzsāka darbu ESF finansētā projektā „Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.1. specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu” 8.3.1.1.pasākuma „Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana”.

Kopumā pēdējo gadu programmas absolventi strādā vairākās Latvijas augstskolās, valsts iestādēs un privātajos uzņēmumos: [Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Psiholoģijas nodaļā](#); [Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedrā](#), RISEBA, kā arī ārvalstīs:

2.4.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Izvērtējot studiju virzienu, recenzenti praktiski neminēja doktora studiju programmas trūkumus, jo tika iegūts augstākais vērtējums. Tomēr, kritiski raugoties uz situāciju, mums bija divu veidu trūkumi: ārvalstu studentu trūkums un nepietiekama doktorantu stažēšanos Eiropas sadarbības universitātēs. Pārskata periodā situācija mainījās, Kristīne Dūdiņa ERASMUS mobilitātes ietvaros 3 mēnešus pavasara semestrī stažējās vienā no ievērojamākajiem Eiropas pētniecības centriem – Karolinskas Institutā Zviedrijā. Sadarbības rezultātā tiks īstenots eksperimentāls klīniskās psiholoģijas pētījums. Pašlaik par programmu interesējas tie, kas vienlaikus vēlas iegūt pētnieka pozīciju, ko ārvalstniekam joprojām nevaram piedāvāt.

2.4.10. Pielikumi doktora studiju programmai “Psiholoģija”

2.4.10.1. Studiju kursu un studiju moduļu apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

Kursa definētie mērķi, kompetences, prasmes un zināšanas tiek pilnā mērā īstenotas programmas kursos, ko atklāj atbilstoša salīdzināšanas procedūra. Skat. LUIS. Programmā nav studiju moduļu, vienīgi doktoranti atkarībā no specializācijas izvēlas sev atbilstošos B daļas kursus. Doktorantiem noteikti jāizvēlas specializācijai atbilstošs semināra kurss. Studiju kursu apraksti ir izstrādāti arī angļu valodā. Studējošo noslodze studiju programmas apguvei atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu.

2.4.10.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Programmā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 8. EKI līmenim ("Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf>).

Detalizētāks izklāsts skat. iepriekš 2.4.3. nodaļā. LU piešķirtais doktora grāds psiholoģijā ir atzīts Eiropā, ASV un citās valstīs.

2.4.10.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Programma tiek finansēta gan no budžeta līdzekļiem (IZM un LU izdalīto budžeta vietu robežās – 11 vietas), gan doktorantu pašu maksas par studijām – 2134 Euro. Pašlaik programmā studē tikai budžeta finansētie doktoranti. Izmaksu aprēķins pēc LU metodoloģijas skat. 19. tabulā. Tomēr jāņem vērā, ka ar 2017. gada februāri atalgojums LU ir paaugstinājies.

31.tabula. Psiholoģijas doktora studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2016./2017. ak.g.

Apzīmējums	Normatīvs	Aprēķinātie lielumi, izteikti Euro
N1	darba alga uz vienu studiju vietu gadā	1176
N2	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	234
N3	komandējumu un dienesta braucienu izmaksas	7
N4	pakalpojumu apmaksa	10
N5	materiāli un mazvērtīga inventāra iegāde	17
N6	grāmatu un žurnālu iegāde	43
N7	iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas	60
S2	studentu sociālajam nodrošinājumam	9
Kopā tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā		1347
Netiešās studiju programmas izmaksas		791

(Izdevumi LU darbības nodrošināšanai: akadēmiskās darbības infrastruktūras apmaksai, attīstības projektiem, kopējiem LU darbības projektiem, pārvaldei – kopā 37% no viena studējošā studiju izmaksas gadā)	
T _b - vienas studiju vietas izmaksas gadā (N1+N2+N3+N4+N5+N6+N7+S2+netiešās studiju programmas izmaksas)	Euro 2138

Programmas direktors rīkojas ar 30% piešķirto finansējumu LU apstiprinātā doktorantūras attīstības projekta ietvaros: 4 454 EUR, kas 2016./17. gadā tika izlietoti doktorantu dalībai zinātniskās konferencēs Nīderlandē, Lielbritānijā un Portugālē, pavisam 7 doktoranti piedalījās konferencēs (M. Ābeltiņa, M. Beitika, S. Vilciņa x 2, V. Leja, A. Apele un Līga Roķe-Reimate). Budžets doktora studiju programmas realizācijai pārskata periodā bija **19 920 EUR** (apmēram par 700 EUR lielāka dotācija nekā iepriekšējā gadā) - vidēji **1992 EUR** uz vienu budžeta doktorantu. Programmai 2017. gadā tika piešķirta 30% dotācija programmas attīstībai - **4454 EUR**. Finansējums tika izmantots doktorantu konferenču komandējumu izdevumu segšanai.

2.4.10.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Doktora studiju programma „Psiholoģija” ir salīdzināta ar **Daugavpils Universitātes (DU)** Doktora studiju programmu „Psiholoģija”, **Tartu Universitātes (TU)** doktora studiju programmu: *Psychology (80327)* un **Stokholmas Universitātes (SU)** programmu.

DU Psiholoģijas doktora studiju programma ir vienas psiholoģijas apakšnozares (sociālās psiholoģijas) programma. LU programma piedāvā studijas 5 apakšnozarēs: *vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā*. Savukārt Tartu Universitātes programma nedefinē apakšnozaru klāstu, doktorants var specializēties jebkurā izvēlētajā jomā. Pastāv būtiskas atšķirības kredītpunktu apjomā. LU programma ECTS punktos ietver 216, DU – 180 ECTS, bet TU – 240 ECTS. Svarīgi atzīmēt, ka visām 3 universitātēm ir arī atšķirīgs kredītpunktu skaits, atvēlēts promocijas darba izstrādei: LU - 150 ECTS, DU – 126 ECTS, TU- 180 ECTS. Visās trīs universitātēs Doktora studiju programmas sastāv no 4 daļām:

1. Promocijas darba izstrāde;
2. Obligātie teorētiskie kursi, kas pārsvarā ir pētniecības metodoloģijas un jaunāko teoriju vai aktuālo problēmu pārskata kursi;
3. Specializācijas izvēles kursi, kas dalās teorētiskos un semināra kursus;
4. Akadēmiskā darbība (kursu docēšana).

Stokholmas universitātēs doktora programma ietver 240 ECTS, no kuriem 150 veido promocijas darbs, kas tiek veidots kā rakstu kopa, un 90 kredītpunkti ir kursu apguve. Turklāt 60 ECTS no tiem var būt jau iepriekš apgūti maģistra līmeņa programmas kursi.

LU programma piedāvā iespēju padziļinātāki apgūt vismaz 2 psiholoģijas apakšnozares – vienu specializācijas, otru citu tuvu apakšnozari. Piemēram, klīniskās psiholoģijas virziena doktoranti padziļināti apgūst vai nu attīstības, vai personības psiholoģiju, kas ir svarīgi pašas klīniskās psiholoģijas novitāšu izpratnei. Tartu Universitātes studenti ilgāk un vairāk strādā pie disertācijas, mazāk laika velta akadēmiskai darbībai (tikai 6 ECTS, LU – 12 ECTS) un tikpat laika kā LU velta kursu apguvei – ECTS. Viņi doktorantūrā studē vairāk nekā 3 gadus.

2.4.10.5. Informācija par studējošajiem pārskata periodā

Pārskata gadā tika uzņemti 4 doktoranti. Programmā kopā studēja **14** pilna laika klātienē doktoranti par budžeta līdzekļiem, neviena studējošā par personisko finansējumu. Pārskata perioda beigās 1 doktorante sekmīgi pabeidza doktorantūru, pārējie četri 3. gada doktoranti bija akadēmiskā atvaļinājumā. Viena doktorante izstājās no programmas pēc diviem akadēmiskiem atvaļinājumiem.

Sociālās/organizāciju psiholoģijas virzienā studēja 1 doktorante, klīniskajā psiholoģijā (t.sk. kognitīvi biheiviorālajā terapijā) – 11, attīstības psiholoģijā – 1. Seši no tiem bija akadēmiskajā studiju pārtraukumā. *LUIS sistēma (20. tabula) nediferencē doktorantus no zinātniskā grāda pretendentiem, kas imatrikulēti uz aizstāvēšanas brīdi. Kopumā izdevās sasniegt situāciju, kad doktorantūrā līdz minimumam esam samazinājuši gadījumus, kad doktoranti izstājas no*

programmas. Iepriekšējos gados šādu doktorantu skaitu lielā mērā ietekmēja ESF doktorantūras stipendiju efekts.

32.tabula. Psiholoģijas doktora studiju programmas doktorantu skaits no 2014./2015. līdz 2016./2017. gadam

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	Progr status	2014/2015	2015/2016	2016/2017
51310	37301 Psiholoģija (DOK)	A	22	16	14

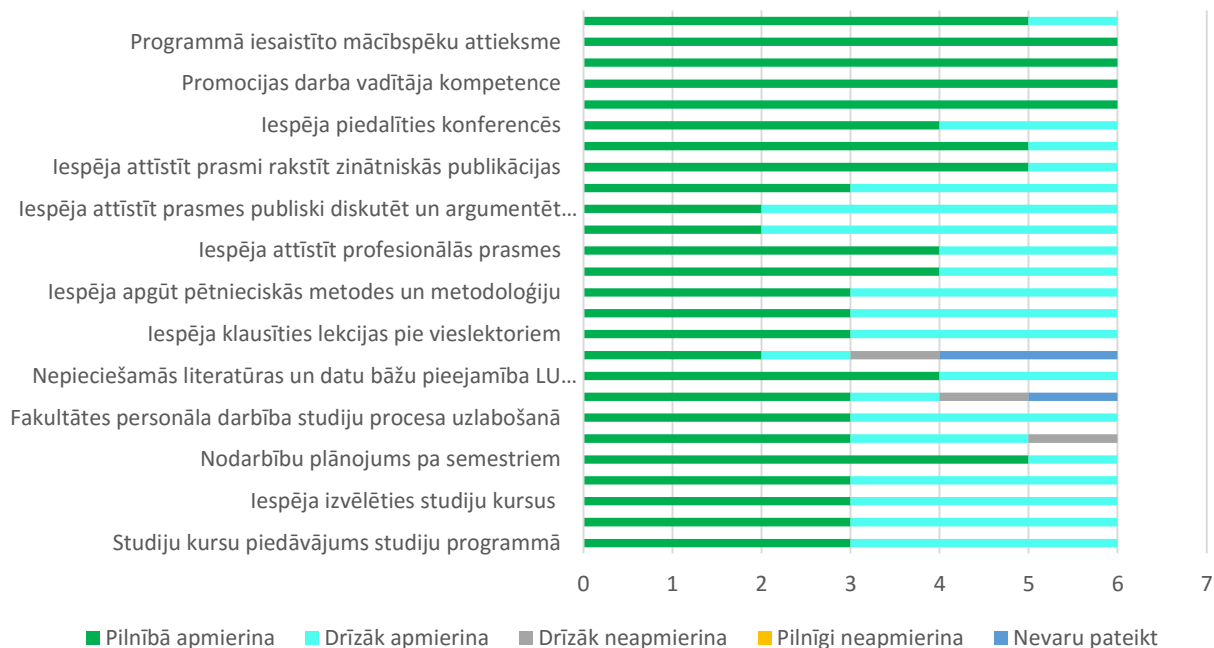
Akad. gads	1.g. - imatrikulētie		2.g. studējošie		3.g. studējošie		Izstājušies			t.sk.studiju pārtraukumā		Kopā	
	B	M	B	M	B	M	B	M	Eksmatrikulēti kā programmu izpildījuši	B	M	B	M
2014./15.	4	0	6	0	6	0	6	0	2 un 3**	3	0	22	0
2015./16.	4	0	4	0	4	0	4	0	4 un 2**	3	0	16	0
2016./17.	4	0	4	0	3	0	1	0	1 un 3**	6	0	14	0

** Attiecīgajā gadā ieguvuši psiholoģijas doktora grādu – dr.psych.

2.4.10.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Doktorantu aptauju aizpildīja 6 doktoranti no 6 aktīvajiem doktorantiem, respektīvi 100% (6 doktoranti atradās akadēmiskā atvaļinājumā), viena izstājas. Izmantojam LU Studiju departamenta izstrādāto doktorantu aptauju ar šādu vērtējuma skalu: 1 – pilnībā apmierina, 2 – apmierina, 3 – drīzāk neapmierina, 4 – neapmierina, 5 – nevaru pateikt. Visus apgalvojumus doktoranti novērtēja pārsvarā kā pilnībā apmierina vai apmierina, ar kopējo vidējo vērtību 1,38 (SD=0,52), aptaujas apgalvojumu vidējām vērtībām variējot no M=1,0 (pilnībā apmierina) līdz M=1,75 (tuvāk vērtējumam apmierina) (skat. 1. attēlu). Samulsumu radīja jautājums par “Iespēja kursu apgūt arī e-studiju vidē”, jo to vajadzētu sadalīt 2 atsevišķos jautājumos – vai ir pieejami kursu materiāliem e-vidē, un vai iespējams patstāvīgi apgūt kursu e-vidē. Mūsu programmā studē tikai PLK doktoranti, tāpēc e-vidē kalpo kā kursu informācijas avots, studiju procesā ir ļoti būtisks tiešais kontakts, diskusijas ar profesoriem un darba vadītāju. Iepriekšējā pārskata gadā tika izmantota cita aptaujas forma, tāpēc konkrēti nevar salīdzināt atbildes, bet kopējā tendence saglabājas, ka pārsvarā doktoranti izvēlas skalas augstākus vērtējumus. Pārskata gadā pēc studentu ierosinājuma nav veikti nekādi kursu jauninājumi, jo tie tika veikti iepriekšējos 3 gados.

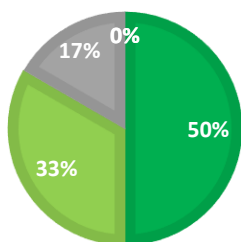
1. attēls. Psiholoģijas doktora studiju programmas doktorantu aptaujas rezultāti pārskata periodam

Doktorantu aptaujā tika arī jautāts par viņu nodarbinātību un nākotnes nodomiem. Vairums atbildēja, ka strādā atbilstoši vai drīzāk atbilstoši nozarei un arī nākotnē plāno drīzāk strādāt nozarē.

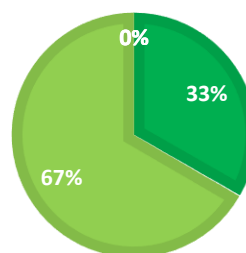
2.attēls. Vai jūs šobrīd strādājat darbu atbilstoši izvēlētai doktorantūras nozarei?

■ Strādāju atbilstoši   ■ Drīzāk atbilstoši
■ Drīzāk neatbilstoši   ■ Strādāju neatbilstoši
■ Nestrādāju

3.attēls. Vai jūs plānojat nākotnē (pēc studijām) strādāt atbilstoši iegūtajai doktorantūras izglītībai?

■ Jā, strādāšu   ■ Drīzāk jā
■ Drīzāk nē   ■ Nē

Četri doktoranti izteica novērtējumus un priekšlikumus arī aptaujas papildu teksta lodziņā:

- visaugstāk vērtēju pasniedzēju attieksmi un ieinteresētību,
- profesionālais līmenis viennozīmīgi ir izcils,
- nepieciešams uzlabot tehnisko nodrošinājumu (komentārs – trūkst visas nepieciešamās aparatūras eksperimentāliem psihofizioloģiskiem pētījumiem),
- novērtēju sadarbību ar darba zinātnisko vadītāju un studiju biedriem, iespēju zinātniski diskutēt, dalību konferencēs, vieslektoru lekcijas, docētāju atsaucību.
- ļoti lielu prieku rada atjaunotais Baltijas psiholoģijas žurnāls, kurš šobrīd ir pieejams ne tikai fiziskā veidā, bet arī elektroniskā. Kā arī tas, ka rakstus var publicēt divās valodās – angļu un latviešu;

- būtu pozitīvi, ja LU konferencēs ieviestu posteru sekciju, lai savu pētījumu var prezentēt arī šādā veidā.
- kopumā viss apmierina!
- visatzinīgāk vērtēju attieksmi, uzlabojumus nevaru ieteikt.

33.tabula. Psiholoģijas doktora studiju programmas doktorantu aptauja un tās apkopojums
 ((skat. Informāciju pievienotajā saitē)

Kopumā var secināt, ka doktoranti ir apmierināti ar studijām Psiholoģijas doktora studiju programmā un būtisku trūkumu nav. Doktorantiem ir iespēja aptaujās iekļaut savus jautājumus, kas skar studiju kvalitāti, un pārrunāt to doktorantu grupās.

2.4.10.7. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Absolventu – trīs doktora grāda ieguvēju - aptaujai netika izmantotas LU izstrādātās aptaujas, bet intervijas. Divas absolventes pašlaik strādā kā psihologi, KBT psihoterapeiti, viena kā pētniece un LU stundu pasniedzēja. Viņām ir raksturīga augsta prasme strādāt patstāvīgi un radoši, izmantojot doktorantūrā apgūtās visaptverošās kompetences un viņas turpina savu profesionālo pilnveidi.

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?
 Absolventu vērtējums joprojām ir tikpat pozitīvs kā citus gadus.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?
 Absolventi pozitīvi atzīmēja promocijas darba vadītāju ieguldījumu, augstu profesionalitāti, pozitīvu attieksmi.

3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?
 Absolventi jau ir iesaistījušies pētniecībā, tāpēc izsaka priekšlikumu meklēt iespēju doktorantiem vairāk strādāt projektos jau studiju procesā (komentārs – pašlaik studējošiem ir jau šādas iespējas).

4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?
 Turpinām mainīt programmas ievirzi uz aktīvāku zinātnisko rakstu izstrādi, jau šajā pārskata periodā ir 2 reizes vairāk publikāciju doktorantiem.

Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Doktoranti aktīvi piedalās ikgadējās PDP un doktorantu kopsapulcēs, diskutējot par programmas jautājumiem, izsakot priekšlikumus, tie parādās arī aptaujās. Septiņi doktoranti strādā kā LU stundu pasniedzēji, un viņiem ir arī citas patstāvīgas darba vietas, tāpēc fakultātes pašpārvaldes aktivitātēs viņi neiesaistās.

Citi dokumenti pēc programmas ieskatiem

Doktorantūras studiju programmas akadēmiskais personāls ir ar doktora zinātnisko grādu. [Latvijas Zinātnes padomes dati](#) apliecina aktuālo eksperta statusu psiholoģijas nozarē 6 mācībspēkiem.

Pārskata periodā tika ievēlēti 2 jauni asoc. profesori (A. Miltuze un B. Martinsone). Tāpat arī Baiba Martinsone ir pārņēmusi doktorantūras skolas vadību. Nākotnē ceram, ka mums izveidosies vēl viena jauna studiju apakšnozare – pedagoģiskā psiholoģija.

Daudzi Psiholoģijas doktorantūras padomes locekļi 2016./17. gadā ir aktīvi iesaistījušies ESF finansētos pētniecības projektos (M. Raščevska, A. Miltuze, A. Koļesovs, B. Martinsone) vai paši piesaistījuši ārfinansējumu (I. Austers), vai turpina sadarbību ar ārvalstu partneriem viņu projektos (G.Dimdiņš).

III KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

3.1. Studiju virzienu un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. - 2020. gadam kā viena no prioritātēm izvirzīta cilvēka "drošumspēja", ar to saprotot Latvijas iedzīvotāju spēju pielāgoties mainīgiem vides, sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, veicinot katra indivīda pilnvērtīgu dalību sabiedrības dzīvē. No prioritātes ietvaros izvirzītajiem pieciem rīcības virzieniem, vismaz četri ir cieši saistīti ar psihologa profesijas pievienoto vērtību sabiedrībai. Rīcības virziens "Cienīgs darbs" sevī ietver sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju konkurētspējas veicināšanu un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas formu daudzveidošanu. Rīcības virzienā "Stabili pamati tautas ataudzei" starp citiem veicamajiem uzdevumiem minēts atbalsts ģimenei un indivīdiem krīzes situācijās un situācijās, kas saistītas ar dzimumu vardarbību, sniedzot profesionālus sociālā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās un medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus (t.sk. krīzes konsultāciju, vardarbības prevencijas un rehabilitācijas atbalsta programmas). Rīcības virzienā "Kompetenču attīstība" kā viena no prioritātēm minēta sociālo zinātņu mācību satura pilnveidošana, kur būtisku lomu spēlē psiholoģijas pamatu apguve jau skolā. Rīcības virzienā "Vesels un darbaspējīgs cilvēks" starp prioritātēm minēti medicīniskās un sociālās rehabilitācijas pasākumi darbspēju saglabāšanai un atjaunošanai, kā arī medicīnisko pakalpojumu kvalitātes uzlabošana psihisko saslimšanu jomā. Tās visas ir aktivitātes, kuras ir neiespējami veikt bez kvalificētu psiholoģijas speciālistu līdzdalības, un kurās jau tagad aktīvi un plaši ir iesaistīti cilvēki ar psihologa kvalifikāciju. Rīcības virzienā "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats" minēta virkne veicamo uzdevumu, kas saistīti ar sabiedrības integrāciju, savstarpējo sapratni starp dažādām paaudzēm, etniskajām un interešu grupām, profesijām, teritorijām u.tml. Šādu uzdevumu izpilde nav iedomājama bez atbilstošu, Latvijas kultūrvidei specifisku, pētījumu veikšanas sociālajā psiholoģijā, kā arī bez psiholoģijas atziņu integrācijas praktiskās intervencēs, kas vērstas uz konfliktu novēršanu un risināšanu un aizspriedumus mazinošu kontaktu veicināšanu starp dažādām sabiedrības grupām. Nepieciešamība pēc psiholoģijas teorētiskajām atziņām, to praktiska pielietojuma sabiedrības problēmu risināšanā un sabiedrības labklājības veicināšanā, kā arī pēc kvalificētiem speciālistiem, kas šo pielietojumu var nodrošināt, ir acīmredzama gan īstermiņā, gan arī valsts ilgtermiņa attīstībā.

Atbilstoši LU stratēģijas plānā mērķiem līdz 2020. gadam paredzēts Psiholoģijas nodaļā:

1. palielināt pētniecībā nodarbināto skaitu – pašlaik psiholoģijas jomā nestrādā neviens pilna laika pētnieks, tas būtu jāmaina, nodarbinot vismaz vairākus šādus pētniekus;
2. vairāk sekmēt doktorantu un viņu vadītāju zinātnisko rakstu, kas publicēti atzītās starptautiskās datu bāzēs, skaita pieaugumu;
3. vairāk integrēt pētniecības un izglītības sektoru, veidojot efektīvāku psiholoģijas zināšanu pārnesi uz studijām un praksi, un piesaistīt Eiropas fondu un privātsektora finansējumu;
4. aktīvāk veidot pieprasījumu pēc psiholoģijas zinātnes un inovācijām, informējot sabiedrību par zinātnes sasniegumiem un popularizējot inovatīvu pētījumu rezultātus un to pielietojumu.

LU PPMF Psiholoģijas nodaļas pētnieku un doktorantu zinātniskā kapacitāte ļauj veikt pētījumus vairākās jomās, piemēram, dažāda veida uzvedības, emociju un kognitīvo procesu pētījumus, to starpā izmantojot psihofizioloģiskās reģistrācijas aparatūru un dažādu iemaņu simulatoriekārtas sadarbībā ar starptautiskiem partneriem. Atbilstoši izstrādātajai "Latvijas Universitātes pētniecības programmai 2015.–2020. gadam" Psiholoģijas nodaļa plāno specializēties pētījumos vairākās jomās:

1. indivīdu un sociālo grupu prosociālas uzvedības, empātijas, tolerances, pašefektivitātes, subjektīvās labklājības un dzīvesspēka ilgtspējīgas attīstības veicināšana, ņemot vērā dažādus ietekmējošos faktorus ģimenes un skolas, kā arī sociokulturālajā, etniskajā un politiskajā kontekstā;
2. sabiedrības psihiskās un fiziskās veselības veicināšana, vides piesārņošanas, satiksmes noteikumu pārkāpšanas, neveselīga dzīvesveida, vardarbības u.tml. mazināšana;
3. sabiedrības un indivīdu politiskās aktivitātes, inovatīvas uzņēmējdarbības attīstības, profesionālās izaugsmes veicināšana;
4. psiholoģisko novērtēšanas instrumentu (testu, aptauju u.c.) izstrāde un adaptācija, tajā skaitā attīstot arī jaunus mācību sasniegumu un kognitīvo spēju testus saskaņā ar mūsdienu mācību standartiem Latvijas izglītībā;
5. problemātiskas bērnu un pusaudžu uzvedības (agresivitāte, problemātiska uzvedība interneta vidē, vardarbība u.c.) mazināšana, izstrādājot konkrētas vecāku un bērnu uzvedības stratēģijas un intervences, kas balstītas uz vecāku un bērnu mijiedarbības sistemātiskiem novērojumiem, attiecību ar vecākiem uzlabošanu, socioemocionālās kompetences veicināšanu u.tml.

IV Studiju virziena Psiholoģija pašnovērtējuma ziņojums (LU pārņemtās RPIVA studiju virziena Psiholoģija studiju programmas)

4.1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

Pārskata periodā nebija plānotas pārmaiņas tieši šajā programmā, jo satura izmaiņas par 20% bija jau veiktas iepriekšējā pārskata periodā. Vienīgās pārmaiņas bija tās, ka tika pieaicināti vairāki jauni pasniedzēji, ka arī programma tika sagatavota tālmācības variantā par 90%.

4.1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju

Studiju virziens Psiholoģija izveidots un saskaņots ar Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas Stratēģiju¹ un minēts kā viens no prioritārajiem studiju un zinātnisko pētījumu virzieniem Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā (turpmāk - RPIVA).

Virziena programmas tiek īstenotas kopš RPIVA dibināšanas 1994.gadā un atbilstoši RPIVA citiem studiju un pētniecības virzieniem ir atbilstošs mērķiem un uzdevumiem par studiju kvalitāti gan pedagoģijas, gan vadības un citu virzienu satura nodrošināšanai psiholoģijā.

4.1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa

1.tabula. Studiju virzienā iekļautās studiju programmas

Nr.p.k.	Studiju programmas līmenis un nosaukums (programmas saīsinājums)	Kods
1.	Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Psiholoģija”	43310
2.	Profesionālā maģistra studiju programma ”Psiholoģija”	47310

RPIVA studiju sistēmā un Latvijas akadēmisko un profesionālo studiju sistēmā psiholoģijas virzienam ir ilgtspējīgas pazīme, ko norādīja arī pēdējās starptautiskās akreditācijas komisijas ziņojums, kurā tika augstu novērtēta RPIVA psiholoģijas virziena ilgtspējība. To raksturo arī fakts, ka kopš 1994. gada nav bijis gadījuma, kad RPIVA ikgadējā uzņemšanā nebūtu bijusi studentu grupa psiholoģijā. No Latvijas interešu viedokļa tas apliecina, ka RPIVA ir sava niša Latvijā psiholoģijas studijām.

RPIVA Psiholoģijas virziena ilgtspējību līdz šim ir nodrošinājis piedāvājums – studēt pilna laika neklātienē, studēt vakaros un sestdienās, un piedāvāt Latvijas iedzīvotājiem izvēli studēt gan pilna, gan nepilna laika studijās un studēt tikai 3 gadus, kas nodrošina ātrāku iespēju sagatavoties darba tirgum, gan arī piedāvājums bakalaura studiju programmā studēt akadēmiskā līmenī, iegūstot sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā bez kvalifikācijas. Tas ir izraisījis interesi Latvijas iedzīvotājiem, jo daudzi (pēc aptauju rezultātiem) vēlas studēt psiholoģiju kā tādu, nevis kļūt par psihologiem.

RPIVA profesionālā maģistra Psiholoģija studiju programma, savukārt, nodrošina stabili vietu citu augstākās izglītības iestāžu vidū apgūt Izglītības psihologa kvalifikāciju.

¹ RPIVA stratēģija [tiešsaiste] http://www.rpiva.lv/index.php?mh=par_mums#strategija

4.1.3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti

Pētījums (LR MK Pārresoru komisijas ziņojums LR Saeimai Ministru kabineta informatīvais ziņojums "Par psihologu profesionālās darbības regulējuma nepieciešamību" (skatīt:<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?dateFrom=2012-10-24&dateTo=2013-10-24&text=psihologu&org=0&area=0&type=0>), kas veikts 2014. gadā, liecina, ka vēl joprojām trūkst psihologu skolās, piemēram, novadā X ir 8 vispārizglītojošās iestādes un 3 pirmsskolas iestādes, bet psihologs tikai viens. Labas izredzes skolas psihologa darbam. Novados psihologi nepieciešami Pedagoģiski medicīnisko komisiju darbā, Bāriņtiesā psiholoģiskās izpētes atzinumu izsniegšanai. Ir iespējas atrast darbu iestādēs (skolās, sociālos dienestos).

Pašreizējais normatīvais regulējums nenosaka pedagogu atbalsta personāla, tai skaitā, skolas psihologa obligātu iesaisti vispārizglītojošās mācību iestādēs. Tiek rēķināts, ka šobrīd psihologi ir aptuveni 400 skolās, taču tas nenozīmē, ka citās mācību iestādēs psihologa pakalpojumi vispār nav pieejami. Novērtējuma gaitā, veicot mācību iestāžu direktoru elektronisku aptauju, tika noskaidrots, ka skolas psihologs vispār nav pieejams katrā ceturtnajā vispārizglītojošā mācību iestādē valstī. Šo mācību iestāžu vidū, galvenokārt, ir nelielās lauku skolas. Tomēr arī tajās skolās, kur psihologu algo pašvaldība, speciālista pakalpojumi ne vienmēr faktiski ir pieejami. Ja novadā ir viens psihologs uz desmit izglītības iestādēm, tad viņš katru izglītības iestādi apmeklē vienu reizi divās nedēļās, tāpēc savlaicīga un kvalitatīva psihologa pakalpojuma sniegšana ir visai ierobežota.

Aptaujājot mācību iestāžu direktorus, noskaidrots, ka praktiski visās skolās, kur darbojas psihologs, speciālists ir iesaistīts ne vien to problēmu risināšanā, kas tieši ir saistītas ar mācību procesu, skolēnu un skolotāju savstarpējām attiecībām, bet arī palīdz jebkurā citā krīzes situācijā, tai skaitā, risinot attiecību problēmas ģimenē. Tikai katrā desmitajā skolā, kur strādā psihologs, speciālista atbildības lauks ir šaurāks un ietver tikai ar mācīšanās grūtībām un mācīšanās procesu saistītos jautājumus. Tomēr, kā norāda skolu psihologi, lielākais darba laika patēriņš tiek veltīts tieši skolēnu konsultēšanai mācību grūtību gadījumos, tai skaitā, atbilstošas mācību programmas piemērošanai bērnam un psiholoģiskās izpētes atzinumu sagatavošanai pedagoģiski medicīniskajai komisijai.

Īpaši liela uzmanība tiek pievērsta 3., 6. klašu skolēniem, kuriem nepieciešami atbalsta pasākumi valsts pārbaudījumos. Nākamās pēc skaita ir psihologu individuālās konsultācijas saistībā ar uzvedības problēmām, turklāt jāatzīmē, ka, skolēnu skaits ar uzvedības problēmām, ar kurām strādā izglītības psihologi, pēdējā laikā pieaug. Kā norāda skolu direktori, viņuprāt, visizplatītākā problēma, ar kuru saskaras skolēni un kuras risināšanā visticamāk nepieciešama psihologa palīdzība, ir attiecību problēmas ģimenē.

Gandrīz katrs desmitais (9%) 15-16 gadus vecais skolēns ir neapmierināts ar savām attiecībām ar tēvu, kā arī norāda, ka ir ārkārtīgi grūti vai neiespējami saņemt siltumu, rūpes vai arī emocionālo atbalstu no vecākiem. Tiesa gan, to gadījumu skaits, kad varētu būt nepieciešama skolas psihologa palīdzība ar mācībām saistītu problēmu risināšanā, ir vēl lielāks, jo skolēnu īpatsvars, kuriem salīdzinoši bieži bijušas sliktas sekmes skolā, veido 20%.

4.1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

2.tabula. Studiju virziena SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> - studiju virziena programmu atbilstība Latvijas darba un izglītības tirgus (sabiedrības) pieprasījumam, - studiju virziena satura un formas atbilstība LR likumdošanai un Eiropas savienības dokumenta EuroPsy- par psihologu izglītības un profesijas regulām psihologiem, kas strādā vai strādās Eiropas Savienībā, - akadēmiskā personāla atbilstība LR likumdošanai, - labas studentu atsauksmes par studiju saturu un formu lielākajā daļā aptaujas gadījumā, - labs zinātniski tehniskās bāzes nodrošinājums (laboratorijas un pētniecības institūti un kabineti), - labas darba devēju atsauksmes, - labas absolventu atsauksmes, - sadarbība ar citām augstākajām mācību iestādēm Latvijā un Eiropā. 	<ul style="list-style-type: none"> - maz Erasmus apmaiņas studentu, - maz docētāju zinātniskās publikācijas starptautiski citējamajās datu bāzēs, - maz starptautisku zinātnisko vai lietišķo kopprojektu psiholoģijā. psihologu praktiķu zemais motivācijas līmenis veidot starptautiski citējamās publikācijas.
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> - izveidot starptautiskus ciešākus kontaktus ar sadarbības partneriem, lai veidotu kopējus projektus psiholoģijā, - turpināt bakalaura studiju programmas angļu valodā izveidi, citu valstu studentu piesaistīšanu, - palielināt ciešāku sadarbību ar RPIVA starptautisko sakaru daļu Erasmus studentu piesaistes aktivizēšanai, - izveidot docētāju motivēšanas sistēmu starptautiski citējamu publikāciju daudzuma palielināšanai. - Konsolidēt psiholoģijas studiju programmas ar LU 	<ul style="list-style-type: none"> - kopš 2008. studiju gada- studentu skaita iespējama samazināšanās- katru gadu, - augsti kvalificētu docētāju- praktiķu/ zinātniski orientētu - aiziešana strādāt augstāk apmaksātā darbā. - Programmas konkurence Latvijas šaurajā izglītības tirgū rada draudus un vienlaicīgi iespējas programmas konsolidācijai

Stiprās puses: 2016./2017. st. gadā stiprās puses ir palikušas nemainīgas un klāt nākuši starptautiskie sakari – notikusi plašāka docētāju apmaiņa – viesdocētāji, tai skaitā divi no Viļņas – Lietuvas Edukoloģijas universitātes, kā arī noslēgts jauns līgums ar Vāciju – Saksonijas Lietišķās Pedagoģijas koledžu (DPFA), kur sadarbībā ar 8 valstu partneriem organizēta starptautiska konference. Klāt nākusi 3 Erasmus līgumi ar Evoras (Portugāle) universitāti, Koimbras (Portugāle) universitāti, kā arī ir izvēsta viesprofesoru (Vācija, Horvātija, Portugāle) uziacināšana un lekciju lasīšanas psiholoģijas studentiem.

Vājo pušu mazināšanai: 2016./2017. studiju gadā tikusi aktivizēta darbība starptautiskā jomā studentu piesaistīšanai (izstādes Uzbekistānā, Ukrainā, piedāvājot informāciju par angļiski akreditētās bakalaura studiju programmas piedāvājumu), kā arī ir noslēgti sadarbības līgumi ar aģentūrām ārvalstu studentu piesaistei. Tiek plānoti jauni projekti psiholoģijā kopā ar vairāku valstu docētājiem. Docētāji praktiķi (I. Laizāne, A. Plaude, M. Majors) ir sagatavojuši starptautiskas publikācijas. Taču pārskata periodā no darba aizgāja M. Majors.

Draudi: Tika novērtēti draudi par studentu skaita samazināšanos, izvērsot aktīvāku reklāmas kampaņu, tai skaitā izstādē Skola 2016./ 2017. pavasarī, neskatoties uz draudiem pievienot RPIVA Latvijas Universitātei.

4.1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra

Studiju virziena vadība tiek nodrošināta RPIVA iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ietvaros (skat. arī 1.9.2. punktu).

Atbilstoši augstākās izglītības likumdošanas aktiem RPIVA ir akreditēta uz neierobežotu laiku un visas akadēmijā īstenotās studiju programmas ir akreditētas. Tas ir garants, ka valstī noteiktās augstākās izglītības kvalitātes ārējās un iekšējās nodrošināšanas prasības ir izpildītas. Tiek uzturētas Latvijas Republikas augstākās izglītības akreditācijas prasības, studiju virziena kvalitāte tiek nodrošināta saskaņā ar valsts pamatnostādņem izglītībā un zinātnē.

Studiju virzienu vadībā tiek nodrošināta visu resursu plānošana, efektīva izmantošana, rezultātu vērtēšana un pilnveidošana. Galvenie attīstības virzieni un sasniedzamie rezultāti tiek definēti RPIVA Attīstības stratēģijā. Tās izpildi kontrolē Stratēģijas komisija un rektoru vietnieki atbilstoši savai atbildības jomai. Izglītības padome vērtē studiju procesa kvalitāti, lemj par jaunām studiju programmām un formām, izstrādā un pilnveido normatīvos dokumentus. Senāts apstiprina studiju procesu reglamentējošus normatīvos aktus, pašnovērtēšanas un akreditācijas ziņojumus.

2015./2016. studiju gadā un pārskata periodā tas turpinājās- tika uzsākts strādāt pie jaunas sistēmas izveides, savienojot studijas un zinātni, stiprinot studiju un pētnieciskās darbības sinerģiju un kopīgu atbildību par studiju kvalitāti un rezultātiem. Studiju virzienu vadītāji un studiju programmu vadītāji nodrošina studiju satura un personāla kvalitāti. Amatu vietu skaits tiek plānots un izvērtēts Stratēģijas komisijā. Studiju attīstības un organizācijas daļa organizē studiju procesu no reflektantu uzņemšanas līdz izlaidumam, kontrolē akadēmisko un finanšu saistību izpildi.

Studentu pētnieciskā darba prasības izstrādā Pētniecības un inovāciju daļa sadarbībā Studiju attīstības un organizācijas daļu, šādi nodrošinot studiju un pētnieciskā darba ciešu saikni. Filiāļu studentu pētnieciskais darbs tiek nodrošināts atbilstoši reģionu vajadzībām ciešā sadarbībā ar pašvaldībām un reģionālajām organizācijām.

Lēmumi par bibliotēkas resursiem un to iegādi tiek pieņemti Bibliotēkas padomē, balstoties uz studiju programmu vadītāju iesniegumiem.

Visās lēmējinstīcijās – Satversmes sapulcē, Senātā, Izglītības padomē, Inovāciju un pētniecības padomē, fakultāšu domēs – tiek nodrošināta studējošo pārstāvniecība.

4.1.6. Studiju virziena resursi (tai skaitā finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums

4.1.6.1. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai

Visa informācija par līdzekļu izlietošanu studiju virziena īstenošanai bija atrodamā sekojošajā tiešsaitē: <https://is2.rpiva.lv/Studies/Programs.aspx>. Šobrīd sakarā ar pievienošanu LU, RPIUVA mājas lapa ir likvidēta, bet finansējuma resursi 2016./2017/ studiju gadā bija nemainīgi.

Viens no studiju resursiem, kas aktīvi tika sākti attīstīt pārskata periodā, ir e-resursi. RPIVA e-studijas notika interneta vietnē moodle.rpiva.lv, sistēmas Moodle versijas 2.6 vidē. Tajā studenti varēja autorizēties, ievadot lietotājvārdu un paroli. Šī programmatūra ļauj elastīgi sasaistīt tradicionālās studijas ar jaunajām informācijas un komunikācijas tehnoloģijām. RPIVA e-studiju vidē (turpmāk e-RPIVA) atradās studiju materiāli (attēli, shēmas, grāmatas, teorētiskie materiāli, video lekcijas), katra studiju kursa testi un pārbaudes darbi. Papildus bija iespējama tiešsaistes komunikēšanās forma ar docētājiem, ar kursa biedriem un e-RPIVA administratoru, izmantojot programmu Skype un programmu BigBlueButton, kas ir atvērta koda interneta konferences sistēma tiešsaistes (online) mācībām. Studējot attālināti, visi studiju materiāli bija pieejami e-studiju vidē jebkurā diennaktī laikā. Kopumā e-RPIVA apmeklējuma statistika kopš 2013. gada 1. septembra

bija aptuveni četrdesmit tūkstošu reižu; bet e-RPIVA sistēmai pieslēgti un sistēmu izmantoja aptuveni 1428 studentu, tai skaitā no 2016./2017. studiju gada psiholoģijas bakalaura studenti.

Psiholoģijā 2016./2017. studiju gadā un 2016. gada rudenī izveidoti vairāk kā 90% studiju priekšmetu Moodle vidē, un ir plānots izveidot 100% studiju priekšmetu e-studiju vidē līdz 2018. gada pavasarim.

Finansiālie aprēķini

Nr./ EKK	Parametra nosaukums			Rindas Nr.	Aprēķinātais lielums
I	Tiešās studiju programmas izmaksas				
	Viena pasniedzēja darba algas fonda aprēķins vienam studentam gadā				
	Amats	Pasniedzēju vidējā darba alga	Pasn.īpatsvars studiju programmā		
	Profesors	1 175.29	29%	1	340.83
	Asociētais profesors	940.52	11%	2	103.46
	Docents	752.70	43%	3	323.66
	Lektors	601.87	17%	4	102.32
	Asistents	577.69	0%	5	-
	Pasniedzēja vidējā alga gadā, <i>EUR</i>			6	10 443.24
	Vidējais studentu skaits uz pasniedzēju			7	<u>18.00</u>
	Pasniedzēja darba alga uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			8	580.18
	Pārējo darbinieku vidējā mēneša d.a. gadā, <i>EUR</i>			9	512.23
	Vidējais studentu skaits uz vienu darbinieku			10	<u>15.00</u>

2251	Citi pakalpojumi (IT sistēmas uzturēšana) uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			21	14.43
N4	Pakalpojumu izmaksas uz vienu studiju vietu gadā - kopā, <i>EUR</i>			22	112.96
2223	Elektroenerģijas izdevumi uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			23	9.38
2221	Apkures izdevumi uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			24	7.50
2222	Ūdensapgādes un kanalizācijas izdevumi uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			25	3.02
2370,2350	Mācību līdzekļu un materiālu iegāde uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			26	6.48
2312	Inventāra iegādes izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			27	2.64
2311	Kancelejas prečuiegādes izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			28	2.59
N5	Materiālu, energo resursu, ūdens un inventāra izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			29	31.61
	Mācību grāmatas uz 1 studentu gadā			30	13.00
	Grāmatas kalpošanas laiks, gadi			31	10.00
	Vidējā vienas grāmatas cena, <i>EUR</i>			32	10.40
	Grāmatu iegādes izmaksas uz 1 studentu gadā, <i>EUR</i>			33	13.52
	Viena žurnāla vidējā cena, <i>EUR</i>			34	19.99
	Žurnāla kalpošanas laiks, gadi			35	1.00
	Žurnālu iegādes izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, <i>EUR</i>			36	1.05

	Datu bāzes			37	10.84
N6	Grāmatu, žurnālu un datu bāzes abon. Izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, EUR			38	79.80
	Iekārtu iegādes izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, EUR			39	61.74
	Investīcijas iekārtu modernizēšanai - 20 % no inventāra izmaksām, EUR			40	12.35
N7	Iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas uz 1 studentu gadā, EUR			41	74.09
	Stipendiju kompensācijas izmaksas uz vienu studiju vietu gadā, EUR			42	
	Sportam uz vienu studiju vietu gadā, EUR			43	
	Kultūrai un pašdarbībai uz vienu studiju vietu gadā, EUR			44	
II Sociālā nodrošinājuma izmaksas				45	-
Kopā tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā - summa no N1 līdz N7, EUR				46	1 094.80
III Netiešās studiju programmas izmaksas				47	
N8	Izdevumi RPIVA darbības nodrošināšanai: RPIVA zemes nod., telpu noma, iekārtu īre, ēku ekspluatācijas izdevumi, atkritumu izvešana, teritorijas sakopšana, zinātniskā darbība; programmas specifika, u.c. uz vienu nosacīto studentu gadā (30 %), EUR		0.169	48	185.02
Pavisam kopā viena studējošā studiju izmaksas gadā, EUR				49	1 280

4.1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai

3.tabula. Studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija un nodarbinātība studiju programmās 2016./2017.

N.p.k.	Uzvārds, vārds	Grāds/kvalifikācija	Amats	Studiju programmas un tās daļas*
1.	Guna Svence	Dr.psych.	Profesors	PB, MPPp
2.	Markuss Štuks	Dr.psych.	Profesors	MPPp
3.	Aija Dudkina	Dr.psych.	Asoc.prof.	PB, MPPp
4.	Daina Voita	Dr.biol.	Prof.	PB, MPPp
5.	Alla Plaude	Dr.psych.	Docents	PB, MPPp
6.	Inese Laizāne	Dr.psych.	Vecākais pasniedzējs	MPPp
7.	Viktorija Perepjolkina	Dr.psych.	Vecākais pasniedzējs	PB, MPPp
8.	Anda Kauliņa	Dr.paed.	Vecākais pasniedzējs	PB, MPPp
9.	Dace Bērziņa	M.psych.	Lektors	PB, MPPp
10.	Kristiāna Lapiņa	M.paed.	Lektors	PB, MPPp
11.	Silvija Kristapsone	Dr.oec.	Vecākais pasniedzējs	PB
12.	Inga Jurševska	M.psych.	Lektors	MPPp
13.	Evelīna Mūze	M.psych.	Lektors	MPPp

*Studiju programmu saīsinājumu atšifrējumus skat.4.tabulā.

4.tabula. Studiju programmu saīsinājumu atšifrējumi

Saīsinājumi	Studiju programma
PB	Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Psiholoģija”
MPPp	Profesionālā maģistra studiju programma”Psiholoģija”

5.tabula. Jaunie docētāji, kuri 2016./2017. studju gadā uzsāka darbu studiju virzienā Psiholoģija

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Grāds un kvalifikācija
1.	Rudīte Terehova	M.psych., profesionālais psihologs, psihoterapeits
2.	Aivis Dombrovskis	Dr.psych., profesionālais psihologs, psihoterapeits
3.	Inese Elsiņa	M.psych., profesionālais psihologs
4.	Inese Jokste	M.psych., profesionālais psihologs
5.	Kristīne Caturova	M.psych. profesionālais psihologs

Pārskata periodā 2016. gada rudenī RPIVA Vadības sēdei tika iesniegta analīze ar Psiholoģijas virziena docētāju sastāvu ar mērķi apzināties vakances un pamatievēlēšanas statusā esošo docētāju nepietiekamo skaitu, ja programma attīstītos tālāk. Tiek konstatēts, ka docētāju skaits kā pamatievēlēto skaits ir nepietiekams.

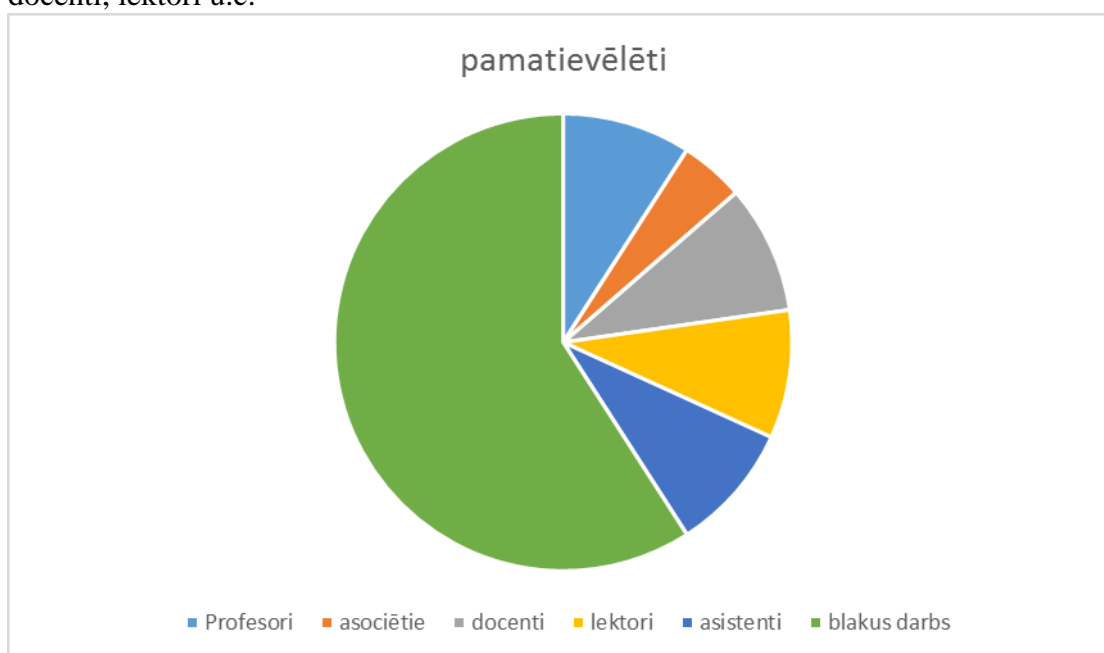
6. tabula. Saraksts ar RPIVA docētājiem, kuri docē Psiholoģijas virzienā 2016./2017. gadā

Nr.	Studiju priekšmets	Docētājs	Statuss	Vieta
1. kurss				
1.	Ievads psiholoģijas studijās	Prof.G. Svence	Pamatiev.	Rīga, Cēsis
2.	Psihes bioloģiskie pamati	Prof. D. Voita	Pamatiev.	Rīga, Cēsis
3.	Psiholoģijas vēsture	Lekt.L. Rože- Reimate, Vec.pasn. A. Lasmane	Blakusdarbā, bet ievēlēta kā pētniece	Rīga, Cēsis
4.	Vispārīgā psiholoģija	Lekt.L. Rože- Reimate, Lekt.I.Kricka	Blakusdarbā, bet ievēlēta kā pētniece	Rīga, Cēsis
5.	Saskarsmes psiholoģija	Lekt.R. Terehova, Vec.pasn.A. Dombrovskis	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
6.	Veselības psiholoģija	Lekt.I.Elsiņa	Blakusdarbā, bet ievēlēta kā pētniece	Rīga, Cēsis
7.	Diferenciālā psiholoģija	Asoc.prof.A.Dudkina, Vec.pasn.A.Dombrovskis	Pamatviev. Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
8.	Ģenētikas pamati	Prof. D. Voita	Pamatiev.	Rīga, Cēsis
9.	Personības psiholoģija	Asoc.prof.A.Dudkina, Lekt.R. Terehova	Pamatiev. Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
10.	Zinātniskā pētījuma metodoloģija	Lekt. I. Jokste	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
11.	Ievads kvalitatīvajā pētniecībā	Prof.G. Svence	Pamatiev.	Rīga, Cēsis
2. kurss				
1.	Attīstības psiholoģija	Prof.G. Svence	Pamatiev.	Rīga, Cēsis
2.	Eksperimentālā psiholoģija	Lekt. I. Jokste	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
3.	Sociālā psiholoģija	Vec.pasn.A. Lasmane	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
4.	Statistiskās datu apstrādes metodes	Vec.pasn.S. Kristapsone	Blakusdarbā, bet ievēlēta kā pētniece	Rīga, Cēsis
5.	Ģimenes psiholoģija	Asoc.prof.A.Dudkina	Pamatviev.	Rīga, Cēsis
6.	Organizāciju psiholoģija	vakance		
7.	Psiholoģiskās izpētes metodes	Asoc.prof.A.Dudkina (Pieļauju citu pasniedzēju)	Pamatviev.	Rīga, Cēsis
8.	Kognitīvā psiholoģija	Prof.G. Svence (Pieļauju citu pasniedzēju)	Pamatviev.	Rīga, Cēsis
3. kurss				
9.	Patopsiholoģija I (Psihiatrija)	Lektore R. Terehova (Pieļauju citu pasniedzēju)	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
10.	Psiholoģiskā konsultēšana	Lektore I.Putniece// Vec.pasn. A. Plaude	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
11.	Pedagoģiskā psiholoģija	Prof.G. Svence Lektore I. Kricka	Pamatviev. Blakusdarbā	Rīga, Cēsis

12.	Ievads psihoterapijā	Vec.pasn. A.Plaude, Vec.pasn.A. Dombrovskis	Blakusdarbā	Rīga, Cēsis
13.	Etnopsiholoģija	vakance		
14.	Kreativitātes psiholoģija	Lektore Līga Rože- Reimate	Blakusdarbā, bet ievēlēta kā pētniece	
15.	Politiskā psiholoģija	vakance		
16.	Psihometrika	Lektore I. Jokste	blakusdarbā	Rīga, Cēsis

1. attēls. Procentuālais sadalījums pēc kritērijiem- pamatievēlētie vai blakus darbs, profesori, docenti, lektori u.c.

Tiek konstatēts, ka programmas tālākai attīstībai būtu nepieciešams RPIVA vadības atbalsts, kas netika sniegts. Līdz ar to programmas direktore pauda bažas par programmas tālakās attīstības iespējām.

4.1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām

RPIVA bibliotēka, komplektējot savus fondus, par galveno mērķi izvirzījusi augstskolas studiju programmu nodrošinājumu ar literatūru un studiju materiāliem.

Pārskata periodā kā prioritāte izvirzīta grāmatu iegāde svešvalodās, kā arī darbs ar datu bāzēm. 2016./2017. studiju gadā RPIVA bija pieejamas 9 (APA Psychnet, Ebsco, EBSCO E-book, Enciklopedia Britannica Online, Cambridge Journals Online, Leta, Science Direct, Scopus, Web of Science) datu bāzes, ar kurām bija iespējams strādāt, gan izmantojot RPIVA brīvpieejas datorus, gan no jebkuras citas vietas, izmantojot attālināto piekļuvi.

RPIVA fondā bija 40% grāmatu latviešu valodā, 37% – angļu valodā, 23% – citās valodās. RPIVA bibliotēkas kopējā platība bija 430 m². Studentiem Imantas 7. līnijā 1 bija pieejama lasītava ar 70 lasītāju vietām un 17 brīvpieejas datoriem.

6.tabula. Bibliotēkas resurss papildinājums psiholoģijā

Studiju virziens "Psiholoģija "	180 (146 svešvalodās) eksemplāri. Kopā - 37140
	Datu bāze APA

7.tabula. RPIVA telpu resurss

Studiju vieta	Studiju telpas			Darba kabineti	
	Telpu skaits	Platība, m ²	Vietu skaits	Telpu skaits	Platība, m ²
Imantas 7. līnija 1	34	3048,1	1462	32	1101,7
Cēsu filiāle	13	677,0	360	2	46,7

Studiju virzienu realizācijai ir pieejams šāds materiāltehniskais nodrošinājums:

- Datorklases (Rīgā-2, un katrā filiālē) ar kopējo datoru skaitu 400 gab. (t. sk. 330 stacionārie un 70 portatīvie datori);
- Bezvadu datortīkla infrastruktūra visos RPIVA infrastruktūras objektos;
- Publiskās pašapkalpošanās drukas stacijas;
- Mācību platforma ar mācību materiāliem – Moodle;
- Dažādu pielietojumu interaktīvas tāfeles;
- Office 365 platforma, pašapkalpošanās portāls – VALIS;
- Prezētēšanās audio un video tehnika ir visās auditorijās;
- Ikdienas IKT atbalsts, konsultācijas;
- Autoparks – 7 pasažieru mašīnas + 1 kravas;
- Testu sistēmas ar biometrikas sensoriem;
- Regulāri, plānveidā tiek atjaunotas/uzlabotas mācību un atpūtas telpas un papildinātas ar inženiertehniskajiem risinājumiem;
- Autostāvvietas vairāk nekā 300 automašīnām;
- Sporta zāle ar aprīkojumu – 280 kv. m;
- Deju zāle ar aprīkojumu – 180 kv. m;
- Reģionālā telpu infrastruktūra filiālēs kopā virs 6000 kv.m;
- Akadēmiskā tīkla pieslēgums – 2 Gbps.

RPIVA telpu sadalījums

Studiju vieta	Studiju telpas	
	Telpu skaits	Platība, m ²
Imantas 7. līnija 1	34	3048,1
Cēsu filiāle	13	677,0

Esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļāva pilnībā nodrošināt studiju virzienu studiju programmās iekļauto studiju kursu apguvei nepieciešamos apstākļus.

Studiju auditorijās joprojām ir pieejamas kvalitatīvas vizuālās iekārtas - tāfeles, interaktīvās tāfeles, dokumentu kameras, ekrāni, multimediju projektori, portatīvie datori, audio un video aparātūra.

Visās RPIVA telpās joprojām ir pieejams bezvadu interneta tīkls, kas nodrošina pieslēgumu portatīvajiem datoriem, planšetdatoriem, personālajiem datu nesējiem, viedtālruniem.

Iekšējais stacionārais datortīkls nodrošina komunikāciju studentu, pasniedzēju un administratīvā personāla starpā.

Studentiem pieejamas datorklases ar 220 datorizētām darbavietām, kas paredzētas gan grupu nodarbībām, gan patstāvīgo darbu veikšanai un praktisko darbu pildīšanai.

Studentiem tiek nodrošināta zinātnisko pētījumu veikšana ar RPIVA zinātnisko institūtu un laboratoriju palīdzību, kā arī piesaistot citus zinātnes resursus un programmatūras. 2016./2017. studiju gadā un, plānojot 2017./2018. studiju gadu, Kognitīvajā psiholoģija bakalauriem un Vispārīgajā psiholoģijā 1 KP realizācija tiek plānota laboratorijā.

Studentu aptaujas apstiprina, ka tie ir apmierināti ar pieejamajiem studiju un materiālajiem resursiem.

4.1.7. Zinātniskās pētniecības (radošās darbības) īstenošana studiju virziena ietvaros, tai skaitā pētniecības institucionālā organizācija, studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā (radošā) darbība, studējošo iesaistīšana pētniecības (radošajos) projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā

Informācija par akadēmiskā personāla zinātniskā darba atskaiti 2016./2017. bija atrodamā tiešsaistē RPIVA mājas lapā:

http://www.rpiva.lv/pdf/Gadagramata_2014.pdf

http://www.rpiva.lv/index.php?mh=zin_petn_virzieni

http://www.rpiva.lv/index.php?mh=petn_projekti

http://www.rpiva.lv/index.php?mh=zin_fin_jomas

http://www.rpiva.lv/index.php?mh=stud_zin_konf

http://www.rpiva.lv/index.php?mh=teorija_praksei

Sakarā ar RPIVA pievienošanu LU, docētāju publikācijas un pētniecība būs pieejama LU mājas lapā.

Bet daži piemēri ir apskatami 9. tabulā, kuri var tikt attiecināti uz kritēriju par zinātnisko darbu ka piemēri. Sīkāk ar docētāju CV var iepazīties Imantas 7. līnijā, 233. kabinetā un RPIVA Gadagrāmā.

Pārskata periodā docētāju zinātniskā kvalifikācija palika iepriekšēja perioda līmenī, izņemot G. Svenci un M. Štuku, kuriem vairākas publikācijas tika publicētas šādās datu bāzēs- EBSCO, Web of Science, ka arī iznāca zinātniskās monogrāfijas. A. Dudkinai minētajās datu bāzēs bija divas publikācijas, A. Plaudei un A. Dombrovskim- viena. Jāatzīst, ka minēto datu bāzu publikācijas ir nepietiekamā līmenī.

Psiholoģijas virziena docētāju un studentu pētnieciskā darba piemēri 2016./2017.

Docētājs	Pētnieciskā darba nosaukums	Vietne/vieta	Darbības veids
Guna Svence	<i>Correlation of Well-being with Resilience and Age</i>	Problems of Psychology in the 21st Century. Vol.9, No.1, 45-57; ” (EBSCO http://search.ebscohost.com ; Copernicys Index (http://www.indexcopernicus.com , Contemporary Sciences Association//AA) databases http://contemporarysciencesassociation.net/journal/view /1207 ; Social Psychology Network http://www.socialpsychology.or/forum /addalink.htm)	Zinātnisks raksts
Guna Svence, Māris Majors	<i>Labizjūtas un dzīvesspēka rādītāju saistība ar</i>	LU RAKSTI 2016	Zinātnisks raksts

	<i>vecumposma kategoriju Latvijas izlasēs</i>	https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/34345/LU_Raksti_810_Psihologija.pdf?sequence=1&isAllowed=y	
Guna Svence	<i>Correlation between Mindfulness, Coherence and Wisdom in Sample of Different Age Groups in Adulthood</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference, Rezekne, 2016 (publicēts arī Web of Science- http://apps.webofknowledge.com/Search.do?product=WOS&SID=Z2yib5Djr5kYrwIVxte&search_mode=GeneralSearch&prID=43227fac-f363-4e2f-8f5a-b24588a40c7b)	Zinātnisks raksts
Guna Svence	<i>Dzīvesspēka kategorija pozitīvās psiholoģijas skatījumā. Resilience in Positive psychology.</i>	Apgāds Zinātne, 2016	Monogrāfija
Elsiņa, I. un Svence, G.	<i>Changes Of Middle Childhood Students' Emotional Awareness In Social Competence And Awareness Intervention Group For Children</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference, Rezekne, 2016	Zinātnisks raksts
Grīvza, V., Štuks, M. un Svence, G.	<i>Changes Of 1st Grade School Children's Emotional And Social Competences In Tanzpro-Biodanza Intervention Group</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference, Rezekne, 2016	Zinātnisks raksts
Dombrovskis, A.	<i>Identity And An Identity Crisis: The Identity Crisis Of First-Year Female Students At Latvian Universities And Their Sociodemographic Indicators</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference, Rezekne, 2016	Zinātnisks raksts
Dudkina A., Klekmane K.	<i>Students Achievement Goals Gender Differences</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference, Rezekne, 2016	Zinātnisks raksts
Plaude, A.	<i>Peculiarities Of Coping With Problem Situation</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION	Zinātnisks raksts

	<i>Of Students Of Form 4 During The Learning Process</i>	Proceedings of the International Scientific Conference, Rezekne, 2016	
Štuks, M. Balzer, H.-U, Stueck, M., Annatagia, L. (Ed.)	<i>Chrono-Bio-Psychological Basics in Education and Health,</i>	Book Seria: New York, London, Frankfurt ISSN: 2365-3345	Monogrāfija

4.1.8. Informācija par ārējiem sakariem

4.1.8.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs

Turpinājās sadarbība ar Latvijas Profesionālo psihologu asociāciju – prakšu nodrošināšana (bija līgums) profesionālā maģistra psiholoģijā studentiem. Sadarbība ar vairākām skolām un iestādēm kā darba devējiem (skat. līgumus RPIVA Lietvedības nodaļā 202. kab.), piemēram, Rīgas 93. vidusskola (kur A.Kauliņa organizēja prakses), Ikšķiles vidusskola, Jūrmalas 1. ģimnāzija, Valsts Nodarbinātības aģentūra u.c.

Sadarbība ar Latvijas universitāti (LU), Daugavpils universitāti (DU), Stradiņa universitāti (RSU) līdzīgām studiju programmām. Ārvalstīs – ar Leipcigas universitāti (Vācija), Rijekas universitāti (Horvātija), Viļņas Edukoloģijas universitāti (Lietuva), DPFA (Saksonijas pavalsts Pedagoģijas augstskolu/loledžu) Vācijā.

2016./2017. studiju gadā uzsākta sadarbība ar Portugāli – Psiholoģijas studiju programmām Koimbrā (University of Coimbra, Politechnical institution of Coimbra), kā arī noslēgts līgums ar Evoras universitāti.

4.1.8.2. Augstskolas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu

Studiju virzienā *Psiholoģija* turpinājās darbs pie starptautiskās sadarbības stiprināšanas un paplašināšanas. Erasmus+ 2015./2021. sadarbības partneri http://www.rpiva.lv/index.php?mh=sad_starp_sakari

4.1.8.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji

8.tabula. Akadēmiskā personāla starptautiskā darbība ārvalstīs 2016./2017.studiju gadā

Docētājs	Augstskola	Valsts	Īss darbības raksturojums
Aija Dudkina	Klaipēdas universitāte	Lietuva	Kas ir piedošanas psiholoģija un kādi ir veiktie pētījumi piedošanas modernajā psiholoģijā
Juris Porozovs	Tartu universitāte	Igaunija	Psihofizioloģiskās īpatnības personām ar dažādu lielo pusložu garozas dominanti
Guna Svence	Lietuvas Edukoloģijas universitāte	Lietuva	Dzīvesspēks un labizjūta- teorija un prakse. Pētījumi Latvijā

Guna Svence	Koimbras universitāte	Portugāle	Vieslekcijas un Erasmus līguma slēgšana
-------------	-----------------------	-----------	---

9.tabula. Ārvalstu vieslektori 2016./2017.studiju gadā

N.p.k.	Vieslektors	Augstskola	Valsts	Nodarbību tēma
1.	Ala Petrulite	Lietuvas Edukoloģijas universitāte	Lietuva	Attīstības psiholoģijas temats- pusaudžu uzvedības īpatnības
2.	Ieva Urbanavičiute	Lietuvas Edukoloģijas universitāte	Lietuva	Orgnaizāciju psiholoģija. Līderu un grupas attiecības.
3.	Jasna Kneževic	Rijekas Universitāte	Horvātija	Veselības psiholoģija, Klīniskā psiholoģija
4.	Mladenka Tkalčic	Rijekas Universitāte	Horvātija	Psihes bioloģiskie pamati

10.tabula. Studējošie, kuri studējuši ārvalstīs 2016./2017.studiju gadā

N.p.k.	Apmaiņas programma	Valsts	Skaitis	RPIVA studiju programma
1.	Erasmus +	Turcija	1	Psiholoģijas bakalaura
2.	Erasmus +	Vācija	1	Psiholoģijas maģistrs

11.tabula. Ārvalstu studējošo skaits 2016./2017.studiju gadā

N.p.k.	RPIVA studiju programma	Valsts	Studiju ilgums	Skaitis
1.	Erasmus +	Nīderlande	1.semestris	1
2.	Erasmus +	Čehija	1 semestris	2
3.	Erasmus+	Austrija	1 semestris	1

4.1.8.4. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām

Sadarbība ar DPFA Vācijā, bija plānots veidot kopīgu studiju programmu Veselības psiholoģija un tās menedžments. Sadarbība ar Rijekas universitāti – bija plānots uzsākt docētāju un studentu apmaiņu, kā arī kopēju projektu izveidi. Tika uzsākta sadarbība ar Koimbras universitāti Portugālē.

4.1.8.5. Studiju virziena vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml.

RPIVA tika sertificēta pēc kvalitātes vadības standarta “Investors in Excellence”. kad Lielbritānijas kvalitātes vērtētāju organizācijas “Midlands Excellence” pārstāvji Latvijā pasniedza RPIVA sertifikātu par Investoru izcilībā.

4.1.9. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas

4.1.9.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība

Ar RPIVA iekšējās kvalitātes uzraudzības nodrošināšanas procesu varēja iepazīties RPIVA mājas lapā - skat. tiešsaisti:

[http://www.rpiva.lv/pdf/A2_01_RPIVA_ieksejas_kvalitates_nodrosinasanas_sistema_\(Attistibas_strategija_2015-2020\).pdf](http://www.rpiva.lv/pdf/A2_01_RPIVA_ieksejas_kvalitates_nodrosinasanas_sistema_(Attistibas_strategija_2015-2020).pdf)

Sakarā ar RPIVA pievienošanu LU, ar materiāliem par RPIVA iekšējās kvalitātes nodrošinājumu var iepazīties arhīvā.

4.1.9.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā

Ar informāciju varēja iepazīties: http://www.rpiva.lv/pdf/politika_2014-06-30.pdf

Sakarā ar RPIVA pievienošanu LU, ar materiāliem par RPIVA iekšējās kvalitātes nodrošinājumu var iepazīties arhīvā.

4.1.9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas

Bija noslēgti līgumi par studiju turpināšanas iespējām ar LU un citām Latvijas augstskolām.

4.2. Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Psiholoģija” (43310)

Kods 43310

Kredītpunkti 120

Studiju veids nepilna laika klātie

Iegūstamais grāds, grāds un profesionālā kvalifikācija vai profesionāla kvalifikācija – sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā

4.2.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Mērķis	Apgūt zināšanas par klasiskajām un mūsdienu teorijām psiholoģijā un apgūt prasmes veikt zinātnisku pētījumu psiholoģijā
Uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīties ar klasiskajām teorijām psiholoģijā. 2. Iepazīties ar mūsdienu teorijām un pētījumiem psiholoģijā. 3. Apgūt prasmi strādāt ar zinātnes datubāzēm psiholoģijā un tai saistošajās zinātnes apakšnozarēs. 4. Attīstīt prasmes un iemaņas veikt patstāvīgu pētījumu psiholoģijā. 5. Attīstīt iemaņas kritiski analizēt un aizstāvēt zinātniskos jaunrades darbus.

2016./2017. studiju gadā netika mainīti.

4.2.2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Studiju rezultāti	1. Patstāvīgi veikti vismaz trīs zinātniskie pētījumi psiholoģijā un aizstāvēti kā Studiju darbs I, Studiju darbs II un bakalaura darbs. 2. Sekmīgi nokārtoti studiju kursi, ievērojot to aprakstos paredzētās prasības. 3. Spēja patstāvīgi veikt studiju kuros paredzēto tematu kritisku analīzi un zinātniski radošo darbu. 4. Spēja aizstāvēt un pamatot savu viedokli zinātnisku diskusiju procesā dažādu studiju kursu un studiju darbu apgaves, izstrādes kontekstā.
--------------------------	--

2016./2017. studiju gadā netika mainīti.

4.2.3. Uzņemšanas noteikumi (ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude)

Prasības, uzsākot studijas-sekmīgi pabeigta vidējā izglītība un sekmīgi nokārtoti valsts pārbaudījumi. Studiju programma tika īstenota latviešu valodā.

4.2.4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu)

Studiju plāns par 20% tika izmainīts 2015./2016. studiju gadā, tāpēc 2016./2017. studiju gadā šajā programmā studijas tika realizētas pēc diviem studiju plāniem: 3.-4. kurss- pēc iepriekšējā akreditācijas periodā un 1.-2. kurss- pēc 2015./2016. studiju gadā veikto pārmaiņu studiju plāna.

12. tabula. Veiktās izmaiņas studiju plānā, ko uzsāka realizēt 2016./2017. studiju gadā

Akadēmiskā bakalaura studiju programmas izmaiņas studiju plānā				
Studiju priekšmets iepriekš	KP	Izmaiņas	Pamatojums	Slēdziens
Ievads psiholoģijas studijās	2	Nav izmaiņu- 2 KP	-	Paliek nemainīgi
Psihes bioloģiskie pamati	4	Neiropsiholoģija- 4 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā. MK Noteikumi 512, 2014.g. 26. aug	Maina nosaukumu
Psiholoģijas vēsture	4	Nav izmaiņu- 4 KP	-	Paliek nemainīgi
Vispārīgā psiholoģija	4	Samazina 1 KP= Vispārīgā psiholoģija- 4 KP	Lai varētu izmantot KP un saturiski pārklājas ar Kognitīvo psiholoģiju	Mainās 1 KP
Psihosomatiskā medicīna	4 KP	Veselības psiholoģija 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā. Lai varētu izmantot KP.	Mainās nosaukums un samazinās par 2 KP

Ģenētikas pamati	3 KP	Nav izmaiņu- Ģenētikas pamati 3 KP	-	Paliek nemainīgi
Personības psiholoģija	4 KP	Nav izmaiņu- Personības psiholoģija 4 KP	-	Paliek nemainīgi
Saskarsmes psiholoģija	2 KP	Samazina par 1 KP=Saskarsmes psiholoģija 2 KP	Lai varētu izmantot KP, nav standartā	Mainās 1 KP
Zinātniskā pētījuma metodoloģija	4 KP	Psiholoģiskās pētniecības metodes 3 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā. Lai varētu izmantot KP.	Samazina par 1 KP
Ievads kvalitatīvajā pētniecībā	3 KP	Palielina par 1 KP= Ievads kvalitatīvajā pētniecībā- 4 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā.	Palielina par 1 KP
Attīstības psiholoģija	4 KP	Nemainās = Attīstības psiholoģija 4 KP	-	Paliek nemainīgi
Eksperimentālā psiholoģija	4 KP	Mainās par 1 KP= Eksperimentālā psiholoģija 3 KP	Lai varētu izmantot KP.	Samazinās par 1 KP
Matemātiskā statistika	4 KP	Statistiskās datu apstrādes metodes- 5 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā.	Mainās nosaukums un palielinās par 1 KP
Sociālā psiholoģija	4KP	Nemainās = Sociālā psiholoģija 4 KP	-	Paliek
Ģimenes psiholoģija	3 KP	Nemainās = Ģimenes psiholoģija 3 KP	-	Paliek
Organizāciju psiholoģija	2 KP	Nemainās = Organizāciju psiholoģija 2 KP	-	Paliek
Klīniskā psiholoģija	3 KP	Patopsiholoģija – 3 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā.	Mainās nosaukums
Kognitīvā psiholoģija	4 KP	Kognitīvā psiholoģija 4 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā.	Nemainās

Psihodiagnostika	4 KP	Psiholoģiskās izpētes metodes- 4 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā.	Mainās nosaukums
Psiholoģijas pētījumā iegūto datu datorizēta apstrāde	2 KP	Apvienots ar priekšmetu - <i>Statistiskās datu apstrādes metodes</i> = 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14.maijā.	Mainās nosaukums
Psiholoģiskā konsultēšana	4 KP	Nemainās = Psiholoģiskā konsultēšana 4 KP	-	Paliek
Civilā un darba aizsardzība	2 KP	Nemainās = Civilā un darba aizsardzība 2 KP	-	Paliek
Vides aizsardzība	2 KP	Jauns priekšmets= Vides aizsardzība 2 KP	Noteikumi par 2. līmeņa .. MK noteikumi Nr. 512, 2014. gada 26. aug. (Vides likums)	Jauns priekšmets
Uzņēmējdarbība un projektu vadība	3 KP	Jauns priekšmets= Uzņēmējdarbība un projektu vadība 3 KP	Noteikumi par 2. līmeņa .. MK noteikumi Nr. 512, 2014. gada 26. aug. (Obligātais modulis uzņēmējdarbības kompetences veidošanai)	Jauns priekšmets
Filozofija	2 KP	Jauns priekšmets= Filozofija 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Jauns priekšmets
Socioloģija	2 KP	Jauns priekšmets= Socioloģija 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Jauns priekšmets
Loģika	2 KP	Jauns priekšmets= Loģika 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Jauns priekšmets
Profesionālā svešvaloda (angļu)	3 KP	Jauns priekšmets= Profesionālā svešvaloda (angļu) 3 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Jauns priekšmets

Diferenciālā psiholoģija	2 KP	Jauns priekšmets= Diferenciālā psiholoģija 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Jauns priekšmets
Pedagoģiskā psiholoģija	3 KP	Pedagoģiskā psiholoģija 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Samazinās par 1 KP
Psihometrija	4 KP	Psihometrika 3 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Izmainās nosaukums un samazinās par 1 KP
Ievads psihoterapijā	4 KP	Psihoterapijas teorijas- 3 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Izmainās nosaukums un samazinās par 1 KP
Brīvās izvēles kursi	6 KP	Nemainās = Brīvās izvēles kursi 6 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010. g. 14. maijā.	Nemainās
Etnopsiholoģija	2 KP	Nemainās= Etnopsiholoģija 2 KP	-	Nemainās
Kreativitātes un daiļrades psiholoģija	2 KP	Kreativitātes un jaunrades psiholoģija- 2 KP	Mūsdienu psiholoģijas prasības	Mainās nosaukums
Politiskā psiholoģija	2 KP	Nemainās= Politiskā psiholoģija 2 KP	-	-
Bakalaura darbs	10 KP	Nemainās = Bakalaura darbs 10 KP	-	Nemainās
Psiholoģijas pētījumā iegūto datu datorizēta apstrāde	2KP	Informāciju tehnoloģijas – 2 KP	Psihologa prof.standarts (Grozījumi MK Noteikumos nr.461 2010.g. 14. maijā.	Mainās nosaukums
KOPĀ		120 KP		

Studiju plāns tiek realizēts Rīgā un Cēsu filiālē. Docētāji brauc no Rīgas, docētāju kvalifikācija ne Rīgā, ne Cēsīs neatšķiras.

Ar 2016./2017. studiju gada studiju plānu Psiholoģijas bakalaurs varēja iepazīties tiešsaistē:

<http://is.rpiva.lv/index.php?id=24&studproid=SK030D&startsemid=YS16&studypeid=SK0002>

Šobrīd ar plāniem var iepazīties Imantas 7. līnijā nr.1 322. kabinetā vai 202. kabinetā.

2016./2017. studiju gadā tika uzsākts darbs pie studiju kursu satura pilnveidošanas, saistot to ar e-studiju ieviešanu psiholoģijas akadēmiskā bakalaura studijās. Studiju kursu sagatavošana moodles versijā tika paveikta par 90%.

4.2.5. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana). Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

2016./2017. studiju gadā programma studēja tikai nepilna laika studenti-otrdienas/ceturtdienas vakaros un sestdienās. Studiju process tika organizēts tādejādi, ka studenti studēja pa semestriem- nepilna laika studijās – 7. semestri. 2. semestra un 4. semestra beigās notika studiju darbu aizstāvēšana, bet studiju pēdējā semestrī bija bakalaura darba aizstāvēšana.

Studijas satura apguves ieskaite un eksāmeni nepilna laika studiju grupās norisinās pēc katra studiju priekšmeta apguves. Studiju rezultātu apguves ieskaite un eksāmeni paredz arī t.s. analītisko vērtēšanas sistēmu- līdz eksāmenam vai ieskaitei jānokārto arī semināra darbi atbilstoši katrai tēmai. Pārsvārā studenti savus ieskaite darbus sagatavoja prezentāciju veida. Prezentācijas nozīmē- verbāli un vizuāli veikta savas izvēlētās apakštēmas aizstāvēšana grupā. Kopējais vērtējums priekšmetā tiek summēts no vērtējuma, kas saņemts semināros un no ieskaite vai eksāmena darba, kas var būt projekts, eseja vai tests.

Studiju programma tika praktiski īstenota kā lekciju, semināru, projektu darbu, patstāvīgo darbu un ieskaite, eksāmenu sistēma. Satura un formas apgūvē tika izmantotas verbālās prezentācijas, kad studenti aizstāv mutiski un vizuāli sagatavotu patstāvīgo darbu, atbildot uz jautājumiem un paužot savu izpratni par operacionalizētajiem jēdzieniem zinātnē, jaunākajiem un klasiskajiem pētījumiem, teorijām psiholoģijā. Tika izmantotas arī esejas, testi, referāti, grupu darbi, lai novērtētu studiju programmas mērķos un uzdevumos paredzēto.

Zināšanu un prasmju novērtēšanas sistēma tradicionāli RPIVA paredzēja t.s. *analītisko pieeju*- uz eksāmenu vai ieskaite ir jāsaņem semināros paredzēto apakštematu apguves ieskaite, tādejādi kopējais vērtējums priekšmetā tiek summēts. Studiju darbos un bakalaura darbos studenti mutiski prezentē savu pētījumu 10-20 minūšu prezentācijā grupas un komisijas priekšā, kā arī atbild uz komisijas un recenzenta jautājumiem. Gan studiju darbi, gan bakalaura darbi tiek nodoti iesietā veidā komiskas locekļiem un recenzentam pirms aizstāvēšanas.

4.2.6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Tā kā programma Psiholoģijas bakalaurs nepiedāvā kvalifikāciju, kas būtu saistīta ar profesionālās nodarbinātības lauku - psihologs, jo ir akadēmiskā bakalaura studiju programma, tad analizējamās studiju programmas ikgadējā pašvērtējuma ziņojumā netiek analizētas nodarbinātības perspektīvas.

Vienīgie kritēriji, kas ļauj analizēt šī programmas perspektīvu, ir nemainīgais ar tendenci pieaugt vai palikt nemainīgi- studentu skaits šajā studiju programmā

Analizējot absolventu un darba devēju aptaujas 2014.-2016. gadā, aptaujātie darba devēji vērtē RPIVA psiholoģijas absolventus ar *labi* un *teicami* (skat. Pielikumus nr. 10. un 11.). Dati liecina par labu un teicamu vērtējumu, ko pārsvārā dod absolventi un darba devēji.

4.2.7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)

Iepriekšējā akreditācija bija 2011. gadā. Ieteikumi ir realizēti.

4.2.8. Pielikumi studiju programmas raksturojumam

4.2.8.1. Studiju kursu un studiju moduļu (ja tādi ir) apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

Bija-

<http://is.rpiva.lv/index.php?id=24&studproid=SK030D&startsemid=YS16&studypeid=S K0002>

Šobrīd tiek pārvesti uz LUIS.

4.2.8.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Studiju programmu psiholoģijā rezultāti zināšanu, prasmju un attieksmju formā atbilst vienotai ietvarstruktūrai, jo atbilst Eiropas Augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, gan ES Mūžizglītības kvalifikāciju ietvarstruktūrai (EQF), kas apstiprināts darba grupas sēdē Latvijā 2009.gada 25. jūnijā (dokuments “Ciklu deskriptori”).

Tā kā 2015./2016. studiju gadā nav mainījusies atbilstība minētajiem dokumentiem, tad te tiek ievietota tiešsaiste: Bija- http://www.rpiva.lv/pdf/Psihologija_2015.pdf

Tagad- <https://europass.cedefop.europa.eu/europass-support-centre/other-questions/what-european-qualification-framework-eqf>

4.2.8.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Informācija bija atrodama:

http://www.rpiva.lv/studpro_izmaksas?pro=SK030D&year=SY0J

Bet tagad, tā kā finansējums nav mainījies, tad paliek iepriekšēo pašvērtējuma ziņojumu datos minētā apjoma līmenī vai arī atrodams pie RPIVA Senāta dokumentiem.

4.2.8.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Tā kā salīdzinājums ar līdzīga satura un formas citu augstskolu studiju programmām nav mainījies, tad te tiek ievietota saite uz to: Bija atrodama http://www.rpiva.lv/pdf/Psihologija_2015.pdf

Tagad – salīdzinājums ar LU tādu pašu programmu:

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/parskati-un-zinojumi/Pasnovertejumi/1_PSIHOLOGIJA_2016_PUB.pdf

VALSTS/ AUGSTSKOLAS NOSAUKUMS	PROGRAMMAS NOSAUKUMS	REZUMĒJUMS PAR LĪDZĪGO AR RPIVA BAKALaura PROGRAMMU PSIHOLoģIJĀ
Latvija/ Latvijas Universitāte	Psiholoģijas bakalaura	<ul style="list-style-type: none"> • <u>ilgums un kredītpunkti</u>- 3 gadi jeb 6 semestri, 120 KP A blokā – 66 KP, B blokā – 44 KP, C blokā- 10 KP no visa studiju apjoma: kopējais kredītpunktu skaits sakrīt ar RPIVA programmu, • <u>mērķi un uzdevumi</u>- iegūt teorētiskās zināšanas un pētniecības prasmes un iemaņas: saturs sakrīt ar RPIVA programmas mērķiem un uzdevumiem • <u>bloku saturs</u>- ir līdzīgi pamatpriekšmeti pēc standartiem, bet atšķiras bloku saturs, ir vairāki studiju priekšmeti, kas atšķiras, piemēram, zoopsiholoģija, valodas un runas psiholoģija, ievads juridiskajā psiholoģijā u.c. Savukārt RPIVA programmā ir vairāki priekšmeti, kas nav iekļauti LU programmā, piemēram, politiskā psiholoģija, kreativitātes un jaunrades psiholoģija u.c.

		Principi līdzīgi.
Zviedrija/ Gēteborgas Universitāte	Akadēmiskā studiju programma psiholoģijā	<ul style="list-style-type: none"> • <u>ilgums un kredītpunkti</u>- 6 gadi jeb 11 semestri, kopējas studijas bakalauram un maģistra līmenim, pēc studijām iegūst nosaukumu “master of science in psychology”, sakrīt akadēmiskā ievirze, līdzīgi kā RPIVA programmai, • <u>mērķi un uzdevumi</u>- ir daļēji akadēmiska un daļēji praktiski organizēta, jo paredzētas prakses pētniecībā, tas atšķiras no RPIVA programmas, kurā katru katru semestri nav jāsavāc noteikts KP skaits un jāaiziet 15 nedēļas prakse. • <u>bloku saturs</u>- studijas veidotas pēc moduļa sistēmas, piemēram „Psihes bioloģiskie pamati”, „Personības psiholoģijas un patopsiholoģijas aspekti”, „Sociālā un organizāciju psiholoģija”, „Psihoterapija un psihosomatika” u.c. RPIVA programma saturiski ir līdzīga, bet ir A,B,C bloks.
Lielbritānija/ Durhamas Universitāte	Sociālo zinātņu bakalaurs psiholoģijā un dabaszinātņu bakalaurs psiholoģijā.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>ilgums un kredītpunkti</u>- 3 gadi jeb 6 semestri, kas sakrīt ar RPIVA programmas ilgumu, • <u>mērķi un uzdevumi</u>- līdzīgi kā RPIVA programmai ir akadēmiski orientēta, jo primārās ir zināšanas un pētniecības prasmes, • <u>bloku saturs</u>- studijas notiek pēc moduļa sistēmas, katru gadu jānokārto obligātie kursi un tiek piedāvāti arī izvēles kursi citās studiju programmās, obligātie ir: uzvedības bioloģiskie pamati, iemācīšanās, atmiņa un uztvere, domāšana un valoda, personība un inteliģence, sociālā psiholoģija, Attīstības psiholoģija, Pētījuma plānošana un kvantitatīvās metodes, katru studiju gadu tiek piedāvāti trīs obligātie moduļi un trīs izvēles, par katru moduli ir gada beigās jāgatavo projekta darbs, grādu psiholoģijā piešķir pēc trešā gada, kad sekmīgi aizstāvēts projekts par izvēlēto tēmu. Līdzīgie aspekti: ir Sociālā psiholoģija, Attīstības psiholoģija, Psiholoģiskās izpētes metodes un statistika, Psihes bioloģiskie aspekti, kursa projekti jeb kursa darbi; atšķirīgais ir moduļu sistēma, 3 reizes mazāks studiju priekšmetu skaits, lielāks patstāvīgo studiju laiks.

4.2.8.5. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā

RPIVA Psiholoģijas bakalaura studiju programmā studē tikai nepilna laika klātienes studenti. Studijas notiek latviešu valodā.

Studentu skaits bakalaura programmā pieauga, salīdzinot ar iepriekšējo studiju gadu.

Studējošo skaits: Psiholoģijas bakalaurs

Studiju vieta	2015./2016.	2016./2017.
Kopā	140	155
Rīga	110	104
Cēsis	30	22

4.2.8.6. Studējošo skaits, norādot sadalījumā pa studiju programmas īstenošanas veidiem, formām (atsevišķi norādot tālmācību), valodām, filiālēm

Studējošo skaits 2016./2017 .st.g.	Īstenošanas vietas									
	R		A(NL)	B(NL)	C(NL)	J(NL)	K(NL)	M(NL)	T(NL)	V(NL)
	PL	NL								
Psiholoģijas bakalaurs	-	104	-	-	22	-	-	-	-	-

Studentu skaits Cēsu filiālē samazinājās, tāpēc perspektīvā ieaku Cēsu filiāle neuzņemt studentus Psiholoģijas programmā.

Studiju programma tiek īstenota latviešu valodā, bet perspektīva iesaku uzņemt angļu valoda, veidojot šādu piedāvājumu izglītības tirgos..

4.2.8.7. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits 2016./2017.st.gadā	47
---	----

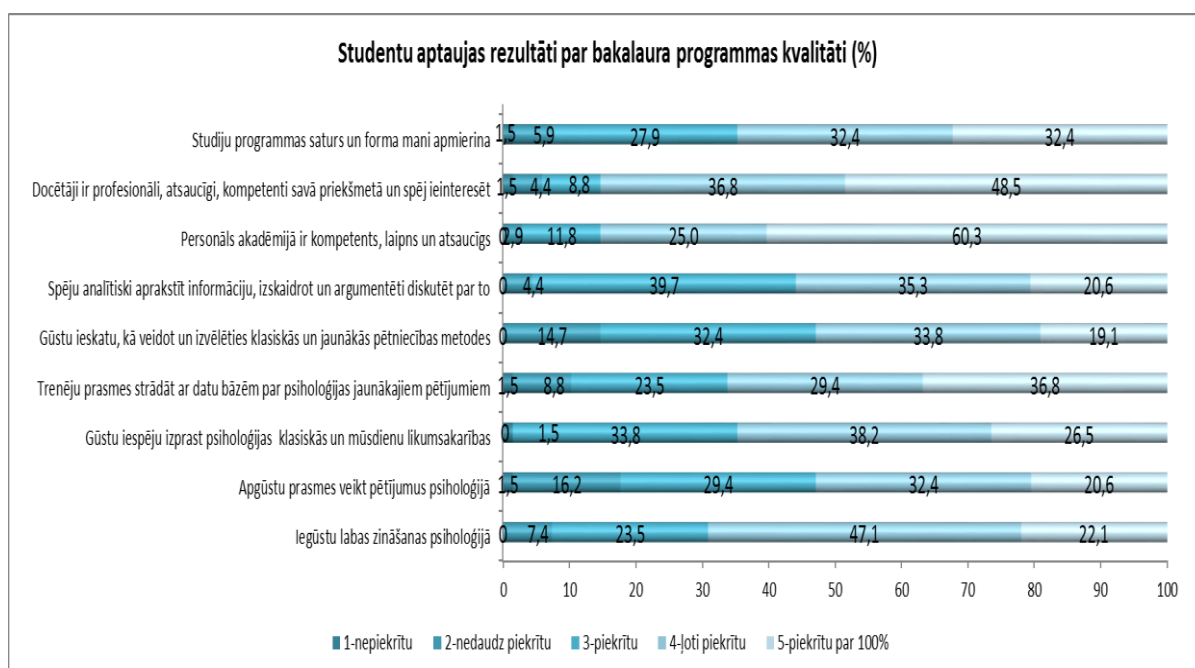
12. tabula. Pirmajā kursā uzņemto skaits 2016. gada rudenī

Studiju vieta	2016. gada rudens
Kopā	47
Rīga	37
Cēsis	10

4.2.8.8. Absolventu skaits (ja tādi ir)

Absolventu skaits 2016./2017.st.gadā	30
--------------------------------------	----

4.2.8.9. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

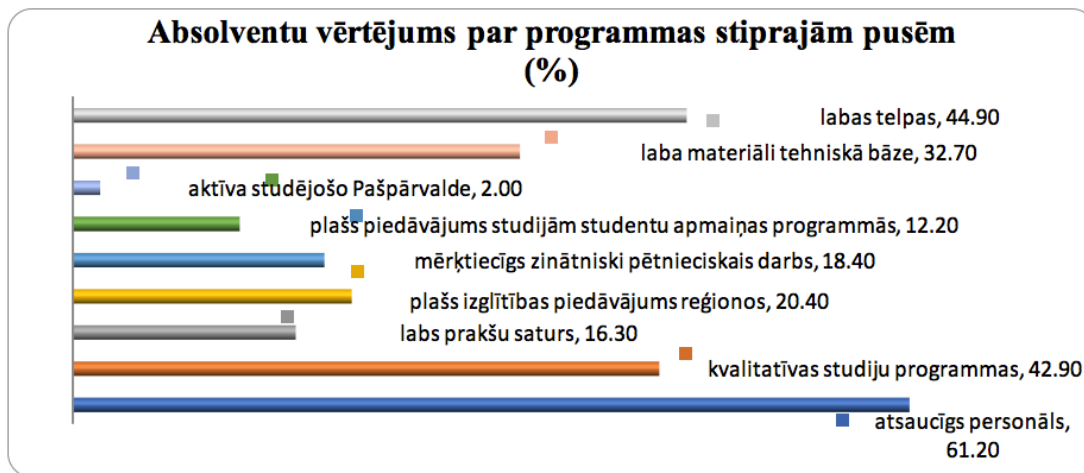
Kā liecina 9. pielikuma dati, kas apkopoti grafikā, visvairāk (maksimālais punktu skaits-5) studenti ir apmierināti ar docētājiem- 48,5 %, ar RPIVA personālu, kas ir laipns un atsaucīgs-

60,3%. savukārt ar atzīmi – ļoti piekřītu- studentu vairums augsti novērtē iegūtās zināšanas psiholoģijā, prasmes veikt pētījumus psiholoģijā, ternē prasmes strādāt ar datu bāzēm, spēj analītiski apstrādāt informāciju.

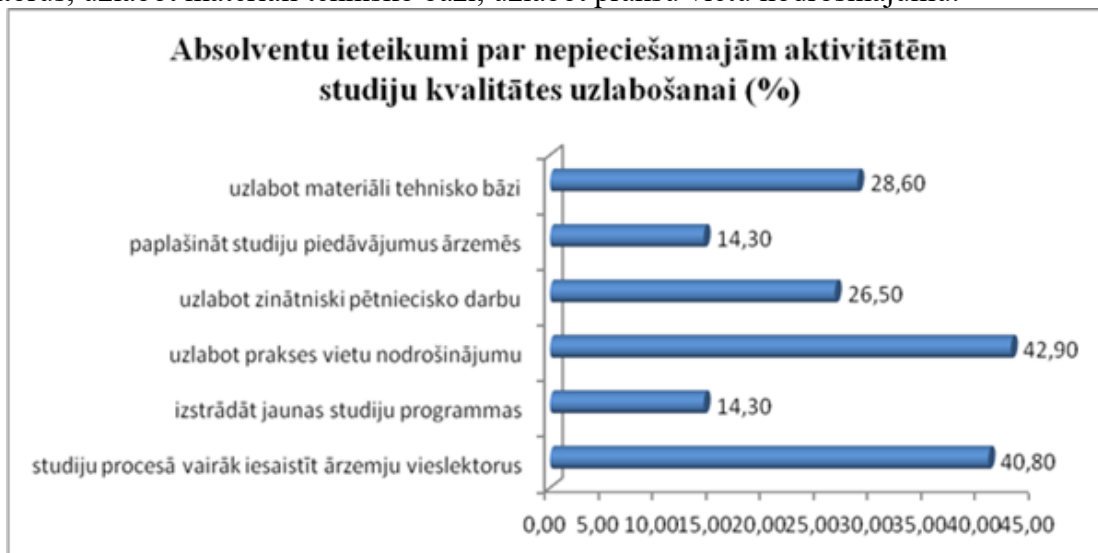
4.2.8.10. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

10. pielikumā esošie dati ir par abām studiju programmām kopumā, jo, aizpildot datus, absolventi uzrādīja studiju virzienu Psiholoģija kopumā.

Kā liecina 10. pielikuma grafiks, -61% absolventu kā programmas stipro pusi novērtē rādītāju ‘‘Atsaucīgs personāls’’, 44,90% - rādītāju ‘‘labas telpas’’, kā arī par stipro pusi uzskata rādītāju ‘‘ labs prakšu saturs’’- 42,90.

Analizējot absolventu 2014./2015. studiju gada aptauju rezultātus par rādītāju ‘‘Ieteikumi’’, tika saņemti dati, kas liecina, ka visvairāk ieteikumu ir par nepieciešamību iesaistīt ārzemju vieslektoros, uzlabot materiāli tehnisko bāzi, uzlabot prakšu vietu nodrošinājumu.

4.2.8.11. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Visās lēmēj institūcijās – Satversmes sapulcē, Senātā, Izglītības padomē, Inovāciju un pētniecības padomē, fakultāšu domēs – tiek nodrošināta studējošo pārstāvji.

Secinājums

Psiholoģijas bakalaura studiju programma pārskata periodā apliecināja atbilstību Latvijas izglītības tirgus pieprasījumam Rīgā, jo vairākus gadus pēc kārtas 1. kursos uzņemto studentu skaits ir nemainīgs vai nedaudz palielinājies. Aptaujājot studentus par izvēles motivāciju,

galvenais arguments pārsvarā bijā- veiksmīgs studiju laiks, ko nepiedāvā ne LU, ne RSU-otrdienas un ceturtdienas vakari vai sestdiena.

4.3. Profesionālā maģistra studiju programma “Psiholoģija” (47 310)

Kods 47 310

Kredītpunkti 120

Studiju veids pilna laika klātie

Iegūstamais grāds, grāds un profesionālā kvalifikācija vai profesionāla kvalifikācija – sociālo zinātņu profesionālā maģistra grāds psiholoģijā un kvalifikācija *psihologs*

4.3.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Studiju programmas mērķis un uzdevumi nav mainījušies pārskata periodā.

Mērķis	Padziļināt akadēmiskās un profesionālās zināšanas un prasmes psiholoģijā, iegūstot psihologa kvalifikāciju un profesionālo maģistra grādu psiholoģijā, specializējoties izglītības psihologa vai organizāciju psihologa apakšprogrammās
Uzdevumi	Papildināt zināšanas un pilnveidot prasmes: 1) psiholoģiskajā konsultēšanā, psihodiagnostikā, mūsdienu attīstības un izglītības psiholoģijā; 2) formulēt psiholoģiskās izpētes problēmjautājumu, atlasīt adekvātas pētījuma metodes, veikt praktisku izpēti individuāli un grupās, interpretēt iegūtos datus saskaņā ar psiholoģijas teorijām un plānot iespējamo korekciju atbilstoši psihologa Ētikas kodeksam; 3) atbilstoši specializācijai – veikt bērnu, skolēnu, vecāku, skolotāju psiholoģisko konsultēšanu, izpēti un korekciju atbilstoši pētāmajai problēmai un pasūtījumam; 4) praktiski darboties komandā, attīstot un pilnveidojot spējas strādāt grupās, risināt problēmsituācijas, pastāvīgi strādāt ar informāciju, pieņemt lēmumus par izvēlētajā korekcijas un izpētes metodes atbilstību situācijai.

Studijas programmas noteiktais mērķis saskan ar AII misiju un ir orientēts uz speciālistu sagatavošanu un attīstību, kā pierādījums tam ir studentu, absolventu un darba devēju atsauksmes. Maģistra programma „Psiholoģija” atbilst Eiropas savienības valstīs izveidotā dokumenta EurPsy ieteikumiem par 6 gadu kopējo izglītību psihologa profesijā, kur vismaz 3 gadus veido akadēmiskā (bakalaura) izglītība un profesionālā izglītība, tāpēc akreditējamā studiju programma ir orientēta uz speciālistu sagatavošanu un attīstību, jo piedāvā izglītību pēc bakalaura studiju psiholoģijā pabeigšanas iegūt profesiju psihologs. Programmas ilgtspēju nodrošina tās pēctecība, RPIVA 17 gadus ilgās tradīcijas psihologu izglītībā un sabiedrības daļas regulārais pieprasījums studēt psiholoģiju tieši RPIVA, jo pa 17 gadiem nav bijis gads, kad neuzņemtu studentus, kuri pēctecīgi izvēlas studēt maģistra studiju programmā tieši RPIVA.

Nr. 861 ” Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 18.maija noteikumos Nr.461 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību <http://www.likumi.lv/doc.php?id=210806>

2016./2017. studiju gadā tie nav mainījušies.

4.3.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Saskaņā ar Psihologa profesijas standartu, psihologs analizē un piemēro psihologa profesionālajā darbībā psiholoģijas zinātnes teorētiskos un empīriski pamatotos principus, izvirza psiholoģiskās palīdzības sniegšanas mērķus, veic indivīda vai grupas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), veic psiholoģisko konsultēšanu un pielieto citas psiholoģiskās palīdzības

sniegšanas metodes atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, novērtē psiholoģiskās palīdzības sniegšanas efektivitāti, raksta un sniedz atzinumus, veic zinātniskus pētījumus (MK. Noteikumi Nr. 861., 1. pielikums; 1.34.2.2.).

Tā kā pārskata periodā LR Saeima pieņēma jauno psihologu likumu, tad bijušās RPIVA profesionālā maģistra studiju programma Psiholoģija tika analizēta par tās atbilstību šim likumam. <https://likumi.lv/doc.php?id=290115>

LR Psihologu likums	RPIVA profes.maģ.progr. mērķis un uzdevumi	Vērtējums
<p>psihologa profesionālā darbība — psiholoģiskā izpēte (novērtēšana), psihologa atzinuma sagatavošana, konsultēšana un individuāli, grupā vai organizācijā sniegta psiholoģiskā palīdzība, izmantojot profesionālās zināšanas un zinātniski pamatotas metodes;</p>	<p><i>Padziļināt akadēmiskās un profesionālās zināšanas un prasmes psiholoģijā, iegūstot psihologa kvalifikāciju un profesionālo maģistra grādu psiholoģijā, specializējoties izglītības psihologa vai organizāciju psihologa apakšprogrammās</i></p>	<p>Kopumā atbilst, bet nav izcelta profesionālā darbība prasmei-sagatavot psihologa atzinumu, sniegt psiholoģisko palīdzību, kas būtu jāpārveido atbilstoši jaunajam likumam. Taču programmas mērķī un uzdevumos tas bija zem apzīmējuma ‘’ plānot iespējamo korekciju’’</p>
	<p><i>Papildināt zināšanas un pilnveidot prasmes:</i></p> <p>1) <i>psiholoģiskajā konsultēšanā, psihodiagnostikā, mūsdienu attīstības un izglītības psiholoģijā;</i></p> <p>2) <i>formulēt psiholoģiskās izpētes problēmjautājumu, atlasīt adekvātas pētījuma metodes, veikt praktisku izpēti individuāli un grupās, interpretēt iegūtos datus saskaņā ar psiholoģijas teorijām un plānot iespējamo korekciju atbilstoši psihologa Ētikas kodeksam;</i></p> <p>3) <i>atbilstoši specializācijai – veikt bērnu, skolēnu, vecāku, skolotāju psiholoģisko konsultēšanu, izpēti un korekciju atbilstoši pētāmajai problēmai un pasūtījumam;</i></p> <p>4) <i>praktiski darboties komandā, attīstot un pilnveidojot spējas strādāt grupās, risināt problēmsituācijas,</i></p>	<p>Ir atbilstība kopumā par novērtēšanas, izpētes datu interpretāciju atbilstoši Psihologa darba ētikai un mūsdienu psiholoģijas pētījumiem zinātnē.</p>

	<i>pastāvīgi strādāt ar informāciju, pieņemt lēmumus par izvēlētas korekcijas un izpētes metodes atbilstību situācijai.</i>	
<i>Psihologa profesionālās darbības jomas ir šādas: 1) izglītības un skolu psiholoģija..</i>	B bloka studiju priekšmeti atbilst Izglītības psihologa specializācijas saturam, galvenokārt skolas psihologa darba saturam.	Atbilst minētās RPIVA studiju programmas specializācijai
Personas tiesības veikt patstāvīgu psihologa profesionālo darbību apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma, reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā.	RPIVA programmas psiholoģijā ir izveidotas pēc modeļa 3+3, kopējais KP skaits ir 240 KP, no kā 120 ir profesionālais maģistrs.	Atbilst

2016./2017. studiju gadā nav mainījušies ne mērķis, ne uzdevumi, ne modelis.

4.3.3. Uzņemšanas noteikumi (ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude)

Prasības- bakalaura diploms psiholoģijā vai/un profesionālā bakalaura diploms psiholoģijā ar kvalifikāciju "psihologs" vai "psihologa asistents".

4.3.4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu)

Ar studiju plānu varēja iepazīties

http://www.rpiva.lv/index.php?mh=studiju_prog&pro=SK0316&type=SK0000&sem=YS15#SK0000

Tagad tas ir atrodams Imantas 7. līnijā 322. un 202. kabinetos, kā arī elektroniski tiek ievietots šobrīd LUIS.

4.3.5. Studiju programmas organizācija

Studiju programma tiek īstenota 6 semestros- 120 KP, no tiem 47 KP ir prakses un 20 KP ir maģistra darba pētījums, aizstāvēšana. 1.,2. semestris ir akadēmiski orientēti studiju priekšmeti mūsdienu zinātnes sasniegumu aprobācijai praksē. Ar 3. semestri sākas specializācijas priekšmetu apguve. Paralēli sākas izpētes prakses- Kognitīvo procesu izpēte bērniem un pieaugušajiem, personības izpēte, grupas izpēte, kopā 18 KP. Ar 5. semestri sākas pārraudzības prakse, bet 6. semestrī ir maģistra pētījums un maģistra darba aizstāvēšana.

4.3.5.1. Prasības, uzsākot studiju programmu

Prasības, uzsākot studijas- sekmīgi pabeigta vidējā izglītība un sekmīgi nokārtoti valsts pārbaudījumi.

4.3.5.2. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana). Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Izmantotās metodes- lekcijas, semināri, kolokviji, atbalsta grupas, sociālp psiholoģiskie un personības attīstības treniņi, praktiskie darbi, patstāvīgie darbi. Visi materiāli ir pieejami e-formātā., ko studenti saņem uz kopējo grupas e-pastu. Psihodiagnostikas materiāli- testu krājumi- tiek sagatavoti papīra formātā un e-vidē. Psiholoģiskās konsultēšanas prasmes tiek apgūtas lomu spēlēs un gadījumu analīzes metodēs. Psihologa ētika un psihologa darba tiesiskie aspekti tiek apgūti, izmantojot dokumentu analīzes metodi.

Vērtēšanas sistēma ir analītiskā- veidota pēc pakāpenības principa: katrā studiju priekšmetā ir tēmas patstāvīgam darbam, semināri, gadījumu izpēte un analīze, lomu spēles, praktiski uzdevumi. Par katru no tēmām un dotajiem uzdevumiem studenti saņem vērtējumu. Ieskaites vai eksāmena atzīmi veido kopvērtējums par katra uzdevuma izpildi. Prakšu darbus studenti aizstāv mutiski auditorijas priekšā, iepriekš prakses vadītājam nododot prakses atskaiti. Prakses aizstāvēšanas dienā students saņem no prakses vadītāja izvērstu vērtējumu rakstiski un mutiski. Psihologa profesionālo prasmju novērtēšanai studentiem ir jāveic praktiska gadījumu analīze, izmantojot apgūtās zināšanas un prasmes attīstības psiholoģijā, indivīda un grupas novērtēšanas metodoloģijā, psiholoģiskās konsultēšanas praktikumā un atbilstošās specializācijas specifikā.

4.3.6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Vadoties pēc 2014. gadā sagatavotā dokumenta (Ministru kabineta informatīvais ziņojums "Par psihologu profesionālās darbības regulējuma nepieciešamību" (skatīt:

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?dateFrom=20121024&dateTo=20131024&text=psihologu&org=0&area=0&type=0>), profesionālo organizāciju pārstāvji un darba devēji norāda, ka psiholoģijas jomā ir zema konkurence. Grūti atrast darbu valsts sektorā. Trūkst psihologu skolās, piemēram, novadā ir 8 vispārizglītojošās iestādes un 3 pirmsskolas iestādes, bet psihologs tikai viens. Labas izredzes skolas psihologa darbam. Novados psihologi nepieciešami Pedagoģiski medicīnisko komisiju darbā, Bāriņtiesā psiholoģiskās izpētes atzinumu izsniegšanai. Var reizēm iekārtoties darbā privātās iestādēs bez maģistra grāda. Ir iespējas atrast darbu iestādēs (skolās, sociālos dienestos). Tas arī ir pamatā tam, ka RPIVA piedāvātā profesionālā maģistra studiju programma ir aktuāla jau pēdējos 10 gadus, jo katru gadu ir studentu grupas un absolventi atrod darbu izglītības iestādēs.

Šobrīd, kad tiek rakstīts pašvērtējuma ziņojums, tiek pausts viedoklis, ka bijušās RPIVA šajā dokumentā analizētā studiju programma būtu sapludināma ar LU līdzīgas kvalifikācijas programmu, jo darba tirgus nav perspektīvs sakarā ar demogrāfiskajām izmaiņām Latvijā un skolu tīkla sarūkšanā.

4.3.7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši)

Ieteikumi ir realizēti.

4.3.8. Pielikumi studiju programmas raksturojumam

4.3.8.1. Studiju kursu un studiju moduļu (ja tādi ir) apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

Bija atrodams

<http://is.rpiva.lv/index.php?id=24&studproid=SK030D&startsemid=YS16&studtypeid=SK0002>

Tagad tiek ievietots LUIS. Elektroniski pieejams Imantas 7. līnija nr.1. 322. un 202. kabinetos.

4.3.8.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Studiju programmu psiholoģijā rezultāti zināšanu, prasmju un attieksmju formā atbilst vienotai ietvarstruktūrai, jo atbilst Eiropas Augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, gan ES Mūžizglītības kvalifikāciju ietvarstruktūrai (EQF), kas apstiprināts darba grupas sēdē Latvijā 2009.gada 25. jūnijā (dokuments “Ciklu deskriptori”)

2016./2017. studiju gadā nav mainījusies atbilstība minētajiem dokumentiem.

4.3.8.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

4.3.8.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Tā kā salīdzinājums ar līdzīga satura un formas citu augstskolu studiju programmām nav mainījies, tad te tiek ievietota saite uz to:

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/parskati-un-zinojumi/Pasnovertejumi/1_PSIHOLOGIJA_2016_PUB.pdf

4.3.8.5. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā

RPIVA Psiholoģijas maģistra studiju programmā studē pilna laika klātienē studenti. Studijas notiek latviešu valodā.

Studējošo skaits: Psiholoģijas maģistrs

Studiju vieta	2015./2016.	2016./2017.
Kopā	45	29
Rīga	45	29

Pārskata periodā tika konstatēts, ka studentu skaits samazinājās, tāpēc var tikt izvirzīta nepieciešamība integrēt to ar LU līdzīgu programmu un neuzņemt vairs 2017./2018. studiju gadā.

4.3.8.6. Studējošo skaits, norādot sadalījumā pa studiju programmas īstenošanas veidiem, formām (atsevišķi norādot tālmācību), valodām, filiālēm

Studējošo skaits 2015./2016.st.g.	Īstenošanas vietas									
	R		A(NL)	B(NL)	C(NL)	J(NL)	K(NL)	M(NL)	T(NL)	V(NL)
	PL	NL								
Psiholoģijas maģistrs	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Programma tika īstenota tikai Rīgā. Studiju programma tiek īstenota latviešu valodā.

4.3.8.7. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits 2016./2017.st.gadā	16
---	----

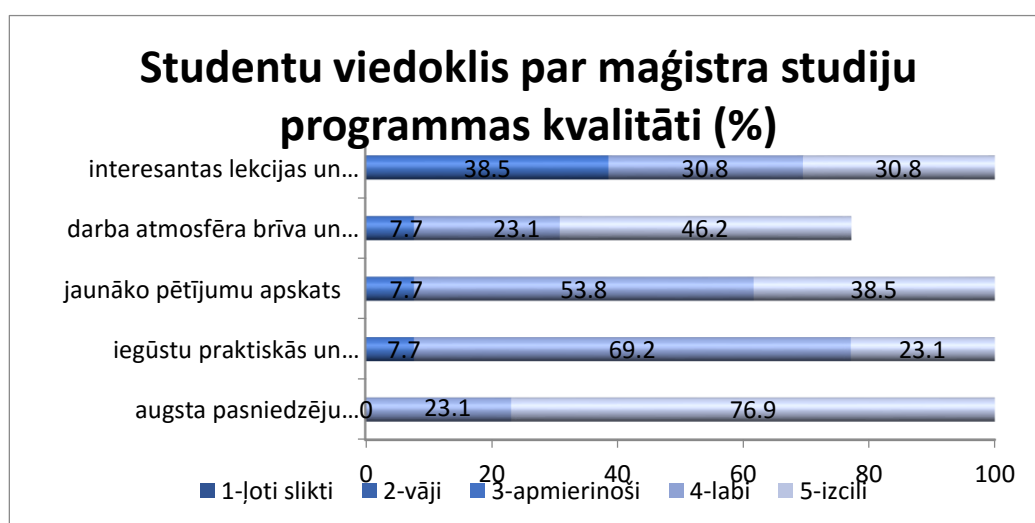
Pirmajā kursā uzņemto skaits

Studiju vieta	2017. gada pavasaris (1.MPP)
Rīga	16

4.3.8.8. Absolventu skaits (ja tādi ir)

Absolventu skaits 2016./2017.st.gadā	12
--------------------------------------	----

4.3.8.9. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Kā liecina 9. pielikuma grafiks, ar "vāji" vai "ļoti vāji" neviens no aptaujātajiem nenovērtē studijas. Vērtējums sākas, no "apmierinoši": Visvairāk (76,9%) augstāko vērtējumu saņēmis kritērijs "augsta pasniedzēju profesionalitāte", kas kopvērtējumā ir saņēmis 100% ar vērtējumiem "labi" un "izcili". Tātad par studiju programmas stipro pusi var uzskatīt docētājus. Augstu vērtējumu studenti likuši arī kritērijam "iegūstu praktiskās un teorētiskās zināšanas" (izcili- 32,1%, labi- 69,2%). Ļoti labs rezultāts ir arī par kritērijiem "interesantas lekcijas un aizraujoši mājas darbi" (izcili un labi- 61,6%), "jaunāko pētījumu apskats"- 92%.

4.3.8.10. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Dati sakrīt ar bakalaura studiju programmas 10. pielikumā esošo informāciju, jo absolventi, aizpildot aptaujas, nediferencēja programmas psiholoģijā, norādīja vienkārši "psiholoģija".

4.3.8.11. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Visās lēmēj institūcijās – Satversmes sapulcē, Senātā, Izglītības padomē, Inovāciju un pētniecības padomē, fakultāšu domēs – tiek nodrošināta studējošo pārstāvniecība.

4.3.4. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem

4.3.4.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Virziena attīstībā pārskata periodā tika planotas vairākas pārmaiņas, kas saistās ar satura izmaiņām, prakses vietu izmaiņām, bet tas netika īstenots. Izanalizējot docētāju sastāvu, tika plānotas izmaiņas, vadoties pēc studentu aptaujām.

Bet pārskata periodā, salīdzinot ar akreditācijas periodu, saturs atbilda normatīvajiem aktiem.

Virziena studiju programmas atbilst normatīvo aktu prasībām par akadēmisko izglītību - bakalauram (IZMnot_111212 VAS: Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu) un EQF 6. līmenim un 7. līmenim, kā arī Eiropas Profesionālo psihologu asociāciju federācijas (2006) pieņemtajām rekomendācijām par psihologa izglītību Eiropas Savienībā - *EuroPsy*.

12.tabula. Analīze par akadēmiskā bakalaura studiju programmas atbilstību normatīvajiem aktiem (EQF un EuroPsy).

Ciklu deskriptora kritērijs	Ciklu deskriptora kritērija apraksts	Akreditējamās studiju programmas atbilstības vērtējums
1. Raksturojums	<i>Bakalaura kompetences ietver vidējās izglītības absolventa kompetences un tiek iegūtas zinātnes jomas teorētiskajos pamatos sakņotās studijās.</i>	Atbilst, jo programmā uzņem ar vidējās izglītības diplomu, zinātnepsiholoģija, teorētisko pamatu studijas.
2. Zināšanas un izpratne	<i>Demonstrēt attiecīgajai akadēmiskajai disciplīnai raksturīgās pamata zināšanas. Demonstrēt attiecīgās zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.</i>	Atbilst, jo pamatmērķis un uzdevumi ir apgūt pamatzināšanas psiholoģijā, kas atbilst standartam par psiholoģijas zināšanām pēc EuroPsy un psiholoģijas bakalaura standartiem (vispārīgā psiholoģija, attīstības psiholoģija, sociālā psiholoģija, klīniskā psiholoģija, personības psiholoģija u.c.), apgūt galvenos jēdzienus, likumsakarības psihiķes kognitīvajos un afektīvajos procesos.
3. Spēja pielietot zināšanas	<i>Izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt pētniecisku darbību.</i>	Atbilst, jo visos priekšmetos ir prasība veikt pētījumu, izmantojot mūsdienu un/vai klasiskos konceptus psiholoģijā, kā arī nobeiguma darbs ir bakalaura darbs, kurā jāizpēta konkrēta problēma psiholoģijā.
4. Analīze, sintēze, novērtēšana	<i>Patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, risināt problēmas attiecīgajā akadēmiskajā disciplīnā.</i>	Atbilst, jo studiju programmas apgūvē, īpaši bakalaura darba izveidē, ir prasība veikt jaunāko vai klasisko psiholoģijas konceptu, informācijas vienību atlasīšanu, analīzi, salīdzināšanu, veidot teorētiskos modeļus, veikt teoriju metaanalīzi par konkrētām psiholoģijas problēmām.
5. Komunikācija	<i>Formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus savā akadēmiskajā disciplīnā, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem.</i>	Atbilst, jo katrā studiju priekšmetā, īpaši bakalaura darbā ir jānoformulē noteikta problēma, tā ir jāizskaidro atbilstoši metodoloģiskajam dizaina modelim vai/un teorijas konceptam atbilstoši atslēgvārdu pieejai, jāprot par to diskutēt.
6. Tālākā mācīšanās	<i>Patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu tālāko izglītību un profesionālo pilnveidi.</i>	Atbilst, jo studiju programmas pamatā ir noteikta struktūra un pēctecība, kas ļauj tālāk mācīties sociālo zinātņu maģistrantūrā vai profesionālajās studiju programmās.

<p>7. Citas vispārējās prasmes</p>	<p><i>Demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties iniciatīvu un atbildību, veicot darbu individuāli vai komandā, pieņemt lēmumus un rast risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos</i></p>	<p>Atbilst, jo studiju procesā regulāri katrā studiju priekšmetā ir jārisina kāda zinātniska pieeja vai problēma konkrētas psiholoģijas metodoloģiskās skolas ietvaros, iemācās izprast konkrētas psiholoģijas metodoloģiskās pieejas būtību. Risinot mācību projektus, iemācās strādāt ar datu bāzēm individuāli, kā arī projektos strādāt komandā.</p>
------------------------------------	--	--

13.tabula. Analīze par profesionālā maģistra studiju programmas atbilstību normatīvajiem aktiem (EQF un EuroPsy).

Kritērijs	Maģistrs (EQF 7. līmenis)	Studiju programma
Formālie aspekti	<i>Maģistra programma uzņem personas ar bakalaura grādu. Nodrošina, ka kopējais kredītpunktu skaits 1. un 2. cikla studijās nav mazāks par 300 ECTS kredītpunktiem, maģistra studiju programma var ietvert 60-120 ECTS kredītpunktus.</i>	Atbilst. Atbilst, jo kopā ar akadēmiskā un profesionālā bakalaura studijām šīs programmas beigušajiem kopējais kredītpunktu skaits iekļausies paredzētajā kredītpunktu skaitā, un akreditējamās studiju programmas apjoms ir 120 ECTS kredītpunktu.
1. Raksturojums	<i>“Maģistra kompetences ietver bakalaura kompetences un tiek iegūtas zinātnē saņemtās studijās, kuru būtiska sastāvdaļa ir pētniecisks darbs un patstāvīgu atziņu un secinājumu izdarīšana.”</i>	Atbilst, jo ietver bakalaura kompetences-mācās pēc profesionālā vai akadēmiskā bakalaura studijām, kompetences saņomas psiholoģijas zinātnē, būtiska sastāvdaļa ir pētniecisks darbs, patstāvīgu secinājumu izdarīšana gan studiju kursu uzdevumos, gan maģistra darbā.
2. Zināšanas un izpratne	<i>“Demonstrēt padziļinātas vai paplašinātas zināšanas un izpratni, daļa no kurām ir attiecīgās akadēmiskās disciplīnas ..avangardā un kuras nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tai skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē.”</i>	Atbilst jo programma dod iespēju paplašināt zināšanas un izpratni psiholoģijā jaunās jomās, izmantojot izglītības psiholoģijas un organizāciju psiholoģijas inovācijas, piemēram, studiju kursus „Attīstības psiholoģijas mūsdienu teorijas”, gan “Bērnu psihoterapija”, gan “Marte Meo metode konsultēšanā”, gan “Organizāciju resursu vadība” u.c.
3. Spēja pielietot zināšanas	<i>“Patstāvīgi pielietot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku.. darbību..”</i>	Atbilst, jo saskaņā ar studiju programmas mērķi galvenais studiju mērķis ir prast pielietot teoriju praksē, lai apgūtās zināšanas palīdzētu sekmīgi apgūt psihologa profesiju, veicot zinātnē balstītus pētījumus izglītības iestādēs vai organizācijās.
4. Analīze, sintēze, novērtēšana	<i>“Patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas.. problēmas, ..integrēt dažādu jomu zināšanas, ..dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības..metožu attīstībā..”</i>	Atbilst, jo tiek veidotas prasmes formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskās problēmas, kas ir inovatīvas šobrīd psiholoģijā- saistībā ar izglītības vai jebkuras organizācijas visi mūsdienu sabiedrības aktuālo problēmu kontekstā
5. Komunikācija	<i>“..diskutēt par savas akadēmiskā disciplīnas jomas aspektiem..”</i>	Atbilst, jo visu nodarbību pamatā ir ne tikai lekcijas, bet diskusijas par izglītības psiholoģijas vai organizāciju psiholoģijas aspektiem.
6. Citas vispārējās prasmes	<i>“.. veikt pētniecisku.. sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, un, ja nepieciešams, tos pārveidot, lietojot jaunas pieejas.. ..veikt inovācijas attiecīgajā akadēmiskajā disciplīnā.”</i>	Atbilst, jo programmas apguves process paredz veikt inovatīvus pētījumus un jaunievedumus psiholoģijā gan no metožu aprobācijas viedokļa, gan no tematu un tēmu noformēšanas aspekta, gan no iegūto rezultātu attiecināšanas uz esošo problēmsituāciju aspekta.

4.3.4.2. Attīstības plāns studiju virzienam

Sakarā ar RPIVA pievienošanu LU 2017. gada janvārī (ziņojums tiek rakstīts 2017. gada oktobrī) priekšlikums: izskatīt PPMF Nodaļas sēdē jautājumu par Psiholoģijas virziena visu līdzīgo programmu integrēšanu līdz 2018. gada pavasarim.

Tālākais plāns- 1) izveidot vienotu studiju programmu "Profesionālā maģistra studiju programma psiholoģijā uz 2018./2019. studiju gadu, 2) apspriest variantu par jaunas studiju programmas (iekļautais profesionālais grāds psiholoģijā bakalaurs + maģistrs, 5 gadu programma) izveidi "Profesionālais psihologs" līdz 2018. gada septembrim un licencēt to uz 2019. gada akreditāciju.

Pamatojums: 1) nesadrumstālot studiju programmas viena virziena ietvaros,

2) neveidot situāciju, kas LU ietvaros konkurē 2 līdzīgas studiju programmas ar vienādu kvalifikāciju,

3) vadoties pēc Boloņas līguma, Pasaules bankas ieteikumiem- integrēt vairāk programmu vienas iestādes ietvaros un vienotās Latvijas izglītības telpas un darba tirgus telpas ietvaros, piedāvājot interesentiem ātrāku iekļaušanos darba tirgū,

4) jaunais Psihologu likums atļauj 5 gadu izglītību, lai saņemtu profesionālo kvalifikāciju psiholoģijā, kad seko 6. gads- supervīzijas prakse. Šobrīd bijušās RPIVA studiju programmas saturs "Profesionālais maģistrs" formāts ir jau novecojis, jo neatbilst jaunākajām tendencēm par studiju ilgumu.

Uzsveru viedokli- neuzņemt LU vairs divās vienādās studiju programmās, sākot ar 2018. gada janvāri, lai neveidotos konkurence starp līdzīgām programmām vienas izglītības iestādes ietvaros! Lai paliktu iespēju telpa, veidojot jauna tipa studiju programmu.

5) esošie bijušās RPIVA studiju programmu Psiholoģija docētāji pārsvarā ir profesionālie psihologi, kuri praktizē, taču lielai daļai nav zinātnisko publikāciju, tāpēc ir jāveido vienota docētāju komanda, kas ir vienota VIENOTĀ studiju programmā un kur visiem docētājiem ir arī zinātniska kvalifikācija- publikācijas, pētījumi projektos, zinātniskā jaunrade.

6) nedrīkst pieļaut situāciju, ka, pastāvot 2 līdzīgām programmām, vienā tiek piedāvāts atšķirīgs saturs pētniecībā, novērtējuma instrumentu apgūvē, maģistra darbu izstrādes nosacījumos u.c.

V STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI

5.1. Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju

34.tabula. Studiju programmu uzskaitījums

Nr.p.k.	LRI kods	Studiju programmas nosaukums	Līmenis	Grāds	Kvalifikācija	Studiju veids, forma	Studiju apjoms(KP)	Programmas direktors	Kods
1.	42310	Psiholoģija	Profesionālās augstākās izglītības bakalaura	Profesionālais bakalaura grāds psiholoģijā	Psihologa asistents	PLK, NLK	160	Anda Upmane	20474
2.	43310	Psiholoģija	Bakalaura	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā		PLK, NLK	120	Anika Miltuze	20483
3.	47310	Psiholoģija	Profesionālās augstākās izglītības maģistra	Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā	Psihologs	PLK, NLK	80, 120	Laura Pirsko	2049X
4.	51310	Psiholoģija	Doktora	Psiholoģijas doktora zinātniskais grāds		PLK, NLK, NLN	144	Malgožata Rašcevska	37301

5.2. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno

Doktora studiju programmā strādā pamatdarbā 4 profesori – S. Sebre, I. Austers, M. Rašcevska, Ģ.Dimdiņš) – un 3 asociētie profesori – B. Martinsone, A. Koļesovs un A. Miltuze. Visi minētie profesori un asoc. profesori ir ar doktora grādu psiholoģijā, ir LZP eksperti (<http://www.lzp.gov.lv/eksperti/index.php>), visiem ir starptautiski atzītas publikācijas, indeksētas *Web of Science* datu bāzē, kā arī nozīmīgas un recenzētas citas zinātniskas publikācijas latviešu valodā. Programmas regulārs viesprofesors ir prof. Julius Kuhl (Vācija), kas ir ievērojams Eiropas pētnieks personības psiholoģijas jomā.

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla saraksts (2016./2017. ak.g.)

5.3. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju, radošās darbības un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā

[Psiholoģijas virziena docētāju publikācijas pārskata periodā \(2016.-2017.gads\)](#)

5.4. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Studiju virzienu īsteno psiholoģijas nodaļas akadēmiskais personāls un mācību palīgpersonāls. Atsevišķu kursu docēšanā ir piesaistīti mācībspēki no citām LU struktūrvienībām un organizācijām ārpus universitātes, taču citas struktūrvienības vai organizācijas nav sistemātiski atbildīgas par studiju virziena, atsevišķu programmu, vai to daļu realizāciju.

5.5. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Studiju virziena organizācijā un realizācijā 2016./2017. mācību gadā piedalījās 2 palīgpersonāla pārstāvji (studiju metodiķe un lietvede), kas pilnā mērā nodrošina programmas vajadzības informācijas sniegšanā, studiju procesa administrēšanā, studējošo datu apstrādē, lietvedībā. Studiju metodiķes galvenās funkcijas ir studiju procesa plānošana un administrēšana, kamēr lietvedes galvenās funkcijas ietver studējošo datu apstrādi un lietvedības funkciju veikšanu. Mācību palīgpersonāls ir iesaistīts visu četru studiju programmu īstenošanā. Psiholoģijas doktorantūrai ir viena studiju metodiķe, kas strādā daļlaiku šajā programmā.

5.6. Prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi

[Prakses līgumi pieejami PDF formātā.](#)

[Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas PRAKSES NOLIKUMS](#)

5.7. Ja studiju virziens ir ticis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu

34.tabula. Studiju virziena akreditācijas ieteikumi un to ieviešana rezultāti

	<i>Ieviešanas termiņš(līdz nākamajai akreditācijai)</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Akreditācijas eksperta ieteikums:			
1.1.Uzdevums: Noslēguma darbu kopsavilkumiem ir jābūt konkrētākiem, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti			
<i>1)precizēt kopsavilkumu izstrādes nosacījumus</i>		Programmu direktori	Kopsavilkuma izstrādes principi ir izskaidroti, un studenti tos ievēro, visos noslēguma darbu kopsavilkumos vismaz pēdējos 3 gadus skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti
2) pārbaudīt kopsavilkumus		Bakalaura un maģistra darbu vadītāji	
2. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā testi un eksāmeni			
2.1. Uzdevums: Izvērtēt esošās pārbaudes formas un piedāvāt jaunas, daudzveidīgākas pārbaudes darbu iespējas		Kursu docētāji	Pārbaudes darbos eksāmeni un testi bieži tiek lietoti kā standartizēts veids studentu zināšanu novērtēšanai, ko joprojām uzskatām par nozīmīgu un sevi attaisnojošu pārbaudes formu. Praktisko iemaņuursos pārbaudes darbi ir kļuvuši elastīgāki, tie paredz gadījumu analīzi, sava praktiskā darba pašanalīzi, audio ierakstus, izpētes rezultātu aprakstus, slēdzienus, problēmsituāciju analīzi u.c. Šāda novērtēšanas forma ir piemērota studējošo praktisko iemaņu novērtēšanai.
3. Akreditācijas eksperta ieteikums: Piesaistīt finanšu līdzekļus programmu īstenošanai		Nodaļas vadītājs	Iespēju robežās tiek piesaistīti iespējamie finanšu līdzekļi. Būtiskākais solis pētniecības bāzes nodrošinājumā ir Valsts nozīmes pētniecības centra psiholoģijas laboratorijas aprīkojums ar "Noldus" kompānijas aparatūru un programmatūru (<i>Observer XT, Face Reader, Media Recorder</i> sistēmas).
4. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes			
4.1. Uzdevums. Izvērtēt piemērotāko pētniecības metožu lietošanu noslēguma darbos		Programmu direktori	Bakalaura līmenī studējošie biežāk izmanto kvantitatīvās pētniecības metodes, lieto adaptētas aptaujas, tādējādi demonstrējot prasmes veikt akadēmisku pētījumu, apkopot tā rezultātus ar matemātiskās statistikas metodēm. Kvalitatīvo metožu lietošana ir piemērotāka augstāka līmeņa darbos un bakalaura līmeņa darbos nav paredzēts to veicināt. Studenti ir informēti par iespējām maģistra darba pētījumos izmantot kvalitatīvās izpētes metodes, kas tiek apgūtas studiju programmas ietvaros. Atšķirībā no bakalaura darba pētījuma,

			maģistra studiju programmas studenti var izvēlēties, vai veikt kvantitatīvu, kvantitatīvi-kvalitatīvu, vai kvalitatīvu pētījumu.
5. Akreditācijas eksperta ieteikums: Paredzēt lielāku elastību lekciju plānojumā		Programmu direktori	LU ir ieviesta iespēja studējošajam izvēlēties studijas pēc individuāla plāna, kas ļauj studējošajiem apgūt studiju programmu sev vēlamā tempā. Studējošajiem pēc vienošanās atsevišķos gadījumos ir iespēja apmeklēt nodarbības gan kopā ar pilnā, gan nepilnā laika grupu, kas arī dod iespēju pielāgot studijas individuālām vajadzībām. Maģistra studiju programmās jau daudzus gadus elastīgam lekciju plānojumam tiek pievērsta īpaša uzmanība, jo lielākajai daļai studējošo darbs jāapvieno ar mācībām.
6. Akreditācijas eksperta ieteikums: Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas			
6.1. uzdevums: izvērtēt, vai un kurosursos būtu lietderīgi piesaistīt citu augstskolu resursus kursu docēšanā		Programmu direktori	LU PN mācībspēki šobrīd spēj labā līmenī nodrošināt esošo kursu docēšanu, un citu augstskolu resursi nav nepieciešami. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. PN studenti ir izmantojuši šo iespēju brīvās izvēles kursu apgūvē.
7. Akreditācijas eksperta ieteikums: Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību			Latvijas Universitātes Bibliotēka kā lielākā Latvijas augstskolu bibliotēka nodrošina plašu informācijas resursu pieejamību atbilstoši Latvijas Universitātes (LU) studiju programmām un pētniecības virzieniem. LU bibliotēka gan studentiem, gan mācībspēkiem piedāvā lietot valsts nozīmes bibliotēku elektronisko kopkatalogu , ko veido 9 bibliotēku resursi. Kopkatalogs ir vērtējams kā eksperta ieteikumos minētā vienotā bibliotēku sistēma. LU Psiholoģijas studentiem un docētājiem ir brīvi pieejamas nozīmīgākās studijām un darbam nepieciešamās datubāzes. Kopš studiju virzienu akreditācijas PsyArticle datu bāze, kas ietver vairāk nekā 150 tūkstoši zinātniskus psiholoģiskos rakstus, ir pieejama arī no datoriem ārpus LU telpām (izmantojot LUIS paroli).
8. Akreditācijas eksperta ieteikums (no komentāriem par programmu): ir grūtības atrast darbu kā psihologa asistentam			Psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt pieredzējuša psihologa vadībā laikā, kamēr students turpina studijas maģistra programmā. Jāpiekrīt, ka psihologi ar maģistra grādu darbu atrod vieglāk, tomēr psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt profesijā, iegūt praksi, lai pēc maģistra programmas apguves varētu vieglāk uzsākt patstāvīga darba gaitas. Līdz ar to psihologa

			asistenta kvalifikācija dod papildu prakses iespējas, kas ir ļoti svarīgi psihologa darbā.
9. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Pārāk maz studentu dodas mācīties uz ārzemēm un pārāk maz ārzemju studentu mācās PN programmās.</i>			
9.1. uzdevums: <i>Informēt studentus par iespējām doties mācīties uz ārzemēm.</i>		Studiju programmu direktori	Studenti tiek regulāri informēti par iespējām doties apmaiņas studijās uz ārvalstu universitātēm, piemēram, Erasmus programmas ietvaros. Tomēr studējošo atsaucība ir samērā neliela.
9.2. uzdevums: <i>Nodrošināt iespējas apmaiņas studentiem mācīties psiholoģijas virziena studiju programmās.</i>			Apmaiņas studentiem tiek nodrošinātas gan iespējas apgūt kursus angļu valodā (parasti individuālā kārtā), gan arī izstrādāt un aizstāvēt maģistra darbu angļu valodā.